Rendvédelem-történeti Füzetek
Különszám

Rendvédelem-történeti Füzetek

(Acta Historiae Preasidii Ordinis)

REPERTÓRIUMA

1990-2000

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság
és a
Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Alapítvány
kiadványa
2006.

Rendvédelem-történeti Füzetek
Különszám

Székely Zoltán – Bugnits Richárd

Rendvédelem-történeti Füzetek

(Acta Historiae Preasidii Ordinis)

REPERTÓRIUMA

1990-2000

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság
és a
Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Alapítvány
kiadványa

2006. Budapest

HU ISSN 1216-6774

Condita decrescit, vulgata scientia crescit

(Az elrejtett tudás csökken, a másokkal közölt gyarapszik)

Tisztelt Olvasó!

A füzetek ezen különszáma az 1990 és 2000 között megjelent számok repertóriumát tartalmazza, melyet Bugnits Richárd és Székely Zoltán állítottak össze.

Főszerkesztő: **Dr. Parádi József**
Szerkesztő: **Dr. Suba János**
Technikai munkatárs: **Székely Zoltán**

Cím: **1037 Budapest, Haránt utca 12.**
Telefon: **(+36/06) 1 325 16 73**
Fax: **(+36/06) 1 325 16 47**
Mobiltelefon: **(+36/06) 30 566 71 20**
Email: **szbmrtt@gmail.com**

HU ISSN 1216-6774
Különszám
Budapest, 2006.

Előszó

A rendvédelem-történet fiatal diszciplína. E tudományág gyakorlatilag a XX. század során alakult ki. A XIX. században még a bűnesetek történetének feltárása és bemutatása állt előtérben. Nyugat-Európában a második világháború után kezdtek el a történészek a korábbinál komplexebb módon foglalkozni a rendfenntartás történetével. A feltáró munka hangsúlya a bűncselekmények históriájáról átkerült a bűnüldöző szervezetek történetére. Ebből következően a jogtörténeti orientáltságú diszciplínát a mindenkori állam egyik szakterületének, a rendfenntartás történetének a sokoldalú vizsgálata váltotta fel. Természetesen a rendvédelem-történet sem nélkülözheti a jogtörténetet, de nem is szűkül le csupán a tudomány ezen terrénumára.

A homo sapiens fejlődése során, az emberi társadalom kialakulásával fokozatosan alakultak ki a biztonságot megvalósító szervezetek. A külső támadások visszaverésének, esetleg hódítások és a társadalom belső rendjének – akár a kikényszerítésére is alkalmas – szervezetei a fejlődés objektív szükségszerűségei nyomán jöttek létre. Tértől és időtől függetlenül valamennyi emberi társadalom fenntartotta a rendet, különben nem működhetett volna. A rendfenntartás formái azonban különböző korokban és különböző területeken eltérő formában valósultak meg. A rendvédelem-történeti diszciplína számára ebből adódóan szűkösek a napjaink fogalmi rendszerét használó tudományágak keretei. A rendvédelem történetébe éppen úgy beletartoznak a demokráciák mint a diktatúrák rendvédelmei. A diszciplína valamennyi, a gyakorlatban már megvalósult rendvédelmi formát magába foglalja, függetlenül annak tartalmától. A rendvédelem-történet tehát nem kirekesztő jellegű, függetlenül attól, hogy a jelenlegi értékrendünkkel az adott korban és térségben megvalósuló rendfenntartás milyen mértékben áll összhangban.

A rendvédelem-történet korszerű felfogása a Duna-Tisza mentén a XX. század hetvenes éveinek végén illetve a nyolcvanas évek elején jelent meg. A rendvédelem-történeti diszciplína első művelői e korszerű felfogás szellemében készített értekezéseikkel védték meg tudományos fokozataikat. Az eltelt negyed évszázad során e diszciplína megerősödött.

A rendszerváltás után keletkezett és a szakterülettel foglalkozó valamennyi törvényünk, rendeletünk alkalmazza e fogalmat. Az érintett jogszabályok száma több száz.

A fogalom átkerült a köztudatba is. A köznyelv elfogadta és használja a rendvédelem kifejezést.

A rendvédelem történetét művelők kezdetben munkaközösségbe, majd – a jogi lehetőségek kiszélesedésével – tudományos társasággá, a Szemere Bertalan Rendvédelem-történeti Tudományos Társasággá szerveződtek.

E Tudományos Társaság az ezredfordulóra több száz fős országos szervezetté fejlődött, amely szinte kivétel nélkül a tagjai között tudhatja a szakterület összes művelőjét.

A Tudományos Társaság tagjai részt vesznek a szakterület témakörébe tartozó tudományos fokozatszerző alkotások védési eljárásaiban.

A diszciplína művelői segítséget nyújtanak a fiatal kutatók munkájához.

A Tudományos Társaság tagjai a tudományos alkotásaik mellett tankönyveket készítettek a szakterület oktathatóságának a biztosítása, valamint tudományos ismeretterjesztő műveket is publikáltak a diszciplína tartalmának széles körben történő megismertetésének elősegítése céljából.

Nemzeti rendvédelmünk történetét az ezredfordulóra több felsőoktatási intézményben és középiskolában is oktatják különböző formákban és címmel, de a tartalom a Szemere Bertalan Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagjai által feltárt tudományos eredményeken nyugszik. E kutatási eredményeket interpretáló oktatók száma ma már bővebb, mint a szakterületet művelő kutatóké!

A rendvédelem-történet témáját bemutató kiállítások hasznosítják a Tudományos Társaság tagsága által létrehozott kutatási eredményeket. A múzeumok és gyűjtemények installációiban a bűnügy-centrikusságot a rendfenntartókra koncentrálás váltotta fel, alapvetően a rendvédelem-történeti kutatások jellegében bekövetkezett változásokat követve.

A hazai rendvédelem-történeti kutatások eredményei egyre ismertebbé válnak külföldön is. Ma már a magyar rendvédelem-történeti szellemi alkotóműhelyek – amelyek a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság keretei között működnek – szakmai körökben Európa-szerte elismertek.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaságban egyesülő rendvédelem-történeti kutatók létrehozták az 1100 éves magyar államiság rendvédelem-történetét bemutató könyvet, ezzel behozva – Nyugat-Európához viszonyított – fél évszázados lemaradásunkat. Ezrével követték a magyar rendvédelem egy-egy szervezetének vagy tevékenységének történetét bemutató alkotások. E monográfiák sora még távol áll a befejezéstől, hiszen csupán a kiegyezés és a rendszerváltás között – többnyire egymást követően – 29 állami rendvédelmi testület működött Magyarországon.

A rendvédelem-történeti diszciplína sikeres művelésének eredményei közé tartozik a Rendvédelem-történeti Füzetek című tudományos periodika létrehozása és működtetése.

A Rendvédelem-történeti Füzetek Acta Historia Preasidii Ordinis HU ISSN 1216-6774 időszaki kiadvány abban az értelemben, hogy évente egy-két alkalommal jelenik meg 100 és 200 oldal közötti terjedelemben. A számok terjedelmét illetve gyakoriságát a magyarországi rendvédelem-történeti kutatások eredményeinek gyarapodása vagy mérséklődése határozza meg.

A Rendvédelem-történeti Füzetekben valamennyi magyar rendvédelem-történeti kutatás eredményei megtalálhatók. E periodikában a tudományos közlések igényeinek megfelelő alkotások jelennek meg. A közlésre elfogadott tanulmányokat szakmai lektorok véleményezik.

Rendvédelem-történeti Füzetek a szakterület egyetlen magyar nyelvű tudományos szaklapja. Ebből adódóan a Rendvédelem-történeti Tudományos Konferenciasorozaton elhangzott előadások, javított, bővített és átdolgozott anyagait is közli a periodika, hiszen az évente egy-két alkalommal megtartásra kerülő konferencián a diszciplína legújabb kutatási eredményei kerülnek megvitatásra.

Az 1990-ben alapított lap – immár csaknem másfél évtizedes fennállása során – a magyar rendvédelem-történeti kutatások eredményeinek adott helyet hasábjain. Bizton állítható, hogy ezen másfél évtized alatt megjelent tanulmányok tükrözik a rendvédelem-történet magyarországi művelésének helyzetét.

A szakterület hazai és külföldi művelői, a rokon tudományágak gondozói, a téma iránt érdeklődők, az egyetemi ifjúság egyaránt igényelte, hogy a periodika repertóriuma és citációs indexe elkészüljön. Ezen segédanyagok ugyanis sokkal használhatóbbá teszik azt a hatalmas információtömeget, amely fellelhető a periodikában. A magyar rendvédelem történetét művelőknek meggyőződésük, hogy a hazai rendvédelem-történet összefüggései nem érthetők meg tökéletesen az európai rendvédelem-történet megismerése nélkül, illetve az európai rendvédelem-történeti ismeretek hiányoznak a kárpát-medencei rendvédelem fejlődési tendenciáinak ismerete nélkül. Ezért kívánatos a Rendvédelem-történeti Füzetek repertóriumának és a későbbi időpontban létrehozásra kerülő citációs indexének publikációja

Dr. PARÁDI József
bölcsészdoktor, a hadtudomány kandidátusa
főiskolai tanár
az MTA köztestületi tagja
az SZBMRTT elnöke

Ajánlás

A repertóriumot nemzeti rendvédelem-történetünk azon elhunyt kutatói emlékének ajánljuk, akik áldozatos munkája nyomán a diszciplína elérte a jelenlegi megbecsült helyzetét és akik maguk is publikáltak a Rendvédelem-történeti Füzetekben.

Repertóriumunkkal

✞ Dr. BACSA Gábor

✞ Dr. HEGEDŰS Róbert

✞ Dr. KESERŰ István

✞ KISS Gábor

✞ Dr. KOVÁCS Jenő

✞ Dr. TÓTH Tihamér

emléke előtt tisztelgünk

Bemutatkozik

A SZEMERE BERTALAN MAGYAR RENDVÉDELEM-TÖRTÉNETI TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG

A rendvédelem fogalmát e bemutatkozás keretében tüzetesen ugyan nem kívánjuk definiálni, a lényeg azonban néhány mondatban is összefoglalható. A rendvédelemhez tartozónak tekintjük valamennyi állami és önkormányzati, a rendfenntartásra specializálódott fegyveres szervezetet. E testületek struktúráját, díszlokációját, feladataikat, működésüket, jogi meghatározottságukat, felszereltségüket, személyi állományuk képzési, szociális, gazdasági és erkölcsi helyzetét is a fogalom részének tartjuk. A fogalomkör integráns részének tekintjük továbbá ezen testületek vezetését, irányítását, szolgálati metodikáját, az együttműködést, továbbá a szimbólumrendszereiket. A rendvédelem-történetét gyűjtőfogalomnak tekintjük, amelybe - tértől és időtől függetlenül - beletartozik az egyetemes történelem során megvalósult valamennyi rendvédelmi modell. A különböző korok rendvédelmi modelljei és azok változásai alkotják a rendvédelem-történetet.

A rendvédelem fogalma a Tudományos Társaság elnökétől származik. Melyet szervezetünk szisztematikusan használt. Így vált közismertté a magyar közéletben. A rendszerváltás után keletkezett és a magyar rendvédelem egyes szakterületeit szabályozó valamennyi – összességében több száz – jogszabály tartalmazza a rendvédelem kifejezést. A törvényhozásban is polgárjogot nyert a rendvédelem fogalom, hiszen – a határőrség jellegének módosítása kapcsán – 2004. év végén az alkotmányunkba is bekerült a rendvédelem kifejezés.

Az 1989-ben alapított **és 1990-ben a Fővárosi Bíróság által bejegyzett Társaságunk a magyar rendvédelem története iránt érdeklődő szakemberek társadalmi egyesülése. Tagjaink a magyar rendvédelem-történet, illetve azzal rokon fegyveres testületek történeti kutatásával és oktatásával foglalkoznak. Tagságunk döntően a rendvédelmi testületek személyi állománya, közgyűjtemények munkatársai, felsőoktatási intézmények oktatói köréből kerül ki. Vannak közöttünk olyanok is akiknek a foglalkozása ugyan nem kapcsolódik a rendvédelem jelenéhez, vagy múltjához, azonban érdeklődnek a témakör iránt, illetve valamilyen formában művelik azt pld. gyűjtők. Mintegy negyven fő rendelkezik tudományos, illetve oktatói fokozattal, melynek skálája az akadémiai tagságtól a doktor univ., illetve a professzortól a tanársegéd fokozatig terjed. Többségük napjaink magyar tudományos életének és felsőoktatásunknak elismert szakembere.** Célunk**, hogy a szakterület művelésével, az írásos források és tárgyi emlékek feldolgozásával hozzájáruljunk a magyar és az egyetemes történelem gyarapításához, rendvédelem-történeti múltunk feltárásához és hasznosításához. Egyesületünk úgy véli, hogy nemzeti rendvédelem-történeti tradíciónk - elsősorban a XIX. és XX. századi hagyományaink - közkinccsé tételével elősegítheti a magyar rendvédelem fejlesztését, a személyi állomány identitástudatát, ezen keresztül pedig az etikai viszonyok fejlődését, valamint a lakosságnak a rendvédelmi testületekről kialakított elképzelésének a kedvezőbbé tételét.**

Szervezetünk nem nyereségorientált**, tagdíjakból, adományokból és kutatómunkák gyümölcseiből tartjuk fenn magunkat.**

Az egyesület jelenleg nyolc szakosztályból áll, a szakosztályok nem adminisztratív szervezeti egységek, tudományos alkotóműhely jelleggel működnek, differenciált aktivitással:

A szakosztályokon kívül regionális csoportjaink **is működnek.**

A társaság vezető testülete a választmány**, amelynek élén az** elnökség **áll. A tisztségviselőket öt évente választjuk. Minden évben összehívjuk a közgyűlést, évente több ízben tartunk elnökségi és választmányi üléseket.**

Tagságunk a magyar rendvédelmi testületek tagjainak sorából, felsőoktatási intézmények oktatói és közgyűjtemények munkatársai köréből, valamint az érdeklődök közül kerül ki. Tagjaink sorába kérheti felvételét minden természetes személy, aki nem áll gyámság alatt és nem büntetett előéletű. Akik elküldik a belépési nyilatkozat **űrlapot értelemszerűen kitöltve Társaságunk címére, azok felvétele ügyében a ¼ évente ülésező elnökség dönt. A tagság tevékenysége Tudományos Társaságunkban teljes egészében önkéntes, csupán a tagdíj fizetése kötelező, amely 4000Ft/fő/év. Az új tagokat írásban értesítjük ki, tagkártyájukat és tagsági jelvényüket pedig minden év őszén – az éves konferenciánk rendezvényéhez kapcsolódóan – ünnepélyes keretek között kapják meg.**

Társaságunk **kiadványokat** is megjelentet.

- • Egyesületi életünk és a rendvédelem története művelésének eseményeiről az 1995-től évente általában két alkalommal megjelenő ***Rendvédelem-történeti Hírlevél*** *(Nuntiotones Historiea Preasidii Ordinis*) HU ISSN 1785-3257 tudósít.
- • ***A Rendvédelem-történeti Füzetek*** (*Acta Histoirea Preasidii Ordinis*) HU ISSN 1216-6774 az egyetlen magyar nyelvű tudományos periodika, amely a rendvédelem-történet kutatóinak tudományos igényű feldolgozásait közli. A periodikában olyan lektorált tanulmányok jelennek meg, amelyek a tudományos közlés igényeinek megfelelnek. 2000-től a periodika elfogad idegen nyelvű tanulmányokat is. 2005-re elkészül a periodika repertóriuma. A periodika évente egy-két alkalommal jelent meg. Az 1990. évi alapítása óta nemzeti rendvédelem-történetünk körében 183 tanulmányt közölt.
- • Tudományos társaságunk dolgozta fel első ízben és publikálta 1994-ben nemzeti rendvédelmünk 1100 éves történetét ***"A magyar rendvédelem története"*** című - azóta két kiadást megélt - könyv formájában, ezzel megszüntette a magyar rendvédelem e fehér foltját. E kiadvánnyal behoztuk a rendvédelem szakmatörténeti feldolgozása terén a II. világháború után keletkezett lemaradásunkat a nyugati országokhoz képest, ahol hasonló művek már az ötvenes, illetve a hatvanas években megjelentek.
- Létrehoztuk a magyar rendvédelem-történet nemzeti bibliográfiájának kéziratát 1867-től 1950-ig.

A társasági publikációinkat a „***Periodikáink és fontosabb monográfiáink*** ” című melléklet tartalmazza.

Társaságunk tudományos fórumsorozatot **is létrehozott.**

- **Évente egy-két alkalommal tartunk** *konferenciát*, **ahol kutatásaink eredményeit vitatjuk meg. Konferenciáink nemzeti rendvédelem-történetünk egy-egy kronológiai, illetve szakterületi témaköreit dolgozzák fel. A rendvédelem-történeti konferenciasorozat rendezvényei a szakterület magyar és külföldi művelői által látogatott események. A kutatók itt ismertetik kutatásaik eredményeit.**
- **A szakosztályok váltakozó sűrűséggel átlagosan kétévente tartanak tudományos** *szimpóziumokat*, *kerekasztal beszélgetéseket.*
- **Egyesületünk tagjainak munkáit és a hozzánk fordulók alkotásait szakértői kollektíva körében** *műhelyvitákon* **véleményezzük.**

- **Fokozatosan gyarapodnak a** *regionális rendvédelem-történeti konferenciáink*, **amelyeken egy-egy térség rendvédelem-történeti tapasztalatait vitatjuk meg.**

Társaságunk részt vesz a tudományos közéleti **tevékenységben.**

- **Tagjainkat rendszeresen felkérik témaorientált tanulmányok** *szaklektorálására,* **illetve tudományos fokozatszerzések bírálóbizottságaiban történő feladatvállalásra, akik a rendvédelem-történeti témakörben tudományos fokozatot elértek szinte valamennyien tudományos társaságunk segítségét élvezték.**
- **A magyar rendvédelmi szervek több ízben kikérték társaságunk** *szakvéleményét* **a hagyományok felújítására vonatkozó kérdésekben.**
- **Szakmai segítséget nyújtunk a rendvédelem-történeti tartalmú** *gyűjtemények és kiállítások* **létrehozásához és működtetéséhez.**
- **A** *lexikonok* **rendvédelem-történeti tartalmú szócikkeit társaságunk tagjai készítik.**

A Társaság oktató **munkája:**

- **Egyesületünk tagjai részt vesznek a** *rendvédelmi testületek* **személyi állományának történeti képzésében, a tananyag elkészítésében.**
- **A Tudományos Társaságunk által oktatott hallgatók számos esetben a rendvédelem témakörében készítik el** *diplomamunkájukat*. **A legtöbb rendvédelem-történeti diplomamunka a Rendőrtiszti Főiskolán készült. 1990. és 2000. között mintegy 100 rendvédelem-történeti témájú dolgozatot védtek meg a hallgatók. Az Országos tudományos Diákköri konferenciákon minden esetben indultak rendvédelem-történeti témájú tudományos diákköri dolgozatok, közülük több alkotás országos szintű elismerésben is részesült. A Magyar Tudományos Akadémia Pro Scientia aranyérmében 1990. és 2000. között két rendvédelem-történeti tartalmú tudományos diákköri pályamű részesült. A rendvédelem-történeti témájú tudományos diákkörök legsikeresebb témavezetője, Dr. Parádi József mestertanári kitüntetésben részesült 2003-ban.**
- **A magyar** *felsőoktatás* **több tudományegyetemén, állam- és jogtudományi, illetve bölcsészettudományi karokon, valamint főiskolákon oktatják – részben társaságunk tagjainak közreműködésével – az egyesületünk által készített tananyag alapján, a magyar rendvédelem történetét közvetítő tárgyakat.**

Kialakítottuk együttműködési **tevékenységünket**.

- *Együttműködési megállapodást* **kötöttünk a hasonló területeket művelő hazai és külföldi tudományos társaságokkal illetve magyar rendvédelmi szervekkel. Konkrét együttműködési megállapodás jött létre pld. a Rendőrség Tudományos Tanácsával, a Határőrség Tudományos Tanácsával, a Magyar Hadtudományi Társasággal és több megyei rendőr-főkapitánysággal, folyamatban van továbbá együttműködési megállapodás létrehozatala az újonnan megalakult Rendészettudományi Társasággal. Tudományos Társaságunk elnöke a BM Tudományos Tanács tagja.**
- *Társaságunk nemzetközi kapcsolatai* **bővülnek. Szakmai kapcsolat alakult ki a bécsi és az Osztrák Kriminál-múzeummal. 1994-ben - a korábbi évek szakmai kapcsolatát továbbfejlesztve - társaságunk belépett a Német Rendőrtörténeti Társaságba, melynek tagjai közül többen kérték felvételüket egyesületünk soraiba. Kölcsönösen részt veszünk egymás tudományos rendezvényein. Megállapodás született az Egyesült Államokban működő Bajtársi Szövetség vezetésével az együttműködésről. Rendszeres munkakapcsolat alakult ki a Francia Nemzeti Csendőrség Történeti Szolgálatával, a Francia Csendőrség-történeti Alapítvánnyal. Társaságaink céljai a rendvédelem történet**

feltárását és publikálását illetően az együttműködőkkel megegyeznek. 2003-ban alapítottuk – a nyugat-európai testvérszervezeteinkkel közösen – az Európai Rendvédelem-történeti Szövetséget.

Társaságunk kitüntetései**:**
A rendvédelem-történet kimagasló művelői és önzetlen támogatói elismerése céljából, több mint egy évtized alatt – a tapasztalatok figyelembevételével – formálódott a Tudományos Társaságunk kompetenciájába tartozó elismerési rendszer. Ezek:
1. *„Szemere Díj”*
2. *„Rendvédelem-történért” Emlékérem*
3. „*Rendvédelem-történetért Érdemérem”*
4. „*Rendvédelem-történetért Érdemkereszt a Rendvédelem-történet Kimagasló Művelőinek”,* illetve *„Rendvédelem-történetért Érdemkereszt a Rendvédelem-történet Önzetlen Támogatóinak”*
5. „*Rendvédelem-történetért Érdemrend a Rendvédelem-történet Kimagasló Művelőjének”,* illetve „*Rendvédelem-történetért Érdemrend a Rendvédelem-történet Önzetlen támogatójának”*
6. „*Rendvédelem-történet Magisztere” cím*
7. *„Dísztőr emléktárgy”*

A rendvédelem-történeti elismerések jelzései	
	Szemere Díj
	Rendvédelem-történetért Érdemrend a rendvédelem-történet kiváló művelőjének
	Rendvédelem-történetért Érdemrend a rendvédelem-történet önzetlen támogatójának
	Rendvédelem-történetért Érdemkereszt a rendvédelem-történet kiváló művelőjének
	Rendvédelem-történetért Érdemkereszt a rendvédelem-történet önzetlen támogatójának
	Rendvédelem-történetért Érdemérem

Terveink közé tartoznak a következők, melyekhez támogatókat keresünk:
- **A magyar rendvédelem-történeti** *atlasz* **elkészítése két kötetben (1867-1919 és 1920-1945).**
- **A magyar rendvédelem-történeti** *egyenruha és rangrendszer* **albumának elkészítése (1867-1919 és 1920-1945).**
- **A magyar rendvédelem-történeti** *szaksajtó repertóriumának* **továbbfejlesztése ugyancsak két kötetben (1867-1919 és 1920-1945).**
- **A Kárpát-medencei állami levéltárak XIX-XX. századi magyar rendvédelem történetére vonatkozó** *fondjainak repertóriumba* **foglalása.**
- **A magyar rendvédelemre vonatkozó** *törvények és rendeletek* **gyűjteményének létrehozása a fenti korszakolás szerint.**
- **Magyar rendvédelem-történeti** *kronológia* **(1867-1950).**
- **Magyar rendvédelem-történeti** *bibliográfia* **továbbfejlesztése és számítógépes feldolgozása, ugyancsak a fenti korszakokra.**
- **Rendvédelem-történeti gyűjtemény és** *dokumentumtár* **kialakítása.**
- *„A magyar rendvédelem története”* **című könyv újra kiadása, illetve a javított, bővített változat internetre vitele.**
- **Az interneten a magyar rendvédelem-történeti** *honlap* **létrehozása.**

- **Rendvédelem-történeti témájú** *kiállítások* **létrehozásának és működtetésének elősegítése.**
- **A hazai és külföldi** *rendvédelem történeti tapasztalatainak feldolgozása***.**
- **Rendvédelem-történeti** *oktatási anyagok létrehozása és alkalmazása* **a magyar rendvédelem fejlesztése érdekében.**
- **Rendvédelem-történeti** *Intézet* **alapítása. (Magyarországon nincs – a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaságon kívül - más intézmény, könyvtár, levéltár, tanszék, intézet, amely a rendvédelem történetével foglalkozna. A Szemere Bertalan Magyar rendvédelem-történeti Tudományos Társaság társadalmi szervezet. Nincsenek kellő tárgyi és financiális feltételei a magyar állam rendvédelem-történetének gondozására. A szakterület műveléséhez szükséges szellemi kapacitással azonban egyedül e szervezet rendelkezik. A Magyar Köztársaságban viszont négy rendvédelmi testület működik: a rendőrség, a határőrség, a büntetés-végrehajtás és a pénzügyőrség. Mindegyik testület rendelkezik ugyan egy szerény testülettörténeti gyűjteménnyel, azonban Magyarországon csak a XIX-XX. században 29 állami rendvédelmi testület működött, amelynek a történetével egyik intézmény sem foglalkozik.)**
- **Rendvédelem-történeti** *szabadegyetem* **létrehozása.**
- **Partnereket keresünk** *Európa rendvédelem-történetének* **megírására irányuló projekt létrehozásához.**
- **Corpus statutum Hungarici létrehozása.**

Tudományos Társaságunk várja mindazok jelentkezését tagságunk soraiba, a rendvédelmi testületek tagjai, a hivatásosok és a közalkalmazottak köréből, a téma iránt érdeklődők, a tárgyi emlékeket gyűjtők, a hivatástörténet kutatók közül, akik be szeretnének kapcsolódni nemzeti rendvédelmünk történetét feltáró és azt közkinccsé tevő folyamatba. Nem csak az aktív kutatók, hanem a téma iránt érdeklődők jelentkezését is fogadjuk.

Köszönjük, hogy türelmesen végigolvasta tájékoztatónkat. Reméljük sikerült meggyőzni Önt arról is, hogy személyi jövedelemadója 1%-ának kedvezményezettjeként „Rendelkezési Nyilatkozat”-ában egyesületünket jelölje meg. Tudományos Társaságunk ***adószáma: 19662305-1-43***. Adományok átutalhatók Tudományos Társaságunk ***bankszámlájára: 10918001-00000022-69100002 HVB Bank Hungary Zrt. H-1036 Budapest, Bécsi út 136.***

" Történelemmel a biztonságért "

A Füzetek szerkesztői

A **Rendvédelem-történeti Füzetek** szerkesztését a Társaság legjobbjai vállalták magukra, nem kis teherként. A periodika szerkesztése komoly szakértelmet, türelmet, odafigyelést és töretlen lelkesedést igényel. Kitartó munkájukat elismerve ez úton szeretnénk emléket állítani valamennyi szerkesztőnek.

Cím	Megjelenés	Főszerkesztő	Szerkesztő
A magyar rendvédelmi testületek és az önkormányzati szervek kapcsolata 1848-1945	I. évf. (1990) 1. sz.	Dr. KESERŰ István	Dr. ÚJHELYI Gabriella
A rendvédelem-történet kutatásának, feldolgozásának és oktatásának időszerű kérdései	II. évf. (1991) 2. sz.	Dr. KESERŰ István	Dr. ÚJHELYI Gabriella
Tradíció és korszerűség	III. évf. (1992) 3. sz.	Dr. KESERŰ István	Dr. ÚJHELYI Gabriella
A dualista Magyarország rendvédelme	IV. évf. (1993) 4. sz.	Dr. KESERŰ István	Dr. ÚJHELYI Gabriella
Háború, forradalom, Trianon	IV. évf. (1993) 5. sz.	Dr. PARÁDI József	Dr. ÚJHELYI Gabriella
A két világháború közötti Magyar Királyság rendvédelme	V. évf. (1994) 6. sz.	Dr. PARÁDI József	Dr. ŐRY Károly
Háborúból diktatúrába	VI. évf. (1996) 7. sz.	Dr. PARÁDI József	Dr. ŐRY Károly
A napóleoni közbiztonsági őrtestület útja Párizstól – Itálián és Ausztrián keresztül – Budapestig	VII. évf. (1998) 8. sz.	Dr. PARÁDI József	Dr. ŐRY Károly
Gazdasági rendvédelmünk a XIX.-XX. században	VIII. évf. (1999) 9. sz.	Dr. PARÁDI József	Dr. ŐRY Károly
A nyugati rendvédelem hatása a XIX.-XX. század magyar rendvédelmére	IX. évf. (1999) 10. sz.	Dr. PARÁDI József	Dr. ŐRY Károly
Szabad mozgás a Kárpát-medencében	X. évf. (1999) 11. sz.	Dr. PARÁDI József	Dr. SUBA János
A közigazgatás, a véderő és a rendvédelem kapcsolatának változásai a polgári magyar állam időszakában	X. évf. (2000) 12. sz.	Dr. PARÁDI József	Dr. SUBA János

Főszerkesztők

Dr. KESERŰ István nyá.hör.alez.

bölcsészdoktor, a hadtudomány kandidátusa, főiskolai tanár,
a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság
örökös tiszteletbeli elnöke
1929-2004

(1990-1992)

Született 1929-ben Budapesten, középiskolai tanulmányait a budai Toldi Ferenc Gimnáziumban kezdte, melyeket megszakított és 14 évesen a pécsi Zrínyi Miklós Honvéd gyalogsági hadapródiskolába (1944) került. 1948-ban a Honvéd Kossuth Lajos Katonai Akadémián folytatta tanulmányait, majd katonai ösztöndíjasként elvégezte az ELTE

történelem szakát. Ez évben, 1954-ben tanári diplomát és tiszti rendfokozatot szerzett. Pályáját a Zrínyi Katonai Kiadónál kezdte, ahol felelős szerkesztőként dolgozott, főleg hadtörténeti munkákat szerkesztett. 1966-ban a Határőrség Országos Parancsnokságra került főelőadónak. Közben az ELTE-n doktori címet szerzett. Később tanárként a Rendőrtiszti Főiskolán teljesített szolgálatot, ekkor szerezte kandidátusi képesítését. A nyugdíjkorhatáron túl 5 évet szolgált. Azóta is aktív kapcsolatban áll a katonasággal, a hadtörténelemmel, számos cikket, tanulmányt, könyvet írt e témából. Írásai főleg az új magyar hadsereg születésével és a Határőrség történetével foglalkozott. Alapító tagja a Társaságnak és örökös elnöke, aktívan részt vesz a társaság munkájában, előadásokat tart. Az első években ő szerkesztette a kiadványt.

Dr. PARÁDI József

bölcsészdoktor, a hadtudomány kandidátusa, főiskolai tanár,

a Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagja
a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság
elnöke
1950-
(1993-)

Született 1950-ben Budapesten, középiskolai tanulmányait az óbudai Árpád-gimnáziumban végezte. 1968-ban érettségizett. Ebben az évben kezdte el tanulmányait a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán. 1972-ben avatták határőr tisztté. A Határőrségnél különböző beosztásokban teljesített szolgálatot, majd a belügyi tárca oktatási csoportfőnöksége alárendeltségébe tartozó tanintézetekben töltött be oktatói feladatköröket. A nyolcvanas évek elején fejezte be tanulmányait az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsésztudományi karán. 1984-ben szerzett bölcsészdoktorátust, 1990-ben pedig a hadtudomány kandidátusa címet nyerte el. 1991-ben nevezték ki főiskolai tanárrá.

Szakterülete a magyar rendvédelem története a kiegyezéstől a második világháborúig. Nyolc kötetet, mintegy 100 lektorált tanulmányt és számos szakmai cikket publikált. Személye körül fokozatosan alakult ki a nemzeti rendvédelem-történet művelésével foglalkozó szellemi alkotó műhely. Munkásságát a határokon túl is elismerik. Mentorálja a rendvédelem-történet fiatal kutatóit. Az ezredfordulótól három fő Ph. D. doktorandusza védte meg tudományos fokozatát Debrecenben, Pécsett és Budapesten a nemzeti rendvédelem-történetünk témakörébe tartozó tartalmú dolgozatával. Személyéhez kapcsolódik a rendvédelem-történet fogalmának létrehozása. Az SZBMRTT alapító tagja és a Társaság jelenlegi elnöke. Társelnöke a párizsi székhelyű Európai Rendvédelem-történeti Szövetségnek.

A Repertórium felépítése

A **Rendvédelem-történeti Füzetek** (Acta Historica Praesidii Ordinis) HU ISSN 1216-6774 a **Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság** konferenciáin és tudományos tanácskozásain elhangzott előadások javított, kibővített és átdolgozott változatát és a diszciplína művelése során keletkezett eredményeket bemutató tanulmányokat tartalmazzák. A füzetekből a társaság tízéves, 1990 és 1999 között végzett tudományos munkáját, kutatásait és eredményeit összefoglalandó készül a **Rendvédelem-történeti Füzetek Repertóriuma.** A Repertóriumban a periodika első 12 számában publikáló 74 szerző tollából 183 tanulmány adatai jelentek meg. A repertórium a tanulmányokat különböző szempontok szerint csoportosítja:

I. Megjelenés

1) A magyar rendvédelmi testületek és az önkormányzati szervek kapcsolata 1848-1945

   I. évf. (1990) 1. sz.

2) A rendvédelem-történet kutatásának, feldolgozásának és oktatásának időszerű kérdései

   II. évf. (1991) 2. sz.

3) Tradíció és korszerűség

   III. évf. (1992) 3. sz.

4) A dualista Magyarország rendvédelme

   IV. évf. (1993) 4. sz.

5) Háború, forradalom, Trianon

   IV. évf. (1993) 5. sz.

6) A két világháború közötti Magyar Királyság rendvédelme

   V. évf. (1994) 6. sz.

7) Háborúból diktatúrába

   VI. évf. (1996) 7. sz.

8) A napóleoni közbiztonsági őrtestület útja Párizstól – Itálián és Ausztrián keresztül – Budapestig

   VII. évf. (1998) 8. sz.

9) Gazdasági rendvédelmünk a XIX.-XX. században

   VIII. évf. (1999) 9. sz.

10) A nyugati rendvédelem hatása a XIX.-XX. század magyar rendvédelmére

    IX. évf. (1999) 10. sz.

11) Szabad mozgás a Kárpát-medencében

    X. évf. (1999) 11. sz.

12) A közigazgatás, a véderő és a rendvédelem kapcsolatának változásai a polgári magyar állam időszakában

    X. évf. (2000) 12. sz.

II. Szerzők

BACSA Gábor dr.

BENCSIK Péter dr.

BENCZE László dr.

BOBÁK Artúr

BONHARDT Attila dr.

BORSI József dr.

BOTOS János dr.

CSAPÓ Csaba dr. mag.

CSEREI Attila

CSÓKA Ferenc

DÁNOS Valér dr.

DAVOLA József dr.

DETTNÉ LÉGRÁDY Ilona dr.

DOMOKOS Sándor

ERNYES Mihály dr.

FAZAKAS László mag.

FAZEKAS Csaba

FINSZTER Géza dr.

FORRÓ János

GÁSPÁR László dr. mag.

GEBHARDT, Helmut dr.

HEGEDŰS Antal

HEGEDŰS Róbert dr.

HESZTERA, Franz

JOÓ Gábor

KAISER Ferenc dr. mag.

KÁLMÁN Zsolt

KEDVES Gyula

KESERŰ István dr.

KIRÁLY Béla

KISS Gábor

KISS István Géza

KOMÁROMI Gábor

KORINEK László dr.

KÓSA László dr.

KOVÁCS Gyula

KOVÁCS Jenő dr.

KÖVESI László

LŐRINCZ József dr. mag.

LUGOSI József dr.

MEZEY Barna dr. mag.

MOCSÁRI Sándor

MOKÁNY József dr.

NAGY György dr. mag.

ŐRY Károly dr. mag.

PARÁDI József dr. mag.

RÁCZ Lajos dr.

RAVASZ Dezső

RAVASZ István dr.

SÁGVÁRI György dr.

SALAMON Iván

SALLAI János dr.

SÁNDOR Vilmos dr.

SIMON Ferenc

SIMON Sándor

SOMORJAI Béla

STEIB György

SUBA János dr. mag.

SZABÓ József János dr.

SZABÓ Miklós dr.

SZAKÁCS Gábor dr.

SZAKÁLY Sándor dr. mag.

SZELEI József

SZIKINGER István dr.

SZŰCS János

TAMÁSKA Endre

TÓTH László

TÓTH Tihamér dr.

URBÁN Aladár dr.

VASS Ferenc

ZACHAR József dr.

ZEIDLER Sándor mag.

ZINNER Tibor

ZSIGA Tibor dr.

III. Cím szerinti csoportosítás

A tanulmányok cím szerinti, emelkedő alfabetikus sorrendben történő felsorolása. A sorrend megállapításánál a névelőket (A, Az, Egy stb.) nem vettük figyelembe, valamint a számok a betűk előtt helyezkednek el (1,2,3,a,b,c stb.).

IV. Történelmi csoportosítás

1) Magyar és nemzetközi rendvédelem 1849-ig
2) Magyar és nemzetközi rendvédelem 1848/49-ben
3) Magyar és nemzetközi rendvédelem a szabadságharc leverésétől a kiegyezésig
4) Magyar és nemzetközi rendvédelem a kiegyezéstől Trianonig
5) Magyar és nemzetközi rendvédelem a Trianontól 1949-ig
6) Magyar és nemzetközi rendvédelem a 1949-től az ezredfordulóig
7) Magyar és nemzetközi rendvédelem a harmadik évezred kezdetén, a jövő kérdései

V. Téma szerinti csoportosítás

A Repertórium mellékleteként került elkészítésre a tanulmányok által érintett témakörök és az egyes témakörökhöz tartozó tanulmányok felsorolása, ami elsősorban az egy adott területre specializálódott kutatók részére nyújthat segítséget.

VI. A tanulmányok rezüméi

A Repertórium mellékleteként kerültek elkészítésre az egyes tanulmányok tartalmát röviden összefoglaló rezümék, szintén a kutatás meggyorsítása, valamint a kutatók számára a lehető legtöbb segítség megadása céljából.

Megjegyzés:

Az indexen belül az egyes tanulmányokat egyedi Azonosítóval láttuk el a visszakeresés megkönnyítése céljából. A négyjegyű Azonosító első két számjegye a megjelent Rendvédelem-történeti Füzet sorszáma, a második két számjegy a tanulmány füzeten belüli sorszáma. Reméljük, hogy ez a megoldás különösen a webes változatnál nagymértékben megkönnyíti majd a kutatók munkáját.

I.

A MEGJELENÉS SZERINTI CSOPORTOSÍTÁS

A füzetek általában egy adott történelmi kort vagy témakört ölelnek fel, azonban volt már rá példa, hogy több témakörben készült dolgozatok, illetve számos korszakot felölelő tanulmányok is megjelentek egy számban.

Az alábbi táblázatokban a tanulmányok megjelenés szerint, azon belül pedig Azonosítójuk (kiadványban elfoglalt helyük) szerint vannak csoportosítva. A füzetcím a táblázat címeként, félkövér betűtípusban kiemelve olvasható.

A magyar rendvédelmi testületek és az önkormányzati szervek kapcsolata 1848-1945

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0001	Az 1848/49-es szabadságharc rendvédelmi testületei	URBÁN Aladár	I. (1990) 1.	7
0002	Az Osztrák-Magyar Monarchia örökös tartományinak rendvédelmi testületei	ZACHAR József	I. (1990) 1.	17
0003	A dualista Magyarország rendvédelmi testületei és az önkormányzatok kapcsolata	PARÁDI József	I. (1990) 1.	30
0004	Néhány gondolat a volt Magyar Királyi Csendőrségről	SZAKÁLY Sándor	I. (1990) 1.	38
0005	Elméleti és tudományos igényű tevékenység a magyar rendvédelmi szerveknél 1867-1945	MOKÁNY József	I. (1990) 1.	45

A rendvédelem-történet kutatásának, feldolgozásának és oktatásának időszerű kérdései

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0101	A hadtörténelmi oktatás bevezetése az Egyesült Államokban és az amerikai hadtörténelem néhány kiemelkedő eseménye	KIRÁLY Béla	II. (1991) 2.	7
0102	A hadtörténelem oktatásának helyzete és feladatai a magyar honvédség katonai tanintézeteinél	SZABÓ Miklós	II. (1991) 2.	21
0103	A Szemere Bertalan Rendvédelem-történeti Társaság és a rendvédelem-történeti oktatás	KESERŰ István	II. (1991) 2.	25
0104	A rendvédelem-történeti tantárgy a Rendőrtiszti Főiskola oktatási rendszerében és a rendvédelem-történeti kutatás jövőbeni feladatai	PARÁDI József	II. (1991) 2.	29
0105	A helyes magyarság- és nemzettudat kialakításának lehetőségei a rendőrtiszti képzésben	ŐRY Károly	II. (1991) 2.	37
0106	A rendvédelem intézményrendszerének kialakulása és fejlődése	TÓTH Tihamér	II. (1991) 2.	41

Tradíció és korszerűség

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0201	Tervek és eredmények az 1848/49-es forradalom és szabadságharc idején az önálló magyar rendvédelmi szervek létrehozására	URBÁN Aladár	III. (1992) 3.	11

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0202	A dualizmus közrendvédelmi szerveinek jellemzői és tevékenységük tapasztalatai	PARÁDI József	III. (1992) 3.	21
0203	A két világháború közötti rendvédelmi szervek tevékenységének néhány jellemzője	SZAKÁLY Sándor	III. (1992) 3.	29
0204	A rendvédelmi szervek a második világháború idején és az azt követő években	KESERŰ István	III. (1992) 3.	35
0205	A rendőrség és a Határőrség testületi napjainak alternatívái	BOBÁK Artúr	III. (1992) 3.	43
0206	A korszerűség kérdése rendvédelmi szerveink fejlesztésében	KORINEK László	III. (1992) 3.	49
0207	Gondolatok a rendvédelmi testületek etikai hagyományairól (1867-1945)	CSEREI Attila	III. (1992) 3.	57
0208	Tradíció és folyamatosság az osztrák rendvédelmi szerveknél	ZACHAR József	III. (1992) 3.	65
0209	Dél-magyarországi falurendészet 1848 előtt	HEGEDŰS Antal	III. (1992) 3.	75
0210	Rendvédelem-történeti oktatás a Rendőrtiszti Főiskolán	ŐRY Károly	III. (1992) 3.	81
0211	Történelmi szemlélet a jövendő határőrtiszti nemzedék felsőfokú képzésében	SÁNDOR Vilmos	III. (1992) 3.	87
0212	Hagyományok és tapasztalatok felhasználása a rendőrtiszthelyettes képzésben.	MOCSÁRI Sándor	III. (1992) 3.	91

A dualista Magyarország rendvédelme

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0301	Történelmi hűséggel. Társaságunk hároméves útja	KESERŰ István	IV. (1993) 4.	3
0302	A politikai irányzatok rendvédelmi koncepciói a dualizmus korában	ZACHAR József	IV. (1993) 4.	8
0303	A magyar királyi határrendőrség, a magyar határőrizet szakmai vezető testülete	PARÁDI József	IV. (1993) 4.	21
0304	A magyar királyi csendőrség, az első központosított magyar közbiztonsági őrtestület	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 4.	51
0305	A belügyi tárca szerepe a magyar rendvédelem irányításában	BOTOS János	IV. (1993) 4.	59
0306	A modern magyar polgári börtönügy alapjainak kialakítása a dualizmus első éveiben	MEZEY Barna	IV. (1993) 4.	70
0307	A dualista Magyarország államhatárának változása 1868-1918 között	SUBA János	IV. (1993) 4.	87
0308	Osztrák rendteremtés a forradalom leverése után	BENCZE László	IV. (1993) 4.	102
0309	A rendvédelmi szervek tiszti utánpótlása és tisztképzése a dualizmus időszakában	KESERŰ István	IV. (1993) 4.	109
0310	"A közszolgálati ágak legterhesebbike…" Rendőrségkép a századforduló magyar sajtójában	BORSI József	IV. (1993) 4.	126
0311	A csendőrség története. A csendőrőrs	FORRÓ János	IV. (1993) 4.	132
0312	A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918	LUGOSI József	IV. (1993) 4.	152

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0313	Csendőr és rendőr egyenruhák a dualizmuskori Magyarországon	SÁGVÁRI György	IV. (1993) 4.	161
0314	A pénzügyőri egyenruha történetéből 1868-1947	SALAMON Iván	IV. (1993) 4.	170
0315	A rendvédelem jogi szabályozása a dualizmus korában	SZIKINGER István	IV. (1993) 4.	187

Háború, forradalom, Trianon

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0401	A kivételes hatalom	MEZEY Barna	IV. (1993) 5.	4
0402	Az osztrák-magyar haderő rendfenntartó szerepe az első világháború idején	ZACHAR József	IV. (1993) 5.	7
0403	Áttérés a háborús határőrizetre az első világháború előtt	PARÁDI József	IV. (1993) 5.	13
0404	Die Kommandostrukturen der Gendarmerie von 1850 bis 1993	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	18
0405	A csendőrség parancsnoklási rendszere 1850 és 1993 között	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	28
0406	A Képviselőházi Őrség születésének története	TÓTH László	IV. (1993) 5.	36
0407	A rendvédelmi szervek az első világháború, az "őszirózsás" forradalom és a proletárdiktatúra időszakában	ŐRY Károly	IV. (1993) 5.	42
0408	Az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregének tábori csendőrsége (Rövid áttekintés)	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	55
0409	A pénzügyőrség háborús feladatai	JOÓ Gábor	IV. (1993) 5.	59
0410	A trianoni országhatárok kitűzésének politikai és technikai kérdései	SUBA János	IV. (1993) 5.	61
0411	A magyar-jugoszláv (S.H.S.) határmegállapító bizottság működése 1921-1924	BACSA Gábor	IV. (1993) 5.	65
0412	A trianoni békeszerződés revíziója Nyugat-Magyarországon	ZSIGA Tibor	IV. (1993) 5.	71
0413	A közrend és a közbiztonság helyzete Baranya megyében a szerb megszállás idején	ERNYES Mihály	IV. (1993) 5.	74
0414	A magyar biztonságpolitika 1912-1925	HEGEDŰS Róbert	IV. (1993) 5.	76
0415	A Belügyminisztérium tevékenységének főbb jellemzői 1912 és 1926 között	BOTOS János	IV. (1993) 5.	80
0416	A rendvédelmi szervek újjászervezése és tevékenysége az első világháború és a forradalmak után (1919-1924)	KESERŰ István	IV. (1993) 5.	83
0417	A Magyar Királyi Csendőrség szervezeti változásai 1919 és 1925 között	KOMÁROMI Gábor	IV. (1993) 5.	90
0418	Egy életút vázlata - Osváth László	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	92

A két világháború közötti Magyar Királyság rendvédelme

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0501	Határrend és határforgalom Magyarország déli határán (1921-1941)	BACSA Gábor	V. (1994) 6.	5
0502	Egy rendvédelmi szerv mögé rejtett honvédségi alakulat rövid története (A M. Kir. Államrendőrség központi újonciskolája)	BONHARDT Attila	V. (1994) 6.	12
0503	A Magyar Királyi Belügyminisztérium és egy klasszikus belügyminiszter a két világháború között	BOTOS János	V. (1994) 6.	16
0504	A Magyar Királyi Testőrség, a Magyar Királyi Kormányőrség és a Képviselőházi Őrség a két világháború között	FAZAKAS László	V. (1994) 6.	27
0505	A vámhivatalok és a pénzügyőrség a két világháború között	JOÓ Gábor	V. (1994) 6.	39
0506	Paraszti fegyverből díszjelvény (a testőr- illetve koronaőr-alabárd kialakulásának története)	KEDVES Gyula	V. (1994) 6.	48
0507	A déli határőrizet kialakulása és sajátosságai Trianon után	KISS István Géza	V. (1994) 6.	51
0508	A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918	LUGOSI József	V. (1994) 6.	56
0509	Rendvédelmi jog a két világháború között	MEZEY Barna	V. (1994) 6.	61
0510	A magyar állam határőrizete a két világháború között	PARÁDI József	V. (1994) 6.	64
0511	A fővárosi rendőrség működése a két világháború között	RÁCZ Lajos	V. (1994) 6.	76
0512	A Magyar Királyi Honvédség karhatalmi jogosultságai	RAVASZ István	V. (1994) 6.	81
0513	A rendvédelmi testületek egyenruházata a két világháború között Magyarországon	SÁGVÁRI György	V. (1994) 6.	89
0514	A Magyar Királyi Koronaőrség helytállása a korona és a koronázási ékszerek megőrzésében (1944-1945)	SOMORJAI Béla	V. (1994) 6.	94
0515	A terület-visszacsatolások határkijelölő munkálatai 1938 és 1941 között	SUBA János	V. (1994) 6.	98
0516	A rendőrképzés helyzete a két világháború között	SZAKÁCS Gábor	V. (1994) 6.	104
0517	A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941	SZAKÁLY Sándor	V. (1994) 6.	122

Háborúból diktatúrába

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0601	Határőrizet a Dráva mentén a Muraköz megszállása után	BACSA Gábor	VI. (1996) 7.	1
0602	A Vám- és Pénzügyőrség 1940 és 45 között	DETTNÉ LÉGRÁDY Ilona	VI. (1996) 7.	11
0603	A rendőrség újjászervezése Pécs-Baranyában 1944-1946	ERNYES Mihály	VI. (1996) 7.	17
0604	A Nemzetgyűlési Őrség és a Köztársasági Elnök testőrsége szervezete és tevékenysége 1945 és 1950 között	FAZAKAS László	VI. (1996) 7.	24
0605	A határőrizet szervezeti változásai 1945 és 1950 között	GÁSPÁR László	VI. (1996) 7.	29

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0606	Rendőrség és csendőrség Magyarország hadba lépésétől a hadműveletek befejezéséig	KESERŰ István	VI. (1996) 7.	35
0607	A magyar rendvédelem-történet hagyományai, muzeális emléktárgyainak gyűjtése, feldolgozása, bemutatása egy leendő magyar rvt. múzeumban	KISS István Géza	VI. (1996) 7.	46
0608	Büntetőpolitika és börtönügy a koalíciós korszakban (1945-1949)	LŐRINCZ József	VI. (1996) 7.	52
0609	Törvényesség és rendvédelem Magyarországon (1945-1949)	MEZEY Barna	VI. (1996) 7.	63
0610	A határforgalom és ellenőrzése 1945-1950 között	NAGY György	VI. (1996) 7.	68
0611	A magyar rendvédelem sajátosságai és fejlődési periódusai a második világháború előtt és után	PARÁDI József	VI. (1996) 7.	80
0612	A Kárpát-medence hadászati jelentősége a II. világháború végéig	RAVASZ István	VI. (1996) 7.	90
0613	Magyarország határainak kijelölése az 1947. évi párizsi békeszerződés alapján	SUBA János	VI. (1996) 7.	98

A napóleoni közbiztonsági őrtestület útja Párizstól – Itálián és Ausztrián keresztül – Budapestig

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0701	A csendőrség részvétele Zala megye határőrizetében	BACSA Gábor	VII. (1998) 8.	5
0702	A Magyar Királyi Csendőrség fegyverhasználati jogáról 1881-1914	CSAPÓ Csaba	VII. (1998) 8.	12
0703	Csendőrség és hírszerzés 1930-1945	CSÓKA Ferenc	VII. (1998) 8.	17
0704	A Kanadai Királyi Lovas Csendőrség	DOMOKOS Sándor	VII. (1998) 8.	21
0705	Pandúrság helyett csendőrség Baranyában	ERNYES Mihály	VII. (1998) 8.	27
0706	A csendőrség és a történelmi egyházak kapcsolatai a Horthy-korszakban az el nem ismert felekezetek kezelése tükrében	FAZEKAS Csaba	VII. (1998) 8.	34
0707	A csendőrkerület rendvédelmi tevékenységének értékelése	FORRÓ János	VII. (1998) 8.	41
0708	Az őrs mindennapi élete	KAISER Ferenc	VII. (1998) 8.	46
0709	A Magyar Királyi Csendőrség a második világháború hadműveleteiben	KESERŰ István	VII. (1998) 8.	57
0710	Csendőrök az emigrációban	KISS Gábor	VII. (1998) 8.	60
0711	A magyar királyi csendőrség hagyományai, muzeális emlékanyagainak őrzési helyei hazánkban és külföldön	KISS István Géza	VII. (1998) 8.	62
0712	Hadifogságom éveiről	KOVÁCS Jenő	VII. (1998) 8.	68
0713	A Werndl fegyverek	LUGOSI József	VII. (1998) 8.	73
0714	Maréchaussée-tól a Gendarmerie Nationale-ig (A francia csendőrség történeti előzményei)	ŐRY Károly	VII. (1998) 8.	75

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0715	A Magyar Királyi Csendőrség megalakulása és működése 1881-1918	PARÁDI József	VII. (1998) 8.	78
0716	Csendőrpuccs vagy zászlószentelés? A budapesti deportálások leállítása	RAVASZ István	VII. (1998) 8.	84
0717	A határszéli csendőrség fegyverhasználata	SALLAI János	VII. (1998) 8.	88
0718	A Magyar Királyi Csendőrség szerepe az északi demarkációs vonalon 1919-1923	SUBA János	VII. (1998) 8.	91
0719	A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941	SZAKÁLY Sándor	VII. (1998) 8.	95
0720	Katonából csendőr, csendőrből járőrvezető	SZELEI József	VII. (1998) 8.	103
0721	Fejezetek az osztrák csendőrség történetéből	ZACHAR József	VII. (1998) 8.	105
0722	A m. kir. Csendőrség rendfokozati rendszere és jelvényei	ZEIDLER Sándor	VII. (1998) 8.	110

Gazdasági rendvédelmünk a XIX.-XX. században

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0801	Emlékezés gróf Lónyai Menyhért pénzügyminiszterre	JOÓ Gábor	VIII.(1999)9.	13
0802	A Magyar Királyi Pénzügyőrség feladatai a gazdasági rendvédelemben a két világháború közötti időszakban	KISS István Géza	VIII.(1999)9.	15
0803	Rendőri nyugdíjpénztárak tegnap és ma, szociális gondoskodás	KÖVESI László	VIII.(1999)9.	24
0804	A magyar határőrizet teendői a nemzetgazdaság védelme terén az Osztrák-Magyar Monarchiában és a két világháború közötti Magyar Királyságban	PARÁDI József	VIII.(1999)9.	26
0805	A székesfehérvári csendőrkerület teendői a vagyon elleni bűncselekmények megelőzésében és felderítésében	FORRÓ János	VIII.(1999)9.	32
0806	A csendőrőrs gazdaságvédelemmel kapcsolatos feladatai a két világháború között	KAISER Ferenc	VIII.(1999)9.	39
0807	A Magyar Királyi Csendőrség szolgálati teendői a vagyonbiztonság ellen irányuló bűncselekmények megelőzésében és felderítésében	SIMON Ferenc	VIII.(1999)9.	45
0808	A m. kir. Honvédség és az rv. szervek feladatai a Magyarországon átmenő német vasúti szállítmányok szabotázs elleni védelmében a II. vh. alatt	SUBA János	VIII.(1999)9.	49
0809	Egy vádalku tanulságai a XIX. Század magyar bűnüldözésében	SZABÓ József János	VIII.(1999)9.	61
0810	A gazdaság védelmének tapasztalatai Németországban	SZIKINGER István	VIII.(1999)9.	64
0811	A Vámhivatalok a két világháború közötti Magyar Királyságban	KISS István Géza	VIII.(1999)9.	72
0812	A Vörös Őrség gazdaságvédelmi feladatai	ŐRY Károly	VIII.(1999)9.	78
0813	A dualizmus kori Magyar Pénzügyőrség és Vámhivatalok	PARÁDI József	VIII.(1999)9.	82
0814	Egyenruha, kényelem, demokrácia és gazdasági kihatásai 1868-1993	SALAMON Iván	VIII.(1999)9.	86

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0815	Gazdaságvédelem az 1920-as években a déli határ mentén	BACSA Gábor	VIII.(1999)9.	92
0816	A határőrség szerepe az ország gazdaságának védelmében	KESERŰ István	VIII.(1999)9.	100
0817	A magyar határőrség aktuális gazdaságvédelmi feladatai a határforgalom ellenőrzésében	KOVÁCS Gyula	VIII.(1999)9.	103
0818	A magyar határőrizet (kiemelten a hforg. ell.) szervek gazdasági rendvédelmi feladatainak jellemző sajátosságai a '40-es évek második felétől	NAGY György	VIII.(1999)9.	107
0819	A Magyar Királyi Vámőrség gazdaságvédelmi feladatainak tükröződése a korabeli szabályzatokban	SALLAI János	VIII.(1999)9.	111

A nyugati rendvédelem hatása a XIX.-XX. század magyar rendvédelmére

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0901	A tájékoztató ("T") szervek és a Magyar Királyi Vámőrség	BACSA Gábor	IX.(1999) 10.	5
0902	Egy csendőrőrs országos tekintélye	TAMÁSKA Endre	IX.(1999) 10.	12
0903	A magánnyomozás története	BOBÁK Artúr	IX.(1999) 10.	19
0904	Szemere Bertalan, az első felelős magyar kormány belügyminisztere	BOTOS János	IX.(1999) 10.	33
0905	Gr. Ráday Gedeon és a szegedi királyi biztosság	CSAPÓ Csaba	IX.(1999) 10.	37
0906	A katonai rendőrség bemutatása	DAVOLA József	IX.(1999) 10.	40
0907	A polgári rendőrség korszerű alapelvei	DOMOKOS Sándor	IX.(1999) 10.	45
0908	Szemere Bertalan ifjú évei	FAZAKAS László	IX.(1999) 10.	48
0909	Die Österreichische Gendarmerie in der XX. Jahrhundert	GEBHARDT, Helmut	IX.(1999) 10.	53
0910	A rendvédelmi szervek újjászervezése 1919 és 1924 között	KESERŰ István	IX.(1999) 10.	59
0911	Szociális kérdések és azok megoldásai a Magyar Királyi Pénzügyőrségben	KISS István Géza	IX.(1999) 10.	66
0912	Rendőrség Budán, Pesten és Budapesten 1849 és 1882 között	KÓSA László	IX.(1999) 10.	71
0913	A közúti közlekedés rendjének szabályozása 1872-től napjainkig, különös tekintettel Budapestre	KÓSA László	IX.(1999) 10.	77
0914	Szociálpolitikai érzékenység a rendőri és a BM szerveknél 1990-től napjainkig	KÖVESI László	IX.(1999) 10.	88
0915	Szemere Bertalan és a börtönügy	LŐRINCZ József	IX.(1999) 10.	95
0916	A Magyar Királyság rendvédelme (1867-1919)	PARÁDI József	IX.(1999) 10.	98
0917	A nyilas rendvédelmi testületek	RAVASZ István	IX.(1999) 10.	148
0918	Francia, osztrák, magyar csendőrség fegyverhasználata a XIX. században	SALLAI János	IX.(1999) 10.	154

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0919	Egy kiérdemelt emlékbélyeg és egy nem érdemelt megbélyegzés története	SIMON Ferenc	IX.(1999) 10.	160
0920	Cegléd város rendvédelme a XVIII-XIX. században	SIMON Sándor	IX.(1999) 10.	164
0921	A határszéli forgalom szabályozása Magyarországon a XIX.-XX. században	SUBA János	IX.(1999) 10.	167
0922	Az angolszász rendvédelem fejlődésének tendenciái a XIX. századtól napjainkig	SZIKINGER István	IX.(1999) 10.	174
0923	A francia csendőrség helye, feladatai napjainkban	SZŰCS János	IX.(1999) 10.	189
0924	A magyar útlevélrendészet történetének változási folyamatai és fejlődésének tendenciái 1903-tól napjainkig	VASS Ferenc	IX.(1999) 10.	192
0925	Az osztrák rendvédelmi modell történelmi gyökerei	ZACHAR József	IX.(1999) 10.	202

Szabad mozgás a Kárpát-medencében

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1001	Magyar és jugoszláv optánsok határátlépése	BACSA Gábor	X.(1999) 11.	10
1002	Az útlevélügy jogi szabályozásának változásai és hatásuk a határforgalomra (1903-1941)	BENCSIK Péter	X.(1999) 11.	15
1003	Utazási okmányok az 1880-as években	CSAPÓ Csaba	X.(1999) 11.	19
1004	A Magyar Királyi Csendőrség határőrizeti feladatai 1912-ben	DAVOLA József	X.(1999) 11.	21
1005	A határszéli Magyar Királyi Pénzügyőr szakaszok áttelepítése a területi visszacsatolások után	KISS István Géza	X.(1999) 11.	24
1006	A határforgalom változásai és az azt meghatározó főbb tényezők a nyolcvanas évektől napjainkig. A határforgalom	NAGY György	X.(1999) 11.	35
1007	Határőrizet és kishatárforgalom a dualizmus alatt és a két világháború között	PARÁDI József	X.(1999) 11.	42
1008	A magyar-román határ hivatalos és nem hivatalos átjárhatósága	RAVASZ Dezső	X.(1999) 11.	54
1009	Utazási okmányok az I. és a II. világháborúban	SUBA János	X.(1999) 11.	57
1010	A budapesti folyamat története	SUBA János	X.(1999) 11.	68
1011	Az embertelen kollektivitás diadala: A magyarországi németek 1945 utáni kitelepítése	ZINNER Tibor	X.(1999) 11.	72

A közigazgatás, a véderő és a rendvédelem kapcsolatának változásai a polgári magyar állam időszakában

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1101	Rendőrség és szociológia avagy rendőrszociológia	DÁNOS Valér	X.(2000) 12.	5
1102	Honvédelem - rendvédelem	FINSZTER Géza	X.(2000) 12.	8
1103	Kapcsolatkeresés a rendészet, a rendvédelem és a határrendészet között	NAGY György	X.(2000) 12.	15

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1104	A rendvédelmi diszciplína Magyarországon	PARÁDI József	X.(2000) 12.	23
1105	A kartográfia és a rendvédelem	SUBA János	X.(2000) 12.	26
1106	Rendvédelem és történelemtudomány	ZACHAR József	X.(2000) 12.	34
1107	A határőrizeti szervek együttműködése a lakossággal, a rendvédelmi szervekkel és a hatóságokkal 1920-1940 között (Szemelvények Zalából)	BACSA Gábor	X.(2000) 12.	38
1108	A Csendőrség és a városok (1881-1914)	CSAPÓ Csaba	X.(2000) 12.	43
1109	A tábori csendőrség, mint a Katonai Rendőrség elődje	DAVOLA József	X.(2000) 12.	49
1110	A véderő alkalmazása rendvédelmi feladatokra a dualizmus időszakában Pécsett	ERNYES Mihály	X.(2000) 12.	55
1111	A székesfehérvári csendőrkerület kapcsolata a közigazgatással	FORRÓ János	X.(2000) 12.	58
1112	Die militärische Organisation der österreichischen Gendarmerie von 1849 bis 1918	GEBHARDT, Helmut	X.(2000) 12.	62
1113	A rendőrség és az önkormányzatok kapcsolata a rendszerváltás utáni években	KÁLMÁN Zsolt KÓSA László	X.(2000) 12.	65
1114	Együttműködés a Határőrség és egyéb szerek között (1945-1949)	KESERŰ István	X.(2000) 12.	68
1115	A magyar királyi pénzügyőrség helye és szerepe a kikötői rendszabályok betartásában valamint a csempészet megakadályozásában	KISS István Géza	X.(2000) 12.	73
1116	A rendvédelem, közigazgatás és a véderő kapcsolata a kiegyezéstől a második világháborúig	PARÁDI József	X.(2000) 12.	79
1117	A német szövetségi rendszer a II. világháború időszakában	RAVASZ István	X.(2000) 12.	88
1118	Cegléd városában: a helyi közigazgatás és a rendvédelem kapcsolata a neoabszolutizmus és a dualizmus időszakában	SIMON Sándor	X.(2000) 12.	95
1119	Az 1956-os Nemzetőrség és a közhatalom kapcsolata Bonyhádon	STEIB György	X.(2000) 12.	98
1120	A polgári Magyarország közigazgatási beosztásának alakulása, a határváltozások tükrében 1867 és 1941 között	SUBA János	X.(2000) 12.	102

II.

SZERZŐK SZERINTI CSOPORTOSÍTÁS

A szerzők szerinti csoportosításnál az alkotók által létrehozott tanulmányok szerepelnek a szerző neve alatti táblázatban. A szerzők nevét félkövér betűtípusba szedve a táblázat címeként mutatjuk. A szerzők betűrendben szerepelnek. Azonos szerzőn belül az egyes tanulmányok sorrendje Azonosító alapján került kialakításra.

BACSA Gábor

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0411	A magyar-jugoszláv (S.H.S.) határmegállapító bizottság működése 1921-1924	IV. (1993) 5.	65
0501	Határrend és határforgalom Magyarország déli határán (1921-1941)	V. (1994) 6.	5
0601	Határőrizet a Dráva mentén a Muraköz megszállása után	VI. (1996) 7.	1
0701	A csendőrség részvétele Zala megye határőrizetében	VII. (1998) 8.	5
0815	Gazdaságvédelem az 1920-as években a déli határ mentén	VIII.(1999)9.	92
0901	A tájékoztató ("T") szervek és a Magyar Királyi Vámőrség	IX.(1999) 10.	5
1001	Magyar és jugoszláv optánsok határátlépése	X.(1999) 11.	10
1107	A határőrizeti szervek együttműködése a lakossággal, a rendvédelmi szervekkel és a hatóságokkal 1920-1940 között (Szemelvények Zalából)	X.(2000) 12.	38

BENCSIK Péter

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
1002	Az útlevélügy jogi szabályozásának változásai és hatásuk a határforgalomra (1903-1941)	X.(1999) 11.	15

BENCZE László

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0308	Osztrák rendteremtés a forradalom leverése után	IV. (1993) 4.	102

BOBÁK Artúr

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0205	A rendőrség és a Határőrség testületi napjainak alternatívái	III. (1992) 3.	43
0903	A magánnyomozás története	IX.(1999) 10.	19

BONHARDT Attila

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0502	Egy rendvédelmi szerv mögé rejtett honvédségi alakulat rövid története (A M. Kir. Államrendőrség központi újonciskolája)	V. (1994) 6.	12

BORSI József

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0310	"A közszolgálati ágak legterhesebbike…" Rendőrségkép a századforduló magyar sajtójában	IV. (1993) 4.	126

BOTOS János

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0305	A belügyi tárca szerepe a magyar rendvédelem irányításában	IV. (1993) 4.	59
0415	A Belügyminisztérium tevékenységének főbb jellemzői 1912 és 1926 között	IV. (1993) 5.	80
0503	A Magyar Királyi Belügyminisztérium és egy klasszikus belügyminiszter a két világháború között	V. (1994) 6.	16
0904	Szemere Bertalan, az első felelős magyar kormány belügyminisztere	IX.(1999) 10.	33

CSAPÓ Csaba

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0702	A Magyar Királyi Csendőrség fegyverhasználati jogáról 1881-1914	VII. (1998) 8.	12
0905	Gr. Ráday Gedeon és a szegedi királyi biztosság	IX.(1999) 10.	37
1003	Utazási okmányok az 1880-as években	X.(1999) 11.	19
1108	A Csendőrség és a városok (1881-1914)	X.(2000) 12.	43

CSEREI Attila

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0207	Gondolatok a rendvédelmi testületek etikai hagyományairól (1867-1945)	III. (1992) 3.	57

CSÓKA Ferenc

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0703	Csendőrség és hírszerzés 1930-1945	VII. (1998) 8.	17

DÁNOS Valér

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
1101	Rendőrség és szociológia, avagy rendőrszociológia	X.(2000) 12.	5

DAVOLA József

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0906	A katonai rendőrség bemutatása	IX.(1999) 10.	40
1004	A Magyar Királyi Csendőrség határőrizeti feladatai 1912-ben	X.(1999) 11.	21
1109	A tábori csendőrség, mint a Katonai Rendőrség elődje	X.(2000) 12.	49

DETTNÉ LÉGRÁDY Ilona

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0602	A Vám- és Pénzügyőrség 1940 és 45 között	VI. (1996) 7.	11

DOMOKOS Sándor

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0704	A Kanadai Királyi Lovas Csendőrség	VII. (1998) 8.	21
0907	A polgári rendőrség korszerű alapelvei	IX.(1999) 10.	45

ERNYES Mihály

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0603	A rendőrség újjászervezése Pécs-Baranyában 1944-1946	VI. (1996) 7.	17
0705	Pandúrság helyett csendőrség Baranyában	VII. (1998) 8.	27
1110	A véderő alkalmazása rendvédelmi feladatokra a dualizmus időszakában Pécsett	X.(2000) 12.	55
0413	A közrend és a közbiztonság helyzete Baranya megyében a szerb megszállás idején	IV. (1993) 5.	74

FAZAKAS László

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0504	A Magyar Királyi Testőrség, a Magyar Királyi Kormányőrség és a Képviselőházi Őrség a két világháború között	V. (1994) 6.	27
0604	A Nemzetgyűlési Őrség és a Köztársasági Elnök testőrsége szervezete és tevékenysége 1945 és 1950 között	VI. (1996) 7.	24
0908	Szemere Bertalan ifjú évei	IX.(1999) 10.	48

FAZEKAS Csaba

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0706	A csendőrség és a történelmi egyházak kapcsolatai a Horthy-korszakban az el nem ismert felekezetek kezelése tükrében	VII. (1998) 8.	34

FINSZTER Géza

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
1102	Honvédelem – rendvédelem	X.(2000) 12.	8

FORRÓ János

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0311	A csendőrség története. A csendőrőrs	IV. (1993) 4.	132
0707	A csendőrkerület rendvédelmi tevékenységének értékelése	VII. (1998) 8.	41
0805	A székesfehérvári csendőrkerület teendői a vagyon elleni bűncselekmények megelőzésében és felderítésében	VIII.(1999)9.	32
1111	A székesfehérvári csendőrkerület kapcsolata a közigazgatással	X.(2000) 12.	58

GÁSPÁR László

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0605	A határőrizet szervezeti változásai 1945 és 1950 között	VI. (1996) 7.	29

GEBHARDT, Helmut

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0909	Die Österreichische Gendarmerie in der XX. Jahrhundert	IX.(1999) 10.	53
1112	Die militärische Organisation der österreichischen Gendarmerie von 1849 bis 1918	X.(2000) 12.	62

HEGEDŰS Antal

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0209	Dél-magyarországi falurendészet 1848 előtt	III. (1992) 3.	75

HEGEDŰS Róbert

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0414	A magyar biztonságpolitika 1912-1925	IV. (1993) 5.	76

HESZTERA, Franz

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0404	Die Kommandostrukturen der Gendarmerie von 1850 bis 1993	IV. (1993) 5.	18
0405	A csendőrség parancsnoklási rendszere 1850 és 1993 között	IV. (1993) 5.	28

JOÓ Gábor

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0409	A pénzügyőrség háborús feladatai	IV. (1993) 5.	59
0505	A vámhivatalok és a pénzügyőrség a két világháború között	V. (1994) 6.	39
0801	Emlékezés gróf Lónyai Menyhért pénzügyminiszterre	VIII.(1999)9.	13

KAISER Ferenc

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0708	Az őrs mindennapi élete	VII. (1998) 8.	46
0806	A csendőrőrs gazdaságvédelemmel kapcsolatos feladatai a két világháború között	VIII.(1999)9.	39

KÁLMÁN Zsolt - KÓSA László

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
1113	A rendőrség és az önkormányzatok kapcsolata a rendszerváltás utáni években	X.(2000) 12.	65

KEDVES Gyula

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0506	Paraszti fegyverből díszjelvény (a testőr- illetve koronaőr-alabárd kialakulásának története)	V. (1994) 6.	48

KESERŰ István

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0103	A Szemere Bertalan Rendvédelem-történeti Társaság és a rendvédelem-történeti oktatás	II. (1991) 2.	25
0204	A rendvédelmi szervek a második világháború idején és az azt követő években	III. (1992) 3.	35
0301	Történelmi hűséggel. Társaságunk hároméves útja	IV. (1993) 4.	3
0309	A rendvédelmi szervek tiszti utánpótlása és tisztképzése a dualizmus időszakában	IV. (1993) 4.	109
0416	A rendvédelmi szervek újjászervezése és tevékenysége az első világháború és a forradalmak után (1919-1924)	IV. (1993) 5.	83

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0606	Rendőrség és csendőrség Magyarország hadba lépésétől a hadműveletek befejezéséig	VI. (1996) 7.	35
0709	A Magyar Királyi Csendőrség a második világháború hadműveleteiben	VII. (1998) 8.	57
0816	A határőrség szerepe az ország gazdaságának védelmében	VIII.(1999)9.	100
0910	A rendvédelmi szervek újjászervezése 1919 és 1924 között	IX.(1999) 10.	59
1114	Együttműködés a Határőrség és egyéb szerek között (1945-1949)	X.(2000) 12.	68

KIRÁLY Béla

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0101	A hadtörténelmi oktatás bevezetése az Egyesült Államokban és az amerikai hadtörténelem néhány kiemelkedő eseménye	II. (1991) 2.	7

KISS Gábor

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0710	Csendőrök az emigrációban	VII. (1998) 8.	60

KISS István Géza

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0507	A déli határőrizet kialakulása és sajátosságai Trianon után	V. (1994) 6.	51
0607	A magyar rendvédelem-történet hagyományai, muzeális emléktárgyainak gyűjtése, feldolgozása, bemutatása egy leendő magyar rvt. múzeumban	VI. (1996) 7.	46
0711	A magyar királyi csendőrség hagyományai, muzeális emlékanyagainak őrzési helyei hazánkban és külföldön	VII. (1998) 8.	62
0802	A Magyar Királyi Pénzügyőrség feladatai a gazdasági rendvédelemben a két világháború közötti időszakban	VIII.(1999)9.	15
0811	A Vámhivatalok a két világháború közötti Magyar Királyságban	VIII.(1999)9.	72
0911	Szociális kérdések és azok megoldásai a Magyar Királyi Pénzügyőrségben	IX.(1999) 10.	66
1005	A határszéli Magyar Királyi Pénzügyőr szakaszok áttelepítése a területi visszacsatolások után	X.(1999) 11.	24
1115	A magyar királyi pénzügyőrség helye és szerepe a kikötői rendszabályok betartásában valamint a csempészet megakadályozásában	X.(2000) 12.	73

KOMÁROMI Gábor

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0417	A Magyar Királyi Csendőrség szervezeti változásai 1919 és 1925 között	IV. (1993) 5.	90

KORINEK László

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0206	A korszerűség kérdése rendvédelmi szerveink fejlesztésében	III. (1992) 3.	49

KÓSA László

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0912	Rendőrség Budán, Pesten és Budapesten 1849 és 1882 között	IX.(1999) 10.	71
0913	A közúti közlekedés rendjének szabályozása 1872-től napjainkig, különös tekintettel Budapestre	IX.(1999) 10.	77

KOVÁCS Gyula

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0817	A magyar határőrség aktuális gazdaságvédelmi feladatai a határforgalom ellenőrzésében	VIII.(1999)9.	103

KOVÁCS Jenő

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0712	Hadifogságom éveiről	VII. (1998) 8.	68

KÖVESI László

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0803	Rendőri nyugdíjpénztárak tegnap és ma, szociális gondoskodás	VIII.(1999)9.	24
0914	Szociálpolitikai érzékenység a rendőri és a BM szerveknél 1990-től napjainkig	IX.(1999) 10.	88

LŐRINCZ József

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0608	Büntetőpolitika és börtönügy a koalíciós korszakban (1945-1949)	VI. (1996) 7.	52
0915	Szemere Bertalan és a börtönügy	IX.(1999) 10.	95

LUGOSI József

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0312	A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918	IV. (1993) 4.	152
0508	A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918	V. (1994) 6.	56
0713	A Werndl fegyverek	VII. (1998) 8.	73

MEZEY Barna

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0306	A modern magyar polgári börtönügy alapjainak kialakítása a dualizmus első éveiben	IV. (1993) 4.	70
0401	A kivételes hatalom	IV. (1993) 5.	4
0509	Rendvédelmi jog a két világháború között	V. (1994) 6.	61
0609	Törvényesség és rendvédelem Magyarországon (1945-1949)	VI. (1996) 7.	63

MOCSÁRI Sándor

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0212	Hagyományok és tapasztalatok felhasználása a rendőr tiszthelyettes képzésben.	III. (1992) 3.	91

MOKÁNY József

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0005	Elméleti és tudományos igényű tevékenység a magyar rendvédelmi szerveknél 1867-1945	I. (1990) 1.	45

NAGY György

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0610	A határforgalom és ellenőrzése 1945-1950 között	VI. (1996) 7.	68
0818	A magyar határőrizet (kiemelten a hforg. ell.) szervek gazdasági rendvédelmi feladatainak jellemző sajátosságai a '40-es évek második felétől	VIII.(1999)9.	107
1006	A határforgalom változásai és az azt meghatározó főbb tényezők a nyolcvanas évektől napjainkig. A határforgalom	X.(1999) 11.	35
1103	Kapcsolatkeresés a rendészet, a rendvédelem és a határrendészet között	X.(2000) 12.	15

ŐRY Károly

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0105	A helyes magyarság- és nemzettudat kialakításának lehetőségei a rendőrtiszti képzésben	II. (1991) 2.	37
0210	Rendvédelem-történeti oktatás a Rendőrtiszti Főiskolán	III. (1992) 3.	81
0407	A rendvédelmi szervek az első világháború, az "őszirózsás" forradalom és a proletárdiktatúra időszakában	IV. (1993) 5.	42
0714	Maréchaussée-tól a Gendarmerie Nationale-ig (A francia csendőrség történeti előzményei)	VII. (1998) 8.	75
0812	A Vörös Őrség gazdaságvédelmi feladatai	VIII.(1999)9.	78

PARÁDI József

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0003	A dualista Magyarország rendvédelmi testületei és az önkormányzatok kapcsolata	I. (1990) 1.	30
0104	A rendvédelem-történeti tantárgy a Rendőrtiszti Főiskola oktatási rendszerében és a rendvédelem-történeti kutatás jövőbeni feladatai	II. (1991) 2.	29
0202	A dualizmus közrendvédelmi szerveinek jellemzői és tevékenységük tapasztalatai	III. (1992) 3.	21
0303	A magyar királyi határrendőrség, a magyar határőrizet szakmai vezető testülete	IV. (1993) 4.	21
0403	Áttérés a háborús határőrizetre az első világháború előtt	IV. (1993) 5.	13
0510	A magyar állam határőrizete a két világháború között	V. (1994) 6.	64
0611	A magyar rendvédelem sajátosságai és fejlődési periódusai a második világháború előtt és után	VI. (1996) 7.	80
0715	A Magyar Királyi Csendőrség megalakulása és működése 1881-1918	VII. (1998) 8.	78
0804	A magyar határőrizet teendői a nemzetgazdaság védelme terén az Osztrák-Magyar Monarchiában és a két világháború közötti Magyar Királyságban	VIII.(1999)9.	26
0813	A dualizmus kori Magyar Pénzügyőrség és Vámhivatalok	VIII.(1999)9.	82
0916	A Magyar Királyság rendvédelme (1867-1919)	IX.(1999) 10.	98
1007	Határőrizet és kishatárforgalom a dualizmus alatt és a két világháború között	X.(1999) 11.	42
1104	A rendvédelmi diszciplína Magyarországon	X.(2000) 12.	23
1116	A rendvédelem, közigazgatás és a véderő kapcsolata a kiegyezéstől a második világháborúig	X.(2000) 12.	79

RÁCZ Lajos

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0511	A fővárosi rendőrség működése a két világháború között	V. (1994) 6.	76

RAVASZ Dezső

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
1008	A magyar-román határ hivatalos és nem hivatalos átjárhatósága	X.(1999) 11.	54

RAVASZ István

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0512	A Magyar Királyi Honvédség karhatalmi jogosultságai	V. (1994) 6.	81
0612	A Kárpát-medence hadászati jelentősége a II. világháború végéig	VI. (1996) 7.	90

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0716	Csendőrpuccs vagy zászlószentelés? A budapesti deportálások leállítása	VII. (1998) 8.	84
0917	A nyilas rendvédelmi testületek	IX.(1999) 10.	148
1117	A német szövetségi rendszer a II. világháború időszakában	X.(2000) 12.	88

SÁGVÁRI György

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0313	Csendőr és rendőr egyenruhák a dualizmuskori Magyarországon	IV. (1993) 4.	161
0513	A rendvédelmi testületek egyenruházata a két világháború között Magyarországon	V. (1994) 6.	89

SALAMON Iván

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0314	A pénzügyőri egyenruha történetéből 1868-1947	IV. (1993) 4.	170
0814	Egyenruha, kényelem, demokrácia és gazdasági kihatásai 1868-1993	VIII.(1999)9.	86

SALLAI János

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0717	A határszéli csendőrség fegyverhasználata	VII. (1998) 8.	88
0819	A Magyar Királyi Vámőrség gazdaságvédelmi feladatainak tükröződése a korabeli szabályzatokban	VIII.(1999)9.	111
0918	Francia, osztrák, magyar csendőrség fegyverhasználata a XIX. században	IX.(1999) 10.	154

SÁNDOR Vilmos

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0211	Történelmi szemlélet a jövendő határőrtiszti nemzedék felsőfokú képzésében	III. (1992) 3.	87

SIMON Ferenc

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0807	A Magyar Királyi Csendőrség szolgálati teendői a vagyonbiztonság ellen irányuló bűncselekmények megelőzésében és felderítésében	VIII.(1999)9.	45
0919	Egy kiérdemelt emlékbélyeg és egy nem érdemelt megbélyegzés története	IX.(1999) 10.	160

SIMON Sándor

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0920	Cegléd város rendvédelme a XVIII-XIX. században	IX.(1999) 10.	164
1118	Cegléd városában: a helyi közigazgatás és a rendvédelem kapcsolata a neoabszolutizmus és a dualizmus időszakában	X.(2000) 12.	95

SOMORJAI Béla

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0514	A Magyar Királyi Koronaőrség helytállása a korona és a koronázási ékszerek megőrzésében (1944-1945)	V. (1994) 6.	94

STEIB György

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
1119	Az 1956-os Nemzetőrség és a közhatalom kapcsolata Bonyhádon	X.(2000) 12.	98

SUBA János

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0307	A dualista Magyarország államhatárának változása 1868-1918 között	IV. (1993) 4.	87
0410	A trianoni országhatárok kitűzésének politikai és technikai kérdései	IV. (1993) 5.	61
0515	A terület-visszacsatolások határkijelölő munkálatai 1938 és 1941 között	V. (1994) 6.	98
0613	Magyarország határainak kijelölése az 1947. évi párizsi békeszerződés alapján	VI. (1996) 7.	98
0718	A Magyar Királyi Csendőrség szerepe az északi demarkációs vonalon 1919-1923	VII. (1998) 8.	91
0808	A m. kir. Honvédség és az rv. szervek feladatai a Magyarországon átmenő német vasúti szállítmányok szabotázs elleni védelmében a II. vh. alatt	VIII.(1999)9.	49
0921	A határszéli forgalom szabályozása Magyarországon a XIX.-XX. században	IX.(1999) 10.	167
1009	Utazási okmányok az I. és a II. világháborúban	X.(1999) 11.	57
1010	A budapesti folyamat története	X.(1999) 11.	68
1105	A kartográfia és a rendvédelem	X.(2000) 12.	26
1120	A polgári Magyarország közigazgatási beosztásának alakulása, a határváltozások tükrében 1867 és 1941 között	X.(2000) 12.	102

SZABÓ József János

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0809	Egy vádalku tanulságai a XIX. Század magyar bűnüldözésében	VIII.(1999)9.	61

SZABÓ Miklós

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0102	A hadtörténelem oktatásának helyzete és feladatai a magyar honvédség katonai tanintézeteinél	II. (1991) 2.	21

SZAKÁCS Gábor

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0516	A rendőrképzés helyzete a két világháború között	V. (1994) 6.	104

SZAKÁLY Sándor

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0004	Néhány gondolat a volt Magyar Királyi Csendőrségről	I. (1990) 1.	38
0203	A két világháború közötti rendvédelmi szervek tevékenységének néhány jellemzője	III. (1992) 3.	29
0304	A magyar királyi csendőrség, az első központosított magyar közbiztonsági őrtestület	IV. (1993) 4.	51
0408	Az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregének tábori csendőrsége (Rövid áttekintés)	IV. (1993) 5.	55
0418	Egy életút vázlata - Osváth László	IV. (1993) 5.	92
0517	A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941	V. (1994) 6.	122
0719	A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941	VII. (1998) 8.	95

SZELEI József

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0720	Katonából csendőr, csendőrből járőrvezető	VII. (1998) 8.	103

SZIKINGER István

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0315	A rendvédelem jogi szabályozása a dualizmus korában	IV. (1993) 4.	187
0810	A gazdaság védelmének tapasztalatai Németországban	VIII.(1999)9.	64
0922	Az angolszász rendvédelem fejlődésének tendenciái a XIX. századtól napjainkig	IX.(1999) 10.	174

SZŰCS János

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0923	A francia csendőrség helye, feladatai napjainkban	IX.(1999) 10.	189

TAMÁSKA Endre

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0902	Egy csendőrőrs országos tekintélye	IX.(1999) 10.	12

TÓTH László

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0406	A Képviselőházi Őrség születésének története	IV. (1993) 5.	36

TÓTH Tihamér

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0106	A rendvédelem intézményrendszerének kialakulása és fejlődése	II. (1991) 2.	41

URBÁN Aladár

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0001	Az 1848/49-es szabadságharc rendvédelmi testületei	I. (1990) 1.	7
0201	Tervek és eredmények az 1848/49-es forradalom és szabadságharc idején az önálló magyar rendvédelmi szervek létrehozására	III. (1992) 3.	11

VASS Ferenc

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0924	A magyar útlevélrendészet történetének változási folyamatai és fejlődésének tendenciái 1903-tól napjainkig	IX.(1999) 10.	192

ZACHAR József

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0002	Az Osztrák-Magyar Monarchia örökös tartományinak rendvédelmi testületei	I. (1990) 1.	17
0208	Tradíció és folyamatosság az osztrák rendvédelmi szerveknél	III. (1992) 3.	65
0302	A politikai irányzatok rendvédelmi koncepciói a dualizmus korában	IV. (1993) 4.	8
0402	Az osztrák-magyar haderő rendfenntartó szerepe az első világháború idején	IV. (1993) 5.	7
0721	Fejezetek az osztrák csendőrség történetéből	VII. (1998) 8.	105
0925	Az osztrák rendvédelmi modell történelmi gyökerei	IX.(1999) 10.	202
1106	Rendvédelem és történelemtudomány	X.(2000) 12.	34

ZEIDLER Sándor

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0722	A m. kir. Csendőrség rendfokozati rendszere és jelvényei	VII. (1998) 8.	110

ZINNER Tibor

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
1011	Az embertelen kollektivitás diadala: A magyarországi németek 1945 utáni kitelepítése	X.(1999) 11.	72

ZSIGA Tibor

Azonosító	Tanulmány címe	Évf./Év/Szám	Oldal
0412	A trianoni békeszerződés revíziója Nyugat-Magyarországon	IV. (1993) 5.	71

III.

CÍM SZERINTI CSOPORTOSÍTÁS

0-9

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0001	Az 1848/49-es szabadságharc rendvédelmi testületei	URBÁN Aladár	I. (1990) 1.	7
1119	Az 1956-os Nemzetőrség és a közhatalom kapcsolata Bonyhádon	STEIB György	X.(2000) 12.	98

A - Á

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0922	Az angolszász rendvédelem fejlődésének tendenciái a XIX. századtól napjainkig	SZIKINGER István	IX.(1999) 10.	174
0403	Áttérés a háborús határőrizetre az első világháború előtt	PARÁDI József	IV. (1993) 5.	13

B

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0305	A belügyi tárca szerepe a magyar rendvédelem irányításában	BOTOS János	IV. (1993) 4.	59
0415	Belügyminisztérium tevékenységének főbb jellemzői 1912 és 1926 között	BOTOS János	IV. (1993) 5.	80
1010	A budapesti folyamat története	SUBA János	X.(1999) 11.	68
0608	Büntetőpolitika és börtönügy a koalíciós korszakban (1945-1949)	LŐRINCZ József	VI. (1996) 7.	52

C - CS

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0920	Cegléd város rendvédelme a XVIII-XIX. században	SIMON Sándor	IX.(1999) 10.	164
1118	Cegléd városában: a helyi közigazgatás és a rendvédelem kapcsolata a neoabszolutizmus és a dualizmus időszakában	SIMON Sándor	X.(2000) 12.	95
0313	Csendőr és rendőr egyenruhák a dualizmuskori Magyarországon	SÁGVÁRI György	IV. (1993) 4.	161
0707	A csendőrkerület rendvédelmi tevékenységének értékelése	FORRÓ János	VII. (1998) 8.	41
0710	Csendőrök az emigrációban	KISS Gábor	VII. (1998) 8.	60
0806	A csendőrőrs gazdaságvédelemmel kapcsolatos feladatai a két világháború között	KAISER Ferenc	VIII.(1999)9.	39
0902	Egy csendőrőrs országos tekintélye	TAMÁSKA Endre	IX.(1999) 10.	12
0716	Csendőrpuccs vagy zászlószentelés? A budapesti deportálások leállítása	RAVASZ István	VII. (1998) 8.	84

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0706	A csendőrség és a történelmi egyházak kapcsolatai a Horthy-korszakban az el nem ismert felekezetek kezelése tükrében	FAZEKAS Csaba	VII. (1998) 8.	34
1108	A Csendőrség és a városok (1881-1914)	CSAPÓ Csaba	X.(2000) 12.	43
0703	Csendőrség és hírszerzés 1930-1945	CSÓKA Ferenc	VII. (1998) 8.	17
0405	A csendőrség parancsnoklási rendszere 1850 és 1993 között	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	28
0701	A csendőrség részvétele Zala megye határőrizetében	BACSA Gábor	VII. (1998) 8.	5
0311	A csendőrség története. A csendőrőrs	FORRÓ János	IV. (1993) 4.	132

D

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0507	A déli határőrizet kialakulása és sajátosságai Trianon után	KISS István Géza	V. (1994) 6.	51
0209	Dél-magyarországi falurendészet 1848 előtt	HEGEDŰS Antal	III. (1992) 3.	75
0307	A dualista Magyarország államhatárának változása 1868-1918 között	SUBA János	IV. (1993) 4.	87
0003	A dualista Magyarország rendvédelmi testületei és az önkormányzatok kapcsolata	PARÁDI József	I. (1990) 1.	30
0813	A dualizmus kori Magyar Pénzügyőrség és Vámhivatalok	PARÁDI József	VIII.(1999)9.	82
0202	A dualizmus közrendvédelmi szerveinek jellemzői és tevékenységük tapasztalatai	PARÁDI József	III. (1992) 3.	21

E - É

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0814	Egyenruha, kényelem, demokrácia és gazdasági kihatásai 1868-1993	SALAMON Iván	VIII.(1999)9.	86
1114	Együttműködés a Határőrség és egyéb szerek között (1945-1949)	KESERŰ István	X.(2000) 12.	68
0418	Egy életút vázlata - Osváth László	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	92
0005	Elméleti és tudományos igényű tevékenység a magyar rendvédelmi szerveknél 1867-1945	MOKÁNY József	I. (1990) 1.	45
1011	Az embertelen kollektivitás diadala: A magyarországi németek 1945 utáni kitelepítése	ZINNER Tibor	X.(1999) 11.	72
0801	Emlékezés gróf Lónyai Menyhért pénzügyminiszterre	JOÓ Gábor	VIII.(1999)9.	13

F

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0721	Fejezetek az osztrák csendőrség történetéből	ZACHAR József	VII. (1998) 8.	105

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0511	A fővárosi rendőrség működése a két világháború között	RÁCZ Lajos	V. (1994) 6.	76
0923	A francia csendőrség helye, feladatai napjainkban	SZŰCS János	IX.(1999) 10.	189
0918	Francia, osztrák, magyar csendőrség fegyverhasználata a XIX. században	SALLAI János	IX.(1999) 10.	154

G - GY

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0810	A gazdaság védelmének tapasztalatai Németországban	SZIKINGER István	VIII.(1999)9.	64
0815	Gazdaságvédelem az 1920-as években a déli határ mentén	BACSA Gábor	VIII.(1999)9.	92
0207	Gondolatok a rendvédelmi testületek etikai hagyományairól (1867-1945)	CSEREI Attila	III. (1992) 3.	57
0905	Gr. Ráday Gedeon és a szegedi királyi biztosság	CSAPÓ Csaba	IX.(1999) 10.	37

H

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0712	Hadifogságom éveiről	KOVÁCS Jenő	VII. (1998) 8.	68
0102	A hadtörténelem oktatásának helyzete és feladatai a magyar honvédség katonai tanintézeteinél	SZABÓ Miklós	II. (1991) 2.	21
0101	A hadtörténelmi oktatás bevezetése az Egyesült Államokban és az amerikai hadtörténelem néhány kiemelkedő eseménye	KIRÁLY Béla	II. (1991) 2.	7
0212	Hagyományok és tapasztalatok felhasználása a rendőr tiszthelyettes képzésben.	MOCSÁRI Sándor	III. (1992) 3.	91
0610	A határforgalom és ellenőrzése 1945-1950 között	NAGY György	VI. (1996) 7.	68
1006	A határforgalom változásai és az azt meghatározó főbb tényezők a nyolcvanas évektől napjainkig. A határforgalom	NAGY György	X.(1999) 11.	35
0601	Határőrizet a Dráva mentén a Muraköz megszállása után	BACSA Gábor	VI. (1996) 7.	1
1007	Határőrizet és kishatárforgalom a dualizmus alatt és a két világháború között	PARÁDI József	X.(1999) 11.	42
0605	A határőrizet szervezeti változásai 1945 és 1950 között	GÁSPÁR László	VI. (1996) 7.	29
1107	A határőrizeti szervek együttműködése a lakossággal, a rendvédelmi szervekkel és a hatóságokkal 1920-1940 között (Szemelvények Zalából)	BACSA Gábor	X.(2000) 12.	38
0816	A határőrség szerepe az ország gazdaságának védelmében	KESERŰ István	VIII.(1999)9.	100
0501	Határrend és határforgalom Magyarország déli határán (1921-1941)	BACSA Gábor	V. (1994) 6.	5
0717	A határszéli csendőrség fegyverhasználata	SALLAI János	VII. (1998) 8.	88
0921	A határszéli forgalom szabályozása Magyarországon a XIX.-XX. században	SUBA János	IX.(1999) 10.	167

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1005	A határszéli Magyar Királyi Pénzügyőr szakaszok áttelepítése a területi visszacsatolások után	KISS István Géza	X.(1999) 11.	24
0105	A helyes magyarság- és nemzettudat kialakításának lehetőségei a rendőrtiszti képzésben	ŐRY Károly	II. (1991) 2.	37
1102	Honvédelem - rendvédelem	FINSZTER Géza	X.(2000) 12.	8

I – K

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0704	Kanadai Királyi Lovas Csendőrség	DOMOKOS Sándor	VII. (1998) 8.	21
1103	Kapcsolatkeresés a rendészet, a rendvédelem és a határrendészet között	NAGY György	X.(2000) 12.	15
0612	A Kárpát-medence hadászati jelentősége a II. világháború végéig	RAVASZ István	VI. (1996) 7.	90
1105	A kartográfia és a rendvédelem	SUBA János	X.(2000) 12.	26
0720	Katonából csendőr, csendőrből járőrvezető	SZELEI József	VII. (1998) 8.	103
0906	A katonai rendőrség bemutatása	DAVOLA József	IX.(1999) 10.	40
0406	Képviselőházi Őrség születésének története	TÓTH László	IV. (1993) 5.	36
0203	A két világháború közötti rendvédelmi szervek tevékenységének néhány jellemzője	SZAKÁLY Sándor	III. (1992) 3.	29
0919	Egy kiérdemelt emlékbélyeg és egy nem érdemelt megbélyegzés története	SIMON Ferenc	IX.(1999) 10.	160
0401	A kivételes hatalom	MEZEY Barna	IV. (1993) 5.	4
0404	Die Kommandostrukturen der Gendarmerie von 1850 bis 1993	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	18
0206	A korszerűség kérdése rendvédelmi szerveink fejlesztésében	KORINEK László	III. (1992) 3.	49
0413	A közrend és a közbiztonság helyzete Baranya megyében a szerb megszállás idején	ERNYES Mihály	IV. (1993) 5.	74
0310	"A közszolgálati ágak legterhesebbike…" Rendőrségkép a századforduló magyar sajtójában	BORSI József	IV. (1993) 4.	126
0913	A közúti közlekedés rendjének szabályozása 1872-től napjainkig, különös tekintettel Budapestre	KÓSA László	IX.(1999) 10.	77

L - M

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0722	A m. kir. Csendőrség rendfokozati rendszere és jelvényei	ZEIDLER Sándor	VII. (1998) 8.	110
0808	A m. kir. Honvédség és az rv. szervek feladatai a Magyarországon átmenő német vasúti szállítmányok szabotázs elleni védelmében a II. vh. Alatt	SUBA János	VIII.(1999)9.	49
0903	A magánnyomozás története	BOBÁK Artúr	IX.(1999) 10.	19

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0510	A magyar állam határőrizete a két világháború között	PARÁDI József	V. (1994) 6.	64
0414	A magyar biztonságpolitika 1912-1925	HEGEDŰS Róbert	IV. (1993) 5.	76
1001	Magyar és jugoszláv optánsok határátlépése	BACSA Gábor	X.(1999) 11.	10
0818	A magyar határőrizet (kiemelten a hforg. ell.) szervek gazdasági rendvédelmi feladatainak jellemző sajátosságai a '40-es évek második felétől	NAGY György	VIII.(1999)9.	107
0804	A magyar határőrizet teendői a nemzetgazdaság védelme terén az Osztrák-Magyar Monarchiában és a két világháború közötti Magyar Királyságban	PARÁDI József	VIII.(1999)9.	26
0817	A magyar határőrség aktuális gazdaságvédelmi feladatai a határforgalom ellenőrzésében	KOVÁCS Gyula	VIII.(1999)9.	103
0503	Magyar Királyi Belügyminisztérium és egy klasszikus belügyminiszter a két világháború között	BOTOS János	V. (1994) 6.	16
0517	Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941	SZAKÁLY Sándor	V. (1994) 6.	122
0719	A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941	SZAKÁLY Sándor	VII. (1998) 8.	95
0709	A Magyar Királyi Csendőrség a második világháború hadműveleteiben	KESERŰ István	VII. (1998) 8.	57
0702	A Magyar Királyi Csendőrség fegyverhasználati jogáról 1881-1914	CSAPÓ Csaba	VII. (1998) 8.	12
0711	A magyar királyi csendőrség hagyományai, muzeális emlékanyagainak őrzési helyei hazánkban és külföldön	KISS István Géza	VII. (1998) 8.	62
1004	A Magyar Királyi Csendőrség határőrizeti feladatai 1912-ben	DAVOLA József	X.(1999) 11.	21
0715	A Magyar Királyi Csendőrség megalakulása és működése 1881-1918	PARÁDI József	VII. (1998) 8.	78
0718	A Magyar Királyi Csendőrség szerepe az északi demarkációs vonalon 1919-1923	SUBA János	VII. (1998) 8.	91
0417	Magyar Királyi Csendőrség szervezeti változásai 1919 és 1925 között	KOMÁROMI Gábor	IV. (1993) 5.	90
0807	A Magyar Királyi Csendőrség szolgálati teendői a vagyonbiztonság ellen irányuló bűncselekmények megelőzésében és felderítésében	SIMON Ferenc	VIII.(1999)9.	45
0304	A magyar királyi csendőrség, az első központosított magyar közbiztonsági őrtestület	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 4.	51
0303	A magyar királyi határrendőrség, a magyar határőrizet szakmai vezető testülete	PARÁDI József	IV. (1993) 4.	21
0512	A Magyar Királyi Honvédség karhatalmi jogosultságai	RAVASZ István	V. (1994) 6.	81
0514	A Magyar Királyi Koronaőrség helytállása a korona és a koronázási ékszerek megőrzésében (1944-1945)	SOMORJAI Béla	V. (1994) 6.	94
0802	A Magyar Királyi Pénzügyőrség feladatai a gazdasági rendvédelemben a két világháború közötti időszakban	KISS István Géza	VIII.(1999)9.	15
1115	A magyar királyi pénzügyőrség helye és szerepe a kikötői rendszabályok betartásában valamint a csempészet megakadályozásában	KISS István Géza	X.(2000) 12.	73
0504	Magyar Királyi Testőrség, a Magyar Királyi Kormányőrség és a Képviselőházi Őrség a két világháború között	FAZAKAS László	V. (1994) 6.	27
0819	A Magyar Királyi Vámőrség gazdaságvédelmi feladatainak tükröződése a korabeli szabályzatokban	SALLAI János	VIII.(1999)9.	111

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0916	A Magyar Királyság rendvédelme (1867-1919)	PARÁDI József	IX.(1999) 10.	98
0611	A magyar rendvédelem sajátosságai és fejlődési periódusai a második világháború előtt és után	PARÁDI József	VI. (1996) 7.	80
0607	A magyar rendvédelem-történet hagyományai, muzeális emléktárgyainak gyűjtése, feldolgozása, bemutatása egy leendő magyar rvt. múzeumban	KISS István Géza	VI. (1996) 7.	46
0924	A magyar útlevélrendészet történetének változási folyamatai és fejlődésének tendenciái 1903-tól napjainkig	VASS Ferenc	IX.(1999) 10.	192
0411	A magyar-jugoszláv (S.H.S.) határmegállapító bizottság működése 1921-1924	BACSA Gábor	IV. (1993) 5.	65
0613	Magyarország határainak kijelölése az 1947. évi párizsi békeszerződés alapján	SUBA János	VI. (1996) 7.	98
1008	A magyar-román határ hivatalos és nem hivatalos átjárhatósága	RAVASZ Dezső	X.(1999) 11.	54
0714	Maréchaussée-tól a Gendarmerie Nationale-ig (A francia csendőrség történeti előzményei)	ŐRY Károly	VII. (1998) 8.	75
1112	Die militärische Organisation der österreichischen Gendarmerie von 1849 bis 1918	GEBHARDT, Helmut	X.(2000) 12.	62
0306	A modern magyar polgári börtönügy alapjainak kialakítása a dualizmus első éveiben	MEZEY Barna	IV. (1993) 4.	70

N - NY

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0004	Néhány gondolat a volt Magyar Királyi Csendőrségről	SZAKÁLY Sándor	I. (1990) 1.	38
1117	A német szövetségi rendszer a II. világháború időszakában	RAVASZ István	X.(2000) 12.	88
0604	A Nemzetgyűlési Őrség és a Köztársasági Elnök testőrsége szervezete és tevékenysége 1945 és 1950 között	FAZAKAS László	VI. (1996) 7.	24
0917	A nyilas rendvédelmi testületek	RAVASZ István	IX.(1999) 10.	148

O – Ő

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0308	Osztrák rendteremtés a forradalom leverése után	BENCZE László	IV. (1993) 4.	102
0925	A osztrák rendvédelmi modell történelmi gyökerei	ZACHAR József	IX.(1999) 10.	202
0402	Az osztrák-magyar haderő rendfenntartó szerepe az első világháború idején	ZACHAR József	IV. (1993) 5.	7
0408	Az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregének tábori csendőrsége (Rövid áttekintés)	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	55
0002	Az Osztrák-Magyar Monarchia örökös tartományinak rendvédelmi testületei	ZACHAR József	I. (1990) 1.	17
0909	Die Österreichische Gendarmerie in der XX. Jahrhundert	GEBHARDT, Helmut	IX.(1999) 10.	53
0708	Az őrs mindennapi élete	KAISER Ferenc	VII. (1998) 8.	46

P

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0705	Pandúrság helyett csendőrség Baranyában	ERNYES Mihály	VII. (1998) 8.	27
0506	Paraszti fegyverből díszjelvény (a testőr- illetve koronaőr-alabárd kialakulásának története)	KEDVES Gyula	V. (1994) 6.	48
0314	A pénzügyőri egyenruha történetéből 1868-1947	SALAMON Iván	IV. (1993) 4.	170
0409	A pénzügyőrség háborús feladatai	JOÓ Gábor	IV. (1993) 5.	59
1120	A polgári Magyarország közigazgatási beosztásának alakulása, a határváltozások tükrében 1867 és 1941 között	SUBA János	X.(2000) 12.	102
0907	A polgári rendőrség korszerű alapelvei	DOMOKOS Sándor	IX.(1999) 10.	45
0302	A politikai irányzatok rendvédelmi koncepciói a dualizmus korában	ZACHAR József	IV. (1993) 4.	8

R

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0803	Rendőri nyugdíjpénztárak tegnap és ma, szociális gondoskodás	KÖVESI László	VIII.(1999)9.	24
0516	A rendőrképzés helyzete a két világháború között	SZAKÁCS Gábor	V. (1994) 6.	104
0912	Rendőrség Budán, Pesten és Budapesten 1849 és 1882 között	KÓSA László	IX.(1999) 10.	71
0205	A rendőrség és a Határőrség testületi napjainak alternatívái	BOBÁK Artúr	III. (1992) 3.	43
1113	A rendőrség és az önkormányzatok kapcsolata a rendszerváltás utáni években	KÁLMÁN Zsolt KÓSA László	X.(2000) 12.	65
0606	Rendőrség és csendőrség Magyarország hadba lépésétől a hadműveletek befejezéséig	KESERŰ István	VI. (1996) 7.	35
1101	Rendőrség és szociológia, avagy rendőrszociológia	DÁNOS Valér	X.(2000) 12.	5
0603	A rendőrség újjászervezése Pécs-Baranyában 1944-1946	ERNYES Mihály	VI. (1996) 7.	17
1106	Rendvédelem és történelemtudomány	ZACHAR József	X.(2000) 12.	34
0106	A rendvédelem intézményrendszerének kialakulása és fejlődése	TÓTH Tihamér	II. (1991) 2.	41
0315	A rendvédelem jogi szabályozása a dualizmus korában	SZIKINGER István	IV. (1993) 4.	187
1116	A rendvédelem, közigazgatás és a véderő kapcsolata a kiegyezéstől a második világháborúig	PARÁDI József	X.(2000) 12.	79
0210	Rendvédelem-történeti oktatás a Rendőrtiszti Főiskolán	ŐRY Károly	III. (1992) 3.	81
0104	A rendvédelem-történeti tantárgy a Rendőrtiszti Főiskola oktatási rendszerében és a rendvédelem-történeti kutatás jövőbeni feladatai	PARÁDI József	II. (1991) 2.	29
1104	A rendvédelmi diszciplína Magyarországon	PARÁDI József	X.(2000) 12.	23
0509	Rendvédelmi jog a két világháború között	MEZEY Barna	V. (1994) 6.	61

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0502	Egy rendvédelmi szerv mögé rejtett honvédségi alakulat rövid története (A M. Kir. Államrendőrség központi újonciskolája)	BONHARDT Attila	V. (1994) 6.	12
0204	A rendvédelmi szervek a második világháború idején és az azt követő években	KESERŰ István	III. (1992) 3.	35
0407	A rendvédelmi szervek az első világháború, az "őszirózsás" forradalom és a proletárdiktatúra időszakában	ŐRY Károly	IV. (1993) 5.	42
0309	A rendvédelmi szervek tiszti utánpótlása és tisztképzése a dualizmus időszakában	KESERŰ István	IV. (1993) 4.	109
0910	A rendvédelmi szervek újjászervezése 1919 és 1924 között	KESERŰ István	IX.(1999) 10.	59
0416	A rendvédelmi szervek újjászervezése és tevékenysége az első világháború és a forradalmak után (1919-1924)	KESERŰ István	IV. (1993) 5.	83
0513	A rendvédelmi testületek egyenruházata a két világháború között Magyarországon	SÁGVÁRI György	V. (1994) 6.	89
0312	A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918	LUGOSI József	IV. (1993) 4.	152
0508	A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918	LUGOSI József	V. (1994) 6.	56

S - SZ

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1111	A székesfehérvári csendőrkerület kapcsolata a közigazgatással	FORRÓ János	X.(2000) 12.	58
0805	A székesfehérvári csendőrkerület teendői a vagyon elleni bűncselekmények megelőzésében és felderítésében	FORRÓ János	VIII.(1999)9.	32
0915	Szemere Bertalan és a börtönügy	LŐRINCZ József	IX.(1999) 10.	95
0908	Szemere Bertalan ifjú évei	FAZAKAS László	IX.(1999) 10.	48
0103	A Szemere Bertalan Rendvédelem-történeti Társaság és a rendvédelem-történeti oktatás	KESERŰ István	II. (1991) 2.	25
0904	Szemere Bertalan, az első felelős magyar kormány belügyminisztere	BOTOS János	IX.(1999) 10.	33
0911	Szociális kérdések és azok megoldásai a Magyar Királyi Pénzügyőrségben	KISS István Géza	IX.(1999) 10.	66
0914	Szociálpolitikai érzékenység a rendőri és a BM szerveknél 1990-től napjainkig	KÖVESI László	IX.(1999) 10.	88

T - TY

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1109	A tábori csendőrség, mint a Katonai Rendőrség elődje	DAVOLA József	X.(2000) 12.	49
0901	A tájékoztató ("T") szervek és a Magyar Királyi Vámőrség	BACSA Gábor	IX.(1999) 10.	5
0515	A terület-visszacsatolások határkijelölő munkálatai 1938 és 1941 között	SUBA János	V. (1994) 6.	98
0201	Tervek és eredmények az 1848/49-es forradalom és szabadságharc idején az önálló magyar rendvédelmi szervek létrehozására	URBÁN Aladár	III. (1992) 3.	11

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0301	Történelmi hűséggel. Társaságunk hároméves útja	KESERŰ István	IV. (1993) 4.	3
0211	Történelmi szemlélet a jövendő határőrtiszti nemzedék felsőfokú képzésében	SÁNDOR Vilmos	III. (1992) 3.	87
0609	Törvényesség és rendvédelem Magyarországon (1945-1949)	MEZEY Barna	VI. (1996) 7.	63
0208	Tradíció és folyamatosság az osztrák rendvédelmi szerveknél	ZACHAR József	III. (1992) 3.	65
0412	A trianoni békeszerződés revíziója Nyugat-Magyarországon	ZSIGA Tibor	IV. (1993) 5.	71
0410	A trianoni országhatárok kitűzésének politikai és technikai kérdései	SUBA János	IV. (1993) 5.	61

U - Ű

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1003	Utazási okmányok az 1880-as években	CSAPÓ Csaba	X.(1999) 11.	19
1009	Utazási okmányok az I. és a II. világháborúban	SUBA János	X.(1999) 11.	57
1002	Az útlevélügy jogi szabályozásának változásai és hatásuk a határforgalomra (1903-1941)	BENCSIK Péter	X.(1999) 11.	15

V - Z

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0809	Egy vádalku tanulságai a XIX. Század magyar bűnüldözésében	SZABÓ József János	VIII.(1999)9.	61
0602	A Vám- és Pénzügyőrség 1940 és 45 között	DETTNÉ LÉGRÁDY Ilona	VI. (1996) 7.	11
0811	A Vámhivatalok a két világháború közötti Magyar Királyságban	KISS István Géza	VIII.(1999)9.	72
0505	A vámhivatalok és a pénzügyőrség a két világháború között	JOÓ Gábor	V. (1994) 6.	39
1110	A véderő alkalmazása rendvédelmi feladatokra a dualizmus időszakában Pécsett	ERNYES Mihály	X.(2000) 12.	55
0812	A Vörös Őrség gazdaságvédelmi feladatai	ŐRY Károly	VIII.(1999)9.	78
0713	A Werndl fegyverek	LUGOSI József	VII. (1998) 8.	73

IV.

TÖRTÉNELMI KORSZAK SZERINTI CSOPORTOSÍTÁS

Az egyes tanulmányokat a történelmi korszakok szerint csoportosítva kívánunk segítséget nyújtani az egyes korokat kutatóknak a minél gyorsabb és eredményesebb kutatáshoz. A történelmi korszakok felosztásánál elsősorban a klasszikus történelmi vízválasztókat vettük alapul, de felhívom a figyelmet, hogy miként egy korszak sem zárható hermetikusan egy dátummal, úgy a történelmi határmezsgyéken kalandozó tanulmányok sem ítélhetők egyértelműen egyik vagy másik korszakba, nem is beszélve azokról, melyek több korszakot ölelnek át. Emiatt fordul elő, hogy ugyanaz a tanulmány több helyen is szerepel.

A hét korszak mindegyike egybefogja mind a magyar, mind a nemzetközi rendvédelem változásait, hiszen egy értékelésnél nem csak azt kell figyelembe venni, hogyan változtak a körülmények itthon, hanem azt is, milyen változások voltak a nemzetközi környezetben és milyen reakciókat váltott ki ez a magyar rendvédelem számára.

Magyar és nemzetközi rendvédelem 1849-ig

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0101	A hadtörténelmi oktatás bevezetése az Egyesült Államokban és az amerikai hadtörténelem néhány kiemelkedő eseménye	KIRÁLY Béla	II. (1991) 2.	7
0209	Délmagyarországi falurendészet 1848 előtt	HEGEDŰS Antal	III. (1992) 3.	75
0612	A Kárpát-medence hadászati jelentősége a II. világháború végéig	RAVASZ István	VI. (1996) 7.	90
0714	Maréchaussée-tól a Gendarmerie Nationale-ig (A francia csendőrség történeti előzményei)	ŐRY Károly	VII. (1998) 8.	75
0920	Cegléd város rendvédelme a XVIII-XIX. században	SIMON Sándor	IX.(1999) 10.	164
0925	Az osztrák rendvédelmi modell történelmi gyökerei	ZACHAR József	IX.(1999) 10.	202

Magyar és nemzetközi rendvédelem 1848/49-ben

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0001	Az 1848/49-es szabadságharc rendvédelmi testületei	URBÁN Aladár	I. (1990) 1.	7
0201	Tervek és eredmények az 1848/49-es forradalom és szabadságharc idején az önálló magyar rendvédelmi szervek létrehozására	URBÁN Aladár	III. (1992) 3.	11
0208	Tradíció és folyamatosság az osztrák rendvédelmi szerveknél	ZACHAR József	III. (1992) 3.	65
0915	Szemere Bertalan és a börtönügy	LŐRINCZ József	IX.(1999) 10.	95
0908	Szemere Bertalan ifjú évei	FAZAKAS László	IX.(1999) 10.	48
0904	Szemere Bertalan, az első felelős magyar kormány belügyminisztere	BOTOS János	IX.(1999) 10.	33

Magyar és nemzetközi rendvédelem a szabadságharc leverésétől a kiegyezésig

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0002	Az Osztrák-Magyar Monarchia örökös tartományinak rendvédelmi testületei	ZACHAR József	I. (1990) 1.	17
0208	Tradíció és folyamatosság az osztrák rendvédelmi szerveknél	ZACHAR József	III. (1992) 3.	65
0308	Osztrák rendteremtés a forradalom leverése után	BENCZE László	IV. (1993) 4.	102
0404	Die Kommandostrukturen der Gendarmerie von 1850 bis 1993	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	18
0405	A csendőrség parancsnoklási rendszere 1850 és 1993 között	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	28
0912	Rendőrség Budán, Pesten és Budapesten 1849 és 1882 között	KÓSA László	IX.(1999) 10.	71
0918	Francia, osztrák, magyar csendőrség fegyverhasználata a XIX. században	SALLAI János	IX.(1999) 10.	154
0920	Cegléd város rendvédelme a XVIII-XIX. században	SIMON Sándor	IX.(1999) 10.	164
0921	A határszéli forgalom szabályozása Magyarországon a XIX.-XX. században	SUBA János	IX.(1999) 10.	167
0922	Az angolszász rendvédelem fejlődésének tendenciái a XIX. századtól napjainkig	SZIKINGER István	IX.(1999) 10.	174
1112	Die militärische Organisation der österreichischen Gendarmerie von 1849 bis 1918	GEBHARDT, Helmut	X.(2000) 12.	62
1118	Cegléd városában: a helyi közigazgatás és a rendvédelem kapcsolata a neoabszolutizmus és a dualizmus időszakában	SIMON Sándor	X.(2000) 12.	95

Magyar és nemzetközi rendvédelem a kiegyezéstől Trianonig

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0003	A dualista Magyarország rendvédelmi testületei és az önkormányzatok kapcsolata	PARÁDI József	I. (1990) 1.	30
0004	Néhány gondolat a volt Magyar Királyi Csendőrségről	SZAKÁLY Sándor	I. (1990) 1.	38
0005	Elméleti és tudományos igényű tevékenység a magyar rendvédelmi szerveknél 1867-1945	MOKÁNY József	I. (1990) 1.	45
0202	A dualizmus közrendvédelmi szerveinek jellemzői és tevékenységük tapasztalatai	PARÁDI József	III. (1992) 3.	21
0207	Gondolatok a rendvédelmi testületek etikai hagyományairól (1867-1945)	CSEREI Attila	III. (1992) 3.	57
0302	A politikai irányzatok rendvédelmi koncepciói a dualizmus korában	ZACHAR József	IV. (1993) 4.	8
0306	A modern magyar polgári börtönügy alapjainak kialakítása a dualizmus első éveiben	MEZEY Barna	IV. (1993) 4.	70
0304	A magyar királyi csendőrség, az első központosított magyar közbiztonsági őrtestület	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 4.	51
0307	A dualista Magyarország államhatárának változása 1868-1918 között	SUBA János	IV. (1993) 4.	87
0309	A rendvédelmi szervek tiszti utánpótlása és tisztképzése a dualizmus időszakában	KESERŰ István	IV. (1993) 4.	109
0310	"A közszolgálati ágak legterhesebbike…" Rendőrségkép a századforduló magyar sajtójában	BORSI József	IV. (1993) 4.	126

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0311	A csendőrség története. A csendőrőrs	FORRÓ János	IV. (1993) 4.	132
0312	A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918	LUGOSI József	IV. (1993) 4.	152
0313	Csendőr és rendőr egyenruhák a dualizmuskori Magyarországon	SÁGVÁRI György	IV. (1993) 4.	161
0314	A pénzügyőri egyenruha történetéből 1868-1947	SALAMON Iván	IV. (1993) 4.	170
0315	A rendvédelem jogi szabályozása a dualizmus korában	SZIKINGER István	IV. (1993) 4.	187
0403	Áttérés a háborús határőrizetre az első világháború előtt	PARÁDI József	IV. (1993) 5.	13
0405	A csendőrség parancsnoklási rendszere 1850 és 1993 között	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	28
0408	Az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregének tábori csendőrsége (Rövid áttekintés)	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	55
0508	A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918	LUGOSI József	V. (1994) 6.	56
0702	A Magyar Királyi Csendőrség fegyverhasználati jogáról 1881-1914	CSAPÓ Csaba	VII. (1998) 8.	12
0705	Pandúrság helyett csendőrség Baranyában	ERNYES Mihály	VII. (1998) 8.	27
0707	A csendőrkerület rendvédelmi tevékenységének értékelése	FORRÓ János	VII. (1998) 8.	41
0708	Az őrs mindennapi élete	KAISER Ferenc	VII. (1998) 8.	46
0713	A Werndl fegyverek	LUGOSI József	VII. (1998) 8.	73
0715	A Magyar Királyi Csendőrség megalakulása és működése 1881-1918	PARÁDI József	VII. (1998) 8.	78
0805	A székesfehérvári csendőrkerület teendői a vagyon elleni bűncselekmények megelőzésében és felderítésében	FORRÓ János	VIII.(1999)9.	32
0809	Egy vádalku tanulságai a XIX. Század magyar bűnüldözésében	SZABÓ József János	VIII.(1999)9.	61
0813	A dualizmus kori Magyar Pénzügyőrség és Vámhivatalok	PARÁDI József	VIII.(1999)9.	82
0814	Egyenruha, kényelem, demokrácia és gazdasági kihatásai 1868-1993	SALAMON Iván	VIII.(1999)9.	86
0902	Egy csendőrőrs országos tekintélye	TAMÁSKA Endre	IX.(1999) 10.	12
0911	Szociális kérdések és azok megoldásai a Magyar Királyi Pénzügyőrségben	KISS István Géza	IX.(1999) 10.	66
0913	A közúti közlekedés rendjének szabályozása 1872-től napjainkig, különös tekintettel Budapestre	KÓSA László	IX.(1999) 10.	77
0916	A Magyar Királyság rendvédelme (1867-1919)	PARÁDI József	IX.(1999) 10.	98
1003	Utazási okmányok az 1880-as években	CSAPÓ Csaba	X.(1999) 11.	19
1007	Határőrizet és kishatárforgalom a dualizmus alatt és a két világháború között	PARÁDI József	X.(1999) 11.	42
1110	A véderő alkalmazása rendvédelmi feladatokra a dualizmus időszakában Pécsett	ERNYES Mihály	X.(2000) 12.	55

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1115	A magyar királyi pénzügyőrség helye és szerepe a kikötői rendszabályok betartásában valamint a csempészet megakadályozásában	KISS István Géza	X.(2000) 12.	73
1116	A rendvédelem, közigazgatás és a véderő kapcsolata a kiegyezéstől a második világháborúig	PARÁDI József	X.(2000) 12.	79
1120	A polgári Magyarország közigazgatási beosztásának alakulása, a határváltozások tükrében 1867 és 1941 között	SUBA János	X.(2000) 12.	102

Magyar és nemzetközi rendvédelem Trianontól 1949-ig

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0004	Néhány gondolat a volt Magyar Királyi Csendőrségről	SZAKÁLY Sándor	I. (1990) 1.	38
0005	Elméleti és tudományos igényű tevékenység a magyar rendvédelmi szerveknél 1867-1945	MOKÁNY József	I. (1990) 1.	45
0203	A két világháború közötti rendvédelmi szervek tevékenységének néhány jellemzője	SZAKÁLY Sándor	III. (1992) 3.	29
0204	A rendvédelmi szervek a második világháború idején és az azt követő években	KESERŰ István	III. (1992) 3.	35
0207	Gondolatok a rendvédelmi testületek etikai hagyományairól (1867-1945)	CSEREI Attila	III. (1992) 3.	57
0208	Tradíció és folyamatosság az osztrák rendvédelmi szerveknél	ZACHAR József	III. (1992) 3.	65
0303	A magyar királyi határrendőrség, a magyar határőrizet szakmai vezető testülete	PARÁDI József	IV. (1993) 4.	21
0402	Az osztrák-magyar haderő rendfenntartó szerepe az első világháború idején	ZACHAR József	IV. (1993) 5.	7
0404	Die Kommandostrukturen der Gendarmerie von 1850 bis 1993	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	18
0405	A csendőrség parancsnoklási rendszere 1850 és 1993 között	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	28
0407	A rendvédelmi szervek az első világháború, az "őszirózsás" forradalom és a proletárdiktatúra időszakában	ŐRY Károly	IV. (1993) 5.	42
0408	Az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregének tábori csendőrsége (Rövid áttekintés)	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	55
0409	A pénzügyőrség háborús feladatai	JOÓ Gábor	IV. (1993) 5.	59
0410	A trianoni országhatárok kitűzésének politikai és technikai kérdései	SUBA János	IV. (1993) 5.	61
0411	A magyar-jugoszláv (S.H.S.) határmegállapító bizottság működése 1921-1924	BACSA Gábor	IV. (1993) 5.	65
0412	A trianoni békeszerződés revíziója Nyugat-Magyarországon	ZSIGA Tibor	IV. (1993) 5.	71
0413	A közrend és a közbiztonság helyzete Baranya megyében a szerb megszállás idején	ERNYES Mihály	IV. (1993) 5.	74
0414	A magyar biztonságpolitika 1912-1925	HEGEDŰS Róbert	IV. (1993) 5.	76
0415	A Belügyminisztérium tevékenységének főbb jellemzői 1912 és 1926 között	BOTOS János	IV. (1993) 5.	80
0416	A rendvédelmi szervek újjászervezése és tevékenysége az első világháború és a forradalmak után (1919-1924)	KESERŰ István	IV. (1993) 5.	83
0417	A Magyar Királyi Csendőrség szervezeti változásai 1919 és 1925 között	KOMÁROMI Gábor	IV. (1993) 5.	90

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0418	Egy életút vázlata - Osváth László	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	92
0501	Határrend és határforgalom Magyarország déli határán (1921-1941)	BACSA Gábor	V. (1994) 6.	5
0502	Egy rendvédelmi szerv mögé rejtett honvédségi alakulat rövid története (A M. Kir. Államrendőrség központi újonciskolája)	BONHARDT Attila	V. (1994) 6.	12
0503	A Magyar Királyi Belügyminisztérium és egy klasszikus belügyminiszter a két világháború között	BOTOS János	V. (1994) 6.	16
0504	A Magyar Királyi Testőrség, a Magyar Királyi Kormányőrség és a Képviselőházi Őrség a két világháború között	FAZAKAS László	V. (1994) 6.	27
0505	A vámhivatalok és a pénzügyőrség a két világháború között	JOÓ Gábor	V. (1994) 6.	39
0507	A déli határőrizet kialakulása és sajátosságai Trianon után	KISS István Géza	V. (1994) 6.	51
0509	Rendvédelmi jog a két világháború között	MEZEY Barna	V. (1994) 6.	61
0510	A magyar állam határőrizete a két világháború között	PARÁDI József	V. (1994) 6.	64
0511	A fővárosi rendőrség működése a két világháború között	RÁCZ Lajos	V. (1994) 6.	76
0512	A Magyar Királyi Honvédség karhatalmi jogosultságai	RAVASZ István	V. (1994) 6.	81
0513	A rendvédelmi testületek egyenruházata a két világháború között Magyarországon	SÁGVÁRI György	V. (1994) 6.	89
0514	A Magyar Királyi Koronaőrség helytállása a korona és a koronázási ékszerek megőrzésében (1944-1945)	SOMORJAI Béla	V. (1994) 6.	94
0515	A terület-visszacsatolások határkijelölő munkálatai 1938 és 1941 között	SUBA János	V. (1994) 6.	98
0516	A rendőrképzés helyzete a két világháború között	SZAKÁCS Gábor	V. (1994) 6.	104
0517	A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941	SZAKÁLY Sándor	V. (1994) 6.	122
0601	Határőrizet a Dráva mentén a Muraköz megszállása után	BACSA Gábor	VI. (1996) 7.	1
0602	A Vám- és Pénzügyőrség 1940 és 45 között	DETTNÉ LÉGRÁDY Ilona	VI. (1996) 7.	11
0603	A rendőrség újjászervezése Pécs-Baranyában 1944-1946	ERNYES Mihály	VI. (1996) 7.	17
0604	A Nemzetgyűlési Őrség és a Köztársasági Elnök testőrsége szervezete és tevékenysége 1945 és 1950 között	FAZAKAS László	VI. (1996) 7.	24
0605	A határőrizet szervezeti változásai 1945 és 1950 között	GÁSPÁR László	VI. (1996) 7.	29
0606	Rendőrség és csendőrség Magyarország hadba lépésétől a hadműveletek befejezéséig	KESERŰ István	VI. (1996) 7.	35
0608	Büntetőpolitika és börtönügy a koalíciós korszakban (1945-1949)	LŐRINCZ József	VI. (1996) 7.	52
0609	Törvényesség és rendvédelem Magyarországon (1945-1949)	MEZEY Barna	VI. (1996) 7.	63
0610	A határforgalom és ellenőrzése 1945-1950 között	NAGY György	VI. (1996) 7.	68
0611	A magyar rendvédelem sajátosságai és fejlődési periódusai a második világháború előtt és után	PARÁDI József	VI. (1996) 7.	80

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0612	A Kárpát-medence hadászati jelentősége a II. világháború végéig	RAVASZ István	VI. (1996) 7.	90
0613	Magyarország határainak kijelölése az 1947. évi párizsi békeszerződés alapján	SUBA János	VI. (1996) 7.	98
0703	Csendőrség és hírszerzés 1930-1945	CSÓKA Ferenc	VII. (1998) 8.	17
0706	A csendőrség és a történelmi egyházak kapcsolatai a Horthy-korszakban az el nem ismert felekezetek kezelése tükrében	FAZEKAS Csaba	VII. (1998) 8.	34
0709	A Magyar Királyi Csendőrség a második világháború hadműveleteiben	KESERŰ István	VII. (1998) 8.	57
0710	Csendőrök az emigrációban	KISS GÁBOR	VII. (1998) 8.	60
0712	Hadifogságom éveiről	KOVÁCS Jenő	VII. (1998) 8.	68
0716	Csendőrpuccs vagy zászlószentelés? A budapesti deportálások leállítása	RAVASZ István	VII. (1998) 8.	84
0717	A határszéli csendőrség fegyverhasználata	SALLAI János	VII. (1998) 8.	88
0718	A Magyar Királyi Csendőrség szerepe az északi demarkációs vonalon 1919-1923	SUBA János	VII. (1998) 8.	91
0719	A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941	SZAKÁLY Sándor	VII. (1998) 8.	95
0801	Emlékezés gróf Lónyai Menyhért pénzügyminiszterre	JOÓ Gábor	VIII.(1999)9.	13
0802	A Magyar Királyi Pénzügyőrség feladatai a gazdasági rendvédelemben a két világháború közötti időszakban	KISS István Géza	VIII.(1999)9.	15
0804	A magyar határőrizet teendői a nemzetgazdaság védelme terén az Osztrák-Magyar Monarchiában és a két világháború közötti Magyar Királyságban	PARÁDI József	VIII.(1999)9.	26
0806	A csendőrőrs gazdaságvédelemmel kapcsolatos feladatai a két világháború között	KAISER Ferenc	VIII.(1999)9.	39
0808	A m. kir. Honvédség és az rv. szervek feladatai a Magyarországon átmenő német vasúti szállítmányok szabotázs elleni védelmében a II. vh. alatt	SUBA János	VIII.(1999)9.	49
0811	A Vámhivatalok a két világháború közötti Magyar Királyságban	KISS István Géza	VIII.(1999)9.	72
0814	Egyenruha, kényelem, demokrácia és gazdasági kihatásai 1868-1993	SALAMON Iván	VIII.(1999)9.	86
0815	Gazdaságvédelem az 1920-as években a déli határ mentén	BACSA Gábor	VIII.(1999)9.	92
0818	A magyar határőrizet (kiemelten a hforg. ell.) szervek gazdasági rendvédelmi feladatainak jellemző sajátosságai a '40-es évek második felétől	NAGY György	VIII.(1999)9.	107
0819	A Magyar Királyi Vámőrség gazdaságvédelmi feladatainak tükröződése a korabeli szabályzatokban	SALLAI János	VIII.(1999)9.	111
0901	A tájékoztató ("T") szervek és a Magyar Királyi Vámőrség	BACSA Gábor	IX.(1999) 10.	5
0909	Die Österreichische Gendarmerie in der XX. Jahrhundert	GEBHARDT, Helmut	IX.(1999) 10.	53
0910	A rendvédelmi szervek újjászervezése 1919 és 1924 között	KESERŰ István	IX.(1999) 10.	59
0913	A közúti közlekedés rendjének szabályozása 1872-től napjainkig, különös tekintettel Budapestre	KÓSA László	IX.(1999) 10.	77

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0917	A nyilas rendvédelmi testületek	RAVASZ István	IX.(1999) 10.	148
0919	Egy kiérdemelt emlékbélyeg és egy nem érdemelt megbélyegzés története	SIMON Ferenc	IX.(1999) 10.	160
0921	A határszéli forgalom szabályozása Magyarországon a XIX.-XX. században	SUBA János	IX.(1999) 10.	167
0922	Az angolszász rendvédelem fejlődésének tendenciái a XIX. századtól napjainkig	SZIKINGER István	IX.(1999) 10.	174
0924	A magyar útlevélrendészet történetének változási folyamatai és fejlődésének tendenciái 1903-tól napjainkig	VASS Ferenc	IX.(1999) 10.	192
1001	Magyar és jugoszláv optánsok határátlépése	BACSA Gábor	X.(1999) 11.	10
1002	Az útlevélügy jogi szabályozásának változásai és hatásuk a határforgalomra (1903-1941)	BENCSIK Péter	X.(1999) 11.	15
1005	A határszéli Magyar Királyi Pénzügyőr szakaszok áttelepítése a területi visszacsatolások után	KISS István Géza	X.(1999) 11.	24
1007	Határőrizet és kishatárforgalom a dualizmus alatt és a két világháború között	PARÁDI József	X.(1999) 11.	42
1009	Utazási okmányok az I. és a II. világháborúban	SUBA János	X.(1999) 11.	57
1011	Az embertelen kollektivitás diadala: A magyarországi németek 1945 utáni kitelepítése	ZINNER Tibor	X.(1999) 11.	72
1107	A határőrizeti szervek együttműködése a lakossággal, a rendvédelmi szervekkel és a hatóságokkal 1920-1940 között (Szemelvények Zalából)	BACSA Gábor	X.(2000) 12.	38
1109	A tábori csendőrség, mint a Katonai Rendőrség elődje	DAVOLA József	X.(2000) 12.	49
1114	Együttműködés a Határőrség és egyéb szerek között (1945-1949)	KESERŰ István	X.(2000) 12.	68
1116	A rendvédelem, közigazgatás és a véderő kapcsolata a kiegyezéstől a második világháborúig	PARÁDI József	X.(2000) 12.	79
1117	A német szövetségi rendszer a II. világháború időszakában	RAVASZ István	X.(2000) 12.	88
1120	A polgári Magyarország közigazgatási beosztásának alakulása, a határváltozások tükrében 1867 és 1941 között	SUBA János	X.(2000) 12.	102

Magyar és nemzetközi rendvédelem a 1949-től az ezredfordulóig

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0101	A hadtörténelmi oktatás bevezetése az Egyesült Államokban és az amerikai hadtörténelem néhány kiemelkedő eseménye	KIRÁLY Béla	II. (1991) 2.	7
0401	A kivételes hatalom	MEZEY Barna	IV. (1993) 5.	4
0404	Die Kommandostrukturen der Gendarmerie von 1850 bis 1993	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	18
0405	A csendőrség parancsnoklási rendszere 1850 és 1993 között	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	28
0406	A Képviselőházi Őrség születésének története	TÓTH László	IV. (1993) 5.	36
0418	Egy életút vázlata - Osváth László	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	92

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0506	Paraszti fegyverből díszjelvény (a testőr- illetve koronaőr-alabárd kialakulásának története)	KEDVES Gyula	V. (1994) 6.	48
0611	A magyar rendvédelem sajátosságai és fejlődési periódusai a második világháború előtt és után	PARÁDI József	VI. (1996) 7.	80
0704	A Kanadai Királyi Lovas Csendőrség	DOMOKOS Sándor	VII. (1998) 8.	21
0721	Fejezetek az osztrák csendőrség történetéből	ZACHAR József	VII. (1998) 8.	105
0803	Rendőri nyugdíjpénztárak tegnap és ma, szociális gondoskodás	KÖVESI László	VIII.(1999)9.	24
0812	A Vörös Őrség gazdaságvédelmi feladatai	ŐRY Károly	VIII.(1999)9.	78
0814	Egyenruha, kényelem, demokrácia és gazdasági kihatásai 1868-1993	SALAMON Iván	VIII.(1999)9.	86
0818	A magyar határőrizet (kiemelten a hforg. ell.) szervek gazdasági rendvédelmi feladatainak jellemző sajátosságai a '40-es évek második felétől	NAGY György	VIII.(1999)9.	107
0903	A magánnyomozás története	BOBÁK Artúr	IX.(1999) 10.	19
0909	Die Österreichische Gendarmerie in der XX. Jahrhundert	GEBHARDT, Helmut	IX.(1999) 10.	53
0913	A közúti közlekedés rendjének szabályozása 1872-től napjainkig, különös tekintettel Budapestre	KÓSA László	IX.(1999) 10.	77
0921	A határszéli forgalom szabályozása Magyarországon a XIX.-XX. században	SUBA János	IX.(1999) 10.	167
0922	Az angolszász rendvédelem fejlődésének tendenciái a XIX. századtól napjainkig	SZIKINGER István	IX.(1999) 10.	174
0924	A magyar útlevélrendészet történetének változási folyamatai és fejlődésének tendenciái 1903-tól napjainkig	VASS Ferenc	IX.(1999) 10.	192
1006	A határforgalom változásai és az azt meghatározó főbb tényezők a nyolcvanas évektől napjainkig. A határforgalom	NAGY György	X.(1999) 11.	35
1011	Az embertelen kollektivitás diadala: A magyarországi németek 1945 utáni kitelepítése	ZINNER Tibor	X.(1999) 11.	72
1010	A budapesti folyamat története	SUBA János	X.(1999) 11.	68
1119	Az 1956-os Nemzetőrség és a közhatalom kapcsolata Bonyhádon	STEIB György	X.(2000) 12.	98

Magyar és nemzetközi rendvédelem a harmadik évezred kezdetén, a jövő kérdései.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0101	A hadtörténelmi oktatás bevezetése az Egyesült Államokban és az amerikai hadtörténelem néhány kiemelkedő eseménye	KIRÁLY Béla	II. (1991) 2.	7
0102	A hadtörténelem oktatásának helyzete és feladatai a magyar honvédség katonai tanintézeteinél	SZABÓ Miklós	II. (1991) 2.	21
0103	A Szemere Bertalan Rendvédelem-történeti Társaság és a rendvédelem-történeti oktatás	KESERŰ István	II. (1991) 2.	25
0104	A rendvédelem-történeti tantárgy a Rendőrtiszti Főiskola oktatási rendszerében és a rendvédelem-történeti kutatás jövőbeni feladatai	PARÁDI József	II. (1991) 2.	29
0105	A helyes magyarság- és nemzettudat kialakításának lehetőségei a rendőrtiszti képzésben	ŐRY Károly	II. (1991) 2.	37

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0106	A rendvédelem intézményrendszerének kialakulása és fejlődése	TÓTH Tihamér	II. (1991) 2.	41
0205	A rendőrség és a Határőrség testületi napjainak alternatívái	BOBÁK Artúr	III. (1992) 3.	43
0206	A korszerűség kérdése rendvédelmi szerveink fejlesztésében	KORINEK László	III. (1992) 3.	49
0210	Rendvédelem-történeti oktatás a Rendőrtiszti Főiskolán	ŐRY Károly	III. (1992) 3.	81
0211	Történelmi szemlélet a jövendő határőrtiszti nemzedék felsőfokú képzésében	SÁNDOR Vilmos	III. (1992) 3.	87
0212	Hagyományok és tapasztalatok felhasználása a rendőrtiszthelyettes képzésben.	MOCSÁRI Sándor	III. (1992) 3.	91
0301	Történelmi hűséggel. Társaságunk hároméves útja	KESERŰ István	IV. (1993) 4.	3
0305	A belügyi tárca szerepe a magyar rendvédelem irányításában	BOTOS János	IV. (1993) 4.	59
0401	A kivételes hatalom	MEZEY Barna	IV. (1993) 5.	4
0406	A Képviselőházi Őrség születésének története	TÓTH László	IV. (1993) 5.	36
0418	Egy életút vázlata - Osváth László	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	92
0607	A magyar rendvédelem-történet hagyományai, muzeális emléktárgyainak gyűjtése, feldolgozása, bemutatása egy leendő magyar rvt. múzeumban	KISS István Géza	VI. (1996) 7.	46
0611	A magyar rendvédelem sajátosságai és fejlődési periódusai a második világháború előtt és után	PARÁDI József	VI. (1996) 7.	80
0704	A Kanadai Királyi Lovas Csendőrség	DOMOKOS Sándor	VII. (1998) 8.	21
0711	A magyar királyi csendőrség hagyományai, muzeális emlékanyagainak őrzési helyei hazánkban és külföldön	KISS István Géza	VII. (1998) 8.	62
0810	A gazdaság védelmének tapasztalatai Németországban	SZIKINGER István	VIII.(1999)9.	64
0812	A Vörös Őrség gazdaságvédelmi feladatai	ŐRY Károly	VIII.(1999)9.	78
0814	Egyenruha, kényelem, demokrácia és gazdasági kihatásai 1868-1993	SALAMON Iván	VIII.(1999)9.	86
0816	A határőrség szerepe az ország gazdaságának védelmében	KESERŰ István	VIII.(1999)9.	100
0817	A magyar határőrség aktuális gazdaságvédelmi feladatai a határforgalom ellenőrzésében	KOVÁCS Gyula	VIII.(1999)9.	103
0906	A katonai rendőrség bemutatása	DAVOLA József	IX.(1999) 10.	40
0907	A polgári rendőrség korszerű alapelvei	DOMOKOS Sándor	IX.(1999) 10.	45
0909	Die Österreichische Gendarmerie in der XX. Jahrhundert	GEBHARDT, Helmut	IX.(1999) 10.	53
0913	A közúti közlekedés rendjének szabályozása 1872-től napjainkig, különös tekintettel Budapestre	KÓSA László	IX.(1999) 10.	77
0914	Szociálpolitikai érzékenység a rendőri és a BM szerveknél 1990-től napjainkig	KÖVESI László	IX.(1999) 10.	88
0921	A határszéli forgalom szabályozása Magyarországon a XIX.-XX. században	SUBA János	IX.(1999) 10.	167

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0922	Az angolszász rendvédelem fejlődésének tendenciái a XIX. századtól napjainkig	SZIKINGER István	IX.(1999) 10.	174
0923	A francia csendőrség helye, feladatai napjainkban	SZŰCS János	IX.(1999) 10.	189
0924	A magyar útlevélrendészet történetének változási folyamatai és fejlődésének tendenciái 1903-tól napjainkig	VASS Ferenc	IX.(1999) 10.	192
1006	A határforgalom változásai és az azt meghatározó főbb tényezők a nyolcvanas évektől napjainkig. A határforgalom	NAGY György	X.(1999) 11.	35
1008	A magyar-román határ hivatalos és nem hivatalos átjárhatósága	RAVASZ Dezső	X.(1999) 11.	54
1011	Az embertelen kollektivitás diadala: A magyarországi németek 1945 utáni kitelepítése	ZINNER Tibor	X.(1999) 11.	72
1010	A budapesti folyamat története	SUBA János	X.(1999) 11.	68
1101	Rendőrség és szociológia avagy rendőrszociológia	DÁNOS Valér	X.(2000) 12.	5
1102	Honvédelem - rendvédelem	FINSZTER Géza	X.(2000) 12.	8
1103	Kapcsolatkeresés a rendészet, a rendvédelem és a határrendészet között	NAGY György	X.(2000) 12.	15
1104	A rendvédelmi diszciplína Magyarországon	PARÁDI József	X.(2000) 12.	23
1105	A kartográfia és a rendvédelem	SUBA János	X.(2000) 12.	26
1106	Rendvédelem és történelemtudomány	ZACHAR József	X.(2000) 12.	34
1113	A rendőrség és az önkormányzatok kapcsolata a rendszerváltás utáni években	KÁLMÁN Zsolt KÓSA László	X.(2000) 12.	65

V.

TÉMA SZERINTI CSOPORTOSÍTÁS

Szintén a kutatók munkájának megkönnyítése céljából létrehoztunk egy olyan felosztást, ahol az egyes témakörökhöz, így rendvédelmi testülettípusokhoz illetve rendvédelmi tevékenységi fajtákhoz és szakterületekhez tartozó tanulmányokat csoportosítjuk. A besorolásnál természetesen átfedések itt is keletkeznek, mivel az idő során egyes szervek feladata egybemosódott vagy éppen különvált, esetleg felcserélődött. Helyet kapnak olyan szervek is, melyek hazánkban jelenleg nem léteznek ugyan, de nemzetközi szinten igen, nemkülönben azok is, melyek nem léteznek már, és utódjuk sincs, de történelmünkben jelentős szerepet töltöttek be. Elkerülhetetlen volt tehát, hogy a tanulmányok – tartalmuk alapján – több témakör jegyzékében is szerepeljenek. A témakör szerinti csoportosításon belül a tanulmányok azonosítójuk szerint emelkedő számsorrendben követik egymást.

1) Politikai terror és szervezetei
2) Haderő és rendvédelem
3) Rendőrségek
4) Határőrizet
5) Pénzügyőrség és vámhivatalok
6) Büntetés-végrehajtás
7) Csendőrség
8) Koronaőrség, testőrség, képviselőházi őrség típusú szervezetek
9) Humán viszonyok és képzési formák
10) Civil rendvédelmi szerveződések és tevékenységek
11) Katonai rendészet
12) Közrendvédelem
13) Bűnügyi tevékenység
14) Igazgatásrendészet
15) Közlekedés-rendészet
16) Karhatalmi tevékenység
17) A rendvédelem-történet átfogó feldolgozásai
18) Rendvédelem-történet művelését elősegítő tudományok
19) Felszerelés, fegyverzet
20) Közigazgatás és rendvédelem
21) Rendvédelmi elméleti és tudományos tevékenységek története
22) Tradíciók
23) Magyar vonatkozású tanulmányok
24) Külföldi vonatkozású tanulmányok
25) Politika és rendvédelem
26) Rendvédelem és média
27) Rendvédelem a békeidőtől eltérő viszonyok között
28) A rendvédelmi jogtörténet

Politikai terror és szervezetei

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0712	Hadifogságom éveiről	KOVÁCS Jenő	VII. (1998) 8.	68
0917	A nyilas rendvédelmi testületek	RAVASZ István	IX.(1999) 10.	148
1011	Az embertelen kollektivitás diadala: A magyarországi németek 1945 utáni kitelepítése	ZINNER Tibor	X.(1999) 11.	72
1110	A véderő alkalmazása rendvédelmi feladatokra a dualizmus időszakában Pécsett	ERNYES Mihály	X.(2000) 12.	55

Haderő és rendvédelem

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0101	A hadtörténelmi oktatás bevezetése az Egyesült Államokban és az amerikai hadtörténelem néhány kiemelkedő eseménye	KIRÁLY Béla	II. (1991) 2.	7
0102	A hadtörténelem oktatásának helyzete és feladatai a magyar honvédség katonai tanintézeteinél	SZABÓ Miklós	II. (1991) 2.	21
0502	Egy rendvédelmi szerv mögé rejtett honvédségi alakulat rövid története (A M. Kir. Államrendőrség központi újonciskolája)	BONHARDT Attila	V. (1994) 6.	12
0612	A Kárpát-medence hadászati jelentősége a II. világháború végéig	RAVASZ István	VI. (1996) 7.	90
0808	A m. kir. Honvédség és az rv. szervek feladatai a Magyarországon átmenő német vasúti szállítmányok szabotázs elleni védelmében a II. vh. alatt	SUBA János	VIII.(1999)9.	49
1008	A magyar-román határ hivatalos és nem hivatalos átjárhatósága	RAVASZ Dezső	X.(1999) 11.	54
1116	A rendvédelem, közigazgatás és a véderő kapcsolata a kiegyezéstől a második világháborúig	PARÁDI József	X.(2000) 12.	79
1117	A német szövetségi rendszer a II. világháború időszakában	RAVASZ István	X.(2000) 12.	88

Rendőrségek

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0313	Csendőr és rendőr egyenruhák a dualizmuskori Magyarországon	SÁGVÁRI György	IV. (1993) 4.	161
0511	A fővárosi rendőrség működése a két világháború között	RÁCZ Lajos	V. (1994) 6.	76
0603	A rendőrség újjászervezése Pécs-Baranyában 1944-1946	ERNYES Mihály	VI. (1996) 7.	17
0606	Rendőrség és csendőrség Magyarország hadba lépésétől a hadműveletek befejezéséig	KESERŰ István	VI. (1996) 7.	35
0907	A polgári rendőrség korszerű alapelvei	DOMOKOS Sándor	IX.(1999) 10.	45
0912	Rendőrség Budán, Pesten és Budapesten 1849 és 1882 között	KÓSA László	IX.(1999) 10.	71

Határőrizet

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0205	A rendőrség és a Határőrség testületi napjainak alternatívái	BOBÁK Artúr	III. (1992) 3.	43
0211	Történelmi szemlélet a jövendő határőrtiszti nemzedék felsőfokú képzésében	SÁNDOR Vilmos	III. (1992) 3.	87
0303	A magyar királyi határrendőrség, a magyar határőrizet szakmai vezető testülete	PARÁDI József	IV. (1993) 4.	21
0307	A dualista Magyarország államhatárának változása 1868-1918 között	SUBA János	IV. (1993) 4.	87
0410	A trianoni országhatárok kitűzésének politikai és technikai kérdései	SUBA János	IV. (1993) 5.	61
0411	A magyar-jugoszláv (S.H.S.) határmegállapító bizottság működése 1921-1924	BACSA Gábor	IV. (1993) 5.	65
0501	Határrend és határforgalom Magyarország déli határán (1921-1941)	BACSA Gábor	V. (1994) 6.	5
0507	A déli határőrizet kialakulása és sajátosságai Trianon után	KISS István Géza	V. (1994) 6.	51
0510	A magyar állam határőrizete a két világháború között	PARÁDI József	V. (1994) 6.	64
0515	A terület-visszacsatolások határkijelölő munkálatai 1938 és 1941 között	SUBA János	V. (1994) 6.	98
0610	A határforgalom és ellenőrzése 1945-1950 között	NAGY György	VI. (1996) 7.	68
0613	Magyarország határainak kijelölése az 1947. évi párizsi békeszerződés alapján	SUBA János	VI. (1996) 7.	98
0701	A csendőrség részvétele Zala megye határőrizetében	BACSA Gábor	VII. (1998) 8.	5
0717	A határszéli csendőrség fegyverhasználata	SALLAI János	VII. (1998) 8.	88
0718	A Magyar Királyi Csendőrség szerepe az északi demarkációs vonalon 1919-1923	SUBA János	VII. (1998) 8.	91
0804	A magyar határőrizet teendői a nemzetgazdaság védelme terén az Osztrák-Magyar Monarchiában és a két világháború közötti Magyar Királyságban	PARÁDI József	VIII.(1999)9.	26
0815	Gazdaságvédelem az 1920-as években a déli határon	BACSA Gábor	VIII.(1999)9.	92
0816	A határőrség szerepe az ország gazdaságának védelmében	KESERŰ István	VIII.(1999)9.	100
0817	A magyar határőrség aktuális gazdaságvédelmi feladatai a határforgalom ellenőrzésében	KOVÁCS Gyula	VIII.(1999)9.	103
0818	A magyar határőrizet (kiemelten a hforg. ell.) szervek gazdasági rendvédelmi feladatainak jellemző sajátosságai a '40-es évek második felétől	NAGY György	VIII.(1999)9.	107
0921	A határszéli forgalom szabályozása Magyarországon a XIX.-XX. században	SUBA János	IX.(1999) 10.	167
0924	A magyar útlevélrendészet történetének változási folyamatai és fejlődésének tendenciái 1903-tól napjainkig	VASS Ferenc	IX.(1999) 10.	192
1001	Magyar és jugoszláv optánsok határátlépése	BACSA Gábor	X.(1999) 11.	10
1002	Az útlevélügy jogi szabályozásának változásai és hatásuk a határforgalomra (1903-1941)	BENCSIK Péter	X.(1999) 11.	15
1003	Utazási okmányok az 1880-as években	CSAPÓ Csaba	X.(1999) 11.	19
1004	A Magyar Királyi Csendőrség határőrizeti feladatai 1912-ben	DAVOLA József	X.(1999) 11.	21

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
1006	A határforgalom változásai és az azt meghatározó főbb tényezők a nyolcvanas évektől napjainkig. A határforgalom	NAGY György	X.(1999) 11.	35
1007	Határőrizet és kishatárforgalom a dualizmus alatt és a két világháború között	PARÁDI József	X.(1999) 11.	42
1008	A magyar-román határ hivatalos és nem hivatalos átjárhatósága	RAVASZ Dezső	X.(1999) 11.	54
1009	Utazási okmányok az I. és a II. világháborúban	SUBA János	X.(1999) 11.	57
1103	Kapcsolatkeresés a rendészet, a rendvédelem és a határrendészet között	NAGY György	X.(2000) 12.	15
1107	A határőrizeti szervek együttműködése a lakossággal, a rendvédelmi szervekkel és a hatóságokkal 1920-1940 között (Szemelvények Zalából)	BACSA Gábor	X.(2000) 12.	38
1114	Együttműködés a Határőrség és egyéb szervek között (1945-1949)	KESERŰ István	X.(2000) 12.	68

Pénzügyőrség és vámhivatalok

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0409	A pénzügyőrség háborús feladatai	JOÓ Gábor	IV. (1993) 5.	59
0505	A vámhivatalok és a pénzügyőrség a két világháború között	JOÓ Gábor	V. (1994) 6.	39
0602	A Vám- és Pénzügyőrség 1940 és 45 között	DETTNÉ LÉGRÁDY Ilona	VI. (1996) 7.	11
0801	Emlékezés gróf Lónyai Menyhért pénzügyminiszterre	JOÓ Gábor	VIII.(1999)9.	13
0802	A Magyar Királyi Pénzügyőrség feladatai a gazdasági rendvédelemben a két világháború közötti időszakban	KISS István Géza	VIII.(1999)9.	15
0813	A dualizmus kori Magyar Pénzügyőrség és Vámhivatalok	PARÁDI József	VIII.(1999)9.	82
1005	A határszéli Magyar Királyi Pénzügyőr szakaszok áttelepítése a területi visszacsatolások után	KISS István Géza	X.(1999) 11.	24
1115	A magyar királyi pénzügyőrség helye és szerepe a kikötői rendszabályok betartásában valamint a csempészet megakadályozásában	KISS István Géza	X.(2000) 12.	73

Büntetés-végrehajtás

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0306	A modern magyar polgári börtönügy alapjainak kialakítása a dualizmus első éveiben	MEZEY Barna	IV. (1993) 4.	70
0608	Büntetőpolitika és börtönügy a koalíciós korszakban (1945-1949)	LŐRINCZ József	VI. (1996) 7.	52
0915	Szemere Bertalan és a börtönügy	LŐRINCZ József	IX.(1999) 10.	95

Csendőrség

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0004	Néhány gondolat a volt Magyar Királyi Csendőrségről	SZAKÁLY Sándor	I. (1990) 1.	38
0304	A magyar királyi csendőrség, az első központosított magyar közbiztonsági őrtestület	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 4.	51

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0311	A csendőrség története. A csendőrőrs	FORRÓ János	IV. (1993) 4.	132
0313	Csendőr és rendőr egyenruhák a dualizmuskori Magyarországon	SÁGVÁRI György	IV. (1993) 4.	161
0404	Die Kommandostrukturen der Gendarmerie von 1850 bis 1993	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	18
0405	A csendőrség parancsnoklási rendszere 1850 és 1993 között	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	28
0408	Az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregének tábori csendőrsége (Rövid áttekintés)	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	55
0417	A Magyar Királyi Csendőrség szervezeti változásai 1919 és 1925 között	KOMÁROMI Gábor	IV. (1993) 5.	90
0517	A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941	SZAKÁLY Sándor	V. (1994) 6.	122
0606	Rendőrség és csendőrség Magyarország hadba lépésétől a hadműveletek befejezéséig	KESERŰ István	VI. (1996) 7.	35
0701	A csendőrség részvétele Zala megye határőrizetében	BACSA Gábor	VII. (1998) 8.	5
0702	A Magyar Királyi Csendőrség fegyverhasználati jogáról 1881-1914	CSAPÓ Csaba	VII. (1998) 8.	12
0703	Csendőrség és hírszerzés 1930-1945	CSÓKA Ferenc	VII. (1998) 8.	17
0704	A Kanadai Királyi Lovas Csendőrség	DOMOKOS Sándor	VII. (1998) 8.	21
0705	Pandúrság helyett csendőrség Baranyában	ERNYES Mihály	VII. (1998) 8.	27
0706	A csendőrség és a történelmi egyházak kapcsolatai a Horthy-korszakban az el nem ismert felekezetek kezelése tükrében	FAZEKAS Csaba	VII. (1998) 8.	34
0707	A csendőrkerület rendvédelmi tevékenységének értékelése	FORRÓ János	VII. (1998) 8.	41
0708	Az őrs mindennapi élete	KAISER Ferenc	VII. (1998) 8.	46
0709	A Magyar Királyi Csendőrség a második világháború hadműveleteiben	KESERŰ István	VII. (1998) 8.	57
0710	Csendőrök az emigrációban	KISS Gábor	VII. (1998) 8.	60
0714	Maréchaussée-tól a Gendarmerie Nationale-ig (A francia csendőrség történeti előzményei)	ŐRY Károly	VII. (1998) 8.	75
0715	A Magyar Királyi Csendőrség megalakulása és működése 1881-1918	PARÁDI József	VII. (1998) 8.	78
0716	Csendőrpuccs vagy zászlószentelés? A budapesti deportálások leállítása	RAVASZ István	VII. (1998) 8.	84
0717	A határszéli csendőrség fegyverhasználata	SALLAI János	VII. (1998) 8.	88
0718	A Magyar Királyi Csendőrség szerepe az északi demarkációs vonalon 1919-1923	SUBA János	VII. (1998) 8.	91
0719	A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941	SZAKÁLY Sándor	VII. (1998) 8.	95
0720	Katonából csendőr, csendőrből járőrvezető	SZELEI József	VII. (1998) 8.	103
0721	Fejezetek az osztrák csendőrség történetéből	ZACHAR József	VII. (1998) 8.	105
0722	A m. kir. Csendőrség rendfokozati rendszere és jelvényei	ZEIDLER Sándor	VII. (1998) 8.	110

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0805	A székesfehérvári csendőrkerület teendői a vagyon elleni bűncselekmények megelőzésében és felderítésében	FORRÓ János	VIII.(1999)9.	32
0806	A csendőrőrs gazdaságvédelemmel kapcsolatos feladatai a két világháború között	KAISER Ferenc	VIII.(1999)9.	39
0807	A Magyar Királyi Csendőrség szolgálati teendői a vagyonbiztonság ellen irányuló bűncselekmények megelőzésében és felderítésében	SIMON Ferenc	VIII.(1999)9.	45
0902	Egy csendőrőrs országos tekintélye	TAMÁSKA Endre	IX.(1999) 10.	12
0909	Die Österreichische Gendarmerie in der XX. Jahrhundert	GEBHARDT, Helmut	IX.(1999) 10.	53
0918	Francia, osztrák, magyar csendőrség fegyverhasználata a XIX. században	SALLAI János	IX.(1999) 10.	154
0919	Egy kiérdemelt emlékbélyeg és egy nem érdemelt megbélyegzés története	SIMON Ferenc	IX.(1999) 10.	160
0923	A francia csendőrség helye, feladatai napjainkban	SZŰCS János	IX.(1999) 10.	189
1004	A Magyar Királyi Csendőrség határőrizeti feladatai 1912-ben	DAVOLA József	X.(1999) 11.	21
1108	A Csendőrség és a városok (1881-1914)	CSAPÓ Csaba	X.(2000) 12.	43
1109	A tábori csendőrség, mint a Katonai Rendőrség elődje	DAVOLA József	X.(2000) 12.	49
1111	A székesfehérvári csendőrkerület kapcsolata a közigazgatással	FORRÓ János	X.(2000) 12.	58
1112	Die militärische Organisation der österreichischen Gendarmerie von 1849 bis 1918	GEBHARDT, Helmut	X.(2000) 12.	62

Koronaőrség, testőrség, képviselőházi őrség típusú szervezetek

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0406	A Képviselőházi Őrség születésének története	TÓTH László	IV. (1993) 5.	36
0504	A Magyar Királyi Testőrség, a Magyar Királyi Kormányőrség és a Képviselőházi Őrség a két világháború között	FAZAKAS László	V. (1994) 6.	27
0506	Paraszti fegyverből díszjelvény (a testőr- illetve koronaőralabárd kialakulásának története)	KEDVES Gyula	V. (1994) 6.	48
0514	A Magyar Királyi Koronaőrség helytállása a korona és a koronázási ékszerek megőrzésében (1944-1945)	SOMORJAI Béla	V. (1994) 6.	94
0604	A Nemzetgyűlési Őrség és a Köztársasági Elnök testőrsége szervezete és tevékenysége 1945 és 1950 között	FAZAKAS László	VI. (1996) 7.	24

Humán viszonyok és képzési formák

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0103	A Szemere Bertalan Rendvédelem-történeti Társaság és a rendvédelem-történeti oktatás	KESERŰ István	II. (1991) 2.	25
0104	A rendvédelem-történeti tantárgy a Rendőrtiszti Főiskola oktatási rendszerében és a rendvédelem-történeti kutatás jövőbeni feladatai	PARÁDI József	II. (1991) 2.	29
0105	A helyes magyarság- és nemzettudat kialakításának lehetőségei a rendőrtiszti képzésben	ŐRY Károly	II. (1991) 2.	37

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0210	Rendvédelem-történeti oktatás a Rendőrtiszti Főiskolán	ŐRY Károly	III. (1992) 3.	81
0211	Történelmi szemlélet a jövendő határőrtiszti nemzedék felsőfokú képzésében	SÁNDOR Vilmos	III. (1992) 3.	87
0212	Hagyományok és tapasztalatok felhasználása a rendőrtiszthelyettes képzésben.	MOCSÁRI Sándor	III. (1992) 3.	91
0309	A rendvédelmi szervek tiszti utánpótlása és tisztképzése a dualizmus időszakában	KESERŰ István	IV. (1993) 4.	109
0418	Egy életút vázlata - Osváth László	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	92
0503	A Magyar Királyi Belügyminisztérium és egy klasszikus belügyminiszter a két világháború között	BOTOS János	V. (1994) 6.	16
0516	A rendőrképzés helyzete a két világháború között	SZAKÁCS Gábor	V. (1994) 6.	104
0720	Katonából csendőr, csendőrből járőrvezető	SZELEI József	VII. (1998) 8.	103
0801	Emlékezés gróf Lónyai Menyhért pénzügyminiszterre	JOÓ Gábor	VIII.(1999)9.	13
0803	Rendőri nyugdíjpénztárak tegnap és ma, szociális gondoskodás	KÖVESI László	VIII.(1999)9.	24
0905	Gr. Ráday Gedeon és a szegedi királyi biztosság	CSAPÓ Csaba	IX.(1999) 10.	37
0908	Szemere Bertalan ifjú évei	FAZAKAS László	IX.(1999) 10.	48
0914	Szociálpolitikai érzékenység a rendőri és a BM szerveknél 1990-től napjainkig	KÖVESI László	IX.(1999) 10.	88
0915	Szemere Bertalan és a börtönügy	LŐRINCZ József	IX.(1999) 10.	95

Civil rendvédelmi szerveződések és tevékenységek

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0003	A dualista Magyarország rendvédelmi testületei és az önkormányzatok kapcsolata	PARÁDI József	I. (1990) 1.	30
0903	A magánnyomozás története	BOBÁK Artúr	IX.(1999) 10.	19
1107	A határőrizeti szervek együttműködése a lakossággal, a rendvédelmi szervekkel és a hatóságokkal 1920-1940 között (Szemelvények Zalából)	BACSA Gábor	X.(2000) 12.	38

Katonai rendészet

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0408	Az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregének tábori csendőrsége (Rövid áttekintés)	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	55
0906	A katonai rendőrség bemutatása	DAVOLA József	IX.(1999) 10.	40
1109	A tábori csendőrség, mint a Katonai Rendőrség elődje	DAVOLA József	X.(2000) 12.	49

Közrendvédelem

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0202	A dualizmus közrendvédelmi szerveinek jellemzői és tevékenységük tapasztalatai	PARÁDI József	III. (1992) 3.	21
0920	Cegléd város rendvédelme a XVIII-XIX. században	SIMON Sándor	IX.(1999) 10.	164

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
1119	Az 1956-os Nemzetőrség és a közhatalom kapcsolata Bonyhádon	STEIB György	X.(2000) 12.	98

Bűnügyi tevékenység

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0805	A székesfehérvári csendőrkerület teendői a vagyon elleni bűncselekmények megelőzésében és felderítésében	FORRÓ János	VIII.(1999)9.	32
0806	A csendőrőrs gazdaságvédelemmel kapcsolatos feladatai a két világháború között	KAISER Ferenc	VIII.(1999)9.	39
0807	A Magyar Királyi Csendőrség szolgálati teendői a vagyonbiztonság ellen irányuló bűncselekmények megelőzésében és felderítésében	SIMON Ferenc	VIII.(1999)9.	45
0809	Egy vádalku tanulságai a XIX. Század magyar bűnüldözésében	SZABÓ József János	VIII.(1999)9.	61
0810	A gazdaság védelmének tapasztalatai Németországban	SZIKINGER István	VIII.(1999)9.	64
0815	Gazdaságvédelem az 1920-as években a déli határ mentén	BACSA Gábor	VIII.(1999)9.	92
0903	A magánnyomozás története	BOBÁK Artúr	IX.(1999) 10.	19

Igazgatásrendészet

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0924	A magyar útlevélrendészet történetének változási folyamatai és fejlődésének tendenciái 1903-tól napjainkig	VASS Ferenc	IX.(1999) 10.	192
1002	Az útlevélügy jogi szabályozásának változásai és hatásuk a határforgalomra (1903-1941)	BENCSIK Péter	X.(1999) 11.	15
1010	A budapesti folyamat története	SUBA János	X.(1999) 11.	68

Közlekedésrendészet

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0913	A közúti közlekedés rendjének szabályozása 1872-től napjainkig, különös tekintettel Budapestre	KÓSA László	IX.(1999) 10.	77

Karhatalmi tevékenység

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0512	A Magyar Királyi Honvédség karhatalmi jogosultságai	RAVASZ István	V. (1994) 6.	81

A rendvédelem-történet átfogó feldolgozásai

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0001	Az 1848/49-es szabadságharc rendvédelmi testületei	URBÁN Aladár	I. (1990) 1.	7
0002	Az Osztrák-Magyar Monarchia örökös tartományinak rendvédelmi testületei	ZACHAR József	I. (1990) 1.	17

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0106	A rendvédelem intézményrendszerének kialakulása és fejlődése	TÓTH Tihamér	II. (1991) 2.	41
0201	Tervek és eredmények az 1848/49-es forradalom és szabadságharc idején az önálló magyar rendvédelmi szervek létrehozására	URBÁN Aladár	III. (1992) 3.	11
0203	A két világháború közötti rendvédelmi szervek tevékenységének néhány jellemzője	SZAKÁLY Sándor	III. (1992) 3.	29
0204	A rendvédelmi szervek a második világháború idején és az azt követő években	KESERŰ István	III. (1992) 3.	35
0209	Délmagyarországi falurendészet 1848 előtt	HEGEDŰS Antal	III. (1992) 3.	75
0308	Osztrák rendteremtés a forradalom leverése után	BENCZE László	IV. (1993) 4.	102
0416	A rendvédelmi szervek újjászervezése és tevékenysége az első világháború és a forradalmak után (1919-1924)	KESERŰ István	IV. (1993) 5.	83
0609	Törvényesség és rendvédelem Magyarországon (1945-1949)	MEZEY Barna	VI. (1996) 7.	63
0611	A magyar rendvédelem sajátosságai és fejlődési periódusai a második világháború előtt és után	PARÁDI József	VI. (1996) 7.	80
0910	A rendvédelmi szervek újjászervezése 1919 és 1924 között	KESERŰ István	IX.(1999) 10.	59
0916	A Magyar Királyság rendvédelme (1867-1919)	PARÁDI József	IX.(1999) 10.	98
0922	Az angolszász rendvédelem fejlődésének tendenciái a XIX. századtól napjainkig	SZIKINGER István	IX.(1999) 10.	174
0925	Az osztrák rendvédelmi modell történelmi gyökerei	ZACHAR József	IX.(1999) 10.	202

Rendvédelem-történet művelését elősegítő tudományok

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0315	A rendvédelem jogi szabályozása a dualizmus korában	SZIKINGER István	IV. (1993) 4.	187
1101	Rendőrség és szociológia avagy rendőrszociológia	DÁNOS Valér	X.(2000) 12.	5
1102	Honvédelem - rendvédelem	FINSZTER Géza	X.(2000) 12.	8
1103	Kapcsolatkeresés a rendészet, a rendvédelem és a határrendészet között	NAGY György	X.(2000) 12.	15
1104	A rendvédelmi diszciplína Magyarországon	PARÁDI József	X.(2000) 12.	23
1105	A kartográfia és a rendvédelem	SUBA János	X.(2000) 12.	26
1106	Rendvédelem és történelemtudomány	ZACHAR József	X.(2000) 12.	34

Felszerelés, fegyverzet

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0312	A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918	LUGOSI József	IV. (1993) 4.	152
0313	Csendőr és rendőr egyenruhák a dualizmuskori Magyarországon	SÁGVÁRI György	IV. (1993) 4.	161

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0314	A pénzügyőri egyenruha történetéből 1868-1947	SALAMON Iván	IV. (1993) 4.	170
0506	Paraszti fegyverből díszjelvény (a testőr- illetve koronaőralabárd kialakulásának története)	KEDVES Gyula	V. (1994) 6.	48
0508	A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918	LUGOSI József	V. (1994) 6.	56
0513	A rendvédelmi testületek egyenruházata a két világháború között Magyarországon	SÁGVÁRI György	V. (1994) 6.	89
0713	A Werndl fegyverek	LUGOSI József	VII. (1998) 8.	73
0722	A m. kir. Csendőrség rendfokozati rendszere és jelvényei	ZEIDLER Sándor	VII. (1998) 8.	110
0814	Egyenruha, kényelem, demokrácia és gazdasági kihatásai 1868-1993	SALAMON Iván	VIII.(1999)9.	86

Közigazgatás és rendvédelem

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0003	A dualista Magyarország rendvédelmi testületei és az önkormányzatok kapcsolata	PARÁDI József	I. (1990) 1.	30
0305	A belügyi tárca szerepe a magyar rendvédelem irányításában	BOTOS János	IV. (1993) 4.	59
0415	A Belügyminisztérium tevékenységének főbb jellemzői 1912 és 1926 között	BOTOS János	IV. (1993) 5.	80
1107	A határőrizeti szervek együttműködése a lakossággal, a rendvédelmi szervekkel és a hatóságokkal 1920-1940 között (Szemelvények Zalából)	BACSA Gábor	X.(2000) 12.	38
1108	A Csendőrség és a városok (1881-1914)	CSAPÓ Csaba	X.(2000) 12.	43
1111	A székesfehérvári csendőrkerület kapcsolata a közigazgatással	FORRÓ János	X.(2000) 12.	58
1113	A rendőrség és az önkormányzatok kapcsolata a rendszerváltás utáni években	KÁLMÁN Zsolt - KÓSA László	X.(2000) 12.	65
1114	Együttműködés a Határőrség és egyéb szervek között (1945-1949)	KESERŰ István	X.(2000) 12.	68
1116	A rendvédelem, közigazgatás és a véderő kapcsolata a kiegyezéstől a második világháborúig	PARÁDI József	X.(2000) 12.	79
1118	Cegléd városában: a helyi közigazgatás és a rendvédelem kapcsolata a neoabszolutizmus és a dualizmus időszakában	SIMON Sándor	X.(2000) 12.	95
1119	Az 1956-os Nemzetőrség és a közhatalom kapcsolata Bonyhádon	STEIB György	X.(2000) 12.	98
1120	A polgári Magyarország közigazgatási beosztásának alakulása, a határváltozások tükrében 1867 és 1941 között	SUBA János	X.(2000) 12.	102

Rendvédelmi elméleti és tudományos tevékenységek története

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0005	Elméleti és tudományos igényű tevékenység a magyar rendvédelmi szerveknél 1867-1945	MOKÁNY József	I. (1990) 1.	45

Tradíciók

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0205	A rendőrség és a Határőrség testületi napjainak alternatívái	BOBÁK Artúr	III. (1992) 3.	43
0206	A korszerűség kérdése rendvédelmi szerveink fejlesztésében	KORINEK László	III. (1992) 3.	49
0207	Gondolatok a rendvédelmi testületek etikai hagyományairól (1867-1945)	CSEREI Attila	III. (1992) 3.	57
0208	Tradíció és folyamatosság az osztrák rendvédelmi szerveknél	ZACHAR József	III. (1992) 3.	65
0301	Történelmi hűséggel. Társaságunk hároméves útja	KESERŰ István	IV. (1993) 4.	3
0607	A magyar rendvédelem-történet hagyományai, muzeális emléktárgyainak gyűjtése, feldolgozása, bemutatása egy leendő magyar rvt. múzeumban	KISS István Géza	VI. (1996) 7.	46
0711	A magyar királyi csendőrség hagyományai, muzeális emlékanyagainak őrzési helyei hazánkban és külföldön	KISS István Géza	VII. (1998) 8.	62

Magyar vonatkozású tanulmányok

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0001	Az 1848/49-es szabadságharc rendvédelmi testületei	URBÁN Aladár	I. (1990) 1.	7
0003	A dualista Magyarország rendvédelmi testületei és az önkormányzatok kapcsolata	PARÁDI József	I. (1990) 1.	30
0004	Néhány gondolat a volt Magyar Királyi Csendőrségről	SZAKÁLY Sándor	I. (1990) 1.	38
0005	Elméleti és tudományos igényű tevékenység a magyar rendvédelmi szerveknél 1867-1945	MOKÁNY József	I. (1990) 1.	45
0102	A hadtörténelem oktatásának helyzete és feladatai a magyar honvédség katonai tanintézeteinél	SZABÓ Miklós	II. (1991) 2.	21
0103	A Szemere Bertalan Rendvédelem-történeti Társaság és a rendvédelem-történeti oktatás	KESERŰ István	II. (1991) 2.	25
0104	A rendvédelem-történeti tantárgy a Rendőrtiszti Főiskola oktatási rendszerében és a rendvédelem-történeti kutatás jövőbeni feladatai	PARÁDI József	II. (1991) 2.	29
0105	A helyes magyarság- és nemzettudat kialakításának lehetőségei a rendőrtiszti képzésben	ŐRY Károly	II. (1991) 2.	37
0106	A rendvédelem intézményrendszerének kialakulása és fejlődése	TÓTH Tihamér	II. (1991) 2.	41
0201	Tervek és eredmények az 1848/49-es forradalom és szabadságharc idején az önálló magyar rendvédelmi szervek létrehozására	URBÁN Aladár	III. (1992) 3.	11
0202	A dualizmus közrendvédelmi szerveinek jellemzői és tevékenységük tapasztalatai	PARÁDI József	III. (1992) 3.	21
0203	A két világháború közötti rendvédelmi szervek tevékenységének néhány jellemzője	SZAKÁLY Sándor	III. (1992) 3.	29
0204	A rendvédelmi szervek a második világháború idején és az azt követő években	KESERŰ István	III. (1992) 3.	35
0205	A rendőrség és a Határőrség testületi napjainak alternatívái	BOBÁK Artúr	III. (1992) 3.	43
0206	A korszerűség kérdése rendvédelmi szerveink fejlesztésében	KORINEK László	III. (1992) 3.	49
0207	Gondolatok a rendvédelmi testületek etikai hagyományairól (1867-1945)	CSEREI Attila	III. (1992) 3.	57

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0209	Délmagyarországi falurendészet 1848 előtt	HEGEDŰS Antal	III. (1992) 3.	75
0210	Rendvédelem-történeti oktatás a Rendőrtiszti Főiskolán	ŐRY Károly	III. (1992) 3.	81
0211	Történelmi szemlélet a jövendő határőrtiszti nemzedék felsőfokú képzésében	SÁNDOR Vilmos	III. (1992) 3.	87
0212	Hagyományok és tapasztalatok felhasználása a rendőr tiszthelyettes képzésben.	MOCSÁRI Sándor	III. (1992) 3.	91
0301	Történelmi hűséggel. Társaságunk hároméves útja	KESERŰ István	IV. (1993) 4.	3
0302	A politikai irányzatok rendvédelmi koncepciói a dualizmus korában	ZACHAR József	IV. (1993) 4.	8
0303	A magyar királyi határrendőrség, a magyar határőrizet szakmai vezető testülete	PARÁDI József	IV. (1993) 4.	21
0304	A magyar királyi csendőrség, az első központosított magyar közbiztonsági őrtestület	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 4.	51
0305	A belügyi tárca szerepe a magyar rendvédelem irányításában	BOTOS János	IV. (1993) 4.	59
0306	A modern magyar polgári börtönügy alapjainak kialakítása a dualizmus első éveiben	MEZEY Barna	IV. (1993) 4.	70
0307	A dualista Magyarország államhatárának változása 1868-1918 között	SUBA János	IV. (1993) 4.	87
0308	Osztrák rendteremtés a forradalom leverése után	BENCZE László	IV. (1993) 4.	102
0309	A rendvédelmi szervek tiszti utánpótlása és tisztképzése a dualizmus időszakában	KESERŰ István	IV. (1993) 4.	109
0310	"A közszolgálati ágak legterhesebbike…" Rendőrségkép a századforduló magyar sajtójában	BORSI József	IV. (1993) 4.	126
0311	A csendőrség története. A csendőrőrs	FORRÓ János	IV. (1993) 4.	132
0312	A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918	LUGOSI József	IV. (1993) 4.	152
0313	Csendőr és rendőr egyenruhák a dualizmuskori Magyarországon	SÁGVÁRI György	IV. (1993) 4.	161
0314	A pénzügyőri egyenruha történetéből 1868-1947	SALAMON Iván	IV. (1993) 4.	170
0315	A rendvédelem jogi szabályozása a dualizmus korában	SZIKINGER István	IV. (1993) 4.	187
0401	A kivételes hatalom	MEZEY Barna	IV. (1993) 5.	4
0402	Az osztrák-magyar haderő rendfenntartó szerepe az első világháború idején	ZACHAR József	IV. (1993) 5.	7
0403	Áttérés a háborús határőrizetre az első világháború előtt	PARÁDI József	IV. (1993) 5.	13
0406	A Képviselőházi Őrség születésének története	TÓTH László	IV. (1993) 5.	36
0407	A rendvédelmi szervek az első világháború, az "őszirózsás" forradalom és a proletárdiktatúra időszakában	ŐRY Károly	IV. (1993) 5.	42
0408	Az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregének tábori csendőrsége (Rövid áttekintés)	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	55
0409	A pénzügyőrség háborús feladatai	JOÓ Gábor	IV. (1993) 5.	59
0410	A trianoni országhatárok kitűzésének politikai és technikai kérdései	SUBA János	IV. (1993) 5.	61
0411	A magyar-jugoszláv (S.H.S.) határmegállapító bizottság működése 1921-1924	BACSA Gábor	IV. (1993) 5.	65

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0412	A trianoni békeszerződés revíziója Nyugat-Magyarországon	ZSIGA Tibor	IV. (1993) 5.	71
0413	A közrend és a közbiztonság helyzete Baranya megyében a szerb megszállás idején	ERNYES Mihály	IV. (1993) 5.	74
0414	A magyar biztonságpolitika 1912-1925	HEGEDŰS Róbert	IV. (1993) 5.	76
0415	A Belügyminisztérium tevékenységének főbb jellemzői 1912 és 1926 között	BOTOS János	IV. (1993) 5.	80
0416	A rendvédelmi szervek újjászervezése és tevékenysége az első világháború és a forradalmak után (1919-1924)	KESERŰ István	IV. (1993) 5.	83
0417	A Magyar Királyi Csendőrség szervezeti változásai 1919 és 1925 között	KOMÁROMI Gábor	IV. (1993) 5.	90
0418	Egy életút vázlata - Osváth László	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	92
0501	Határrend és határforgalom Magyarország déli határán (1921-1941)	BACSA Gábor	V. (1994) 6.	5
0502	Egy rendvédelmi szerv mögé rejtett honvédségi alakulat rövid története (A M. Kir. Államrendőrség központi újonciskolája)	BONHARDT Attila	V. (1994) 6.	12
0503	A Magyar Királyi Belügyminisztérium és egy klasszikus belügyminiszter a két világháború között	BOTOS János	V. (1994) 6.	16
0504	A Magyar Királyi Testőrség, a Magyar Királyi Kormányőrség és a Képviselőházi Őrség a két világháború között	FAZAKAS László	V. (1994) 6.	27
0505	A vámhivatalok és a pénzügyőrség a két világháború között	JOÓ Gábor	V. (1994) 6.	39
0506	Paraszti fegyverből díszjelvény (a testőr- illetve koronaőralabárd kialakulásának története)	KEDVES Gyula	V. (1994) 6.	48
0507	A déli határőrizet kialakulása és sajátosságai Trianon után	KISS István Géza	V. (1994) 6.	51
0508	A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918	LUGOSI József	V. (1994) 6.	56
0509	Rendvédelmi jog a két világháború között	MEZEY Barna	V. (1994) 6.	61
0510	A magyar állam határőrizete a két világháború között	PARÁDI József	V. (1994) 6.	64
0511	A fővárosi rendőrség működése a két világháború között	RÁCZ Lajos	V. (1994) 6.	76
0512	A Magyar Királyi Honvédség karhatalmi jogosultságai	RAVASZ István	V. (1994) 6.	81
0513	A rendvédelmi testületek egyenruházata a két világháború között Magyarországon	SÁGVÁRI György	V. (1994) 6.	89
0514	A Magyar Királyi Koronaőrség helytállása a korona és a koronázási ékszerek megőrzésében (1944-1945)	SOMORJAI Béla	V. (1994) 6.	94
0515	A terület-visszacsatolások határkijelölő munkálatai 1938 és 1941 között	SUBA János	V. (1994) 6.	98
0516	A rendőrképzés helyzete a két világháború között	SZAKÁCS Gábor	V. (1994) 6.	104
0517	A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941	SZAKÁLY Sándor	V. (1994) 6.	122
0601	Határőrizet a Dráva mentén a Muraköz megszállása után	BACSA Gábor	VI. (1996) 7.	1
0602	A Vám- és Pénzügyőrség 1940 és 45 között	DETTNÉ LÉGRÁDY Ilona	VI. (1996) 7.	11
0603	A rendőrség újjászervezése Pécs-Baranyában 1944-1946	ERNYES Mihály	VI. (1996) 7.	17

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0604	A Nemzetgyűlési Őrség és a Köztársasági Elnök testőrsége szervezete és tevékenysége 1945 és 1950 között	FAZAKAS László	VI. (1996) 7.	24
0605	A határőrizet szervezeti változásai 1945 és 1950 között	GÁSPÁR László	VI. (1996) 7.	29
0606	Rendőrség és csendőrség Magyarország hadba lépésétől a hadműveletek befejezéséig	KESERŰ István	VI. (1996) 7.	35
0607	A magyar rendvédelem-történet hagyományai, muzeális emléktárgyainak gyűjtése, feldolgozása, bemutatása egy leendő magyar rvt. múzeumban	KISS István Géza	VI. (1996) 7.	46
0608	Büntetőpolitika és börtönügy a koalíciós korszakban (1945-1949)	LŐRINCZ József	VI. (1996) 7.	52
0609	Törvényesség és rendvédelem Magyarországon (1945-1949)	MEZEY Barna	VI. (1996) 7.	63
0610	A határforgalom és ellenőrzése 1945-1950 között	NAGY György	VI. (1996) 7.	68
0611	A magyar rendvédelem sajátosságai és fejlődési periódusai a második világháború előtt és után	PARÁDI József	VI. (1996) 7.	80
0612	A Kárpát-medence hadászati jelentősége a II. világháború végéig	RAVASZ István	VI. (1996) 7.	90
0613	Magyarország határainak kijelölése az 1947. évi párizsi békeszerződés alapján	SUBA János	VI. (1996) 7.	98
0701	A csendőrség részvétele Zala megye határőrizetében	BACSA Gábor	VII. (1998) 8.	5
0702	A Magyar Királyi Csendőrség fegyverhasználati jogáról 1881-1914	CSAPÓ Csaba	VII. (1998) 8.	12
0703	Csendőrség és hírszerzés 1930-1945	CSÓKA Ferenc	VII. (1998) 8.	17
0705	Pandúrság helyett csendőrség Baranyában	ERNYES Mihály	VII. (1998) 8.	27
0706	A csendőrség és a történelmi egyházak kapcsolatai a Horthy-korszakban az el nem ismert felekezetek kezelése tükrében	FAZEKAS Csaba	VII. (1998) 8.	34
0707	A csendőrkerület rendvédelmi tevékenységének értékelése	FORRÓ János	VII. (1998) 8.	41
0708	Az őrs mindennapi élete	KAISER Ferenc	VII. (1998) 8.	46
0709	A Magyar Királyi Csendőrség a második világháború hadműveleteiben	KESERŰ István	VII. (1998) 8.	57
0710	Csendőrök az emigrációban	KISS Gábor	VII. (1998) 8.	60
0711	A magyar királyi csendőrség hagyományai, muzeális emlékanyagainak őrzési helyei hazánkban és külföldön	KISS István Géza	VII. (1998) 8.	62
0713	A Werndl fegyverek	LUGOSI József	VII. (1998) 8.	73
0715	A Magyar Királyi Csendőrség megalakulása és működése 1881-1918	PARÁDI József	VII. (1998) 8.	78
0716	Csendőrpuccs vagy zászlószentelés? A budapesti deportálások leállítása	RAVASZ István	VII. (1998) 8.	84
0717	A határszéli csendőrség fegyverhasználata	SALLAI János	VII. (1998) 8.	88
0718	A Magyar Királyi Csendőrség szerepe az északi demarkációs vonalon 1919-1923	SUBA János	VII. (1998) 8.	91
0719	A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941	SZAKÁLY Sándor	VII. (1998) 8.	95
0720	Katonából csendőr, csendőrből járőrvezető	SZELEI József	VII. (1998) 8.	103

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0722	A m. kir. Csendőrség rendfokozati rendszere és jelvényei	ZEIDLER Sándor	VII. (1998) 8.	110
0801	Emlékezés gróf Lónyai Menyhért pénzügyminiszterre	JOÓ Gábor	VIII.(1999)9.	13
0802	A Magyar Királyi Pénzügyőrség feladatai a gazdasági rendvédelemben a két világháború közötti időszakban	KISS István Géza	VIII.(1999)9.	15
0803	Rendőri nyugdíjpénztárak tegnap és ma, szociális gondoskodás	KÖVESI László	VIII.(1999)9.	24
0804	A magyar határőrizet teendői a nemzetgazdaság védelme terén az Osztrák-Magyar Monarchiában és a két világháború közötti Magyar Királyságban	PARÁDI József	VIII.(1999)9.	26
0805	A székesfehérvári csendőrkerület teendői a vagyon elleni bűncselekmények megelőzésében és felderítésében	FORRÓ János	VIII.(1999)9.	32
0806	A csendőrőrs gazdaságvédelemmel kapcsolatos feladatai a két világháború között	KAISER Ferenc	VIII.(1999)9.	39
0807	A Magyar Királyi Csendőrség szolgálati teendői a vagyonbiztonság ellen irányuló bűncselekmények megelőzésében és felderítésében	SIMON Ferenc	VIII.(1999)9.	45
0808	A m. kir. Honvédség és az rv. szervek feladatai a Magyarországon átmenő német vasúti szállítmányok szabotázs elleni védelmében a II. vh. alatt	SUBA János	VIII.(1999)9.	49
0809	Egy vádalku tanulságai a XIX. Század magyar bűnüldözésében	SZABÓ József János	VIII.(1999)9.	61
0811	A Vámhivatalok a két világháború közötti Magyar Királyságban	KISS István Géza	VIII.(1999)9.	72
0812	A Vörös Őrség gazdaságvédelmi feladatai	ŐRY Károly	VIII.(1999)9.	78
0813	A dualizmus kori Magyar Pénzügyőrség és Vámhivatalok	PARÁDI József	VIII.(1999)9.	82
0814	Egyenruha, kényelem, demokrácia és gazdasági kihatásai 1868-1993	SALAMON Iván	VIII.(1999)9.	86
0815	Gazdaságvédelem az 1920-as években a déli határ mentén	BACSA Gábor	VIII.(1999)9.	92
0816	A határőrség szerepe az ország gazdaságának védelmében	KESERŰ István	VIII.(1999)9.	100
0817	A magyar határőrség aktuális gazdaságvédelmi feladatai a határforgalom ellenőrzésében	KOVÁCS Gyula	VIII.(1999)9.	103
0818	A magyar határőrizet (kiemelten a hforg. ell.) szervek gazdasági rendvédelmi feladatainak jellemző sajátosságai a '40-es évek második felétől	NAGY György	VIII.(1999)9.	107
0819	A Magyar Királyi Vámőrség gazdaságvédelmi feladatainak tükröződése a korabeli szabályzatokban	SALLAI János	VIII.(1999)9.	111
0901	A tájékoztató ("T") szervek és a Magyar Királyi Vámőrség	BACSA Gábor	IX.(1999) 10.	5
0902	Egy csendőrőrs országos tekintélye	TAMÁSKA Endre	IX.(1999) 10.	12
0903	A magánnyomozás története	BOBÁK Artúr	IX.(1999) 10.	19
0904	Szemere Bertalan, az első felelős magyar kormány belügyminisztere	BOTOS János	IX.(1999) 10.	33
0905	Gr. Ráday Gedeon és a szegedi királyi biztosság	CSAPÓ Csaba	IX.(1999) 10.	37
0906	A katonai rendőrség bemutatása	DAVOLA József	IX.(1999) 10.	40
0908	Szemere Bertalan ifjú évei	FAZAKAS László	IX.(1999) 10.	48

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0910	A rendvédelmi szervek újjászervezése 1919 és 1924 között	KESERŰ István	IX.(1999) 10.	59
0911	Szociális kérdések és azok megoldásai a Magyar Királyi Pénzügyőrségben	KISS István Géza	IX.(1999) 10.	66
0912	Rendőrség Budán, Pesten és Budapesten 1849 és 1882 között	KÓSA László	IX.(1999) 10.	71
0913	A közúti közlekedés rendjének szabályozása 1872-től napjainkig, különös tekintettel Budapestre	KÓSA László	IX.(1999) 10.	77
0914	Szociálpolitikai érzékenység a rendőri és a BM szerveknél 1990-től napjainkig	KÖVESI László	IX.(1999) 10.	88
0915	Szemere Bertalan és a börtönügy	LŐRINCZ József	IX.(1999) 10.	95
0916	A Magyar Királyság rendvédelme (1867-1919)	PARÁDI József	IX.(1999) 10.	98
0917	A nyilas rendvédelmi testületek	RAVASZ István	IX.(1999) 10.	148
0918	Francia, osztrák, magyar csendőrség fegyverhasználata a XIX. században	SALLAI János	IX.(1999) 10.	154
0919	Egy kiérdemelt emlékbélyeg és egy nem érdemelt megbélyegzés története	SIMON Ferenc	IX.(1999) 10.	160
0920	Cegléd város rendvédelme a XVIII-XIX. században	SIMON Sándor	IX.(1999) 10.	164
0921	A határszéli forgalom szabályozása Magyarországon a XIX.-XX. században	SUBA János	IX.(1999) 10.	167
0924	A magyar útlevélrendészet történetének változási folyamatai és fejlődésének tendenciái 1903-tól napjainkig	VASS Ferenc	IX.(1999) 10.	192
1001	Magyar és jugoszláv optánsok határátlépése	BACSA Gábor	X.(1999) 11.	10
1002	Az útlevélügy jogi szabályozásának változásai és hatásuk a határforgalomra (1903-1941)	BENCSIK Péter	X.(1999) 11.	15
1003	Utazási okmányok az 1880-as években	CSAPÓ Csaba	X.(1999) 11.	19
1004	A Magyar Királyi Csendőrség határőrizeti feladatai 1912-ben	DAVOLA József	X.(1999) 11.	21
1005	A határszéli Magyar Királyi Pénzügyőr szakaszok áttelepítése a területi visszacsatolások után	KISS István Géza	X.(1999) 11.	24
1006	A határforgalom változásai és az azt meghatározó főbb tényezők a nyolcvanas évektől napjainkig. A határforgalom	NAGY György	X.(1999) 11.	35
1007	Határőrizet és kishatárforgalom a dualizmus alatt és a két világháború között	PARÁDI József	X.(1999) 11.	42
1008	A magyar-román határ hivatalos és nem hivatalos átjárhatósága	RAVASZ Dezső	X.(1999) 11.	54
1009	Utazási okmányok az I. és a II. világháborúban	SUBA János	X.(1999) 11.	57
1010	A budapesti folyamat története	SUBA János	X.(1999) 11.	68
1011	Az embertelen kollektivitás diadala: A magyarországi németek 1945 utáni kitelepítése	ZINNER Tibor	X.(1999) 11.	72
1101	Rendőrség és szociológia avagy rendőrszociológia	DÁNOS Valér	X.(2000) 12.	5
1102	Honvédelem - rendvédelem	FINSZTER Géza	X.(2000) 12.	8
1103	Kapcsolatkeresés a rendészet, a rendvédelem és a határrendészet között	NAGY György	X.(2000) 12.	15

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
1104	A rendvédelmi diszciplína Magyarországon	PARÁDI József	X.(2000) 12.	23
1105	A kartográfia és a rendvédelem	SUBA János	X.(2000) 12.	26
1106	Rendvédelem és történelemtudomány	ZACHAR József	X.(2000) 12.	34
1107	A határőrizeti szervek együttműködése a lakossággal, a rendvédelmi szervekkel és a hatóságokkal 1920-1940 között (Szemelvények Zalából)	BACSA Gábor	X.(2000) 12.	38
1108	A Csendőrség és a városok (1881-1914)	CSAPÓ Csaba	X.(2000) 12.	43
1109	A tábori csendőrség, mint a Katonai Rendőrség elődje	DAVOLA József	X.(2000) 12.	49
1110	A véderő alkalmazása rendvédelmi feladatokra a dualizmus időszakában Pécsett	ERNYES Mihály	X.(2000) 12.	55
1111	A székesfehérvári csendőrkerület kapcsolata a közigazgatással	FORRÓ János	X.(2000) 12.	58
1113	A rendőrség és az önkormányzatok kapcsolata a rendszerváltás utáni években	KÁLMÁN Zsolt KÓSA László	X.(2000) 12.	65
1114	Együttműködés a Határőrség és egyéb szervek között (1945-1949)	KESERŰ István	X.(2000) 12.	68
1115	A magyar királyi pénzügyőrség helye és szerepe a kikötői rendszabályok betartásában valamint a csempészet megakadályozásában	KISS István Géza	X.(2000) 12.	73
1116	A rendvédelem, közigazgatás és a véderő kapcsolata a kiegyezéstől a második világháborúig	PARÁDI József	X.(2000) 12.	79
1117	A német szövetségi rendszer a II. világháború időszakában	RAVASZ István	X.(2000) 12.	88
1118	Cegléd városában: a helyi közigazgatás és a rendvédelem kapcsolata a neoabszolutizmus és a dualizmus időszakában	SIMON Sándor	X.(2000) 12.	95
1119	Az 1956-os Nemzetőrség és a közhatalom kapcsolata Bonyhádon	STEIB György	X.(2000) 12.	98
1120	A polgári Magyarország közigazgatási beosztásának alakulása, a határváltozások tükrében 1867 és 1941 között	SUBA János	X.(2000) 12.	102

Külföldi vonatkozású tanulmányok

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0002	Az Osztrák-Magyar Monarchia örökös tartományinak rendvédelmi testületei	ZACHAR József	I. (1990) 1.	17
0101	A hadtörténelmi oktatás bevezetése az Egyesült Államokban és az amerikai hadtörténelem néhány kiemelkedő eseménye	KIRÁLY Béla	II. (1991) 2.	7
0208	Tradíció és folyamatosság az osztrák rendvédelmi szerveknél	ZACHAR József	III. (1992) 3.	65
0402	Az osztrák-magyar haderő rendfenntartó szerepe az első világháború idején	ZACHAR József	IV. (1993) 5.	7
0404	Die Kommandostrukturen der Gendarmerie von 1850 bis 1993	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	18
0405	A csendőrség parancsnoklási rendszere 1850 és 1993 között	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	28
0408	Az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregének tábori csendőrsége (Rövid áttekintés)	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	55
0704	A Kanadai Királyi Lovas Csendőrség	DOMOKOS Sándor	VII. (1998) 8.	21

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0712	Hadifogságom éveiről	KOVÁCS Jenő	VII. (1998) 8.	68
0714	Maréchaussée-tól a Gendarmerie Nationale-ig (A francia csendőrség történeti előzményei)	ŐRY Károly	VII. (1998) 8.	75
0721	Fejezetek az osztrák csendőrség történetéből	ZACHAR József	VII. (1998) 8.	105
0810	A gazdaság védelmének tapasztalatai Németországban	SZIKINGER István	VIII.(1999)9.	64
0906	A katonai rendőrség bemutatása	DAVOLA József	IX.(1999) 10.	40
0907	A polgári rendőrség korszerű alapelvei	DOMOKOS Sándor	IX.(1999) 10.	45
0909	Die Österreichische Gendarmerie in der XX. Jahrhundert	GEBHARDT, Helmut	IX.(1999) 10.	53
0918	Francia, osztrák, magyar csendőrség fegyverhasználata a XIX. században	SALLAI János	IX.(1999) 10.	154
0922	Az angolszász rendvédelem fejlődésének tendenciái a XIX. századtól napjainkig	SZIKINGER István	IX.(1999) 10.	174
0923	A francia csendőrség helye, feladatai napjainkban	SZŰCS János	IX.(1999) 10.	189
0925	Az osztrák rendvédelmi modell történelmi gyökerei	ZACHAR József	IX.(1999) 10.	202
1112	Die militärische Organisation der österreichischen Gendarmerie von 1849 bis 1918	GEBHARDT, Helmut	X.(2000) 12.	62
1117	A német szövetségi rendszer a II. világháború időszakában	RAVASZ István	X.(2000) 12.	88

Politika és rendvédelem

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0302	A politikai irányzatok rendvédelmi koncepciói a dualizmus korában	ZACHAR József	IV. (1993) 4.	8
0414	A magyar biztonságpolitika 1912-1925	HEGEDŰS Róbert	IV. (1993) 5.	76
0608	Büntetőpolitika és börtönügy a koalíciós korszakban (1945-1949)	LŐRINCZ József	VI. (1996) 7.	52

Rendvédelem és média

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0310	"A közszolgálati ágak legterhesebbike…" Rendőrségkép a századforduló magyar sajtójában	BORSI József	IV. (1993) 4.	126

Rendvédelem a békeidőtől eltérő viszonyok között

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0204	A rendvédelmi szervek a második világháború idején és az azt követő években	KESERŰ István	III. (1992) 3.	35
0401	A kivételes hatalom	MEZEY Barna	IV. (1993) 5.	4
0402	Az osztrák-magyar haderő rendfenntartó szerepe az első világháború idején	ZACHAR József	IV. (1993) 5.	7
0403	Áttérés a háborús határőrizetre az első világháború előtt	PARÁDI József	IV. (1993) 5.	13

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0407	A rendvédelmi szervek az első világháború, az "őszirózsás" forradalom és a proletárdiktatúra időszakában	ŐRY Károly	IV. (1993) 5.	42
0409	A pénzügyőrség háborús feladatai	JOÓ Gábor	IV. (1993) 5.	59
0412	A trianoni békeszerződés revíziója Nyugat-Magyarországon	ZSIGA Tibor	IV. (1993) 5.	71
0413	A közrend és a közbiztonság helyzete Baranya megyében a szerb megszállás idején	ERNYES Mihály	IV. (1993) 5.	74
0416	A rendvédelmi szervek újjászervezése és tevékenysége az első világháború és a forradalmak után (1919-1924)	KESERŰ István	IV. (1993) 5.	83
0514	A Magyar Királyi Koronaőrség helytállása a korona és a koronázási ékszerek megőrzésében (1944-1945)	SOMORJAI Béla	V. (1994) 6.	94
0606	Rendőrség és csendőrség Magyarország hadba lépésétől a hadműveletek befejezéséig	KESERŰ István	VI. (1996) 7.	35
0709	A Magyar Királyi Csendőrség a második világháború hadműveleteiben	KESERŰ István	VII. (1998) 8.	57
0716	Csendőrpuccs vagy zászlószentelés? A budapesti deportálások leállítása	RAVASZ István	VII. (1998) 8.	84
0808	A m. kir. Honvédség és az rv. szervek feladatai a Magyarországon átmenő német vasúti szállítmányok szabotázs elleni védelmében a II. vh. alatt	SUBA János	VIII.(1999)9.	49

A rendvédelmi jogtörténet

Azonosító	Előadás címe	Előadó	Évf./Év/Szám	Oldal
0315	A rendvédelem jogi szabályozása a dualizmus korában	SZIKINGER István	IV. (1993) 4.	187
0509	Rendvédelmi jog a két világháború között	MEZEY Barna	V. (1994) 6.	61
1002	Az útlevélügy jogi szabályozásának változásai és hatásuk a határforgalomra (1903-1941)	BENCSIK Péter	X.(1999) 11.	15

VI.

REZÜMÉK

A fejezetben megtalálható valamennyi tanulmány rövid összefoglalása. A rezümé a tanulmány adatait tartalmazó címsort követi. A tanulmányok rezüméjükkel együtt azonosító szerint emelkedő sorrendben helyezkednek el. Elsődleges célja, hogy a témában kutatók a rezümé segítségével minél pontosabban megállapíthassák, hogy a kiválasztott tanulmány valóban kapcsolódik- e ahhoz a területhez, melyen kutatnak, illetve a tanulmány tartalmaz-e új információt számukra.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0001	Az 1848/49-es szabadságharc rendvédelmi testületei	URBÁN Aladár	I. (1990) 1.	7

1848-ban az abszolutista társadalom alkotmányos monarchiává alakult, s létrejöttek az első felelős minisztériumok. A belügyminiszter Szemere Bertalan lett, aki négy osztályt szervezett a tárcán belül: országlászati osztály, közigazgatási osztály, rendőri osztály, nemzetőrségi osztály. A referátum részletesebben az utóbbival foglalkozik. Magyarországon a forradalom idején már létezett polgárőrség, de az igény felmerült a nemzetőrség létrehozására, így 1848-ban fel is állították és a belügyminiszter irányítása alá került. Szolgálatra köteleztek mindenkit, aki 20-50 év között volt, nem állt gazdai hatalom alatt és városban, vagy rendezett tanácsi városban 200 forint értékű házzal, vagy földdel. Fegyvernemet tekintve kétféle volt, gyalogság és lovasság. Feladatát a belső rendfenntartást rendes és rendkívüli szolgálattal látta el.

0002	Az Osztrák-Magyar Monarchia örökös tartományinak rendvédelmi testületei	ZACHAR József	I. (1990) 1.	17

A mű az Osztrák-Magyar Monarchia nyugati felében megvalósuló rendvédelmet mutatja be. Az első ismertetett testület a testőrségek, melyeknek az uralkodó őrizetét kellett biztosítani. Az uralkodó első főudvarmesterének alárendeltségében álltak, az I. vh közeledtével egyre népszerűbbé vált és rendezvényeken is szerepeltették őket. A következő testület a Magyar Királyi Koronaőrség, melyet 1781-ben hoztak létre a magyar koronázási felségjelvények őrzésére. Alárendeltsége különböző volt. Rendszeresen igénybe vették őket állami ünnepségek alkalmával. A 3. szervezet a katonai rendőr testület, mely 1775-ben alakult, és a katonai kötelékektől vette át a fő- és székesváros rendőri ügyeit. 1857-től fokozatosan feloszlatták. A 4. rendvédelmi testület a biztonsági rendőrség volt, mely a közrend védelmét hivatott biztosítani. Végül említésre kerül a csendőrség, melyek a 1848-49-es események hatására hoztak létre.

0003	A dualista Magyarország rendvédelmi testületei és az önkormányzatok kapcsolata	PARÁDI József	I. (1990) 1.	30

1867 után a nyugat-európai minta kialakításával párhuzamosan épült ki a magyar rendvédelem, majd szervezték újjá a közigazgatás szerves részeként. Létrehozták az önkormányzatokat, melyeknek a kisközségek kivételével joga volt saját rendőrség működtetésére. Ezen tevékenységükben más hatóságok nem szólhatta bele. A századfordulóval az önkormányzatok hatásköre mérséklődött. A képesítési követelményeket központilag szabályozták, viszont az önkormányzati rendőrségek egyedi szolgálati szabályzatokkal rendelkeztek. Az 1910-es évek elején felmerült a rendőrség államosítása, de ez a világháború miatt félbeszakadt. A másik jelentős testület a csendőrség volt, mely nyomozati munkával még nem foglalkozott, de kisebb ügyeket kivizsgáltak. Munkájukat kettős alárendeltségben a honvédelmi-, valamint a belügyminiszter ellenőrzésével végezték.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0004	Néhány gondolat a volt Magyar Királyi Csendőrségről	SZAKÁLY Sándor	I. (1990) 1.	38

Az 1881-ben létrehozott Magyar Királyi Csendőrség centralizált, közbiztonsági, katonailag szervezett őrtestület volt. Az 1920-as években a csendőrség kötelékében katonai alakulatokat is elrejtettek. A testület közbiztonsági és belső szolgálatot látott el. Háromféle szolgálati formát különböztettek meg: rendes szolgálatot, a felhívásra történő szolgálatot, illetve az ellenőrző szolgálatot. 1928-ban létrehozták Pécsett a Közrendészeti Akadémiát, mert a Ludovika kicsinek bizonyult, de ez 1931-ben meg is szűnt. A 1930-as években állították fel a központi nyomozóparancsnokságot. A II vh idején megerősödött a csendőrség, növekedett a létszáma is. A csendőrséget 1945-ben oszlatták fel, elsősorban politikai szempontok alapján.

0005	Elméleti és tudományos igényű tevékenység a magyar rendvédelmi szerveknél 1867-1945	MOKÁNY József	I. (1990) 1.	45

A kiegyezést követően egyre erősödő igények jelentkeztek a tudományos tevékenységre. A rendőri munkában és igyekeztek megteremteni ennek feltételeit. Ennek fő bázisa a Fővárosi Rendőrség volt. A testület fogékony volt mind a polgári élet, mint a szakmai munkában hasznosítható eredmények adaptálására. Sajátos vonása volt a tudományos munkának, hogy szinte teljességgel kimunkált elméleti alapokkal rendelkezett, illetve a rendőri munkát nyíltan kezelték. Az I.vh visszavetette a belügyi jellegű tudományos tevékenységet. Az őszirózsás forradalom után tudományos tevékenység megszűnt, majd a konszolidáció után állt helyre. A tudományos jellegű munkáról és eredményeiről a tudósításokat a szaklapok folyamatosan végezték. A rendészet kérdéskörét a közigazgatási témakör részeként kezelték.

0101	A hadtörténelmi oktatás bevezetése az Egyesült Államokban és az amerikai hadtörténelem néhány kiemelkedő eseménye	KIRÁLY Béla	II. (1991) 2.	7

Amerikában nagyon kevés egyetemen van hadtörténeti oktatás. Ők inkább társadalmi, politikai, gazdasági gyökereit vizsgálják és a másik ismérve, hogy a háborúval kapcsolatos valamennyi elhatározás civil ellenőrzés alatt áll. Az államokban a hadtörténelem tanítása egyáltalán nem katonai ügy. Ez oda vezethető vissza, hogy az amerikai védelem gerince nem hivatásos, illetve reguláris hadsereg, hanem a polgári hadsereg volt. Ezt fejlesztették ki a francia-indián háború idején, majd az angolok kiűzésekor születik meg a reguláris hadsereg, ami a milíciák irreguláris és a szervezett hadsereg taktikájának kombinációjával képezi a jellegzetes amerikai harcmodort. Számos újítást dolgoztak ki mind az első, mind a második világháború folyamán. Hadseregük alapja az önkéntesség, a belpolitikában a hadseregnek nincs szerepe.

0102	A hadtörténelem oktatásának helyzete és feladatai a magyar honvédség katonai tanintézeteinél	SZABÓ Miklós	II. (1991) 2.	21

Az 50-es években a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián megalakult a hadtörténelmi, hadművészet-történeti tanszék. A katonai főiskolák létrejöttével hatalmas lépés volt e tantárgy bevezetése ezen intézményekben. A főiskolai képzés 3 évre való redukálásával a tantárgy vesztett jelentőségéből, s csak komoly küzdelmek árán sikerült az óraszámot növelni. Oktatásának szükségességét az indokolja, hogy a hallgatókra hadtörténelmi alap nélkül nem lehet érzelmi ráhatást elérni, nem alakul ki a hazafiság, hivatástudat, ami ebben a szakmában talán a legfontosabb lenne. Ezért fontos, hogy feldolgozzák az egyetemes és a magyar hadtörténelmet és ezek által ápolják hagyományainkat.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0103	A Szemere Bertalan Rendvédelem-történeti Társaság és a rendvédelem-történeti oktatás	KESERŰ István	II. (1991) 2.	25

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság nehéz körülmények között alakult meg 1988-ban. A társaság és munkacsoportjai arra törekedtek és törekednek ma is, hogy a sajátos eszközökkel- kutatás, publikálás, oktatás- erősítsék a történelemszemléletet, a hazafiságot, a hivatástudatot. Ennek elérése érdekében főiskolai, középiskolai jegyzeteket készítettek és bocsátottak a hallgatók rendelkezésére. Fontos megemlíteni, hogy a társaságnál nagy szerepe van a történelmi hitelességnek, objektivitásnak és semmit nem szabad letagadni, hiszen többek közt a belső karhatalom is része volt történelmüknek.

0104	A rendvédelem-történeti tantárgy a Rendőrtiszti Főiskola oktatási rendszerében és a rendvédelem-történeti kutatás jövőbeni feladatai	PARÁDI József	II. (1991) 2.	29

A tantárgy oktatásának igénye a 80-as évek első felében fogalmazódott meg azzal a céllal, hogy oktassák a szakma történetét. Ez nehézségekbe ütközött, de 1990-ig létrejött a tantárgy oktatásához szükséges anyag. Komoly gondolt jelentett az oktatásban, hogy nem nézték jó szemmel a dualista, illetve a két világháború közötti Magyarország rendvédelmének oktatását, illetve az 1956-os események kutatási eredményei nem álltak összhangban a korábbi történelmi felfogással. A fő feladat az volt, hogy a Rendőrtiszti Főiskolán bevezessék a tantárgy oktatását. A társaság programot dolgozott ki mind az oktatás, mind a magyar rendvédelem-történet komplex feltárására.

0105	A helyes magyarság- és nemzettudat kialakításának lehetőségei a rendőrtiszti képzésben	ŐRY Károly	II. (1991) 2.	37

A tiszti képzés fő célja kellő felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberek kibocsátása, de nem mellőzhető, hogy hazafias nevelés folyjék –„a nemzeti múlt nélkül nincs nemzeti önismeret, egészséges nemzeti önbecsülés nélkül nincs pozitív nemzeti öntudat”. A hallgatók számára a nemzeti szuverenitás nem jelent igazi értéket, különösen a második világháború utáni Magyarország miatt, ugyanis a háborúért az országot vádolták. Nehézkes az oktatás a tanulók ideológiai és politikai ellentmondásai miatt. A főiskolán a fiatal felnőttek oktatását elsősorban a tárgyszerű, és nem érzelmi szempontokra alapozva kell végezni, ezért is fontos a tudatos történelmi ismertek megléte, melyek elősegítik a hazafias nevelést.

0106	A rendvédelem intézményrendszerének kialakulása és fejlődése	TÓTH Tihamér	II. (1991) 2.	41

A történelem megismerése hasznos az ítéletek megfogalmazása és példákhoz jutás végett, és a jövő sem volna tervezhető, ha nem volnának meg csírái a jelenben, múltban egyaránt. A rendvédelem intézményrendszere mindig az adott kor politikai, hatalmi viszonyinak függvénye és tükrözi annak fejlettségi szintjét. A naturális rendvédelemben a társadalomellenes magatartást tanúsító személyeket elűzték, illetve a megtorlás a vérbosszú volt. A termelőerők fejlődésével a közösségi tagok differenciálódtak. A kialakult közhatalom korlátozta a mértéktelen erőszakot. Az állami, jogi közhatalom szerveinek kialakulásával és fejlődésével egyidejűleg jött létre és formálódott a rendvédelem intézményrendszere.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0201	Tervek és eredmények az 1848/49-es forradalom és szabadságharc idején az önálló magyar rendvédelmi szervek létrehozására	URBÁN Aladár	III. (1992) 3.	11

Az 1848/49-es szabadságharc rendvédelme minden szempontból különös. Nemcsak a történelmi körülmények, az egész Európát megbolygató forradalom miatt, hanem a szabadságharc leveréséig eltelt rövid idő alatt nyújtott teljesítményéért is. Figyelemreméltó, hogy a viszonylag rövid idő – tizenhat hónap – alatt a törvényhozás és a végrehajtás komoly lépéseket tett a korszerű nemzeti rendvédelem létrehozása érdekében. Át kívánták venni a helytartótanácstól és az udvari kancelláriától a rendészettel kapcsolatos feladatokat és a magyar belügyminisztérium hatáskörébe utalták volna azokat. Különösen a helytartótanács két osztálya, a köz- és városrendészeti osztály és a közigazgatási osztály megszerzése volt fontos a magyar kormány számára. A megszerveződő magyar belügyminisztérium végül Szemere Bertalan belügyminiszter 1848. április 20-i eskütételével alakult meg és négy osztályra tagozódott: a közjogi (országlási), közigazgatási, rendészeti és nemzetőrségi osztályra, melynek hovatartozása később számos vitára adott okot a belügy és a hadügy között és végül csak 1849-ben történik meg. Rövidesen kiderül a politikai rendőrség fenntartásának szükségszerűsége is, amely tovább nehezíti a belügy helyzetét.

0202	A dualizmus közrendvédelmi szerveinek jellemzői és tevékenységük tapasztalatai	PARÁDI József	III. (1992) 3.	21

A dualizmus idején a közrendvédelem fogalma nem csupán a mai szakterületet takarta, hanem az egész belügyi tevékenységet, így a tanulmány címe a teljes rendvédelmi tevékenységre értendő. A dualizmus tradíciói több okból is lényegesek, a korszak tanulságai előremutatóak lehetnek. Az 1848/49-es forradalmat és szabadságharcot orosz túlerővel verték le, utána diktatórikus –és anakronisztikus – rendszert, a neoabszolutizmust vezették be. A rendszer gazdasági nehézségek miatt – mivel rugalmatlansága miatt nem tudta biztosítani a polgáriasodás gazdasági lehetőségeit – megbukott. Kísértetiesen hasonló a helyzet az 1956-os eseményekkel, ahol szintén az orosz hadsereg beavatkozása állított vissza egy hasonlóan diktatórikus rendszert, amely szintén gazdasági nehézségek miatt bukott meg. Ebből kiindulva joggal feltételezhetjük, hogy a kiegyezést követő rendvédelmi megoldások számos támpontot adhatnak a jövőre vonatkozóan. A tanulmány részletesen foglalkozik a tett intézkedésekkel, a csendőrség létrehozásával és szükségességével, a felmerült problémákkal és megoldásokkal.

0203	A két világháború közötti rendvédelmi szervek tevékenységének néhány jellemzője	SZAKÁLY Sándor	III. (1992) 3.	29

A két világháború közötti korszak tapasztalatait és vívmányait ötven évig nem hogy hasznosítani, de még említeni sem volt tanácsos. Emiatt különösen nehéz pontosan felkutatni ezen időszak rendvédelmi szervezeteit, így a tanulmány két szervezetre, a rendőrségre és a csendőrségre koncentrál. 1919-en valamennyi testületet beolvasztottak a Vörös Őrségbe. A Tanácsköztársaság után azonban restauráció következett és az 1881. évi III. tc., a csendőrségről szóló törvény újra hatályba lépett. Ezen tc. alapján szervezték újra a csendőrséget, azonban a trianoni békediktátum miatt szükséges volt egy új törvény, az 1922. évi VII. tc. meghozása. A csendőrség feladata elsősorban a bűnmegelőzési célú járőrözés volt. Az idő múlásával megjelent a szakosodás: kialakult a vasúti és vízi csendőrség valamint a központi nyomozó szerv. Rendkívül szigorú képzési követelmények, szilárd fegyelem erősítette a csendőrség szakmai felkészültségét. A rendőrség ezzel szemben egy lazább, civil ruhás szolgálatra épülő, főleg nyomozási tevékenységet ellátó szervezet volt, amely elsősorban a városokban működött.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0204	A rendvédelmi szervek a második világháború idején és az azt követő években	KESERŰ István	III. (1992) 3.	35

Ezen időszakot négy részre oszthatjuk, első szakasz 1941-től, a háborúba lépés évétől az ország 1944. március 19-i német megszállásáig tart, a második szakasz 1945 áprilisáig, a németek teljes kiűzéséig, míg a harmadik szakasz az 1945-49-es időszak, a politikai küzdelem évei, majd következik az 1949-es hatalomátvétel, a proletárdiktatúra kialakítása. Az első időszakot elsősorban a csendőrség alkalmazásának széles területe jellemzi. A tábori és csapatcsendőrök a fronton mindvégig jelen voltak. A német megszállás után a deportálások végrehajtására használják a csendőrséget, ami a háború után megpecsételi a szervezet sorsát. A németektől megtisztított és a szovjetek által megszállt területeken megkezdődik az egységes Államrendőrség kialakítása. A csendőrséget Vorosilov marsall utasítására feloszlatják. Ezen időszakban a közbiztonság helyzete nagyon gyenge. A csak lassan megszilárduló helyzet végül akkor rendeződik, amikor megjelenik az Államvédelmi Hatóság, és a karhatalmi erő, ezzel együtt megszűnik a polgári perspektíva és megszületik a proletárdiktatúra.

0205	A rendőrség és a Határőrség testületi napjainak alternatívái	BOBÁK Artúr	III. (1992) 3.	43

A tanulmány a határőrség, a rendőrség és a kormányőrség testületi napjai, azaz ünnepnapjainak alternatíváit vitatja. Számos időpont merül fel, hazánk történelme „szerencsére” ebből a szempontból is gazdag. Alaposabb megfontolás szükséges azonban, hiszen a választás jelképes értékű, meg kell jelenítenie egyfajta szellemiséget is, melynek meg kell felelnie napjaink politikai követelményeinek. Az szerepel a tanulmányban a Rendőrtiszti és az Államigazgatási Főiskola Szemere Bertalan belügyminiszter után történő elnevezése is.

0206	A korszerűség kérdése rendvédelmi szerveink fejlesztésében	KORINEK László	III. (1992) 3.	49

A rendőrség és a rendvédelmi szervezetek modernizálása és annak kivitelezése rendkívül kényes kérdés. Hiszen a stabilitás fontos követelmény a rendőrséggel szemben, mert csak így tudja ellátni feladatát. Ezzel szemben a modernizáció – amely időlegesen csökkenti a stabilitást – szükségszerű annak érdekében, hogy a szerv egyáltalán el tudja látni a feladatát. Újabb probléma a rendőrségi munkára szükségszerűen jellemző titkosság – ami gyakran a hatékonyság kulcsa - szembehelyezkedése a törvényességet biztosító nyíltság igényével. Nehézséget jelent az ország gazdasági viszonyai miatt a fejlesztés pénzügyi feltételeinek és az esetleges személyi illetve létszámváltozások humánerőforrásainak biztosítása. Mindenképpen figyelembe kell venni a nyugati típusú, menedzsment által vezetett testület alternatíváját is, amely a biztonságot és a feladatokat a befektetett pénzből a Belügyminisztérium megrendelésére annak megfelelően szállítja.

0207	Gondolatok a rendvédelmi testületek etikai hagyományairól (1867-1945)	CSEREI Attila	III. (1992) 3.	57

A rendvédelmi testületek történetét vizsgálva arra a következtetésre juthatunk, hogy a megfelelő működéshez nem csak jogi háttér és az anyagi feltételek biztosítása szükséges, hanem létfontosságú az állomány összetétele és hozzáállása. Motiváció nélkül még a legkedvezőbb jogi és anyagi feltételek sem eredményeznek hatékonyságot. Kulcskérdés ebből a szempontból a testület összetétele, a nélkülözhetetlen erkölcsi orientáció és a társadalmi helyzet. A vizsgált időszakban a testületek létszámukat elsősorban a földműves és kispolgári rétegből töltötték föl, akik gyakran még írni, olvasni sem tudtak. Természetes volt tehát az oktatásuk, melynek során nem csak szakmai, hanem jelentős erkölcsi értékeket is beléjük neveltek. Ezen értékek nem csupán hagyományokként jelentek meg, minden idők szabályzata is tartalmazott erkölcsi normatívákat. A jövő szempontjából szükséges, hogy a múlt jelenben is értékes értékeit megőrizzük, miközben napjaink értékeit hozzáadva szilárd erkölcsi alapot teremtsünk rendvédelmi szerveinknek.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0208	Tradíció és folyamatosság az osztrák rendvédelmi szerveknél	ZACHAR József	III. (1992) 3.	65

Az első világháborút követően a Habsburg Birodalmat feldarabolták, az osztrák fennhatóság alatt maradt területek Németországhoz való csatlakozási törekvéseit meghiusították a győztes hatalmak. Az ország kényszerű önállósága során 1920-ban hozott alkotmányt. Az 1938-ban megvalósult Anschluss a Harmadik Birodalom államformáját erőltette az országra, melyet a négyhatalmi megszállás követett. Átmeneti időszak után 1955-ben alakult ki Ausztria mai berendezkedése. A történelem viharai ellenére mind a törvényhozás, mint a rendvédelmi testületek megőrizték folytonosságukat, mindeközben rugalmasan alkalmazkodtak a kor elvárásaihoz. A külsőségekre nem fordítottak nagy figyelmet, felszerelésüket, ruházatukat mindig a körülmények elvárásaihoz igazították, élen jártak számos technikai újítás bevezetésében.

0209	Dél-magyarországi falurendészet 1848 előtt	HEGEDŰS Antal	III. (1992) 3.	75

A történelmi Magyarország déli területeit, a Bácskát és a Bánságot nagyon vegyes nemzetiségi összetételű lakosság, alacsony majd ugrásszerűen megnövő lélekszám jellemezte. A területen számos bűnöző elem bujkált, kószált, vagy rablóbandába verődve fosztogatott. Találhattunk köztük szökött katonákat, Bécsből internált bűnözőket, de szerb „menekülteket” is. A helyzet a 19. század elejére tarthatatlanná vált, mindennaposak voltak a rablások, fosztogatások. Elsősorban a jelentős értéket képviselő jószágot vitték el, ami gyakran az éhhalál szélére sodorta a lakosságot. A rendvédelem a területen sajátosan működött. A terület egy része katonai határőrvidékként katonai, míg a másik része polgári közigazgatás alá tartozott. A falvakban háromtól ötven főig terjedő látók és vigyázók próbálták megakadályozni a rablásokat, de gyenge fegyverzetük és szervezetlenségük miatt nem lehettek eredményesek. A hatalom sokáig csak adminisztratív intézkedésekkel válaszolt, melyek a lakosságot is jelentős mértékben sújtották.

0210	Rendvédelem-történeti oktatás a Rendőrtiszti Főiskolán	ŐRY Károly	III. (1992) 3.	81

A rendvédelem-történeti oktatás a Rendőrtiszti főiskolán először 1984-ben jelent meg, mint a belügyi szervek története. Ekkor még a korabeli politika által erősen cenzúrázott és átformált történelmet tanították, a pártpolitikának meg nem felelő történelmi tényeket elferdítették, vagy egyszerűen elhallgatták. Az erre vonatkozó anyagok jelentős része zárt anyagnak minősült. Az idő múlásával a perspektívák kitágultak. Az anyagok hozzáférhetővé válása nagy segítséget jelentett az eltérő történelmi korszakok rendvédelmének tanulmányozásakor. A hallgatók jelentősen segítik a diszciplínát, számos szakdolgozat készül ilyen témából, melyekkel a hallgatói tudományos életben jelentős sikereket értek el.

0211	Történelmi szemlélet a jövendő határőrtiszti nemzedék felsőfokú képzésében	SÁNDOR Vilmos	III. (1992) 3.	87

A jövendő határőrtiszti nemzedék felsőfokú képzésében a történelmi oktatás jelentős szerepet kellene képviseljen. A modern idők változékony körülményei között az alapos történelemismeret és helyes történelemszemlélet iránymutatóként szolgálhat a kritikus döntési helyzetekben. Sajnos az elmúlt évtizedekben ezen területet hihetetlen mértékben elhanyagolták, javarészt a szovjet mintára való teljes átállás szándéka miatt. A rendszerváltás után elsősorban a hadtörténet részeként jelent meg a határőrizet-történet. Jelentőségét növelni kell, hiszen biztos erkölcsi és szakmai alapot adhat a jövő határőrtisztjeinek.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0212	Hagyományok és tapasztalatok felhasználása a rendőr tiszthelyettes képzésben.	MOCSÁRI Sándor	III. (1992) 3.	91

A rendőrképzésben a hagyományok reformja szükséges, egyrészt mert az előző időszakból örökölt rendőrség túlmilitarizált, ami jelentősen rontja a hatékonyságot. Másrészt változtak a követelmények, a nemzetközi megítéléstől a lakosság hozzáállásáig, melyekhez okvetlenül igazodni kell. A képzési rendszer túl rövid időt szán a képzésre, ezzel nem lehet EU-konform, szakképzett rendőröket kibocsátani, különösen azért, mert a mai világban az általános képzés nem elegendő, a rendőr sem érthet mindenhez. Szakosításra, specializációra van szükség. Az állomány szemléletét erősen befolyásolja a családi környezet, az iskolai végzettség, a tömegkommunikációs kultúraközvetítő eszközök és a megélt történelem. A már kialakult szemléletet megváltoztatni pedig rendkívül nehéz, szinte lehetetlen. Ezen faktorokat kiemelt súllyal kell kezelni úgy a tiszti, mint a tiszthelyettesi állomány képzése során.

0301	Történelmi hűséggel. Társaságunk hároméves útja	KESERŰ István	IV. (1993) 4.	3

1991. február 6-án vette nyilvántartásba a Fővárosi Bíróság a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaságot, a Magyar Rendvédelem-történeti Munkaközösség utódjaként. A társaság a magyar rendvédelem történet iránt érdeklődő szakemberek társadalmi egyesülése, melynek célja a szakterület művelésével írásos és tárgyi emlékeinek feldolgozásával és publikálásával hozzájárulni a magyar és az egyetemes történelem gyarapításához. Tagsága gyarapodott és növekedett a társaság szervezetinek száma. Tagjaik sorában vannak már külföldi támogatók és külföldi magyarok is. A társaság számára a legjelentősebb esemény az évenként megrendezett rendvédelem-történeti konferencia.

0302	A politikai irányzatok rendvédelmi koncepciói a dualizmus korában	ZACHAR József	IV. (1993) 4.	8

Az 1867-es kiegyezés jelentős változásokat hozott a Habsburg Birodalom állami berendezkedésében. Indokolt ennek a rendvédelemre gyakorolt hatását vizsgálat tárgyává tenni. A kiegyezés eredményeként létrejött államalakulat hivatalos elnevezése az Osztrák-Magyar Monarchia. A közös uralkodó a legerősebb politikai irányzatot követő osztrák-német és magyar pártokkal állapodott meg ebben. Számos kompromisszum született, melyet I. Ferenc József kénytelen volt elfogadni. A Magyar Királyságban alkotmányos, parlamentáris rendszer lett joghatályos. Kétpólusú centralizmus alakult ki. Valuta- és vámközösség, pénzügyi és gazdasági tehermegosztás és közös hadügy jellemezte a monarchiát. A magyar területeken az osztrák csendőrséget felváltotta előbb a régi közbiztonsági rendszer, majd a Magyar Királyi Csendőrség.

0303	A magyar királyi határrendőrség, a magyar határőrizet szakmai vezető testülete	PARÁDI József	IV. (1993) 4.	21

A kiegyezést követően a magyar határőrizet fejlődésére két fontos tényező hatott: módosult a határforgalom, a határok jellege, és létre kellett hozni a polgári közigazgatást. A határőrizet tekintetében markáns tényező volt a közös államhatár specialitása. A fejlődési folyamat eredményeként jött létre a XX. század elején a Magyar Királyi Határrendőrség. A határforgalom jelentős változásokon ment keresztül. A forgalom elsősorban befelé irányult, először a német nyelvterületről bevándorolt szakmunkások, majd az Oroszországból és Romániából menekülő zsidók bevándorlása volt a jellemző. Voltak, akik továbbutaztak, de számosan telepedtek le Magyarországon is. Sajátos epizód volt még moldvai csángóság betelepítésének kísérlete. A XIX. század vége felé már a bevándorlók száma elmaradt a kivándorlókétól. A századfordulón az államhatár őrizetét, a határforgalom ellenőrzését a határrendőrség, a m. kir. pénzügyőrség és a határszéli csendőrség látta el.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0304	A magyar királyi csendőrség, az első központosított magyar közbiztonsági őrtestület	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 4.	51

Az 1848-49-évi forradalom és szabadságharc leverése után Magyarország területén az osztrák csendőrség zsandárezredei tartották fenn a rendet egészen az 1867-es kiegyezésig. A zsandárok kivonása után a vármegyék pandúri és csendbiztosi intézményei nem tudták megállítani a bűnözést. Tisza Kálmán miniszterelnök 1880. november 29-én törvényjavaslatot nyújtott be a magyar közbiztonsági intézmények újjászervezéséről. A törvényjavaslatot kisebb módosításokkal 1881. évi III. tc-ként fogadták el, és hirdették ki. Ezen törvény alapján jött létre a Magyar Királyi Csendőrség, mely a belügyminiszternek és bizonyos ügyekbe a honvédelmi miniszternek lett alárendelve. Szervezetileg csendőrparancsnokságra, csendőrszárnyra és csendőrőrsre tagozódott. Szigorúak voltak a felvétel feltételei és rendkívül szigorú fegyelem uralkodott a csendőrségen belül. Többek között ennek köszönhette kivételes eredményességét.

0305	A belügyi tárca szerepe a magyar rendvédelem irányításában	BOTOS János	IV. (1993) 4.	59

A kiegyezés után a csendőrség, a határrendőrség a budapesti és a fiumei államrendőrségek a belügyi tárca közvetlen felügyelete alá tartoztak. A rendvédelmi tevékenység központi kérdése a közbiztonság megteremtése és a betyárvilág felszámolása lett. Ennek sajátos kísérlete volt a királyi biztosi intézmény. A XX. század elején a vidék rendőrséget is államosították. A belügy folyamatosan felügyelete, ellenőrzése alatt tartotta a rendvédelmi szerveket. Egyre részletesebben avatkoztak bele a szervezés konkrét kérdésibe. Az apparátus arra törekedett, hogy pontos, naprakész információval rendelkezzen a rendészeti, rendvédelmi tevékenységről.

0306	A modern magyar polgári börtönügy alapjainak kialakítása a dualizmus első éveiben	MEZEY Barna	IV. (1993) 4.	70

A börtön és a szabadságvesztéssel járó büntetés már első királyink óta jelen van a magyar joggyakorlatban. A kor szemében humánus volt a börtönbe zárás. A börtön a feudalizmusban sokfunkciós jelenség volt. A modern börtönelméletek megjelenésével kialakult munkáltatás és a büntetés összekapcsolásának eszméje. A modernizálás kísérlete Magyarországon nem a hatalom felől érkezett. A fogházjavító mozgalom a reformkor politikai polémiájának részeként tárgyalta a börtönügyet, képviselői döntő többségben politikusok voltak. Egyik nagy eredmény volt az 1843-as börtönügyi javaslat. A világosi fegyverletétel után Magyarország kénytelen volt átvenne az osztrák példát és a magyar börtönügy fejlődése megrekedt. A kiegyezés után azonban a modernizáció tovább folytatódott.

0307	A dualista Magyarország államhatárának változása 1868-1918 között	SUBA János	IV. (1993) 4.	87

A kiegyezési törtvények visszaállították a vármegyék és a kiváltságos területek autonómiáját. Megindult a határőrvidék polgárosítása, mellyel jelentős terület tért vissza az országhoz. Az államhatár, mint földrajzi fogalom jelent meg. Jó határnak elsősorban a természetes határt tekintették. Később történeti és közjogi szempontok kerültek előtérbe. A mesterséges határokat az országok egymás közötti megállapodásai, békeszerződések jelölik ki. Magyarország keleti határa többször változott. A pontos határkijelölés azonban nem történt meg, egészen a XIX. század végéig, amikor is határbejárással, elsősorban a közös külügyminisztérium részvételével kitűzték a magyar-román határt. Ebben az időszakban jelent meg a határjelekkel megjelölt ellenőrzött határvonal. A vitás kérdéseket megvizsgálták és ha szükséges volt a határt kiigazították. Magyarország határai az I. vh végéig folyamatosan növekedtek.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0308	Osztrák rendteremtés a forradalom leverése után	BENCZE László	IV. (1993) 4.	102

1848-ban Bécs lakóinak száma meghaladta a 400000 főt. Az ellenforradalmi erők Windischgraetz vezetésével fegyveres erővel verték le a bécsi forradalmat. A bécsi proletárok számítottak a magyarokra, de a magyar hadsereg sosem jutott el Bécsig. A leigázott városban mozgó járőrök és őrszemek tartották fenn a rendet. A házmesterek, a hivatalnokok csak rendőrségi besúgóként őrizhették meg állásukat. A katonai hatóságokat nem érdekelte sem az alkotmány, sem a büntetőjog. Az ítélkezést a puszta önkény irányította. A csendőrség nemcsak Bécset, hanem az egész birodalmat elnyomta. A leveleket felbontották, az összejöveteleket, bálokat 1850-ig szigorúan tiltották.

0309	A rendvédelmi szervek tiszti utánpótlása és tisztképzése a dualizmus időszakában	KESERŰ István	IV. (1993) 4.	109

A fegyveres erők eredményességében meghatározó volt a tiszt állomány összetétele és képzettsége. A monarchia zsandár szervezete és rendőrsége európai viszonylatban korszerűnek számított. Az osztrák csendőrség mintájára létrehozott magyar csendőrség tiszti állománya megfelelő társadalmi állású és képességű végrehajtó szolgálatban már bizonyított személyekből állott, akik abban a kiváltságban részesültek, hogy hadapródi vizsgát tehettek. A vizsgáztatás a katonai szolgálati szabályzattól az utász szolgálati ismereteken át egészen a földrajz tantárgyig tartott. Akik bejutottak először a Ludovika Akadémián csendőrtiszti képzésen estek át. A képzést később szaktanfolyamokkal, jogi iskolával egészítették ki.

0310	"A közszolgálati ágak legterhesebbike…" Rendőrségkép a századforduló magyar sajtójában	BORSI József	IV. (1993) 4.	126

A kiegyezés utáni időszakban a tőkés, polgári viszonyok a sajtóban is kiteljesedtek. A lapok olcsóbbak lettek, széles olvasóközönséget hódítottak meg. Megjelentek a bulvárlapok. A XX. század elején szabályozni kellett a rendőrségi tájékoztatás rendjét. A riporterek csak akkor kaptak anyagot, ha egyik vagy másik rendőrtiszt szívességből mondott el valamit nekik. De rövidesen rendezésre került a rendőri hírszolgálat, megjelent a sajtóiroda. Fontossá vált a rendőrségnek, hogy jó sajtója legyen. Ezért cserében eladható hírekkel szolgáltak a szenzációhajhász újságok felé.

0311	A csendőrség története. A csendőrőrs	FORRÓ János	IV. (1993) 4.	132

A csendőrőrs a csendőrség legkisebb, legszervezettebb önálló rendvédelmi alegysége volt. Átlagosan 3 falu tartozott hozzá. A diszlokációt évente pontosan meghatározták és közzétették. A Horthy-rendszer örökölte a csendőrőrsöket, de átcsoportosításra volt szükség. Fejér vármegyében csak a bicskei és az érdi őrsön hajtottak végre állományátcsoportosítást. Hosszú ideig változatlanul hagyták a Szervezeti és Szolgálati Utasítást is. Az őrs alapvető okmánya a munkatérkép volt. A prevenció érdekében háromféle szolgálati formát alkalmaztak: rendes járőrszolgálatot, a felhívás folytán teljesített, valamint az ellenőrző szolgálatot. Állandó járőrpárokkal dolgoztak, melyek összeszokottan tudtak dolgozni. Különös figyelmet fordítottak a helyi szokások ismeretére és a személyismeretre. A csendőrőrs a kor európai rendvédelmi szervei közül a legjobbak közé tartozott.

0312	A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918	LUGOSI József	IV. (1993) 4.	152

A XIX. század második fele forradalmi változásokat hozott a tűzfegyverek fejlődésében. Az új fegyverek átvételében a rendvédelmi testületek mindig az élen jártak. Már 1867-ben rendszeresítették az egylövetű, hátultöltős karabélyt. 1872-ben továbbfejlesztették. Hidegfegyverként gyalogos és lovas szablyát használtak, melyeknek tiszti és legénységi változata is volt. A fegyverek hossza 600-1000 mm között váltakozott. Rövidesen megjelent a szurony is. Kézi lőfegyverként megjelentek a forgótáras ismétlő pisztolyok.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0313	Csendőr és rendőr egyenruhák a dualizmuskori Magyarországon	SÁGVÁRI György	IV. (1993) 4.	161

A dualizmus öltözködési divatja rendkívül sokszínű volt. A hagyományőrző magyar ruhától a legmodernebbnek számító öltözetekig minden megtalálható. Ebben a viseleti tarkaságban különleges helyet foglaltak el az egyenruhák és a formaruhák. Egységes egyenruhája volt a csendőrségnek és a határszéli csendőrségnek. Kabátot, nadrágot mindvégig a birodalmi minta szerint viseltek. Később magyarosodni kezdett az egyenruha, de ez pusztán a szimbólumok díszítése szintjéig jutott. A csendőrség egyenruházata mindig is a honvédségéhez igazodott, akárcsak a rendfokozatok. Ezzel szemben a rendőrség ruházata inkább joviális jellegű volt, és a rendfokozatok is eltértek a csendőrségétől.

0314	A pénzügyőri egyenruha történetéből 1868-1947	SALAMON Iván	IV. (1993) 4.	170

A kiegyezés után a pénzügyőrség öltözete követte a Magyar Királyi Honvédségét. Díszben atillát, szolgálatban zubbonyt hordtak. Szolgálati fejfedőként a sipkát említi a szabályzat. Oldalfegyverként a legénység szuronyt, a tiszthelyettesek gyalogos tiszti kardot, a tisztek a lovassági kardot viselték. A II. vh után jelentős változások következtek. Az elszegényedett ország egyszerűbb ruházatot tudott csak biztosítani és eltörölték a kardot, mint oldalfegyvert. A rangjelzés is átkerült a gallérról a vállszalagra.

0315	A rendvédelem jogi szabályozása a dualizmus korában	SZIKINGER István	IV. (1993) 4.	187

A rendvédelmi jog kifejezésen semmiképpen sem önálló jogág, vagy jogterület értendő. Lényeges különbség van az angolszász és a kontinentális rendfenntartás jogi szabályozásában. A kontinentális rendőrségek a kormányok alárendeltségében az állami akarat érvényesülését szolgálták. A német szabályzás, a közbiztonság és a közrend fenntartásának állami feladataiból indul ki. A német befolyás Magyarországon is érvényesült, annak ellenére, hogy a rendészet a dualizmus korában nem tartozott a közös ügyek sorában. Az első jelentős lépés a csendőrségről szóló törvény volt. Ezt követte a határrendőrséget létrehozó, majd a fiumei államrendőrséget megszervező törvények. A csendőrség karhatalmi működését törvény nem szabályozta. Ez egyet jelentett a szabadságjogok egységes garanciarendszerének hiányával.

0401	A kivételes hatalom	MEZEY Barna	IV. (1993) 5.	4

A referátum az 1791-es párizsi konvent dekrétumával indul, amely a katonai ostromállapotról szól. E jogszabály meghatározta a béke, hadiállapot és ostromállapot közti különbséget. A kivételes hatalom intézményének lényege a rendkívüli helyzetben a végrehajtó hatalomnak működőképessége fenntartását, illetve az erőösszpontosítás célzó feljogosítása rendkívüli intézkedések megtételére. Ennek során a szabadság biztosítékait átmenetileg kisebb-nagyobb mértékben félreteszik. Tulajdonképpen arra ad választ, hogyan oldhatók meg a korlátozások viszonylag rendezett keretek között és a polgári jogrend kereteit szem előtt tartva. A szerző bemutatja a kivételes hatalom szerepét, fejlődését Magyarországon az első világháború előtti évektől (1912) a világháború utolsó évéig (1917). A kivételes hatalomról szóló törvényt 1912. december 21-én szentesítették, ez volt a 1912/LXIII. tc. Hatása a rendvédelemre komplex, azaz a hatása illetve a kivételes körülmények melyek kivételes intézkedéseket követeltek. Hatására a rendvédelmi területek speciális tennivalókkal egészültek ki. Fő rendvédelmi terepe az idegenrendészet. Végül vázolja a csendőrség szerepét a hadműveleti területen, illetve a közbiztonsági szolgálat keretében, valamint hatását a gazdaságra.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0402	Az osztrák-magyar haderő rendfenntartó szerepe az első világháború idején	ZACHAR József	IV. (1993) 5.	7

Az első világháború nagyszámú állam nagy létszámú tömeghadseregeinek több mint négy évig tartó, súlyos veszteségekkel járó küzdelmét jelentette. A háború szükségszerűen kiélezte a belső ellentéteket a hadviselő államokban, és ezáltal a hátországi rendvédelem fokozott szerephez jutott. Így volt az Osztrák-Magyar Monarchiában is. A közbiztonság ügye nem közös ügy volt, emiatt a Magyar Királyság területén önálló rendvédelmi szervezetek jöttek létre. Az osztrákok 1913-ban elfogadtak egy háború kirobbanásakor létrehozandó, döntéshozatalra jogosult, katonai irányító szervezetet: a Háborús Felügyelő Hivatalt, mely a Hadügyminisztérium alárendeltségében működött. A hadügy közös mivoltából eredően ezen szervnek is közösnek kellett volna lennie, azonban a magyar kormány ez elől elzárkózott, aminek oka egyrészt szilárdabb belpolitikai helyzetünk volt. A háború kirobbanásakor az osztrák kormány jelentős politikai-végrehajtó jogokat engedett át a Hivatalnak. Magyarországon a haderő nem jutott ilyen jelentős szerephez. Az intézkedések a Kormányt ruházták fel különböző hatáskörökkel. Az első világháború utolsó szakaszában azonban hasonulni kezdett a Monarchia két részének hátországi helyzete. A magyar honvédelmi miniszter és a közös hadügyminiszter tárgyalásai elvezettek a katonai rendőrség megszervezéséhez.

0403	Áttérés a háborús határőrizetre az első világháború előtt	PARÁDI József	IV. (1993) 5.	13

Mit jelentett ez a határőrizeti szerveknek? Egyet biztos nem: ezen szervek nem szerveződtek át katonai alakulatokká. Csupán rendvédelmi feladataikat módosított formában látták el. Az áttérésre az indokot a háborús helyzet fokozott erősödése szolgáltatta. Ennek két körülménye is volt. Az egyik a környező országokkal függött össze, azaz, hogy egy esetleges fegyveres konfliktusban a főerők felvonulásáig egy, a túloldaliakat semlegesítő katonai jellegű erőt biztosítsanak. A másik a kivételes hatalommal függött össze, azaz a hatalom gyakorlásának a joga a polgári közigazgatás kezébe került. Az első világháború előtt a Magyar Királyság határain a Határszéli Csendőrség, M. Kir. Határrendőrség és a M. Kir. Pénzügyőrség teljesített szolgálatot. A bevonható erőkkel szemben fegyverzeti, katonai ismereti hiányok merültek fel így a leginkább hadra foghatóak a csendőrök voltak. Az átállás tervezésekor a román és a szerb túloldali erőket is figyelembe kell venni. A konkrét feladatkörök vizsgálatánál abból indult ki az Osztrák-Magyar Monarchia, hogy egy fegyveres konfliktus esetén mindkét szomszédos ország hadseregének fel kell vonulnia a határ mellé, ez azonban időbe telik, s addig is biztosítani kell a csapatfelderítés megakadályozását. Erre terveket majd intézkedéseket készítettek, melyek javarészt kiállták a gyakorlat próbáját.

0404	Die Kommandostrukturen der Gendarmerie von 1850 bis 1993	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	18
0405	A csendőrség parancsnoklási rendszere 1850 és 1993 között	HESZTERA, Franz	IV. (1993) 5.	28

Napóleon behatolásai és hódításai Ausztriába is behozták a csendőrség Franciaországban jól bevált intézményét. Ezek a csendőri részlegek, csendőrezredek a háborúk után is megmaradtak. 1851-ben Ferenc József császárral visszatért az abszolutizmus. Új állami bíróságokat, közigazgatási hatóságokat hoztak létre, de nekik is szükségük volt olyan intézményekre, melyek utasításaik, döntéseik végrehajtását segítették. Erre kiváló volt a csendőrség intézménye, így 1850-ben kialakult a csendőrezredek törzsállománya. A császárság közigazgatása a belügyminisztérium irányítása alatt állt 1854-ig és a mindenkori örökös tartományi helyhatóságokra, járási hivatalokra és a járási kapitányságokra tagozódott. 1860-tól megváltoztatták a struktúrát. 1866-tól a csendőrezredeket csendőrparancsnoksággá keresztelték. 1871-ben a csendőrséget hozzá kívánták igazítani az adott politikai tagolódáshoz. 1874-ben a csendőrséget az akkori politikai tartományi felosztáshoz igazították. Ez a struktúra az I. világháború végéig fennmaradt. Ezután az OMM szétesett, s a csendőri testületet a szövetségi belügyminisztériumnak rendelték alá. Változtatások után 1938-ban feloszlatták a biztonsági igazgatóságokat, és az Osztrák Szövetségi Csendőrség, mint intézmény az osztrák állammal együtt megszűnt. Majd 1945-ben ismét létrejött Ausztria és az 1938 előtti mintára újra létrehozták az Osztrák Szövetségi Csendőrséget. A parancsnoklási struktúra terén ezután 1993-ig nem történt változás, amikor május 1-jei hatállyal feloszlatták a csendőri részleg-parancsnokságokat.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0406	A Képviselőházi Őrség születésének története	TÓTH László	IV. (1993) 5.	36

Egy olyan nagy fontosságú objektum védelmét, mint a Parlament mindenképpen meg kellett oldani, és a csendőrséget ebből lehetőleg ki kellett hagyni. Az országgyűléssel kapcsolatos karhatalmi tevékenységet két részre lehetett osztani: alkalmazása a Parlamenten belül illetve kívül. 1912-ben gr. Tisza Istvánt a Képviselőház elnökének választották. Ezt az ellenzék mindenképp meg akarta akadályozni, főképp technikai obstrukcióval. Tisza számára az ülések egyre hevesebbé válnak, a rendbontók mentelmi bizottsághoz utasítása nem volt elég hatásos. Ekkor még a rendőrséget vették igénybe a rendbontók kivezetésére. A Tisza elleni merénylet-kísérlet és az erőszakos kivezetések során kormány önálló parlamenti fegyveres testületet hozott létre, mely csak a Ház elnökének van alárendelve. Elfogadták az erről szóló törvényjavaslatot, s 1913. május 5-én átvette a szolgálatot a Parlament épületében a Képviselőházi Őrség, mely 1945-ig látta el őrzés-védelmi, karhatalmi feladatait.

0407	A rendvédelmi szervek az első világháború, az "őszirózsás" forradalom és a proletárdiktatúra időszakában	ŐRY Károly	IV. (1993) 5.	42

A szerző részletesen mutatja be a Magyar Királyi Csendőrség, a határszéli csendőrség, a budapesti állami rendőrség szolgálati teendőinek változását, és a helyi rendőrségek új feladatait. Kifejti a polgárőrség létrehozásának körülményeit, felépítését. Az I. világháború időszakában hatalmas létszámhiánnyal küzdött szinte minden rendvédelmi szerv, többek között a Detektív Testület és az Őrszemélyzet is. A katonai bűncselekmények megelőzésére, felderítésére létrehozták a katonai csendőrséget. Az I. világháború végének közeledtével jelentősen romlott a közhangulat, a csapatok hangulata, s ez háborúellenes megmozdulásokhoz vezetett. A „lánchídi csata” után a hatalom a Nemzeti Tanács kezébe ment át, ez jelentős személyi változások és új szervek létrehozását – riadó tiszti alakulat, Budapesti Véderőség, Budapesti Állami Rendőrségi Karhatalom, Népőrség, nemzetőrség – jelentette. A rendőri állomány elégedetlensége nőtt, a rendőrség és a karhatalmi erők közt főként az illetékességi perek és az anyagiak miatt fokozódott az ellentét. A Vix-jegyzék benyújtásakor a Károlyi-kormány lemond és átadja a hatalmat a szociáldemokrata pártnak. A Tanácsköztársaságban a közbiztonság és belső rend védelmével a népbiztosságot bízzák meg, létrehozzák a Vörös Őrséget. Mellette működött még a Frontmögötti Bizottság és a központi politikai nyomozóosztály. Az intézkedések radikalizmusát a szociáldemokrata politikusok fékezték és mérsékelték.

0408	Az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregének tábori csendőrsége (Rövid áttekintés)	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	55

Az OMM hadseregében is sor került az I. világháború idején a tábori rendészeti szolgálat megszervezésére, felállítására és alkalmazására. Feltöltését főként a közös hadseregnek, részben a Magyar Királyi Honvédségnek a személyi állományából kívánták megoldani. Béke időszakban ismerkedtek meg a feladatokkal, és vizsgáztak is belőle. Feladatuk röviden: a hadra kelt seregben és hadtápkörletben a tábori rendészeti szolgálat ellátása; segédkezés a vezérkari tiszteknek menetre, elszállásolására, hírszerzésre vonatkozó ügyködéseinél, szemrevételezéseinél; karhatalmi segédkezés; futár-, küldönc-, fontosabb kísérő, valamint különleges biztonsági szolgálat. Létszámuk 2120 fő volt, amivel gyakorlatilag nem tudták tábori rendészeti feladataikat ellátni. A világháború kitörésekor csendőrök vonultak be tábori csendőri szolgálatra, de közülük sokan megsebesültek, elestek, s a beosztott népfelkelők által erősen felhígult az állomány. 1918. október – novemberében a forradalmak és az új nemzeti – nemzetiségi államok megalakulásának forgatagában eltűnt.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0409	A pénzügyőrség háborús feladatai	JOÓ Gábor	IV. (1993) 5.	59

Az I. világháború időszakában a pénzügyőrség a magyar pénzügyigazgatás katonailag szervezett fegyveres őrtestülete volt. Feladata a jövedékek és az egyedáruság (állami monopólium) ellenőrzéséből, valamint a csempészet megakadályozásából állt. A pénzügyőrség felügyeletére bízták a dohány ellenőrzését, mivel a drágaság és hiány fellendítette a csempészetet – s ez nagy erőket kötött le. Ellenőrizték a felhalmozott és felhasznált sörkészítéshez szükséges árpát. Az üzemanyag-hiány is óriási méreteket öltött, őrzési feladatokra is jelöltek ki pénzügyőröket. A cukor tekintetében az adókivetés és a termelés technológiájának ellenőrzése volt a feladatuk. A szeszjövedék vette leginkább igénybe a pénzügyőrséget, bár az ebből beszedett összeg nem volt elhanyagolható. Az élelmiszer csempészet az osztrák-magyar határszakaszon volt jellemző, főként cukor és szesz. Rekvirálási feladatokat is ellátott a pénzügyőrség. Részt vettek továbbá a havi szolgálat segítésében.

0410	A trianoni országhatárok kitűzésének politikai és technikai kérdései	SUBA János	IV. (1993) 5.	61

A címbeli kérdésekben fontos szerepet kaptak a határmegállapító bizottságok. Munkájuk volt a békeszerződésben leírt politikai határvonal megállapítása és kijelölése terepen, valamint a technikai művelet a terepen - a határkitűzés. A határmegállapító munka elveit szabályozó legfontosabb dokumentumok az 1920. június 4-én, Trianonban aláírt békeszerződés cikkelyei voltak. A magyar kormány számára fontos dokumentum volt továbbá az úgynevezett Millerand levél, valamint Nagykövetek Tanácsa által kiadott nyílt utasítások a határbizottságok részére. 1922-ben a magyar kormány létrehozta a Határmegállapító Központot. Előfeladatuk a határvonal általános tanulmányozása volt. Ezen bizottságokat viszonylatonként hozták létre. A határmegállapító bizottságok tevékenységének eredménye, hogy szinte minden viszonylatban sikerült területeket visszaszerezni. A határvonal kitűzése több szakaszon csak nagyon lassan és részletekben történt meg, bár 1922. végére a határvonal kijelölése egy-két kisebb rész kivételével megtörtént. Miután azt felülvizsgálták, megkezdődött a határvonal állandósítása határjelekkel. A trianoni békeszerződés nyomán határszakaszunk hossza 2266 km 297 m +/- 1009 m.

0411	A magyar-jugoszláv (S.H.S.) határmegállapító bizottság működése 1921-1924	BACSA Gábor	IV. (1993) 5.	65

Magyarország trianoni határainak megállapítása három szakaszban történt meg: Trianoni békeszerződés aláírása, majd ratifikálása; a határmegállapító bizottságok elvégezték a határpolitikai megállapítását; rögzítették, állandósították a második fázisban megállapított határvonalat. BACSA Gábor referátuma a határmegállapító bizottság déli működéséről ad tájékoztatást a második-harmadik időszak tekintetében. A magyar-jugoszláv határmegállapító bizottság 1921.08.02-án alakult. A Nagykövetek Tanácsa szabályozta a bizottságok működését, de a honvédelmi miniszter utasítást adott ki, mely tartalmazta, hogy vannak olyan határrészek, melyek végérvényesnek tekinthetők (pl: Dráva vonala), és az idegen megszállás alatt lévő Magyarországnak ítélt területek kiürítése nem tartozik a bizottság hatáskörébe. A munkát nehezítette a követelések ütközése. A határvonal megállapítását szemlék előzték meg. A bizottság hat szakaszra osztotta a magyar-jugoszláv határt. A határ állandósítása 1923. decemberéig befejeződött. A határmegállapítás megszüntette az évek óta fennálló bizonytalanságot és ideiglenességet.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0412	A trianoni békeszerződés revíziója Nyugat-Magyarországon	ZSIGA Tibor	IV. (1993) 5.	71

A Magyarország által aláírt trianoni békeszerződés gyakorlatilag diktátum volt, melynek következtében hazánk területének 67,2%-át elveszítette. A magyar fél törekedett a történelmi Magyarország megtartására, de Eduárd Benes csehszlovák külügyminiszter szláv korridort kívánt létrehozni Nyugat-Magyarországon, ami szerencsére az olasz ellenállás miatt meghiúsult. Az osztrákok minél nagyobb területeket próbáltak elcsatolni Magyarországtól, mielőtt még hazánk a békekonferenciára meghívást kapott volna. Az Ausztria által elcsatolt területek miatt a magyar kormány diplomáciai hadjáratot kezdeményezett a területek visszaszerzésére, melyre megoldást a Velencei jegyzőkönyv kínált: a magyar fél az osztrákoknak ítélt területekről eltávolítja a felkelőket és biztosítja a békés átvételt, az osztrák kormány pedig vállalta, hogy az átvétel utáni 8. napon népszavazással dönti el Sopron és környéke hovatartozását. A szavazás eredményeként a területet Magyarországhoz csatolták.

0413	A közrend és a közbiztonság helyzete Baranya megyében a szerb megszállás idején	ERNYES Mihály	IV. (1993) 5.	74

Pécs megszállása 1918. november 14-én kezdődött, amikor Cvetics Milos alezredes parancsnok vezetésével a szerb katonaság bevonult a városba. Még ezen a napon Mohácson is megjelentek. A megszállás ellen próbálkoztak sztrájkkal, de akadtak olyanok is, melyek a megszállás fenntartására irányultak. A polgárok tiltakozása erősödése nyomán a szerb parancsnok túszokat szedett. Ezt és a szerb katonák által elkövetett bűncselekményeket megelégelve Pandurovics főispán statáriumot hirdetett, melynek során 1005 idegent utasítottak ki. A rendőr főkapitányi poszton folyamatosan váltották egymást a vezetők. A közállapotok még tovább romlottak, a bűncselekmények elkövetői többnyire szerb katonák voltak, de sajnos akadtak olyanok is melyeket rendőrök követtek el.

0414	A magyar biztonságpolitika 1912-1925	HEGEDŰS Róbert	IV. (1993) 5.	76

A biztonság politikájának elsősorban természetesen a katonai konfliktus elkerülésére, a béke fenntartására kell irányulnia - írja HEGEDŰS Róbert. Biztonság akkor van, ha a gazdasági, társadalmi, diplomáciai, humanitárius és ökológiai ágazatok egyensúlyban vannak. Az Osztrák-Magyar Monarchia 1908-ban annektálta Bosznia-Hercegovinát, ami ellenszenvet váltott ki. Így az 1910-es évek elejére állandósult a háborús feszültség, ami szükségessé tette a hadsereg fejlesztését. A törökök Európából való kiűzése érdekében 1912-ben megindultak a balkáni háborúk, melyek sokat rontottak a Monarchia biztonsági helyzetén. A szarajevói merénylet csak hab volt a tortán – ami a háborúba rohanást segítette elő. A magyar haderő már 1914-re elvérzett, és az I. világháború után a belső biztonságot, jogrendet a Károlyi-kormány lett volna hivatott megteremteni. Ennek ellenére a trianoni békeszerződés időszakára Magyarország gazdasági, biztonságpolitikai és politikai szempontból nagyon instabil helyzetbe került. A Népszövetségbe való felvétel után, valamint a bevezetett intézkedések nyomán hazánkban 1924-25-re a gazdasági egyensúly helyreállt és így legalább az ország belsejében 5 év viszontagsága után megindult az élet.

0415	A Belügyminisztérium tevékenységének főbb jellemzői 1912 és 1926 között	BOTOS János	IV. (1993) 5.	80

A Belügyminisztérium a dualizmus idejében az ország legfontosabb irányító apparátusa volt, hatásköre felölelte a közigazgatást, a rendvédelmet, a határrendészetet, a közegészségügyet, valamint a szociális ellátást. A tárca hivatali apparátusa 1912-ben 12 főosztályra tagozódott, majd a Monarchia széthullása után 1918-ban 18 főosztályra bővült. Az irányítás és a vezetés összpontosítása érdekében egyes alosztályokat egybeolvasztottak. Cél a centralizált államrendőrség létrehozása volt, melyre terv is készült. A Tanácsköztársaság idejében a tárca igazgatása erősen centralizálttá vált. A háborús vereséget követően a belügyi tárca súlyos nehézségek közt végezte tevékenységét, de ebben az időszakban is végig működőképes maradt. A Tanácsköztársaság összeomlása után az újjászerveződő BM hatásköre két területet ölelt fel: egyrészt az államosított rendőrség, csendőrség, folyamőrség irányítását, másrészt a közigazgatás felügyeletét. A városi rendőrkapitányságok mellett létrejöttek a megyei, kerületi rendőr-főkapitányságok, majd az évtized második felében további szervezeti módosítások történtek.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0416	A rendvédelmi szervek újjászervezése és tevékenysége az első világháború és a forradalmak után (1919-1924)	KESERŰ István	IV. (1993) 5.	83

A proletárdiktatúra 1919-es augusztusi bukása után megkezdték a közigazgatás újjászervezését. Megszűntették a Vörös Őrséget, megkezdték a rendőrség szervezését, emelték a létszámot, illetve létrehozták a politikai osztályt, valamint a főkapitányságí különítményt. A kormány a főbenjáró bűncselekményekre statáriális bíráskodást rendelt el. A rendőrségtől nagy erőket kötött le a proletárdiktatúra idején kiszabadult bűnözők elfogása. Kiemelkedő munkát végzett ebben az időben az Országos Bűnügyi Nyilvántartó Hivatal. Megkezdték az állami rendőrség kialakítását, ami 1921-re fejeződött be. Az ország egész területét rendőr kerületekre osztották szét. A rendőrség megszervezésével egy időben megkezdték a Magyar Királyi Csendőrség újjászervezését is. A rendőrségnél a lovas rendőrök pótlására kerékpáros osztályt szerveztek, valamint dr. Marinovich Jenő főkapitány-helyettes megszervezte a közlekedési rendőrséget. 1922-ben jelent meg az állami rendőrség általános szolgálati szabályzata. A nagyszámú és kiemelkedő bűncselekmények ellenére az ország a politikai, gazdasági és közbiztonsági konszolidáció, a közrend és közbiztonság megszilárdulása útján haladt. A húszas évek közepén Magyarország egyre több nemzetközi szervezetbe kapcsolódott bele.

0417	A Magyar Királyi Csendőrség szervezeti változásai 1919 és 1925 között	KOMÁROMI Gábor	IV. (1993) 5.	90

A román megszállás idején a magyar csendőrség felett az ellenőrzést Yates amerikai ezredes gyakorolta. A románok kivonulása után a csendőrök száma 6000 főre apadt, így a honvédelmi miniszter a Nemzeti Hadsereg állományából erősítette meg azt, megközelítőleg 17000 főre emelve a létszámot. A kerületi parancsnokság törzsből, pótszárnyakból, szárnyakból, a szárny szakaszokból, a szakasz járásokból, a járás őrsökből állt. Emelték a határszéli különítmények számát is. 1921-ben bevezették a vármegyei csendőrszervezetet, melyek indoka az volt, hogy az őrsök területe túl nagy, létszámuk pedig kevés - tehát sűríteni kellett a csendőrtiszti parancsnokságokat. Ez a szervezet sem vált be igazán, ezért 1924-ben a testület újjászervezését írták elő. Ezen átszervezés utáni felépítés megmaradt, az Ideiglenes Nemzeti Kormány által kiadott, a Magyar Királyi Csendőrség szervezetét megszűntető rendeletéig.

0418	Egy életút vázlata - Osváth László	SZAKÁLY Sándor	IV. (1993) 5.	92

Osváth László 1892. május 10-én született, a szamosháti Zsarolyán. A család a gazdálkodó református családok közé tartozott. Gyermekéveit apjának lelkészi állomáshelyén töltötte. Az elemi iskola után a Debreceni Református Kollégium diákja lett, majd a Kolozsvári Tudományegyetemen folytatta jogi tanulmányait. Munkáját a belügyminisztériumban 1915-ben kezdte meg, mint IV. városi ügyosztály közigazgatási gyakornoka. 1930-ban átkerült az elnöki osztályra, ahol osztályvezető-helyettes lett, 1936-ban pedig már osztályvezető. Hatásköre és tevékenysége széles skálán mozgott. Tevékenységének meghatározó elemét képezte a menekültügy megszervezése, működtetése. A német-lengyel háború idején 1938-ban ez irányú tevékenysége megsokszorozódott. 1944.október 15-16-ai nyilas hatalomátvétellel a viszonylagos biztonság semmissé vált. Elfogási parancsot adtak ki ellene, így menekülésre, bujkálásra kényszerült. A német csapatok kiverése után 1945-ben visszatért a belügyminisztériumhoz, de ki akarták szorítani a szűkebb vezetésből. 1946-ban elbocsátották. Ezután dolgozott felesége eszpresszójában, majd cipőgyárban könyvelőként. 1970.június 17-én hunyt el.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0501	Határrend és határforgalom Magyarország déli határán (1921-1941)	BACSA Gábor	V. (1994) 6.	5

A határrend a határőrizet egyik fontos eszköze. Történelmünk során az ország határmenti területének mindig voltak az ország többi területétől eltérő sajátosságai. A határterület rendje nemzetközi egyezményekre és belső jogszabályokra és más szabályzókra épül. Az I.vh. után erre csak a határvonalak végleges megállapítása és kitűzése után került sor. Kezdetben csak ideiglenes megállapodások jöttek létre, átfogó egyezményre csak 1926-ban Belgrádban került sor. A határterület szélességét mindkét oldalon 10 km-ben határozták meg. Részletesen szabályozták a határszéli forgalom számára megnyitott utakat. A határátlépők ellenőrzése nem egy szerv kezében volt. Az ellenőrzést kezdetben a határrendőrség, feloszlatása után a rendőrség és a határszéli csendőrség látta el. A kisebb határszéli forgalomban érvényes útiokmányokat általában a vámőrség, útleveles forgalmat pedig többségében a rendőrség ellenőrizte. Külön szabályozták a különböző útiokmányok fajtáit.

0502	Egy rendvédelmi szerv mögé rejtett honvédségi alakulat rövid története (A M. Kir. Államrendőrség központi újonciskolája)	Bonhardt Attila	V. (1994) 6.	12

A trianoni békeszerződés egyik célja az volt, hogy lehetetlenné tegye Magyarország számára egy korszerű tömeghadsereg felállítását. A létszámbeli és szervezési korlátozások mellett a fegyverzet minőségének megszabásával is igyekeztek a honvédség ütőképességét minimálisra csökkenteni. A feltételek betartását a Szövetségközi Katonai Ellenőrző Bizottság ellenőrizte. Emiatt a honvédség az előírásokat megkerülendő számos alakulatot rejtett más fegyveres szervek többek között a rendőrség állományába. Ebből a célból hozták létre a M. Kir. Államrendőrség központi újonciskoláját, melyet hosszas vita után az ellenőrző bizottság végül engedélyezett. Így az eredetileg 35 ezer főre korlátozott honvédséget kiegészíthették egy 12 ezer fős rendőregyenruhába bújtatott és rendőriskolába rejtett katonai alakulattal. Az ütőerő növelésére „a rendőri karhatalmi tevékenység elősegítésére” páncélautók beszerzésének engedélyezését kérték a bizottságtól. A bizottság 12 páncélautót engedélyezett. Ez a titokban páncélos alakulatnak kiképzett alegység lett a magja a II. vh. harckocsizó egységeinek. Mivel a rendőrök hivatalosan csak karddal és pisztollyal rendelkeztek, az egyes harcos kiképzést rejtve, a laktanya udvarán, fapuskával hajtották végre.

0503	A Magyar Királyi Belügyminisztérium és egy klasszikus belügyminiszter a két világháború között	BOTOS János	V. (1994) 6.	16

Az I. világháborút, valamint a forradalmakat követően 1919. augusztusában kezdődött meg a Belügyminisztérium szervezetének és apparátusának újjászervezése. Kezdetben rendkívül nehéz körülmények között kellett a feladatokat végrehajtani. Az újjáalakításkor a dualizmuskori hagyományokat követték. A minisztérium tevékenységének súlypontját elsősorban a rendészeti tevékenység adta. Ezen a téren döntő lépés volt a rendőrségek és a határrendőrség államosítása. A 20-as, 30-as években a csendőrség és a rendőrség eredményesen, hatékonyon látta el feladatait. Újraindultak a közigazgatási reformmunkálatok is. A belügyminisztériumi hivatalnoki gárda lényegében 3 csoportból állt: legalább főiskolai képesítésű fogalmazókból, minimum érettségivel rendelkező számviteli tisztviselőkből és alacsonyabb képzettségű segédtisztekből, kezelőkből. A két vh. között 21 belügyminiszter volt. Közülük a legkiemelkedőbb Keresztes-Fischer Ferenc, aki alaposan átformálta, korszerűsítette a minisztérium apparátusát, elképzeléseit gyakran még a politikai irányzat törekvései ellenében is véghezvitte.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0504	A Magyar Királyi Testőrség, a Magyar Királyi Kormányőrség és a Képviselőházi Őrség a két világháború között	FAZAKAS László	V. (1994) 6.	27

A Köztársasági Őrezred elődszervezeteinek története a két vh. között közel azonosnak mondható. Különösen sok hasonlóságot mutat a Magyar Királyi Testőrség és a Magyar Királyi Koronaőrség újjászervezése és működése. A békeszerződés után a testőrség teljes állományát kivonták a honvédség létszámából és polgári alkalmazottként tartották nyilván. A testőrség parancsnokát és a tiszteket a honvédelmi miniszter javaslatára a kormányzó nevezte ki. A korábbi testőrségektől eltérően ez a szolgálat sem erkölcsileg, sem anyagilag, sem pedig katonai előmenetelben nem biztosított előnyöket. Az állomány részére bevezették a nősülési tilalmat. A testőrség rendszeres szolgálati tevékenysége elsősorban a királyi palota, a budai vár, illetve a gödöllői kastély területére terjedt ki. A koronaőrség napi 24 órás őrséget adott a koronázási jelvények mellett. A koronaőrség esküjéhez híven az utolsó percig kitartott. A Képviselőházi Őrség elsősorban az országgyűlés rendjének fenntartásáért felelt, melyet őrjárattal, őrséggel és más személy- és vagyonbiztonsági, tűzvédelmi tevékenységgel biztosított.

0505	A vámhivatalok és a pénzügyőrség a két világháború között	JOÓ Gábor	V. (1994) 6.	39

A vesztes háború és a forradalmak után a magyar pénzügyigazgatásnak egyéb égetően sürgős feladatai mellett komoly munkát adott a határvám, valamint a pénzügyőrség közigazgatási újjászervezése az önálló magyar vámterületen. Az új vámhatár kijelölése után Magyarország területét pénzügyigazgatási szempontból újból beosztották. A vámjövedéki ellenőrzést a vámőrség megalakulásáig a pénzügyőrség látta el. A csendőrség mintájára megszervezett vámőrség katonai, vám és rendészeti feladatokat is ellátott. Tevékenysége tehát magába foglalta a határőrizettől a csempészet megakadályozásán át a hatáskörükbe tartozó bűncselekmények nyomozásáig. A vám és a pénzügyőrség szorosan együttműködött, szinte egy szervezetként tevékenykedett.

0506	Paraszti fegyverből díszjelvény (a testőr- illetve koronaőr-alabárd kialakulásának története)	KEDVES Gyula	V. (1994) 6.	48

A tanulmány az alabárd testőr- illetve koronaőrfegyverként történő kialakulását szemlélteti. A fegyver Svájcban alakult ki a XIV. század elején. Kiválóan alkalmas volt a lovasság elleni harcra. A XVII. században átalakul, egyre inkább díszfegyverré válik. A XVIII. században már széles körben elterjedt, mint különféle testőrségek díszfegyvere. A Magyar Királyi Testőrségbe a császári-királyi darabont testőrségtől kerül át.

0507	A déli határőrizet kialakulása és sajátosságai Trianon után	KISS István Géza	V. (1994) 6.	51

Trianon után az elismert függetlenséget és önállóságot kapott Magyarország első feladata volt államhatárainak (vámhatárainak) védelmét és a magyar vámterületet megszervezni. A déli határvonal pontos kijelölése 1926-re tehető. A magyar állam- és vámhatár katonai őrzését a vámőrség megszervezéséig a csendőrség látta el. A kezdeti nehézségek után megtörtént a törvényi szintű szabályozás. Az 1924. évi 19-es törvénycikk 1926. július elsejével lépett hatályba. A vámőrséget bevonták az utazási forgalom ellenőrzésébe is. Ezt a feladatot egészen 1933. június végéig, a magyar királyi határőrség átszervezéséig és a határőrizet, valamint a vámmal kapcsolatos feladatok szétválasztásáig látta el.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0508	A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918	LUGOSI József	V. (1994) 6.	56

A tanulmány a rendvédelmi testületek fegyvereinek kialakulásával, fejlődésével foglalkozik. A tűzfegyverek fejlődése folyamatosan gyorsul. Míg régebben 100 évenként jelentek meg új fegyvertípusok, úgy a XIX. Században viszont már eleinte 10 évenként, majd évenként változott a fegyverek rendszere. A rendvédelmi testületek mindig élen jártak az új fegyverek átvételében. 1867-ben már rendszeresítették a Werndl-karabélyt, mely egylövetű, hátultöltő fegyver volt. Ezt rövidesen lecserélik az 1872 M. Fruhwirth ismétlőkarabélyra. Ezekhez a fegyverekhez szuronyt is használtak. Hidegfegyverként 1851 M. és 1861 M. gyalogos tiszti és legénységi szablyákat használtak. Rövidesen megjelent a hatlövetű forgópisztoly is, illetve a tűzfegyverek folyamatosan fejlődtek. Az I. vh-ig még számos fegyvertípust használtak, többek között az 1874 M. Kropatschek, az 1890 M., az 1895 M. Mannlicher karabélyokat és az 1891 M. Moszin-Nagant ismétlőpuskát is használták. Előbbiek 11 mm-esek, míg utóbbi már 7,62 mm-es kaliberű volt.

0509	Rendvédelmi jog a két világháború között	MEZEY Barna	V. (1994) 6.	61

A rendvédelmi jog alakulását Európában a XX. század első felében az I. vh. hagyatéka határozta meg. A kor rendőrségének új, erőteljes vonása a preventív tevékenység előtérbe kerülése. A rendőri feladatok között mindig ott szerepelt a rend veszélyeztetése esetén a megelőzés gondolata, de olyan intenzitással, mint a XX. század első felében, még sohasem bukkant fel. A preventív rendőrség irányába történő elmozdulást a bűnügyi rendőrségek lendületes fejlődése bizonyítja. Európa országaiban mindenféle nyilvántartásokat rendszeresítettek, a tudomány segítségével segédeszközöket fejlesztettek ki, bűnügyi laboratóriumok, rádiós szolgálatok alakultak. Magyarországon a magyar állami rendőrség fejlődésének egyik legdinamikusabb fejlődése volt a két vh. közötti három évtized.

0510	A magyar állam határőrizete a két világháború között	PARÁDI József	V. (1994) 6.	64

A Magyar Királyság határőrizetében számos hatóság vett részt, de 1921-től meghatározó szerep jutott a határőrzés szervezetinek, a Magyar Királyi Vámőrségnek és utódainak. A vámőrséget 1921. őszére állították fel. Ez a szervezet is létszám feletti fegyveres erőt rejtett. 1932. őszén a vámőrséget átszervezték a Magyar Királyi Határőrséggé. 1938-ban a határőrség átalakult Magyar Királyi Honvéd Határvadászokká. A határőrzés feladatait a portyázó századok végezték. A határőrség szervezettörténete nem más, mint a határvédelmi erők felfejlesztése. A II. vh. közeledtével a súlypont a határőrizetről a határvédelemre tolódott át. A határőrség számos szervvel szorosan együttműködött feladatai végrehajtása érdekében.

0511	A fővárosi rendőrség működése a két világháború között	RÁCZ Lajos	V. (1994) 6.	76

A tárgyalt időszak a magyar történelem egyik legváltozatosabb, eseményekben igen gazdag korszaka. A forradalom és a köztársaság kikiáltása után az államrendőrség támogatására felállították a budapesti védőőrséget, és Budapesti Államrendőrségi Karhatalom néven visszaállították a volt katonai rendőrséget is. Az egyre erősödő kommunista törekvésekkel szemben a rendőrség minden esetben határozottan lépett fel. Az összeomlás és a forradalom miatt kitört bűnözési hullám ellen a rendőrség kétségbeesett harcot folytatott. A tanácsköztársaság kikiáltása után a rendőrséget megszüntették. A proletárdiktatúra bukása után az újjáalakított rendőrség jelentős részt vállalt a kommunisták elfogásában. A békeszerződésben meghatározták a rendőrség maximális létszámát is. A világgazdasági válság évei rendkívüli terhet jelentettek a rendőrség számára. Ebben az időben jelent meg a helyszíni azonnali pénzbüntetés, terebélyesedett a politikai detektívcsoport. A főváros rendőrsége tehát nagy erőfeszítések árán igyekezett eleget tenni a rá háruló feladatoknak.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0512	A Magyar Királyi Honvédség karhatalmi jogosultságai	RAVASZ István	V. (1994) 6.	81

A honvédség karhatalmi igénybevételének eseteit két csoportba sorolták. Az elsőbe tartozott minden olyan igénybevétel, amelyet előre lehetett látni, illetve tervezni: a választások lebonyolításának biztosítása, árvíz és elemi csapások elleni védelem, valamint olyan tömegmegmozdulások, amelyeket előre lehetett látni. A második csoportba a váratlanul bekövetkező, szigorúan csak társadalmi jellegű események tartoztak. Mindkét esetben szükség volt polgári közigazgatás igényének benyújtására. Ennek írásban kellett megtörténnie, illetve szükséghelyzetben az igénylést szóban vagy telefonon is le lehetett adni, de az utólagos írásos igénylést ekkor is el kellett készíteni. A katonai karhatalom alkalmazását alapvetően a honvéd kerületparancsnok rendelhette el. A kiküldött karhatalmi alakulatot a rangidős polgári közigazgatási vezetőhöz utalták. A honvédség ilyen alkalmazására különösen a Tanácsköztársaság bukása után és a területi visszacsatolások során került sor.

0513	A rendvédelmi testületek egyenruházata a két világháború között Magyarországon	SÁGVÁRI György	V. (1994) 6.	89

A referátum négy fontos szempont mentén vizsgálja a két vh. közötti Magyarország rendvédelmi testületeinek egyenruházatát. Az első szempont arra keresi a választ, milyen mértékben felelt meg a rendvédelmi testületek egyenruházata a korszak általános szellemiségének; a második arra, mennyire maradtak meg az államrezon változásával a testületi viseleti hagyományok; a harmadik: milyen hatással volt a rendvédelmi testületek rendeltetésében funkcionális viseletére a férfi öltözködésnek a század harmincas éveiben bekövetkezett korszakos divatváltása; a negyedik: mennyire volt az egyenviselet differenciált, milyen volt a társadalmi és öltözködési normatívákhoz és a viselkedési alkalmakhoz illő öltözködés, az egyes öltözettípusok karaktere.

0514	A Magyar Királyi Koronaőrség helytállása a korona és a koronázási ékszerek megőrzésében (1944-1945)	SOMORJAI Béla	V. (1994) 6.	94

A koronázási jelvényeink védelme évszázadok óta törvényesített. A korona biztonságának legfőbb őrei az országos koronaőrök voltak. A koronaőrség erősen németellenes volt, a német megszálláskor tűzharcba bocsátkoztak a megszálló SS-hadosztállyal. Az ország kiürítésekor a magyar vezetők úgy határoztak, hogy a Szent Koronát és a koronázási relikviákat a német birodalom területére menekítik. Nem akarták, hogy a felbecsülhetetlen értékű nemzeti kincsek a megszálló szovjet hadsereg zsákmányául essenek. A relikviákat teherautóra rakták és Németország irányába elindították. Az ekkor már csak 6 főnyi őrség nem volt elegendő a védelemre, ezért a koronát a németországi Mattsee mellett elásták, a Szent Jobbot és a koronázási palástot a helyi katolikus lelkésznek az őrizetére bízták. Az őrség életben maradt tagjai amerikai fogságba estek, és 1945. július 25-én a koronát kiásták és azt a hetedik amerikai hadseregnek átadták. A korona ezután az amerikai Fort Knoxba került, ahonnan 1978. január 6-án adtak vissza a magyar népnek.

0515	A terület-visszacsatolások határkijelölő munkálatai 1938 és 1941 között	SUBA János	V. (1994) 6.	98

A korabeli magyar politikai felfogás szerint a határmegállapításnak három fő fázisa van: 1. A szorosabb politikai értelemben vett határmegállapítás. 2. Az erre vonatkozó nemzetközi megállapodás általános végrehajtásaként jelentkező határkijelölés. 3. A kijelölt határok határjelekkel való megjelölése. 1938. és 1941. között területi visszacsatolások történtek a Felvidéken és Kárpátalján, illetve visszacsatolásra került Észak-Erdély. Kitűzésre került a magyar-német-szovjet hármashatár, valamint a magyar-horvát határ. A visszacsatolások után ki kellett tűzni az új határvonalat, mely a Felvidéken és Erdélyben a román illetve csehszlovák fél hozzáállása miatt gondokat okozott. A magyar-szlovák határon ideiglenes határjelekkel állandósították, míg a román határon a határ szerepét a demarkációs vonal töltötte be. Magyarország a trianoni békeszerződés értelmében kijelölt határainak hossza 2266 km volt. Ez a határvonal a visszacsatolások után 1225 km-rel, 54 %-kal növekedett.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0516	A rendőrképzés helyzete a két világháború között	SZAKÁCS Gábor	V. (1994) 6.	104

A megfelelően képzett rendőri állomány biztosítására szakoktatási rendszert kellett kialakítani. A rendőri szakoktatás teljes körű kiépítését 1920-ban kezdték meg. Az előírt tanfolyamok kötelező teljesítése elsősorban az újonnan belépőkre vonatkozott. A szakoktatási és szaktanfolyami rendszer kulcspozíciót kapott a két vh. közötti rendőrségen belül. Ebbe beletartozott az elméleti tárgyakból való kollokválástól a próbaszolgálat teljesítéséig valamennyi képzési elem. A felső vezetést külön továbbképzéseken részt vett tisztekből állították össze. Külön képzés vonatkozott a detektívekre és a törzsaltisztekre. Ezen kívül számos egyéb speciális alap- és továbbképző tanfolyam létezett. A korszak tapasztalatai, a rendőri pálya szakpályává válása hasznos segítséget és támpontot adhat a rendőri szakképesítési rendszer minél sikeresebb alakításához.

0517	A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941	SZAKÁLY Sándor	V. (1994) 6.	122

Az újjászervezett csendőrség szervezetében az 1920-as években változás ált be, a korábbi tagozódást új váltotta fel. A legkisebb egység továbbra is az őrs maradt, ez lehetett gyalog, lovas és vegyes őrs. A csendőrség magasabb szintű szervezetei a járások, a szakaszok, a szárnyak, az osztályok, majd legfelsőbb szintként a kerületek voltak. A területi visszacsatolásokig Magyarországon 7, utána 9 kerületi parancsnokság működött. Az őrsökön végzett közbiztonsági járőrszolgálat mellett a csendőrség bűnügyi nyomozói munkát is végzett. Rendkívül nagy figyelmet fordítottak a képzésre, úgy elméleti mint gyakorlati szinten. A csendőrség tagjainak életét szigorú előírások szabályozták. Laktanyai körletekben helyezték el őket, ettől csak a családosok esetében tértek el, bár azok jelentős része is az őrsi laktanyában lakott. Szigorúan tilos volt bármit is elfogadniuk magánszemélyektől, az esetleges jutalmazásra szánt összeget a csendőrség jutalmazási és segélyezési alapjába lehetett befizetni.

0601	Határőrizet a Dráva mentén a Muraköz megszállása után	BACSA Gábor	VI. (1996) 7.	1

Az előadó a referátumában végigvezeti a határőrizet változásait a Dráva mentén a Muraköz megszállása után. A mű első részében találkozunk a magyar királyi határvadászok diszlokációjával, illetve a kisebb-nagyobb átszervezésekkel, majd áttér a Jugoszláviával kötött barátsági szerződésre, illetve annak megszegésére magyar részről. Részletesen írja le, hogyan valósult meg ezen időben, illetve a gazdasági záróvonal „felállítása" idején magyar részről a határőrizet. Kifejti a záróvonal határszolgálatát. A Muraköz megszállása után a határvadász századok diszlokációjában változás történt, őrsök szűntek meg, más őrsöket hoztak létre, aminek eredményeként összlétszáma nőtt. Előadása utolsó részében BACSA Gábor leírja a határőrizet eredményének jellemzőit, megemlítve a csempészetet. A megszállt területen fokozódik a partizántevékenység, amelynek eredményeként az őrsök létszáma a szovjet hadsereg közeledtével csökken.

0602	A Vám- és Pénzügyőrség 1940 és 45 között	DETTNÉ LÉGRÁDY Ilona	VI. (1996) 7.	11

Az alkotó a vám-és pénzügyőrség történetét mutatja be az 1867-es megalakulását követően. A rövid történeti áttekintés után említésre kerül a pénzügyőrség olykor hálátlan „feladata", illetve az erre rendelkezésre álló erők – ami sajnálatos módon a megnövekedett feladatok ellenére csökken. Mint egyenruha és fegyverviselésre jogosult szervezet 1927-ben született meg magyar királyi vámőrség néven. A referátum harmadik részében az olvasó találkozik a II. világháború előtti 1. illetve 2.bécsi döntés hatására megnagyobbodott ország pénzügyőrségére kiszabott feladatokkal. Az élet és munkakörülményeket nagyon részletesen elemzi a szerző, többek közt elégedetlenségük okait, a nősülés feltételeit, az idők folyamán bevezetett könnyítéseket, valamint a népszerűsödési törekvéseket – értem ezalatt a Magyar Királyi Pénzügyőrség Országos egyesületét, Országos Pénzügyőr Zenekarát és a Díszszázadot. A mű a képzés rövid bemutatásával zárul.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0603	A rendőrség újjászervezése Pécs-Baranyában 1944-1946	ERNYES Mihály	VI. (1996) 7.	17

Mint ahogy Magyarország II. világháborús történelméből ismeretes, a Vörös hadsereg felszabadító harcainak köszönhetően alig két hét alatt 1944. december 8-án az utolsó német harci egységek is elhagyták Baranya megye területét. 12-én a főispán jóváhagyásával megbízták dr.Asid Imrét a rendőrség megszervezésére. Ezután még néhány átszervezést és rendőrkapitányt átélt a szervezet, míg elérte 1945. szeptember 6-ai állományát. Karácsony tájékán már törekvések történtek a segédrendőri szolgálat szervezésére, a megromlott közrend helyreállítása céljából. 1945-ben közrendelet került kiadásra a vármegyei rendőrség megszervezésére, illetve sor került a segédrendőrség névváltoztatására. Az új név: polgárőrség. Mind a rendőrség, mind a polgárőrség megszervezése a községek dolga volt. A műben bemutatásra kerül még Dunaszekcső rendvédelmi szerveinek kiépítése, valamint néhány bűncselekmény ismertetése is.

0604	A Nemzetgyűlési Őrség és a Köztársasági Elnök testőrsége szervezete és tevékenysége 1945 és 1950 között	FAZAKAS László	VI. (1996) 7.	24

A szerző két szervezet rövid életének történetével és feladatával is foglalkozik. Az első a Nemzetgyűlési őrség - eleinte mint őrzászlóalj tevékenykedett - mely honvédségi objektumok, fontosabb műtárgyak és ipari létesítmények, később minisztériumok védelmét hívatott szolgálni. Később ebből alakították ki a Honvédelmi Minisztérium törzsszázadát, majd ennek folyományaként kezdték meg a Nemzetgyűlési őrség szervezését. Ismertetésre kerül a szervezet felépítése, rendeltetése, öltözete. Többször vettek részt nyilvános rendezvényeken. Az őrséget az ÁVO karhatalom Radetzky laktanyájából kiválogatott állomány váltotta fel. A másik szervezet – köztársasági elnök testőrsége volt, melynek megalakításával a honvédelmi minisztert bízták meg. Az előzetes tervek szerint nagy létszámú testület lett volna. Állományában sok volt a testőr és koronaőr. A Nemzetgyűlési őrséghez hasonlóan ők is részt vettek díszelgésben. A testületet 1948-ban a köztársasági elnök leváltásakor megszüntették.

0605	A határőrizet szervezeti változásai 1945 és 1950 között	GÁSPÁR László	VI. (1996) 7.	29

A II.világháború utáni időszakban a Határőrség újjászervezése vált szükségessé. Románia átállásával az ország keleti feléből a hadműveletek fokozatosan áttevődtek a Dunántúlra. Ezután megkezdődött a határportyázó századok felállítása. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság limitálta a Határőrség összlétszámát, melynek figyelembe vételével készítette el a Magyar Honvédség a határőrcsapatokra vonatkozó tervezetét. Kis szervezetük miatt csak az egylépcsős határőrizetre volt lehetőségük. Új irányító szervként létrehozták a Határőr Parancsnokságot, megvalósítva a centrális vezetés lehetőségét. Belpolitikai és nemzetközi viszonyok változása következtében a szovjet minta vált irányadóvá a honvédelem kérdésében. Jugoszlávia eltérő politikai gyakorlata okán a magyar paranoia megerősíteni késztette a déli határszakaszt, amit aztán le is zártak. A Határőrség szervezetét többször is módosították az eltelt években, kiemelt jelentőségű volt a tartalék őrs felállítása. A létszám növekedése következtében kialakításra került a két lépcsős, illetve a déli határ mentén a három lépcsős határőrizet.

0606	Rendőrség és csendőrség Magyarország hadba lépésétől a hadműveletek befejezéséig	KESERŰ István	VI. (1996) 7.	35

A referátumból megtudhatjuk, milyen is volt valójában a rendvédelmi szervezetek helyzete és tevékenysége. A rendőrség, csendőrség szervezete a tagozódás a háborús években alapvetően nem változott. Az alkotó részletesen foglalkozik a Rendőrség és a csendőrség Muraköz megszállása utáni helyzetével, amiből kitűnik, hogy a rendvédelmi szerveknek közel sem volt egyszerű feladatuk ezen a területen. Ebben nagyrészt vállaltak az egyre erősödő partizáncsoportok, melyek folyamatos nyugtalanságot és károkat tudtak okozni. 1944-ig Magyarország belterületén a rendvédelmi szervek alapvetően a békeszolgálat szabályainak megfelelően látták el tevékenységüket, bár a bombázások számos új feladatot róttak ki. A szovjet előrenyomulás miatt ezen erőket is bevetették a katonai harcokban, felszereltségük, megfelelő képzettségük híján felmorzsolódtak. A súlyos veszteségek után a rendvédelmi szervek történetének új fejezete az Ideiglenes Nemzeti Kormány felállásával vette kezdetét.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0607	A magyar rendvédelem-történet hagyományai, muzeális emléktárgyainak gyűjtése, feldolgozása, bemutatása egy leendő magyar rvt. múzeumban	KISS István Géza	VI. (1996) 7.	46

A mű célja, hogy feltárja, melyik minisztérium felügyelte vagy üzemeltetése alatt működtek a magyar rendvédelem-történet testületeinek, szervezeteinek muzeális gyűjteményei. 1995-ben hazánkban a magyar rendvédelem-testülettörténetek muzeális emlékeivel, gyűjteményeivel négy szakmúzeum foglalkozik, a Bűnügyi Múzeum és három Tűzoltó Múzeum, de kisebb gyűjtemények más minisztérium alatt is fellelhetőek. A jövőkép egy létrehozandó Magyar Rendvédelem-történeti Múzeum. Ehhez számos kérdést kell tisztázni, azonban a legfontosabb, hogy muzeális értékeink kis hazánkban maradjanak, illetve ide kerüljenek.

0608	Büntetőpolitika és börtönügy a koalíciós korszakban (1945-1949)	LŐRINCZ József	VI. (1996) 7.	52

A mű a magyar polgári börtönügy helyzetének és kialakulásának bemutatásával indul. E rövid áttekintés után bepillantást nyerhet az olvasó az érintett korszak büntetési rendszerébe, melyben a Csemegi-kódex büntetési rendszere, illetve az internálás kerül bemutatásra. Részletesen foglalkozik az alkotó a büntetések keretében végzett rabmunkával, annak változásaival, valamint ennek bevezetésének kísérletével az ország újjáépítésében. A referátum utolsó harmadában megjelenik a Csemegi-kódex, mint a hagyományos büntetés-végrehajtási rendszer, és ezentúl megtudhatjuk, hogy hol voltak ekkor börtöneink. Pár szó erejéig megismerhetjük a fiatalkorúak bűnügyeivel foglalkozó bíróság létrehozásának kísérletét, illetve a személyi állomány összetételét.

0609	Törvényesség és rendvédelem Magyarországon (1945-1949)	MEZEY Barna	VI. (1996) 7.	63

Az Ideiglenes Nemzetgyűlési Kormány megválasztásakor az országban alig működtek rendvédelmi szervek, és a közbiztonság hiánya is jellemző volt. Az új kormány megszüntette a csendőrséget, majd pedig a kommunista párt előrenyomulása biztosította az új rendvédelmi filozófia térnyerését. A büntetőjogban egy ideig a Csemegi-kódex volt hatályban majd felcserélték a szocialista büntető kódex szabályaival, és a törvényesség fogalma is új értelmet nyert. A személyi állomány és a belügyi igazgatás is kommunista befolyás alá került. Létrehozták a politikai valamint – gazdasági rendőrséget. A rendőrség a kommunista párt kezébe került, s az alapvető gondot az okozta, hogy nem a rendőrségi ügyekhez értő szakemberek kerültek pozícióba.

0610	A határforgalom és ellenőrzése 1945-1950 között	NAGY György	VI. (1996) 7.	68

A társadalmi, gazdasági változások éveiben a nemzetközi környezet, a schengeni megállapodás új lehetőségeket kínált a Határőrség határforgalom-ellenőrzés szerveinek. Ekkor a magáncélú forgalom nem volt számottevő, de az évtized vége felé megélénkült a forgalom. Elérkezettnek látszott az idő a Magyar Állami Határőrség felállítására, melynek feladata a határszéli forgalom ellenőrzése, valamint a külföldiek rendészetével kapcsolatos feladatuk ellátása, csempészet elleni küzdelem és a feltett kivándorlás megakadályozása. A szerv eredményessége nem felelt meg a kormánynak, ezért új szervezetet, a Honvéd Határőrséget állították fel a Honvédelmi Minisztérium alárendeltségében. Bővült azon országok köre melyekkel diplomáciai kapcsolatot vettünk fel. Az államosítások befejezése után fejlődött közlekedésünk és az ország forgalma is nőtt, de sajnos az anyagi és eszközellátás okozott gondokat és ezért, valamint a központosítási törekvések miatt is került sor a szervezet teljes átszervezésére.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0611	A magyar rendvédelem sajátosságai és fejlődési periódusai a második világháború előtt és után	PARÁDI József	VI. (1996) 7.	80

A két világháború között megfigyelhető a rendvédelemben egyfajta militarizálódás, ami mellett megjelent a bürokratizmus is. A második világháború előtti időszak négy főbb időszakra osztható fel, melyeket először a labilitás, majd ennek megerősödése a stabilitás, később a modernizáció a speciális feladatok megoldásának való megfelelés, illetve a magyar rendvédelem birodalmi ellenőrzés alá helyezése jellemezte. A II. világháború utáni időszakban a rendvédelem újjászervezése a sztálini modell fokozatos kiterjesztésével valósult meg, mely időszakot is fel lehet osztani. Így kezdődött meg a magyar rendvédelem átformálása, majd a feltételrendszerek javítása, ezek és a hatékonyság tovább növelése, melyeknek eredményeképpen, illetve a törvényesség háttérbe szorulásával létrejött egy idegen körülmények közt kifejlődött rendszer.

0612	A Kárpát-medence hadászati jelentősége a II. világháború végéig	RAVASZ István	VI. (1996) 7.	90

Magyarország a II. világháború idején ha nem is az első, de a második legfontosabb hadszíntér volt. Érdeke fűződött hozzá többek között Németországnak, Szovjetuniónak és Nagy-Britanniának is. A németek számára a románok elvesztése utána szénhidrogén-mezők miatt és elővédként volt fontos. Magyarországon a németek számos erődvonulatot építettek ki. A szovjetek először a magyar területen állomásozó német erőket akarták szétverni, mielőtt Berlin felé vették volna az irányt. A műhöz remek jegyzeteket sorol fel a szerző.

0613	Magyarország határainak kijelölése az 1947. évi párizsi békeszerződés alapján	SUBA János	VI. (1996) 7.	98

Magyarország határai a II. világháború után megváltoztak. Felvidék, Észak-Erdély, Kárpátalja, Délvidék elvesztése után létrejött a magyar-szovjet határ is. A referátum a magyar-csehszlovák illetve a magyar-szovjet határ megállapításával és annak nehézségeivel foglalkozik. Elsőként a trianoni határjelek felkutatása volt a feladat, majd a határbejárás. Ezután következett a határjelek megállapítása és elhelyezése. Ezt követték a geodéziai és térképészeti munkálatok, majd a határbejárás. A párizsi béke alapján Magyarország határszakasza így 39 kerületre csökkent.

0701	A csendőrség részvétele Zala megye határőrizetében	BACSA Gábor	VII. (1998) 8.	5

Dr. BACSA Gábor előadásában a Magyar Királyi Csendőrség Zala vármegyében a határőrizet terén kifejtett tevékenységét vizsgálja a két világháború közötti időszakban, pontosabban az 1920 és 1941 közötti intervallumban. A csendőrség számára nem volt idegen dolog a határőrizetben történő aktív részvétel úgy háborúban, mint békeidőszakban. Számos korabeli rendelet, utasítás valamint a határrendőrségre vonatkozó jogszabályok, mint például az 1903. évi VIII. törvénycikk és a végrehajtásukra kiadott egyéb belső szabályozók a csendőrségre megfelelően átvonatkoztatva szabályozták a Magyar Királyi Csendőrség határőrizeti tevékenységét. A határrendőrség megszűnése után a határőrizet feladata teljes mértékben a csendőrségre tevődött át, ráadásul úgy, hogy a vezetés mereven elzárkózott a létszám növelésétől. Zala megyében egy négy századból álló, századonként kikülönített elhelyezéssel bíró (Csesztreg, Dobri, Letenye és Lenti) csendőrzászlóalj egyedül látta el a határőrizettel kapcsolatos feladatokat egészen a vámőrség 1921-es felállításáig. A csendőrség részvételére azonban továbbra is szükség volt, ráadásul a körülmények változása folytán erre egyre inkább szükség, egyrészt a csempészet hihetetlen mértékű elterjedése, másrészt a jugoszláv oldalról magyar területre átportyázó, a határszéli településeken rabló és fosztogató fegyveres csoportok egyre fokozódó aktivitása miatt. A probléma megoldására a helyi vezetés - az erők és eszközök mennyiségi növelésének lehetősége hiányában – a minél szorosabb csendőr-vámőr valamint lakossági együttműködést szorgalmazta. A szoros együttműködés hatására a jugoszláv portyázók a „csetnikek” száma jelentősen csökkent, de a csempészet még ezután is jelentős problémát jelentett.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0702	A Magyar Királyi Csendőrség fegyverhasználati jogáról 1881-1914	CSAPÓ Csaba	VII. (1998) 8.	12

A cs. kir. csendőrség 1867-ben bekövetkezett feloszlatása és a követlen kormányellenőrzést nélkülöző csendbiztosi és rendőri rendszer sajátos működése maga után vonta a magyarországi közbiztonság teljes összeomlását. Az emiatt kialakuló elégedettség hatására a kormány a szakmailag kiválóan működő csendőrség mellett döntött. A széles jogkörrel felruházott testület fegyelmét és szigorú ellenőrzését osztrák minta alapján a testület katonai jellegén keresztül oldották meg. Az ellenőrzést az 1868. évi XLI. törvénycikk értelmében létrehozott honvéd bíróságokon kialakított ún. csendőrbíróságok végezték, akik a fegyelmi ügyektől kezdve a jogtanácsadáson át a nősülési ügyekig a csendőrség életének szinte teljes szabályozásában illetékesek voltak. Fontos momentuma volt ennek az ellenőrzésnek a csendőrség lőfegyverhasználatának behatárolása és az egyedi esetekben a jogszerűség vizsgálata. A fegyverhasználat jogi szabályozása az 1881. évi III. törvénycikken alapul, amelyben a csendőrt a katonai őr fegyverhasználati jogával ruházták fel. Szolgálatának teljesítése közben szükség esetén bárki ellen fegyvert alkalmazhatott. A fegyverhasználat esetei szellemiségükben megegyeztek a mai korszerű lőfegyverhasználati esetekkel. Ez csak a rendszeresített fegyverekre vonatkozott, a karabélyra, a forgópisztolyra, a szuronyra és a kardra. Minden más fegyvert csak végszükség esetén alkalmazhatott. A fegyverhasználatot minden esetben kivizsgálták ha halált okozott.

0703	Csendőrség és hírszerzés 1930-1945	CSÓKA Ferenc	VII. (1998) 8.	17

A Magyar Csendőrség hírszerzéssel kapcsolatos ténykedése egészen 1930-ig pusztán eseti illetve esetleges volt. Az 1926-ban megfogalmazódott elképzelés alapján villámgyorsan megtörtént a struktúra kialakítása és az állomány felkészítése. 1928-ra már kialakították a 7 nyomozó alosztály kereteit, egy budapestit és további egyet-egyet csendőrkerületenként. Az állomány felkészítése 1930 elejére befejeződött. 1930. március 1-ével azonban csak az 1. budapesti, 3. szombathelyi, az 5. szegedi és a 6. debreceni nyomozó alosztály került felállításra. Munkájuk jogszabályi alapjaként a belügyminiszter által kiadott „Utasítás a magyar királyi csendőrség nyomozó alakulatai számára” című könyv szolgált. Esztendeig tartó működés után már szükségesnek látszott a politikai természetű ügyek központosítása. A területi visszacsatolások után létrejött a 8. kassai, a 8/1 ungvári, a 9. kolozsvári és a 10. marosvásárhelyi nyomozó alosztály. Az alosztályokat és a határszéli valamint a belterületi szárnyakat rádióállomásokkal szerelték fel. Tevékenységük többek között a besúgórendszer kiépítésére, a külföldi, főleg provokatív sajtó valamint a rádióadások figyelésére, külföldi hírek gyűjtésére terjedt ki. A másfél évtizedes működés során a Magyar Csendőrség ezen területen is kiemelkedő teljesítményt nyújtott.

0704	A Kanadai Királyi Lovas Csendőrség	DOMOKOS Sándor	VII. (1998) 8.	21

A Királyi Kanadai Lovas Csendőrség katonai jellegű megszálló egységből vált rendfenntartó testületté. 1860-ban már Mounted Riflemen néven hivatalosan is létezett. Jellegét Kanada első miniszterelnöke, Sir John MacDonald határozta meg, olyan testületet hozva létre, mely elsősorban nyugati irányban történ terjeszkedés védelmét, valamint a lázadások leverését célozta. Első ilyen jelentős feladatuk 1884-ben a Louis Riel vezette métisek második felkelésének leverése volt. A feladatkörükkel meglepő ellentétben az indiánokkal barátságos viszonyt ápoltak. A Sziklás-hegységtől keletre fekvő térségekben 1874-től erődök létesítésével biztosították jelenlétüket és a könyék ellenőrzését. Katonai alakulatként a már csak Mounties néven ismert lovascsendőrök a Brit Birodalom és Kanada minden háborújából kivették a részüket, beleértve a két világháborút is. Ennek ellenére a bűnüldöző tevékenység előtérbe kerülése már 1886 után elkezdődött. A testület jelentős szerepet vállalt Yukon és a Sarkkörön túli területek civilizálásával és az aranyláz idején a rend fenntartásával. A mai napig is jelenlevő testület modernizálása Cortland Starnes commissioner 1923-as parancsnokká történő kinevezésével kezdődött el. A testület hatékonyságát jellemző, hogy létszáma 22 632 fő, ám ebből mindössze 416 személy van tiszti, illetve 879 fő van zászlósi rendfokozatnak megfelelő beosztásban, illetve valamivel több, mint hatezer közalkalmazottból és köztisztviselőből álló polgári állománya van. Az állomány többi része végrehajtó szolgálatot lát el. A városok, Newfudland, Quebec és Ontario provinciák kivételével az egész ország közbiztonságáért ez a nem egészen 23 ezer fős testület felel.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0705	Pandúrság helyett csendőrség Baranyában	ERNYES Mihály	VII. (1998) 8.	27

A szabadságharc leverése után Baranyában is császári csendőrség tartotta fent a rendet. A pandúrság viszont továbbra is megmaradt, bár 1850-től csendőr parancsnokság alá került. Később a megye visszakapta a pandúrokat, de őrjáratot csak ott teljesíthettek, ahol nem volt csendőrség. A kiegyezés után egyedül a pandúrság maradt meg rendfenntartó szervként, ám az szervezetlensége és fegyelmezetlensége miatt a közbiztonság megfelelő őrizetére képtelen volt. Az 1881.évi III. törvénycikk életbelépése után Baranyában is felállították a csendőrséget. Ekkor leltárt készítettek a pandúrság erőiről és eszközeiről. 1882-ben már kellett tudni a vármegyének azt, hogy pandúrság helyébe csendőrség lép. A pandúrokat tervezet szerint 1884. év végén elbocsátották. Ezután csendőrkerületnél szolgáló 20 tiszt és 780 csendőr megkezdte tevékenységét. A működés megkezdésekor a közönség nem volt kioktatva arról, hogy a csendőr ugyanúgy használja fegyverét, mint a katona, ezért kezdetben nagyon sok volt a fegyverhasználat.

0706	A csendőrség és a történelmi egyházak kapcsolatai a Horthy-korszakban az el nem ismert felekezetek kezelése tükrében	FAZEKAS Csaba	VII. (1998) 8.	34

Abból a tényből kiindulva, hogy a vallás egyidős az emberrel, tudomásul véve azt, hogy amióta vallás van, léteznek egymással ellentétes nézeteket képviselő felekezetek, melyek valamennyi történelmi kor, valamennyi államalakulatában megjelentek. Ezen kisegyházak megjelenése, terjedése, társadalmi kapcsolatai szerteágazó és összetett problémarendszert jelentettek. Arra, hogy a történelmi egyházak és az állami szervek hogyan működtek együtt a kisegyházak visszaszorítása érdekében, kiváló példa a Horthy Miklós kormányzó nevével fémjelzett korszak. A korabeli magyar állam erősen épített a történelmi keresztény egyházak támogatására, különösen a római katolikus egyházéra, a nemzeti öntudat és egyfajta nemzeti keresztény ideológia kiépítésében. Nagyon szigorúban szabályozták a szabad vallásgyakorlást, gyakran áthághatatlan jogi akadályokat emelve. Több esetben karhatalmi erőt is alkalmaztak kisebb egyházak visszaszorítására. Gyakran börtönbe vetették, meghurcolták terjesztőiket.

0707	A csendőrkerület rendvédelmi tevékenységének értékelése	FORRÓ János	VII. (1998) 8.	41

Napjainkra az 1867-es kiegyezést követően a II. világháború végéig terjedő időszakra vonatkoztatva megtörtént a korszak önvédelmi szervei történetének a feldolgozása. Sajnálatosan nem került megfelelő részletességgel kidolgozásra a rendvédelmi szervek szakmai munkája. Ezen tanulmány ezt a hiányosságot próbálja ha nem is kiküszöbölni, de enyhíteni. A 2. székesfehérvári csendőrkerület történetének feldolgozásával, mint egy keresztmetszeti képet adva a csendőrség szakmai tevékenységéről. A csendőrség olyan sajátos katonai szervezet volt, amely alaptevékenységében nem katonai, hanem a közbiztonsági szolgálatban, mint rendvédelmi szervezet működött. Alapvető feladataik voltak: a portyázás (mai szóval járőrszolgálat), a büntetendő cselekmények elkövetőinek felderítése, gyanús személyek figyelése, ellenőrzése, nyomozott-körözött személyek figyelése, elfogása. Minden területen kiemelkedő eredményességet tapasztalhatunk, melyet a sajtó révén a lakosság irányába megfelelően propagáltak is.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0708	Az őrs mindennapi élete	KAISER Ferenc	VII. (1998) 8.	46

A Magyar Királyi Csendőrség legkisebb szervezeti egysége az őrs volt. A vidéki ember számára az őrsön élő állomány volt a Csendőr, akivel mindennapjai során kapcsolatba került. Fő feladatuk a vidék közbiztonságának a megőrzése volt. A körzetek portyázása és ellenőrzése, valamint az őrs belső élete általában egyhangúan telt. Viszonylag ritkán fordult elő súlyos bűncselekmény. A portyázó járőr két főből állt, akik gyalogosan, vagy lovon látták el feladataikat. Általában puskával, szuronnyal, karddal, esetleg pisztollyal voltak felfegyverezve, további járőr felszerelésként bilincset, fűzőláncot, különféle űrlapokat és jegyzőkönyveket vittek magukkal. Az őrs állományát - különösen a nőtlen állományt – közgazdálkodás keretében látták el. Minden őrsnek volt kisebb vagy nagyobb konyhakertje, kisebb gyümölcsöse, vagy szőlőse. Egyes esetekben állatokat is tartottak. Időbeosztásuk rendkívül szigorú volt, gyakorlatilag alig volt szabadidejük. Viselkedésüket szigorú magánéletre is kiterjedő szabályok határozták meg. Mégis fizetésük és ellátottságuk a kor viszonyai között, biztos megélhetést jelentett.

0709	A Magyar Királyi Csendőrség a második világháború hadműveleteiben	KESERŰ István	VII. (1998) 8.	57

A második világháborúban a csendőrség a Délvidék kivételével1944-ig békeszolgálatot látott el. 1944-ben a háború elérte az ország keleti szakaszát és elkezdődtek az ország ellen a légi támadások, partizánakciók. A katonai vezetés hadműveletei során felhasználta a csendőrséget, ám mivel nem vették figyelembe adottságaikat, képzettségüket, indokolatlanul nagy veszteségeket szenvedtek. A csendőrök a fenti problémák ellenére jól megállták helyüket a frontszolgálatban. Végletekig kitartó csendőrök gyakran szó szerint az utolsó leheletükig küzdöttek. A háború utolsó szakaszában részesei voltak a németek elkeseredett utóvédharcainak, így sorsuk pusztulás és hadifogság lett. A Budai várban rekedt erők egyetlen híradó eszköze a csendőr rádió volt, melynek utolsó üzenete tükrözi a csendőrök elszántságát: „ A királyi vár romjai között teljesen körül vagyunk zárva. Kenyerünk, vizünk már napok óta nincs. Életünkkel leszámoltunk, sorsunkat a jó Istenre bíztuk.” A Budavári harcokat egyetlen csendőr élte túl a 3000-ből.

0710	Csendőrök az emigrációban	KISS Gábor	VII. (1998) 8.	60

A második világháború és az azt követő politikai rendszer miatt számos csendőr kényszerült emigrációba. Mivel a testületet feloszlatták, tagjait kollektív alapon háborús bűnössé nyilvánították. A külföldre szorult csendőrök Jegenyés Pál főtörzsőrmester létrehozta a bajtársi levelet, mely 1947-től napjainkig összeköti a csendőröket. Ez a levél komoly rendvédelem-történeti érték. Okmányerejű bizonyítéka a csendőrsors minden változásának. Méltó példa minden hivatásos számára, hogy ez a munka nem csupán munkaviszony, hogy képes összehozni és összetartani embereket még a legsanyarúbb körülmények között is. A csendőrök hármas jelszava: „Híven, becsülettel, vitézül.” Számukra ez nem csak szóvirág volt, ezt a három szót nem csupán írták, de élték is.

0711	A magyar királyi csendőrség hagyományai, muzeális emlékanyagainak őrzési helyei hazánkban és külföldön	KISS István Géza	VII. (1998) 8.	62

Magyar Királyi Csendőrség történetének, hagyományainak, ismert és még feledhető emlékanyagainak összegyűjtése és feldolgozása, bemutatása valamint megőrzése kiemelt, nagy körültekintő feladat. Eljött az idő, hogy a külföldön szétszórtan található csendőrbajtársak által őrzött emlékek méltó helyükre kerüljenek. Száz esztendővel ezelőtt már létrejött egy csendőr bűnügyi múzeum, mely főleg oktatási feladata volt. A két világháború között már megpróbálták újjáéleszteni a hagyományokat, de a harcok kimenetele ezt megakadályozta. Most eljött az idő ezen hagyományok végleges újjáélesztésére. Ehhez hosszú évek tervszerű munkájára lesz szükség és arra, hogy a csendőrök felfogásához híven a gyűjtést és a feldolgozás becsülettel és vitézül valósítsuk meg.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0712	Hadifogságom éveiről	KOVÁCS Jenő	VII. (1998) 8.	68

Ezen tanulmány Dr vitéz KOVÁCS Jenő 1945. február 12-i szovjet hadifogsága esését, külföldre hurcoltatását és külföldi hadifogságát mutatja be, méghozzá szerencsére első kézből, saját elbeszélése révén. Hosszú fogságából hazatérve egyenesen az ÁVO szárnyai alá került, ami még a hadifogságnál is jobban megviselte.

0713	A Werndl fegyverek	LUGOSI József	VII. (1998) 8.	73

A hátul töltött fegyverek megjelenése új korszakot nyitott a puska történetében. Az 1866-os Königgratz-i csata bebizonyította a hátultöltő fegyverek fölényét. Az Osztrák-Magyar Monarchiában az elöltöltő fegyvereket alakították át hátultöltővé Wanzl tervei szerint. Az első eredeti hátultöltős puska a monarchiában az 1873/77 M. A neve Werndl karabély. A fegyver 11 mm-es volt, szuronnyal lehetett ellátni. Használhatósága egyszerűségében rejlett, emiatt számos helyen rendszeresítették. Gyalogságnál, vadászcsapatoknál, hadmérnöki, utászcsapatoknál, hadi tengerészetnél, csendőrségénél, dragonyosoknál, huszároknál és dzsidásoknál egyaránt alkalmazták gyalogos és lovas változatait.

0714	Maréchaussée-tól a Gendarmerie Nationale-ig (A francia csendőrség történeti előzményei)	ŐRY Károly	VII. (1998) 8.	75

A királyi Franciaország, kontinensünk egyik meghatározó állama volt évszázadokon át, számos téren példát állítva Európa más államai számára. Franciaország hozta létre azt az őrtestületet, mely valamennyi csendőrség mintájául szolgált. Ezen testület első jelentős periódusa 1221 és 1474 közé tehető, neve Maréchaussée volt és mozgó katonai bíróságként működött. Erre a funkciójára azért volt szükség, mert a hadseregben szolgáló zsoldosok magától értetődőnek tekintették a hadműveleti területen a szabad rablást és egyéb erőszakos cselekményeket, ami különösen azért okozott problémát, mert a harcok jelentős része francia terülten folyt. A lakosság élete és javai védelmében létrehozott testület megfékezte az erőszakos cselekményeket. A háborús korszak vége után az elbocsátott, kóborló zsoldoscsapatok miatt továbbra is szükség volt testületre. A zsoldoscsapatok eltűnésével a Maréchaussée-t nem oszlatták fel, hanem minden tartományban meghonosították és állandó testületként fenntartották. Így született meg a francia csendőrség.

0715	A Magyar Királyi Csendőrség megalakulása és működése 1881-1918	PARÁDI József	VII. (1998) 8.	78

A magyar szabadságharc leverése után a francia mintára kialakított osztrák csendőrség tartotta fenn a rendet Magyarországon is. Ezalatt az idő alatt a csendőr elsősorban elnyomót jelentett. A kiegyezés után visszaállított pandúrintézmény viszont képtelen volt fenntartani a rendet. Emiatt született meg az 1881. évi III. tc. a Magyar Királyi Csendőrség felállításáról, melyet az uralkodó 1881. február 14-én szentesített. 1884-ben a csendőrség már az egész ország területén működött. Létszáma: 115 tiszt és 5052 fő legénység. Alacsony létszáma ellenére rendkívül magas hatékonysággal működött. Ezt egyrészt központosított szervezetével és erős belső fegyelmével, másrészt tagjainak hivatástudatával és a folyamatos fejlesztésekkel érték el. A közbiztonság őrizete mellett a csendőrség határőrizeti feladatokat is ellátott.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0716	Csendőrpuccs vagy zászlószentelés? A budapesti deportálások leállítása	RAVASZ István	VII. (1998) 8.	84

Magyarország német megszállását követően megkezdődött a zsidóság gettókba kényszerítése, majd deportálása. A német jelenlét miatt egyre inkább felbátorodott szélsőjobb egyre gyakrabban gondolt a kormányzó hatalmának névlegessé tételére. A zsidó rendeletek kiadása után a zsidók gettóba tömörítését. A gettók gyűjtőtáborok voltak, legtöbb esetben téglagyárak területén, ahol embertelen körülmények uralkodtak. Innen indították őket marhavagonokban a birodalmi haláltáborokba. Horthy Miklós ellenezte a deportálásokat, de csak akkor mert lépni, amikor már a budapesti zsidóság kitelepítésére került volna sor. A deportálás támogatására összevont csendőrségi alakulatokat honvédségi erő igénybevételével szétoszlatta. Ezzel végképp elvesztette Hitler bizalmát.

0717	A határszéli csendőrség fegyverhasználata	SALLAI János	VII. (1998) 8.	88

Az 1867-es kiegyezés következtében magyar kérésre felszámolták a katonai határvidékeket és Magyarországnak csak a külső, azaz birodalmon kívüli országokkal közös határát őrizték. A határok őrizete, a határok fenntartása különösen a román-magyar, szerb-magyar határon jelentős feladattá vált, melyet részben a Határszéli Csendőrség látott el. A körülmények miatt fegyveres járőrszolgálatra volt szükség. Csendőr bárkivel szemben használhatott fegyvert, társadalmi rangra tekintet nélkül. Akkor is lőhetett, ha az ellenőrzendő személyek felszólítására nem álltak meg. Erre a szigorú intézkedésre első sorban a csempészet megakadályozása miatt volt szükség. A Határszéli Csendőrség feladatait az első világháború kitöréséig végezte, amikor is a hadsereg átvette a határok őrizetét.

0718	A Magyar Királyi Csendőrség szerepe az északi demarkációs vonalon 1919-1923	SUBA János	VII. (1998) 8.	91

Az első világháború után Magyarország határait demarkációs vonal jelölte ki. Északon a Csehszlovák megszállás alá került magyar területek és az anyaország között fennálló kapcsolatokat a demarkációs vonal nem tudta elvágni. Az ideiglenes határon 5-5 km széles sávban megengedték a mezőgazdasági forgalmat, ami rövidesen 10 km-re bővült. A magyar- csehszlovák vasúti együttműködést külön egyezmények szabályozták. A határőrizeti és vámhatósági feladatokat a vámőrség látta el. A fent említett körülmények miatt a kishatárforgalom igen jelentős és nehezen ellenőrizhető volt. A forgalom összesen 51 vám és 92 mellékúton zajlott, a többit lezárták vagy járhatatlanná tették.

0719	A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941	SZAKÁLY Sándor	VII. (1998) 8.	95

A magyarországi Tanácsköztársaság után hatalomra került új rendszer az élet és vagyonbiztonság megteremtése érdekében már hatalma első heteiben hozzáfogott a csendőrség korábbi formájában történő visszaállítására. Törvényi szabályozás csak később következett be, az 1922. évi VII. tc.-vel, addig az 1881. évi III. tc alapján jártak el. Létszámát 18084 főben állapították meg. Felszerelésük egyenruha, kakastollas kalap, csendőrkard és feltűzött szuronyú puska volt. Egy őrjárat időtartama 16-35 óráig tartott. A járőrszolgálat mellett csendőrség nyomozó szervvel is rendelkezett. Említésre méltó még a képzés szervezettsége és a csendőrség tagjainak védelmét szabályzó szigorú előírások.

0720	Katonából csendőr, csendőrből járőrvezető	SZELEI József	VII. (1998) 8.	103

Az 1930-as években egyre több katonai alakulatot rejtegettek fedőnév alatt a szabad fegyverkezés tilalma miatt. A fedő intézmények egyike volt a m. kir. Rendőr Újonc Iskola. Ide vonult be Szelei József 1937. október 1-jén katonai szolgálatára. A tanulmányban élményeit személyesen meséli el, ahogy a kiképzés után előbb Kárpátalja visszafoglalásában vett részt, majd a csendőrséghez átszerelve nyomozószolgálatot látott el. Figyelemre méltó, hogy a nyomozás során már akkor is a kriminalisztikai alapkérdésekre építve dolgoztak.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0721	Fejezetek az osztrák csendőrség történetéből	ZACHAR József	VII. (1998) 8.	105

Ferenc József trónra kerülése után a Habsburg Birodalom kemény, központosított politikát követett. Mindamellett lehetőséget kellett biztosítani a feudális korlátok lebontására és a kapitalista fejlődés biztosítására. Ez megkövetelte egy új összbirodalmi biztonsági fegyveres erő megteremtését is. Alexander Bach indítványa alapján az uralkodó elrendelte az Osztrák Csendőrség felállítását. Komoly akadályt jelentett azonban a magyarok passzív ellenállása, majd a vesztes itáliai háború. Ezen események kényszerítették az uralkodót a magyarokkal történő kiegyezésre. Ezek után az Osztrák Csendőrség kivonult Magyarországról, azonban az örökös tartományokban eredeti formájában a világháború végéig fennmaradt.

0722	A m. kir. Csendőrség rendfokozati rendszere és jelvényei	ZEIDLER Sándor	VII. (1998) 8.	110

Az 1881. évi III. tc. által megalapított csendőrség katonailag szervezett őrtestület volt, ezért rendfokozati jelei a honvédséghez hasonlóak voltak. A tisztikar rendfokozatai lényegében megegyeztek a honvéd tisztekével, a legénységé azonban módosult. A háború következtében a rendfokozatok felhígultak. Emiatt a Károlyi-kormány új rendfokozati rendszert léptetett életbe, amely a csendőrség feloszlatásáig fennmaradt. A tanulmány tartalmazza a rendfokozatok pontos leírását, a különböző ruházaton viselt egyéb jelzéseket.

0801	Emlékezés gróf Lónyai Menyhért pénzügyminiszterre	JOÓ Gábor	VIII.(1999)9.	13

A XIX. század egyik jelentős államférfijának, gróf Lónyai Menyhértnek állít emléket ezen tanulmány, akinek döntő szerepe volt a magyar pénzügypolitika helyretételében. Ezáltal személye elválaszthatatlanná vált a pénzügyőrség illetve más rendvédelmi szervek történelmétől. A bölcselet és az államtudomány doktora, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, miniszterelnök, pénzügyminiszter volt. 1822. január 6-án született a Bereg megyei Nagy-Lónyán. Már fiatal korában is részt vett a politikai életben és az 1843-as országgyűlésen Széchenyit támogatta. 1845-ben megnősült, felesége Kappel Emília lett. Szerepet vállalt az 1848/49-es kormányban, ezért a világosi fegyverletétel után külföldre menekült. Királyi kegyelmet kapott, ezért hazatérhetett. Hazatérése után élesen bírálta az abszolutizmus pénzügyi politikáját. A kiegyezés idején is tagja az országgyűlésnek, az Andrássy-kormányban pénzügyminiszteri tárcát kapott. 1870-ban közös pénzügyminiszterré nevezték ki, ekkor kapta az uralkodótól grófi rangját is. Budára visszatérve miniszterelnök lett, de hamarosan lemondásra kényszerült. Budapesten, 1884. november 3-án meghalt.

0802	A Magyar Királyi Pénzügyőrség feladatai a gazdasági rendvédelemben a két világháború közötti időszakban	KISS István Géza	VIII.(1999)9.	15

A Magyar Királyi Pénzügyőrség megalakulását követően a Pénzügyminisztérium XIII. ügyosztályába kerül besorolásra. Ezzel párhuzamosan folyik a császári és királyi pénzügyőrségi osztályparancsnokságok felszámolása, feladataikat pénzügyigazgatóságok vették át. Feladataik közé tartozott az adók és egyéb állami jövedelmek beszedése. A határszéli pénzügyőrség a határvám beszedése mellett határőrizeti feladatot is ellátott, de ennek ellátását már a Belügyminisztérium felügyelte. Az első világháború után átmeneti időszak következett, számos pénzügyőrt kényszernyugdíjaztak vagy elbocsátottak. A Horthy-rendszerben végül helyreállították a rendet és a pénzügyőrség is folytathatta tevékenységét. Az ezt követő időszak jelentős fejlődést hozott és a bővülő feladatokat a területi visszacsatolások is szaporították. Mindennek a második világháború végére beálló hadi helyzet vetett véget, melynek hatására a pénzügyőrség szétesett.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0803	Rendőri nyugdíjpénztárak tegnap és ma, szociális gondoskodás	KÖVESI László	VIII.(1999)9.	24

A rendőri nyugdíjpénztárak története 1898-ig nyúlik vissza. A rendőrség tisztikara, detektívtestülete és őrszemélyzete a nyugdíjba vonuló testületi tagok csekély nyugdíjának kiegészítésére és ténylegesen szolgáló tagok, valamint családjuk megsegítésére nyugdíjpótló és önsegélyező egyesületet alapítottak, a belügyminiszter támogatásával és jóváhagyásával. Az első világháború után 1922-ben kezdhették el újra az egyesületei vagyon alapítását. Számos ingatlant, üdülőt, bérházat szereztek. A történelem vihara sajnos elsöpörte a szervezetet, pedig a kérdés még száz esztendő múltán sem veszítette el aktualitását. Így jött létre 1995-ben non-profit szervezetként három pénztár a hagyományok folytatására, melyek taglétszáma és vagyona folyamatosan gyarapszik. Sajnos a tanulmány készítésekor a Belügyminisztérium hivatalosan még nem ismerte el egyik pénztárat sem.

0804	A magyar határőrizet teendői a nemzetgazdaság védelme terén az Osztrák-Magyar Monarchiában és a két világháború közötti Magyar Királyságban	PARÁDI József	VIII.(1999)9.	26

A tanulmány az Osztrák-Magyar Monarchia, ezen belül Magyarország és a Kárpát-medence, valamint a Trianon utáni Magyarország rendvédelmét vizsgálja. Az emberiség történelme során valamennyi társadalom óvta gazdasági alapjait a külső és belő ellenségekkel szemben. A magyarság történetében a kiegyezéstől a II. vh-ig terjedő időszakon belül is jelentős változásokon ment keresztül a határőrizet és annak nemzetgazdasági aspektusai. A monarchia társországai közötti határok nyitottsága leginkább a mai európai közösség államai közötti határokéhoz hasonlítható. Ausztria és Magyarország gazdaságát legalább annyi szál fűzte össze, mint amennyi elválasztotta. A magyar határőrizet védte a nemzetgazdaság munkaerő alapját, feltartóztatták a kötelező katonai szolgálat alól kibújni szándékozókat. A Romániával, majd Szerbiával folyó vámháború jelentős feladatokat rótt a magyar határőrizetre. Trianon után a magyar határőrizetnek kettős funkciót kellett ellátnia, honvédelmit és rendvédelmit. A nyitott határokat a lezárt határok szisztémája váltotta fel.

0805	A székesfehérvári csendőrkerület teendői a vagyon elleni bűncselekmények megelőzésében és felderítésében	FORRÓ János	VIII.(1999)9.	32

A Magyar Királyi Csendőrség feladatai közé tartozott az elkövetett büntetendő cselekmények tetteseinek kinyomozása. A csendőri nyomozás járőrszolgálat keretében nyílt nyomozati cselekményként került végrehajtásra. A csendőrőrs önállóan nyomozott. A nyomozati munka eredményessége érdekében folyamatosan kapcsolatot tartottak a lakossággal, értékelték a bűnügyi helyzetet és ezek alapján szerveztek razziákat, közbiztonsági akciókat. Tevékenységük során szorosan együttműködtek a közigazgatással és a rendőrséggel. A csendőrség tevékenységéről szóló kimutatások szerint az e formában végzett nyomozás alapvetően eredményes volt.

0806	A csendőrőrs gazdaságvédelemmel kapcsolatos feladatai a két világháború között	KAISER Ferenc	VIII.(1999)9.	39

Magyarországon 1945-ig a Magyar Királyi Csendőrség felelt a vidék közbiztonságáért. A csendőrség katonailag szervezett, szigorú hierarchia szerint tagozódó testület volt. Fő feladata a közbiztonság megőrzése érdekében járőrszolgálatokat teljesítettek. A csendőrség legkisebb szervezeti egysége az őrs volt. A csendőr kettős jogkörben tevékenykedett. Egyrészt, mint katonai őr, másrészt, mint polgári hatósági közeg. Feladataik közé tartozott a körzethez tartozó boltok, kocsmák és italmérések, különféle vásárok, illetve zenés-táncos mulatságok ellenőrzése. Népszerűtlenebb feladat volt az adóbehajtásban való részvétel. Egyes alakulatok a határőrizetben is részt vettek. Állandó feladatuk volt a csempészet elleni harc. A II. vh alatt a csendőrség részt vett a német vasúti szállítmányok biztosításában és a zsidóság 1944-es deportálásában.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0807	A Magyar Királyi Csendőrség szolgálati teendői a vagyonbiztonság ellen irányuló bűncselekmények megelőzésében és felderítésében	SIMON Ferenc	VIII.(1999)9.	45

A tanulmány személyes élményeket tartalmaz egy csendőr járőrszolgálatról. A szolgálat előtti eligazítás olyan volt számukra, mint papnak az igehirdetés. A járőr először a legnépszerűtlenebb feladattal, adóbehajtással kezdi a napot. Egy szegény család utolsó sertését kellene lefoglalni. Hiába az özvegy könyörgése, az adót meg kell fizetni. Ám a járőrparancsnokban győz az emberség: az asszony behívja a házba és titokban saját zsoldjából ad neki, hogy az adósságát kifizethesse. Ilyen események között zajlik a csendőrélet, melyeket szerencsénkre első kézből hallhatunk a tanulmány előadójától.

0808	A m. kir. Honvédség és az rv. szervek feladatai a Magyarországon átmenő német vasúti szállítmányok szabotázs elleni védelmében a II. vh. alatt	SUBA János	VIII.(1999)9.	49

A magyar vezérkar 1940-ben kidolgozta a Magyarországon átmenő német vasúti- és vízi szállítmányok szabotázs elleni védelmét, melyek elsősorban Romániába irányultak. A biztosításnak 3 fokozatát dolgozták ki, a megfigyelő, a fokozott és a szigorított biztosítást. A legalacsonyabb intenzitású a megfigyelés volt. A második a fokozott biztosítás, míg a legszigorúbb a szigorított biztosítás. A biztosítási feladatokat a vámigazgatási- és pénzügyőri szervek, a rendőrség, a MÁV szervek, a határőrség és a csendőrség szoros együtt működésben szigorúan megszabott feladatok szerint végezte. A feladatok a jelentéstől a műszaki vizsgálaton és az őrzésen át egészen a portyázásig, a kishatárforgalom leállításáig terjedtek.

0809	Egy vádalku tanulságai a XIX. Század magyar bűnüldözésében	SZABÓ József János	VIII.(1999)9.	61

Az alkotó éppen Igmándy-Hegyessy Géza volt testőraltábornagy életéről szóló iratokat kutatta, amikor a kezébe kerültek egy érdekes vádalku iratai, amelyek az utolsó betyárbanda elfogásáról szóltak. A XIX. század közepén a szegénylegények menekültek a hosszú katonai és földesúri szolgálatok elől – ők a nép képzeletében hősként éltek. A referátum bemutatja hogyan is jött létre a vádalku intézménye, és milyen nehézségek is előzték meg a betyárbanda felszámolását. Királyi engedélyre volt szükség ahhoz, hogy az első sikertelen próbálkozás után mégis pozitív végeredménnyel záruljon az eset. A vádalku megkötése királyi kegyelemmel járt, meglétéről csak nagyon kevesen tudhattak. Az előadás végén megismerheti az olvasó az elfogás során keletkezett iratokat, melyek a Baranya megyei Levéltárban találhatók meg.

0810	A gazdaság védelmének tapasztalatai Németországban	SZIKINGER István	VIII.(1999)9.	64

A rendvédelem kifejezést a német jog nem ismeri. Ehelyett a rendészetet alkalmazzák, mely kétségtelenül közös vonásokkal rendelkezik a magyar rendvédelemmel. A németek rendészeti fogalma a XV. század folyamán jelent meg. Az akkori társadalom nem ismert a gazdaság önállóságát. A rendészet fejlődésével változások következtek be. A XVII. század második felétől bekövetkező változások az 1794-es porosz Allgemeines Landrecht megalkotásához vezetnek. Nyilvánvalóvá vált, hogy a rendészetnek ki kell vonulnia a gazdaság területéről, legalábbis ami a közhatalmi befolyást illeti. A közhatalom mozgástere a gazdasági szférában folyamatosan csökkent egészen a nemzeti szocializmus időszakáig. A II. vh-t követően a kettészakadt Németország két része homlokegyenest ellentétes politikát folytatott. Az újraegyesülés után egyértelművé vált, hogy a bűnüldözés pozícióit javítani kell a gazdasági bűnözés elleni harcban.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0811	A Vámhivatalok a két világháború közötti Magyar Királyságban	KISS István Géza	VIII.(1999)9.	72

A kiegyezést követően Ausztria és Magyarország kereskedelmi- és vámszerződéséről szóló törvény változatlanul hagyta a határvámhivatalok szervezetét és működését és fenntartott az 1854. évi vámtarifa meghatározásait is. 1871-ben történt meg, a független magyar vámhivatali rendszer kialakítása. A vámszolgálatot szakmailag kiképzett vámtisztviselők látták el. Az I. vh után a forradalmakat követő hatalmi rendszer a történelmi Magyarország közigazgatását igyekezett visszaállítani. A személy- és áruforgalom ellenőrzésére és a határ őrizetére 1921. augusztus 25-én alakult meg a Magyar Királyi Vámőrség. A tanulmány részletesen elemzi a vámőrség feladatait, tevékenységének szabályzóit és szervezetét.

0812	A Vörös Őrség gazdaságvédelmi feladatai	ŐRY Károly	VIII.(1999)9.	78

Az 1919. március 21-i államcsínyt követően kiépülő proletárdiktatúra új gazdasági koncepcióval lépett fel és a meglévő tulajdonviszonyok radikális átalakítását tűzte maga elé. Ez a törekvés jelentős akadályokba ütközött. A nyersanyagok beszerzését és a külkereskedelmet megbénította az Antant gazdasági blokádja. A cseh kormány például a kórházak, iskolák és lakóházak fűtésére megrendelt lengyel szénszállítmányokat sem akarta továbbengedni. Az ellenséges környezetben megnőtt a Vörös Őrség gazdaságvédelmi feladata. Miközben a Forradalmi Kormányzótanács kimondta a magántulajdon megszűntetését, a lefoglalásokat a Vörös Őrségnek kellett végrehajtania. Általános munkakényszert mondtak ki és lefoglaltak minden fellelhető élelemkészletet. Nyersanyaghiány már a só ellátásban is zavart okozott. Tovább nehezítette a gondokat a pénzgazdálkodás súlyos zavara.

0813	A dualizmus kori Magyar Pénzügyőrség és Vámhivatalok	PARÁDI József	VIII.(1999)9.	82

A Magyar Királyi Pénzügyminisztérium a kiegyezés után jött létre, melynek külön osztálya foglalkozott a pénzügyőrséggel. A pénzügyőrség feladata a szolgálati szabályzatában került rögzítésre. A testület egyenruhás, fegyveres őrtestület volt. Végleges formáját a pénzügyőrség a XIX. század utolsó évtizedére érte el, mely egészen az I. vh végéig fennmaradt. A vámvizsgálatokat a vámhivatalok végezték. Vámkezelés alól az uralkodóház tagjai, államfők, külföldi országok uralkodói és családjaik, valamint kíséreteik mentesültek. Az eljárás során 12 féle hivatalos okmányt használtak.

0814	Egyenruha, kényelem, demokrácia és gazdasági kihatásai 1868-1993	SALAMON Iván	VIII.(1999)9.	86

A dualizmussal létrejött önálló rendvédelmi szervek minden tekintetben a honvédség mintáját követték. Ennek felelt meg ruházatuk, magatartásuk, rendfokozataik és ékítményeik. Az egyenruházat élesen elkülönült a hétköznapi ruházattól. A viselet nehéz volt, vastag, szoros és kényelmetlen. Ebben az időben természetes dolognak számított, hogy az őrtestületek legénységét hivatalos időn kívül is szolgálatra lehetett fogni. A szabályzat egészen a magánéletnek a legbelsőbb szféráiba is beavatkozhatott. Civil ruhát még szolgálaton kívül sem volt szabad ölteni. Külön problémát jelentett, amikor nők is bekerültek a fegyveres testületekbe. Az 1960-as évektől megindul a korszerűsödés. Egyre inkább teret hódít a demokratikus szellem, megjelent az illetményrendszer, de ennek ellenére az egyenruha mind a mai napig problémát jelent.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0815	Gazdaságvédelem az 1920-as években a déli határ mentén	BACSA Gábor	VIII.(1999)9.	92

A gazdaság szilárdsága egy ország biztonságának fontos összetevője a szuverenitás egyik alapja, ezért minden állam kiemelkedő figyelmet fordít védelmére. Ez Magyarországon az 1920-as években az I. vh okozta károk a Tanácsköztársaság harcai és a trianoni békeszerződés által igen nehéz helyzetet eredményezett. Nem volt állandó határőrség, hol a katonaság, hol a csendőrség, hol mindkettő őrizte az államhatárt. Ekkor döntött a koronatanács a vámőrség megszervezéséről, mely 1921-től átvette a határőrzést. A gazdasági nehézségek leküzdésére több területen kormánybiztost neveztek ki. Kulcsfeladataik voltak a takarékosság, a pénzgazdálkodás szigorítása, a közélelmezés biztosítása. Sokan azonban visszaéltek hatáskörükkel, és az élelmiszert eladták. Jelentős problémát jelentett a csempészet és a magyar-jugoszláv demarkációs vonalon a termények átszállítása. A gazdasági nehézségek enyhítésére maga az állam is csempésztevékenységbe kezdett, ez volt a hivatalos csempészet.

0816	A határőrség szerepe az ország gazdaságának védelmében	KESERŰ István	VIII.(1999)9.	100

A határőrség tevékenységének fontos feladata volt az ország gazdasági védelme. A II. vh után a határok lezárása az ország létérdeke volt. Az Ideiglenes Nemzeti Kormány 1945. februárjában elrendelte a Honvéd Határőrség megszervezését. A határvadászok kemény harcot vívtak a csempészekkel. Megtörtént, hogy 8-10 teherautóból álló konvoj vitte a rabolt készletet félszáz, automata fegyverekkel ellátott csempész kíséretében. Az élelmiszerhiány miatt az élelmiszer kivitelt a belügyminiszter betiltotta. Később sor került a határőrizet és a határforgalom-ellenőrzés szétválasztására. Az elkeseredett harcok végül eredményt hoztak és a csempészeket sikerült visszaszorítani.

0817	A magyar határőrség aktuális gazdaságvédelmi feladatai a határforgalom ellenőrzésében	KOVÁCS Gyula	VIII.(1999)9.	103

A határőrség sajátos feladatai révén közvetve szinte valamennyi biztonságpolitikai összetevő, így a gazdaságvédelmi funkciók megvalósításában is érintett. Az államhatáron történtek jelzik azokat a változásokat, amelyeket az egymással érintkező rendszerek a belső- és nemzetközi jogrendben terveznek vagy megvalósítottak. A közelmúlt történései ezen állítást egyértelműen bizonyítják. Az osztrák bevásárló turizmus, az olasz turista járatok, majd később a jugoszláv embargó jelentős feladatokat teremtett a határőrségnek. Ezen feladatok ellátása során közvetlenül segíti a nemzetbiztonsági szerveket is. Ellenőrzi a Magyarországra belépő utasokat, a tartózkodás feltételeinek megléte szempontjából. Ezáltal gazdaságvédelmi funkciót is tölt be.

0818	A magyar határőrizet (kiemelten a hforg. ell.) szervek gazdasági rendvédelmi feladatainak jellemző sajátosságai a '40-es évek második felétől	NAGY György	VIII.(1999)9.	107

A szerző a mű elején tisztázza, miért is van szükség a határforgalom ellenőrzésére: az egyik alapvető ok az állam léte. A határforgalom- ellenőrzés célja az ország deklarált biztonságának szavatolása. A biztonság pedig nem más, mint a társadalmi, politikai, gazdasági, humanitárius, ökológiai és honvédelmi tényezők összessége, pozitív érvényesülése. Megismerhetjük a potenciális veszélyforrásokat, többek között a terrorizmust és a nemzetközi bűnözés elterjedését, ezek törvényi szabályozását. Az államhatárnak kettős vámhatár- és politikai határ jellege van. Az EU-hoz való csatlakozás, a schengeni és maastrichti igények teljesítése nemcsak hazánk, de az Unió érdekeit is védi. A II. világháború után a határrendőrség és a honvéd határportyázó század kiemelt helyet foglalt l a gazdasági rendvédelemben. A csempészek és bünözők határforgalma Nyugat felé erőteljesen nőtt. 1975-től nagy hangsúlyt kapott az idegenforgalmi politika kifejezése. Az ország gazdasági érdekei az idegenforgalmi stratégiában is megjelennek. A határforgalom-ellenőrzése és a zöldhatár őrzése egyaránt fontos feladat.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0819	A Magyar Királyi Vámőrség gazdaságvédelmi feladatainak tükröződése a korabeli szabályzatokban	SALLAI János	VIII.(1999)9.	111

Az I. világháború, a Tanácsköztársaság és Trianon után Magyarország kormánya teljesen új környezetben látott hozzá államigazgatásának. Elvesztette területének 2\3-át, földrajzi kincseinek nagy részét és új határvonal alakult ki. Az 1920-as éveken jelentős méretű vándorlás ment végbe. Kiemelt figyelmet kellett fordítani az országhatár őrizetére. A trianoni békeszerződés súlyosan korlátozta a fegyveres szervek létszámát, és emiatt a határ őrizetét 1921-től a magyar Királyi Vámőrség látta el. Tapasztalat hiányában nem kerülhetett sor azonnal határőrizeti szolgálati utasítás kidolgozására. 1925-ben adták ki a „Határszolgálati utasítást", mely szabályozta a határvédelem határőrizet megszervezésével kapcsolatos tennivalókat. Az első fejezete tartalmazta a határsértések, határesemények fogalmát, a második a „Végrehajtási Határozványokat". A Vámőrség fegyverhasználatát is az utasítás tartalmazta. Negyedik, egyben utolsó fejezet az ügykezelést, ügyforgalmat szabályozta. A Vámőrség 1921 és 1932 között kiemelt figyelmet fordított a gazdaságvédelmi területre, törekedett a szakszerű szabályzók kiadására. Segítséget nyújtottak feladataik végrehajtásában a „Határszolgálati" segédletek.

0901	A tájékoztató ("T") szervek és a Magyar Királyi Vámőrség	BACSA Gábor	IX.(1999) 10.	5

A referátum célja olyan szerv létrejöttének körülményének létezésének bemutatása, melynek célja, hogy a belföldi közállapotokról tiszta képet nyújtson a katonai parancsnokságoknak. Ez volt a "tájékoztató" ("T") szolgálat. Munkája szorosan összefüggött a nyilvántartó szolgálattal és a kémvédelemmel. A "T" szervek tagjai nem egy önálló szervezet tagjai, munkájukat nem főállásban végezték. Említésre kerül a műben a "T" szervek feladatai, melyek a nemzetvédelem, a bolsevizmus elleni védekezés, a sajtóellenőrzés és a határellenőrzés voltak.

0902	Egy csendőrőrs országos tekintélye	TAMÁSKA Endre	IX.(1999) 10.	12

Egy nagyon érdekes referátumból tudhatjuk meg, mekkora szerepet is tud betölteni egy kis csendőrőrs. A szovjetek ejtőernyős partizán egységeket dobáltak le hazánk területére, lengyeleknél is nagy tömegekben gyülekeztek már, rajtaütöttek a német őslakosságon, lemészárolták a legénységet és a lengyeleket is gyilkolták. Az esetleges szovjet partizán-betörés megakadályozására lépett fel a kis csendőrőrs és zárták el a magyar határ frekventált részeit. Ezen akció részleteit ismerhetjük meg az alkotó elmondásából, aki személyesen vezette azt.

0903	A magánnyomozás története	BOBÁK Artúr	IX.(1999) 10.	19

A referátum megpróbálja bemutatni a magánnyomozás kialakulását. Foglalkozik az elnevezéssel és a törvényi szabályozással. A mű fő vonulata az ezen tevékenységgel foglalkozók létszámának alakulása Budapesten és vidéken a címjegyzék adatai alapján. Bemutat elég sok hirdetést is karöltve a kérdéssel: vajon mikor alakulhatott ki ezen intézmény. Választ kaphatunk azon kérdéseinkre is, hogy mivel is foglalkoztak valójában a magánnyomozók.

0904	Szemere Bertalan, az első felelős magyar kormány belügyminisztere	BOTOS János	IX.(1999) 10.	33

Szemere Bertalan 1812. augusztus 27-én született Vatta községben. Ügyvédi diplomát szerzett, ismerkedett a közélettel, politikával, s fiatalon a Batthyány-kormány belügyminisztere lett. Feladatának érezte a hivatalnokok fizetésének felemelését, a határőrvidék helyzetét, a faluk községekké alakítását. Miután a Batthyány-kormány tagjai az ő kivételével lemondtak, mellőzött lett, de 1849. májusában visszatért a Belügyminisztériumba és a munka új lendületet vett. Megkezdte az országos rendőrség szervezését. 1849. augusztus 11-én lemondott tisztségéről és emigrált. 1865-ben tért vissza Magyarországra és 1869. január 18-án hunyt el Pesten.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0905	Gr. Ráday Gedeon és a szegedi királyi biztosság	CSAPÓ Csaba	IX.(1999) 10.	37

A királyi bizottságok jelentősége a XVI. Századtól erősödött meg, tevékenységük az élet számos területére kiterjedt, többek között járványok elleni védekezés, politikai, közigazgatási feladatok, parasztmozgalmak felszámolása. Ráday Gedeon a Dél - Alföldön kialakult helyzet miatt a királyi biztosi rendszer jól bevált gyakorlatához folyamodott, melynek eredményeként a közbiztonság hamar megszilárdult, a vizsgálati fogságban lévők száma több mint kétszeresére nőtt. A királyi biztosi intézményt 1872-ben oszlatták fel annak hatékonysága ellenére a nem éppen demokratikus eszközei miatt.

0906	A katonai rendőrség bemutatása	DAVOLA József	IX.(1999) 10.	40

Bepillantást nyerhetünk egy talán még fehér foltot képviselő terület kutatásába egészen az időszámításunk előtti Egyiptomtól, az Anjou-koron át a Napóleoni Franciaországig. Megtalálható milyen feladatokat is látott el ezen szervezet. Hazánkban a porosz-francia háború tapasztalatai alapján állították fel. Napjainkban is nagy jelentőséghez jut a NATO tevékenységek során. Négy főbb feladatot lehet megkülönböztetni: a közlekedés ellenőrzése, a törvény betartás ellenőrzése, a területellenőrzés, valamint a hadifoglyokkal kapcsolatos tevékenység.

0907	A polgári rendőrség korszerű alapelvei	DOMOKOS Sándor	IX.(1999) 10.	45

A műben két amerikai – Ramsey Clark és Joseph D. McNamara cikkeinek részlete olvasható. Ramsey Clark bemutatja, milyennek is kellene lennie a polgári rendőrségnek, azt összehasonlítja a militarista jellegű rendőrséggel. Ha durván lépnek fel a rendőrök, akkor a bűnözés is nő – a rendőrségnek a társadalom szerves részének kell lennie. Joseph D. McNamara rendőrfőnök átültette a gyakorlatba Clark elveit, egy férfi brutális megverése után és a bűnözés lecsökkent. Szabad népekkel szemben sohasem valósítható meg kegyetlen rendfenntartás.

0908	Szemere Bertalan ifjú évei	FAZAKAS László	IX.(1999) 10.	48

Bertalan 1812-ben a borsodi Vattán született. Már elemi iskola idején beszélt német, latin, görög nyelven. Sárospatakon járt jogakadémiára, ahol megtanult olaszul és angolul. Jogi pályára készült. Az itt eltöltött évek alatt kamatoztatta szervezőképességét, költői egyesületet is hozott létre. Mindvégig érdekelte az irodalom, de végül a politikai pálya mellett döntött. A nyugati országokba utazott, hogy tanulmányozhassa azon államok működését. 1836-ban, Borsod vármegye helyettes táblabírája, később egri járási főszolgabíró, majd másodalispán lett.

0909	Die Österreichische Gendarmerie in der XX. Jahrhundert	GEBHARDT, Helmut	IX.(1999) 10.	53

A német nyelvű tanulmány az osztrák csendőrség XX. századi szervezeti átalakulásait taglalja. Az Osztrák-Magyar Monarchia első világháborús felbomlását követően a császár lemondott a trónról, így nagy múltú, lombardiai mintára az egész Habsburg Birodalomban létrehozott csendőrség, amely addig a császári hatalom kivételes helyzetű támasza volt, átalakulásra Kényszerült. Az addig szigorú katonai testületként működő csendőrségből polgári rendvédelmi szervezet lett. Hagyományait mégis töretlenül mentette át a történelem viharain, annak ellenére, hogy ruházati, felszerelési és technikai újítások kérdésében Európában élenjár. Az osztrák csendőrség közbiztonsági feladatai mellett határőrizeti feladatokat is ellát.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0910	A rendvédelmi szervek újjászervezése 1919 és 1924 között	KESERŰ István	IX.(1999) 10.	59

Az alkotó újra ír a proletárdiktatúra bukása utáni Magyarország rendvédelmi szerveinek újjászervezéséről. Napjainkban az előző referátumra támaszkodik, de azt újabb kutatási eredményekkel kiegészíti, így még pontosabb képet kaphatunk arról, hogyan sikerült a rendőrséget államosítani, a csendőrséget újjászervezni, milyen feladatok hárultak ezen szervekre.

0911	Szociális kérdések és azok megoldásai a Magyar Királyi Pénzügyőrségben	KISS István Géza	IX.(1999) 10.	66

Az előadás célja megismertetni az olvasóval, hogy milyen körülmények között dolgozott a Magyar Királyi Pénzügyőrség megalakulásától egészen az 1940-es évekig. Megtaláljuk az önképzőkörökről szóló feljegyzéseket, az egyenruha változását. Betekintést nyerhet az olvasó a szervezetet érintő reformokba, a kinevezések menetébe, valamint az olyan szociális kezdeményezésekbe, mint például az üdülőhelyek. Szó esik a Pénzügyőrségi Múzeumról, illetve a különböző segélyekről.

0912	Rendőrség Budán, Pesten és Budapesten 1849 és 1882 között	KÓSA László	IX.(1999) 10.	71

Buda, Pest és Óbuda egyesítése előtt a rendőrség kis létszámú volt, majd az 1840-es évektől kezdték emelni a létszámot és a korszerűsítést. A 3 város egyesítésére 1873-ban került sor, és a kiadott törvény elrendelte a közös rendőrség kialakítását is. Az előadó elénk tárja a korszerű rendőrség kialakulásához vezető út fontos időszakának jellemzőit, bemutatja az összefüggéseket és a törvényi szabályozásokat.

0913	A közúti közlekedés rendjének szabályozása 1872-től napjainkig, különös tekintettel Budapestre	KÓSA László	IX.(1999) 10.	77

A budapesti közlekedés-rendészet kialakulása Pest, Óbuda és Buda egyesítését kimonó törvénycikk megalkotásával kelt életre. A gyorsan növekvő igények miatt szükségessé vált a sínpályás közlekedési eszközök, majd a villamost bevezetése, illetőleg elszaporodtak az „auto mobilok” is. Az új közlekedési rendszer rengeteg balesetet okozott, melynek megoldása a rendőrségre várt, és létrehozták a Közigazgatási Osztályt, illetve a Közlekedési Alosztályt. A referátum végigvezeti a közlekedés szabályozását az első KRESZ-től kezdve a bővülő igényeknek és követelményeknek megfelelően egészen napjainkig, statisztikai adatokkal kiegészítve.

0914	Szociálpolitikai érzékenység a rendőri és a BM szerveknél 1990-től napjainkig	KÖVESI László	IX.(1999) 10.	88

Egy elég érzékeny témát érint az előadó - a szociális helyzetet a BM szerveknél. Szemléletesen mutatja be a gyermekintézmények, időseket ellátó intézmények, illetve a BM üdülők kihasználtságát, valamint a kiegészítő nyugdíjpénztár, önsegélyező pénztár létrehozásának körülményeit. Talán a humán-stratégiának nem szabadna felednie az állomány szociális helyzetével való foglalkozást, s több elégedett BM dolgozó teljesítene szolgálatot hazánkban.

0915	Szemere Bertalan és a börtönügy	LŐRINCZ József	IX.(1999) 10.	95

Hazánkban a reformkorban felélénkült a polgárosodás és a büntetőjogi reform igénye. A halálbüntetés helyett a szabadságvesztéssel járó büntetés került előtérbe. Szemere Bertalan nyugati tanulmányútjai alapján próbálja meg a börtönügyet megreformálni, korszerűbb körülményeket próbál teremteni a raboknak. A két fő rendszer, ami szóba jött az úgynevezett magányrendszer, illetve a hallgató rendszer. E két rendszer melletti és elleni érveket láthatjuk a menüben.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0916	A Magyar Királyság rendvédelme (1867-1919)	PARÁDI József	IX.(1999) 10.	98

A szerző szinte zavarba ejtő részletességgel ír a korabeli rendőrség, Magyar Királyi Csendőrség, a Magyar Királyi Pénzügyőrség és Vámhivatalok, a testőrségek, a Magyar Királyi Koronaőrség és a Képviselőházi Őrség, valamint a büntetés-végrehajtási intézmény létrehozásáról, szervezetéről, feladatairól. Végig vezeti a feladatokat, rendszerüket, azok változásait, alkalmazkodásukat az adott rendszerhez a kiegyezéstől egészen az 1950-es évek végéig. Említésre méltó a műben a XIX. század végi rendőrség illetve a büntetőeljárás, amit részletesen mutat be a szerző, és szinte hihetetlen milyen korszerű jogalkotása volt e téren hazánknak. Az utazás végén az előadó a rendvédelemről általánosságban ír, 3 fő szakaszban: a dualizmus, a két világháború közötti és a II. világháborút követő időszakra vonatkozóan.

0917	A nyilas rendvédelmi testületek	RAVASZ István	IX.(1999) 10.	148

A mű a nyilas rendvédelmi testületek ismertetésével kezdődik. Bemutatásra kerül a Fegyveres Pártszolgálat, a Fegyveres Nemzetszolgálat, valamint a Nemzetvezetők Testőrsége, a Nemzeti Számonkérés Szervezete, a Tábori Biztonsági Szolgálat, illetve a Nemzetőrség, amely a hátország rendjének védelmére létrehozott kisegítő közhatalmi testület volt. A második részben ismertetésre kerülnek a nyilas fegyveres erők, melyek frontszolgálatot láttak el. Létrejött két speciális formáció is: a Prónay-különítmény és a Vannay-különítmény. A különítmények feladata is alapvetően a frontszolgálat ellátása volt. A mű a fegyveres és rendvédelmi szervek szervezésének és alárendeltségének ismertetésével zárul.

0918	Francia, osztrák, magyar csendőrség fegyverhasználata a XIX. században	SALLAI János	IX.(1999) 10.	154

A rendvédelmi szervek fegyverhasználata mindig is kiemelt érdeklődést váltott ki a politikai életben résztvevők és a polgárok körében. Az egységes rendőrség felállításában nagy szerepe volt Franciaországnak – ők a csendőr fegyverhasználatát a XVIII. Század végén a csendőr elleni erőszak vagy tettlegesség alkalmazása, illetve a rábízott őrhely vagy személy megvédése, ellenszegülés esetére határozták meg. Európa más államaiban, így hazánkban is a francia fegyverhasználat fő irányai domináltak, így: aki a rendőrt erőszakosan megsérti vagy támadással fenyegeti; ha a bűncselekmény elkövetésével tetten ért személy a felszólításra nem adja meg magát; aki az őrizet alá vont személy szökik, illetve aki ellenséges viszonyok közt magát gyanússá teszi, és felszólításra elszalad – gyakorlatilag a kémeket kellett érteni alattuk. A fegyverhasználatot szabályozó törvény ezeken a fegyverhasználati eseteken túl is szabályozták román és szerb viszonylatban.

0919	Egy kiérdemelt emlékbélyeg és egy nem érdemelt megbélyegzés története	SIMON Ferenc	IX.(1999) 10.	160

A referátum Raoul Wallenbergről és egy csendőrkapitányság deportálás idei tevékenységéről szól. 1944-ben konferenciát rendeztek a zsidók megmentésére, így Magyarországon létrejött a gellérthegyi svéd kirendeltség, melynek működtetésével Wallenberget bízták meg. Egy csendőr különítménynek kellett megakadályozniuk innen a zsidók elhurcolását, ami sikeresnek bizonyult. Wallenberg pedig svéd menleveleket juttatott el a zsidókhoz. Sajnos a csendőr különítmény által végzett munkát nem ismerték el, helyette az érdemtelen megbélyegzést kapta. Wallenberg az USA által emlékbélyegben részesült, eltűnését, hollétét fél évszázados homály takarja.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0920	Cegléd város rendvédelme a XVIII-XIX. században	SIMON Sándor	IX.(1999) 10.	164

A városi önkormányzat felismerte, hogy polgárait, vagyonait csak úgy tudja megvédeni, ha a város polgárait beavatják a saját ügyek intézése, a bűnözés elleni küzdelembe. Így 1782-ben létrehozták a Külső Tanácsot a közbiztonsági feladatok ellátására. A XIX. századra szükségessé vált egy igazságszolgáltatástól elkülönülő, önálló bűnüldöző szerv létrehozása, így került sor a rendőrség felállítására 1842-ben. Az 1848/49-es események a rendőrséget érintetlenül hagyták, de újabb rendszerellenes mozgolódások miatt létrehozták a csendőrőrsöt, mely inkább centralizált testület volt. A ceglédi rendőrség korszerűvé válását anyagi helyzetének rendezése segítette elő elsősorban és így a helyi közigazgatás keretében működő olyan rendőri szervezet jött létre, mely mindenkor képes volt nyugalmasan követni az élet és főként a bűnözés változásait.

0921	A határszéli forgalom szabályozása Magyarországon a XIX.-XX. században	SUBA János	IX.(1999) 10.	167

A kiegyezés után rendezték az államhatár vonalának vitás kérdéseit minden határszakaszon. Ez volt az első lépés, majd kiadták az útlevélről szóló törvényt. Bevezették a határszéli közlekedési igazolványokat. A trianoni békeszerződés után a magyar határőrizet, határforgalom-ellenőrzés megváltozott – sajátossága lett a kishatárforgalom. A határszéli forgalomban rendszeresített igazolványokat azok részére állították ki, akik igazolni tudták, hogy a határkerületben állandó lakóhelyük van, és munkájuk miatt a határt többször át kell lépniük. A határátlépési igazolványoknak három fajtáját különböztették meg: határszéli birtok tulajdonosa részére; határszéli birtok tulajdonosa munkásai részére; az államhatárt egyéb sürgős esetben átlépni kényszerülők részére kiállított igazolvány. Az előadásban feldolgozásra került a gazdasági forgalom szabályozása is – ezen belül kifejtésre került, melyek voltak a vám- és illetékmentes áruk a határkerületek kölcsönös forgalmában.

0922	Az angolszász rendvédelem fejlődésének tendenciái a XIX. századtól napjainkig	SZIKINGER István	IX.(1999) 10.	174

A francia mintára kiépítendő rendőrség gondolatát a brit parlament sokáig elutasította, így mondhatni magánvállalkozásként jött létre először rendfenntartási célra jelölt szervezet Angliában. 1829-ben jött létre egy szervezetében és irányításában elkülönülő önálló rendőrség irányításában nagy szerepe volt a jogi szaktudásnak – így az a Felügyelő Bizottság hatáskörébe került. Az előmeneteli rendszer zártpályás volt, így a megújulás, frissítés érdekében létrehozták a rendőrsé főiskoláját. A II. világháború után felerősödtek a centralizációs törekvések, melynek eredményeként számos rendőrséget összevontak. A tanulmány részletesen elemzi a brit rendőrség szervezetét, irányítását, ellenőrzését, a szervezet elleni panaszok kivizsgálását, a rendőrség és a társadalom kapcsolatát, a jogi szabályozást, valamint a munkakörülményeket 1964-től 1998-ig. Bemutatásra kerül továbbá a skót és az észak-ír rendőrség is, mely néhány szempontból eltér a londonitól.

0923	A francia csendőrség helye, feladatai napjainkban	SZŰCS János	IX.(1999) 10.	189

A jelenlegi Francia Nemzeti Csendőrség 1791 óta létezik. A Csendőrségi Kerületek megfelelnek az adminisztratív tagozódásnak. A Csendőrség legfőbb parancsnoka a francia köztársasági elnök. A szervezetnek alapvetően két funkciója van: katonai-védelmi valamint rendvédelmi feladatok ellátása. A csendőrség feladatai közül a leglényegesebb a közrendvédelmi. Ezen felül van még vízi-rendészeti, közlekedés-rendészeti. Speciális feladatokat látnak el a barlangászok, a hegyi mentő csendőrök, a légi csendőrség és a Csendőrségi Légiszállítás. A szervezet rendszerében van egy Biztonsági és különleges bevetési elit alakulat is, mely a csendőrségi kommandóra, az ejtőernyős századra és az elnöki biztonsági csoportra tagozódik. Említést érdemel a Mobil Csendőrség és a Köztársasági Gárda is, melyek közül előbbi katonai, utóbbi külföldi személyek védelmét látja el.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
0924	A magyar útlevélrendészet történetének változási folyamatai és fejlődésének tendenciái 1903-tól napjainkig	VASS Ferenc	IX.(1999) 10.	192

Magyarországon egységes, törvényi szabályozás csak a XIX. század végén született a külföldre utazás szabályozására. Lényegi áttörést azonban az 1903.évi VI. törvénycikk hozott. Az útlevélügyről szóló törvénycikk nem vezetett be útlevél-kötelezettséget, maghatározta az útlevél adattartalmát és a kiadó hatóságokat. Számos módosítást és kiegészítést élt meg - melyek többek között a kiadó hatóságok körét, az útlevelek típusát érintő változások voltak – míg végül 1961-ben hatályon kívül került. Az első nyilvános jogszabály az 1970.évi 4. számú törvényerejű rendelet volt, majd hatályba került az 1987.évi 25.számú törvényerejű rendelet, mely alapvetően deklarálta a külföldre utazáshoz való jogot, de nem volt összhangban a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányával, így kiadták az 1989.évi XXVIII. törvényt, mely már az Alkotmánnyal is összhangba került. Az Európai Unióhoz való csatlakozásunk és a törvények közti összhang megteremtése céljából hozták létre az 1998.évi XII, törvényt a külföldre utazásról, mely már minden követelménynek megfelelt.

0925	Az osztrák rendvédelmi modell történelmi gyökerei	ZACHAR József	IX.(1999) 10.	202

Az osztrák rendvédelmi modell kialakulása, struktúrája az 1848-as győztes polgári forradalomig nyúlik vissza, bár a csírái már a XVIII. századtól jelen voltak. Az osztrák polgári forradalom után feloszlatott udvari Rendőri és Cenzúra Hivatal hatáskörét a Császári- királyi Udvari Kancellária vette át, majd innen került a belügyminisztériumhoz. 1850-től a csendőrség szervezésével párhuzamosan a rendőrségi reform is napirendre került. 1851-ben létrehozták a Legfőbb Rendőrhatóságot, melynek feladata a törvényes rend és az állami jólét biztosítása volt. A kiegyezés utáni években a teljes rendvédelem irányítása a belügyminisztérium kezében összpontosult, így a csendőrség – mely katonailag szervezett rendvédelmi testület maradt – kettős alárendeltségbe került. Ez tette szükségessé a csendőrségi törvény megalkotását. Napjainkban a két szervezet a Szövetségi Rendőrség és a Szövetségi Csendőrség, melyek egy tartós rendvédelmi struktúrájú ország rendvédelmi szervei.

1001	Magyar és jugoszláv optánsok határátlépése	BACSA Gábor	X.(1999) 11.	10

Az I. vh. véget vetett a már addig kialakult kedvező határátkelési szabályoknak. Az állampolgárok országok közti szabad mozgása felborult. Így volt ez a jugoszláv határszakaszon is. A határátkelők egy része turista, más részük véglegesen hagyta el hazáját. Az optáns egyébként olyan személy, akinek joga volt két állampolgárság között választani – általában akkor került rá sor, ha két ország között területváltozás történt. Ily módon sokan telepedtek le Magyarországon, de mivel nem mondtak le előző hazájukban szerzett javaikról, szabályozni kellett ki- és beutazásukat. Erre 1930-ban jött létre magállapodás. Vízummal tették lehetővé az utazást. A magyar kormány kedvezményeket tett a jugoszláv félnek azáltal, hogy a kettősbirtokosokra is az optánsokra vonatkozó szabályt alkalmazta, de ezt szomszédaink nem honorálták, így ezen elbírálást hazánk megszüntette. Az optánsok határátkelése csak átmeneti volt, később besorolták a többi útlevélkérelem közé.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1002	Az útlevélügy jogi szabályozásának változásai és hatásuk a határforgalomra (1903-1941)	BENCSIK Péter	X.(1999) 11.	15

Az útlevelek korszakában két nagy korszakot különböztethetünk meg: a rendszertelen szabályozás és a szisztematikus szabályozás korszakát, melyet az első magyar útlevéltörvénytől – 1903-tól számítunk. A II. vh-ig nem született újabb útlevéltörvény. Végrehajtására gróf Tisza István adott ki rendeletet. A törvény a határon való átkeléshez általában nem tette szükségessé az útlevelet. A kivándorlások száma magasra nőtt. Az I. vh megváltoztatta az útlevélszabályokat – döntő volt, hogy 1915-ben általános útlevélkötelezettséget vezettek be, kötelezővé tették a fényképek használatát. A forradalmak idején a kormány nem támogatta az utazásokat. 1916-ra a kivándorlás lényegében megszűnt. A két világháború között az államok ragaszkodtak a vízumkényszerhez, de tettek kedvezményeket is, például: Nansen-útlevél, a hontalanok útlevele. A kivándorlást 1920-tl engedélyezték újra, de mértéke jelentősen lecsökkent, Magyarországról az európai irányú kivándorlás lényegében megszűnt, fő cél az USA lett. Az útlevelek száma 1920-tól 1929-ig hússzorosára nőtt.

1003	Utazási okmányok az 1880-as években	CSAPÓ Csaba	X.(1999) 11.	19

Magyarországon az 1880-as években semmilyen törvény vagy kormányrendelet nem szabályozta az útlevél- és idegenrendészetet, de több utasítás volt, amelyet be kellett tartania az intézkedésre jogosult személynek. Belföldi forgalomban nem volt szükség útlevélre, de személyazonosság igazolására a következő okmányokat használták: igazolójegy, munkakönyv, szolgálati- vagy cselédkönyv, községi bizonyítvány. A határszéli forgalomban az Osztrák- Magyar Monarchia a határának átlépéséhez útlevél szükségeltetett. Három fajta útlevelet állítottak ki: útlevél külföldre, úti igazolvány, határátkelési jegy. Ez utóbbi kettő csak román viszonylatban volt használható. Nagy hangsúlyt fektettek az útlevelek adattartalmára, mint például név, foglalkozás, születési és lakóhely, útirány, személyleírás.

1004	A Magyar Királyi Csendőrség határőrizeti feladatai 1912-ben	DAVOLA József	X.(1999) 11.	21

Magyarország északi és nyugati határszélein a határrendészet nem volt megoldott, így a problémák kezelésére az 1903. évi VIII. törvénycikkel 1906-ra felállították a határrendőrséget, a szervezet 1912-ig működött, amikor is a csendőrség alkalmazásával megkezdődött az új típusú határőrizet. A csendőrség végezte a ki- és belépés ellenőrzését. A csendőrség szolgálati teendői példálózó jelleggel: minden bűncselekmény meggátolása, ha lehetséges, közterületen rendfenntartás, valamint személy- és vagyonbiztonság fenntartása. A határszéli csendőrség rendes feladatokon túl további tevékenységet végzett, így például tolonckísérés, kémkedés megakadályozása. A szolgálatellátás kétfős járőrökkel volt megoldva, mely szükség szerint növelhető volt, illetve a szomszédos határ menti őrsök járőreinek útvonala találkozott.

1005	A határszéli Magyar Királyi Pénzügyőr szakaszok áttelepítése a területi visszacsatolások után	KISS István Géza	X.(1999) 11.	24

A II. világháború idején történt területnövekedésnek köszönhetően a rendvédelmi szervekre mind nagyobb súly hárult- így volt ezzel a pénzügyőrség is. A visszacsatolt területeken újra visszaállították a pénzügyőrségi szerveket. A referátum nagy részletességgel mutatja be a Felvidék, Erdély, Kárpátalja, Délvidék visszacsatolása után a pénzügyőrség szervezeti kialakulását, a közigazgatás helyzetét. A megnövekedett területek miatt hiány keletkezett a létszámban, ezért újoncképző tanfolyamokat indítottak. A háborús helyzet költségeinek fejlődésére a kormány a zsidó vagyon igénybevételéről döntött, melyből feladatokat kaptak a pénzügyőr biztosi kerületek. Ez még inkább nehezítette a testület helyzetét, s a szükséges létszám biztosítása is egyre nehezebbé vált. A szervezet a II. vh idején súlyos jogi veszteségeket és anyagi károkat szenvedett.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1006	A határforgalom változásai és az azt meghatározó főbb tényezők a nyolcvanas évektől napjainkig. A határforgalom	NAGY György	X.(1999) 11.	35

A turizmus korunk egyik legjellemzőbb világjelensége, melybe hazánk a hetvenes években kapcsolódott be, s azóta is mind egyre nagyobb befolyást gyakorol a társadalmi-gazdasági életre. Viszonylatonként és országos szinten is a hetvenes évektől dinamikus emelkedés, majd stagnálás figyelhető meg. Az emelkedés hátterében többek között a bűnözés szervezetté, nemzetközivé válása, az elszegényedés okozta kivándorlási kényszer állt. A nyolcvanas évektől ezeken kívül számos tényező hatott még a határforgalom alakulására: 1980-ban a Lengyelországi válság, 1983-ban az USA űrfegyverkezési program, 1990-ben Ázsiában, Afrikában feszültségek, 1992-ben Bosznia-Hercegovina önállósodása, folyamatos határátkelőhely-megnyitások, terminálok kialakítása – csakhogy néhányat kiemeljek a referátumból. Kedvező hatással voltak a különböző vízumegyezményeknek a külföldre utazásokról valamint a Határőrségről szóló törvények is. Valamint a rendszerváltás utáni és a 1998-as kormányváltáskor bekövetkezett szemléletváltás.

1007	Határőrizet és kishatárforgalom a dualizmus alatt és a két világháború között	PARÁDI József	X.(1999) 11.	42

A kiegyezés után a határ őrzésére nem hoztak létre külön szervezetet, mely ezen feladatrendszert komplex módon és önállóan valósította meg. A magyar határőrizeti rendszer nem különült el a rendvédelem egészétől. A kishatárforgalom hagyományai a dualista Magyarországra gyökereztethetők. A határ menti lakosság igényelte az államhatár kedvezőbb feltételek mellett való átlépését. A kishatárforgalomban többféle útiokmányt alkalmaztak, majd -a szomszéd államok létrejötte után egységesen- Birtokos-útiigazolványt, Határszéli-útiigazolványt és az Alkalmi-útilapot használták. Kibocsátásának rendje egységes volt, kiállítása pedig díjtalan. Meghatározták az útiokmányok bevonásának eseteit, valamint azon személyek körét, akik az államhatárt útiokmány nélkül léphették át. A kishatárforgalom a két világháború közti Magyarország határforgalmában is jelentős szerepet játszott és lehetőséget biztosított a magyar és nemzetiségi lakosság közti kapcsolattartásra.

1008	A magyar-román határ hivatalos és nem hivatalos átjárhatósága	RAVASZ Dezső	X.(1999) 11.	54

A második bécsi döntés utáni területmódosítások következtében rengetegen kerültek olyan helyzetbe, hogy földjük egy része, vagy éppen a házuk román oldalon maradt. Ekkor útlevelet, vízumot megszerezni hosszadalmas és olykor sikertelen volt. Az emberek kifigyelték a járőrök útvonalát, vagy éppen áthajtották a jószágot a túloldalra, így kénytelenek voltak átmenni. Ebben az időszakba a rendszer a csempészet melegágya volt. A lakosság nagy része nem hivatalosan lépte át a határt, csupán töredéknyi részt képviselt a hivatalos határátlépést. Utóbbi módon gyakorlatilag csak a kettős birtokosok lépték át az államhatárt. Hivatalos átkelőn valamennyi érvényes útiokmánnyal át lehetett lépni. Útiokmányokat három esetben lehetett könnyen beszerezni: kettős birtokos igazolvány, optált személyként és szolgálati útlevél segítségével.

1009	Utazási okmányok az I. és a II. világháborúban	SUBA János	X.(1999) 11.	57

A háborúban a külföldiek be- és átutazását szigorították, a belföldi utazásokban pedig korlátozásokat vezettek be. Az I. vh. idején a katonai és polgári vezetés különböző okmányokat rendszeresített. Ilyen volt a katonai személyek utazásai a hadműveleti területeken, a szabadságolási igazolvány, menetlevél, nyílt parancs. Külön szabályozták a polgári személyek utazásait: útlevéllel, igazolójeggyel, hivatalos igazolvánnyal, idéző végzéssel, személyazonossági igazolvánnyal, attól függően is, hogy külső vagy belső hadműveleti területre kívánnak menni. Differenciálták ezen túl a megszállt területeken való utazást, valamint a szövetséges államokba történő utazást. A II. vh. idején a katonai személyek utazására a menetlevél és nyílt parancs szolgált. 1940-ben elrendelték a szolgálati útlevél rendszeresítését. Az utazási okmányok csak személyazonossági igazolvány felmutatásával voltak érvényesek; ilyen volt az útlevél szolgálati útlevél, határátlépési igazolvány, katonai arcképes személyazonossági igazolvány, zsoldkönyv és egyéb utazási okmányok.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1010	A budapesti folyamat története	SUBA János	X.(1999) 11.	68

Európa középső és keleti részén a hidegháború után bekövetkezett politikai változások által generált társadalmi folyamatok legjelentősebb része volt a magyarországi népességmozgás. Ennek nemkívánatos hatásai miatt – bűnözés növekedése, csempészés, gazdasági terhek – 1991-ben Bécsben, majd ugyanebben az évben Ázsiából, Afrikából történő mozgások miatt Berlinben konferenciát hívtak össze. A bécsi csoport a legális migráció kezelésére a berlini csoport pedig az illegális migráció megoldására szakosodott. Magyarország mindkét folyamat munkájában részt vett. 1993-ban döntés született, hogy Budapest Csoport néven alakuljon egy csoport az együttműködés és az ajánlások végrehajtása érdekében. A konferenciákon Magyarország volt az elnök, különböző munkacsoportokat hoztak létre. A Budapesti Csoport feladata volt, és ma is az, hogy összeegyeztesse a demokratikus elveket és az ellenőrzéseket. Az illegális migrációt csak összehangolt nemzetközi együttműködéssel lehet leküzdeni.

1011	Az embertelen kollektivitás diadala: A magyarországi németek 1945 utáni kitelepítése	ZINNER Tibor	X.(1999) 11.	72

A területgyarapodások után 1942-ben már több mint hétszázezer német élt Magyarországon. 1945-ben az MKP felkérte Nagy Imrét, dolgozzon ki tervezetet a németek kitelepítéséről. A kommunista Gerő Ernő úgy vélte, hogy valakit csak faji hovatartozása miatt is ki lehet utasítani – az egész németség bűnös. 1945 május elején a politikai rendőrség internálta a németeket s létrejött a Népgondozó Hivatal, melynek feladata a hazatelepülő magyarság letelepítése és a németek kitelepítésének előkészítése volt. Több elvet is kidolgoztak a kitelepítésre vonatkozóan a kormányok, miniszterek – Gyöngyösi János például elutasította a kollektív felelősségre vonást. Tervek készültek gyűjtőtáborok felállítására. A nagyhatalmak feltételei értelmében a kitelepítés nem volt kötelező, de annak emberségesen kellett történnie – ennek azonban a pénzügyi feltételek gátat vetettek. A németek elhurcolásának két nagy szakasza volt: 1946 első felében majd év végétől 1947 május végéig. A németek jogfosztása csak 1949-es Alkotmányunk illetve az 1950-es minisztertanácsi ülés után szűnt meg.

1101	Rendőrség és szociológia, avagy rendőrszociológia	DÁNOS Valér	X.(2000) 12.	5

A rendőrség illetve szociológia nem zárja ki egymást. Dilemmát jelent azonban azt meghatározni, hogy pontosan mit is takar ez a kifejezés. Szociológiai gondolkodás XIX. század közepén jelent meg és hamar elterjedt, nálunk azonban különösen a rendvédelem területén az állandó változások, később a politikai irányzat miatt nem tudott teret hódítani. Csupán a 80-as években kezdődött Magyarországon az ilyen irányú kutatás. Mára a kutatások kiterjedtté váltak és számos kérdésre keresnek választ, úgy a rendőrség belső jelenségeire, mint a környezetével való kölcsönhatásra. Az eddig elvégzett kutatások alapján állítható, hogy ezen a területen igen sajátos mechanizmusok léteznek minek feltárására és elemzésére a rendőrszociológia van hivatva.

1102	Honvédelem - rendvédelem	FINSZTER Géza	X.(2000) 12.	8

A katona és rendőr hivatása egyaránt a társadalom védelme. Elfogadott szakmává polgári nemzetállamok megjelenésével és a jog fejlődésével vált. A két szolgálati tevékenység jelentősen eltávolodott egymástól. A rendőrséget a belső veszélyek elhárítására, míg a katonaságot külső erőszak kivédésére készítették föl. A két szakma módszer és fegyvertára jelentősen különbözik és majdnem lehetetlenné teszi a másik területen való működést. A hazai szakirodalomban a rendőri munka jellemzéseként két fogalom, a rendészet és a rendvédelem versengett. A két szemlélet között csupán abban volt különbség, hogy a rendészet hívei radikálisabb reformokat, míg a rendvédelem hívei a lassabb haladást részesítették előnyben.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1103	Kapcsolatkeresés a rendészet, a rendvédelem és a határrendészet között	NAGY György	X.(2000) 12.	15

Az elmúlt évszázadok tudományfejlődését a specializáció jellemezte, melynek ellensúlyozásaként jelenleg a fejlődés az interdiszciplinaritás irányába tolódik. Egyes, eddig kizárólag a hadtudomány részeként ismert ágak rendészeti diszciplínákkal egyesültek. Ilyen diszciplína például a határrendészet, amely határőrizettel, mint katonai tevékenységgel és határforgalom ellenőrzéssel, mint rendészeti tevékenységgel egyaránt foglalkozik. Távolabbra visszanyúlva nincs ebben semmi meglepő, hiszen az államigazgatásnak egyaránt része úgy a honvédelmi, mint a rendvédelmi igazgatás. A rendvédelmet a rendészet új elnevezéseként használjuk és mindazon tevékenységi formákat takarja, amelyek az ország törvényekkel szabályozott alkotmányos belső rendjének fenntartására és folyamatos biztosítására irányulnak.

1104	A rendvédelmi diszciplína Magyarországon	PARÁDI József	X.(2000) 12.	23

A rendvédelem fogalmát először a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság használta, azóta elterjedt az egész országban. A rendvédelmi szakterület határai még kiforratlanok. Elméleti művelőinek alapállása a diszciplína tartalmát illetően nem a kirekesztés, hanem a befogadás. Álláspontjuk szerint a rendvédelem mindig is volt, legfeljebb más néven illették. A XIX. XX. században kialakult szervezett bűnözés szükségessé teszi számos tudomány rendvédelem szolgálatba állítását. Jövőnkre vonatkozóan a bűnözés nemzetközivé válása meg fogja követelni a tudomány nemzetközi szintté emelését. Valamennyi rendvédelmet szükséges vizsgálni függetlenül attól, hogy angolszász vagy európai, diktatórikus vagy demokratikus rendszert szolgált. Minden olyan kutatás a rendvédelmi diszciplína részének tekinthető, melynek feladata a rendvédelem tevékenységének elősegítése.

1105	A kartográfia és a rendvédelem	SUBA János	X.(2000) 12.	26

A térképek és egyéb ábrázolási formák mind a gyakorlatban, mind a tudományban fontos szerepet töltenek be és már az emberiség korai történetében, még az írás elterjedése előtt jelen voltak. Eredményeit szinte minden tudomány hasznosította valamilyen szinten. Az elmúlt évek technikai fejlődése új dimenziókat nyitottak. Elsősorban katonai igények ösztönözték a fejlődését. Azonban a rendvédelemben történő alkalmazása szintén komoly lehetőségeket takar. A tudomány vizsgálatának tárgyát meg lehet jeleníteni térképen és egyéb térképészeti formákban. A tematikus térképek lehetnek igény szerint kvalitatívak, kvantitatívak, statikusak, vagy dinamikusak, analitikusak, komplexek, vagy szintetikusak. Ebből láthatjuk milyen hatalmas lehetőségeket takar ez a tudomány. Ha a rendvédelem valósághű adatait megfelelő módszerrel elemezzük, viszonylag pontos prognózisokat nyerhetünk.

1106	Rendvédelem és történelemtudomány	ZACHAR József	X.(2000) 12.	34

A történelemtudománnyal kapcsolatban nehéz feladat meghatározni a rendvédelmi diszciplínát, valamit a két tudomány kapcsolatait. Elsősorban választ kell a adnunk arra a kérdésre, hogy mi is a történelem. A fogalmi tisztázás során eljutunk a hadtudományig, mely szinte teljesen egybe van fonódva a hadtörténelem-tudománnyal, mivel mindkettő jelen, jövő illetve múlt síkjain az állami szuverenitás védelmének vagy megtámadásának kérdéseit kutatja. Ebből párhuzamot vonva a rendvédelem tudomány szintén az állam védelmét szolgálja, akárcsak a rendvédelem-történettudomány. Mindkettő az állam védelmének tapasztalatait, módszereit és lehetséges fejlődésének lehetőségeit kutatja. Bár a fenti tudományok összemosódhatnak, mégis önállóak.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1107	A határőrizeti szervek együttműködése a lakossággal, a rendvédelmi szervekkel és a hatóságokkal 1920-1940 között (Szemelvények Zalából)	BACSA Gábor	X.(2000) 12.	38

A polgári rend kialakulása messzire nyúlik vissza. Saját formájában azonban csak az Osztrák Magyar Monarchia után jelenhetett meg, amikor már az intézményesített terrort is visszaszorították. 1920 elejére a honvédség visszaszorult a rendészet és közigazgatás területéről. Zala megye rendészete elsősorban a határőrizetre koncentrálódott. A határőrizetet végrehajtó szervek tapintatosan bántak a lakossággal, de szervezetten nem vonták be őket tevékenységükbe, elsősorban azért, mert a lakosság egyik kereseti forrása a csempészés volt. Bizonyos mértékben mégis támaszkodtak az ún. „B” egyénekre. Ez besúgókat jelentett. A határőrizetben a legfontosabb együttműködő szerve a vámőrség volt. Az együttműködés folyamatosan fejlődött, a nehéz közbiztonsági helyzet ellenére.

1108	A Csendőrség és a városok (1881-1914)	CSAPÓ Csaba	X.(2000) 12.	43

Az 1881. évi III. tc. második bekezdése Magyarország területét 6 csendőrkerületre osztotta. Az illetékességi területhez tartozó törvényhatósági jogú város területén a csendőrség állandó szolgálatot nem teljesít és az esetleg tetten ért bűnösöket a helyi rendőrségnek köteles átadni. A rendőrség azonban jogosult bizonyos esetekben a csendőrség segítségét igénybe venni. A törvény lehetőséget adott a városoknak, hogy a csendőrség közbiztonsági szolgálatának kiterjesztését kérjék a városra is. Cserében meg kellett téríteniük a költségeket. Baja, Nagyvárad és Újvidék azonnal tárgyalásokat kezdett az illetékes kerületi parancsnokságokkal, amelyek nem vezettek eredményre. A városi rendőrséget ott is fel kellett tartani, ahol a csendőrség a szolgálatot átvette, mert a kisebb ügyekben továbbra is ők voltak a felelősek. A csendőröket nem rendelték alá rendőrkapitányságnak. Létszámukat parancsnokság állapította meg. A szerződéseket általában 10 évre kötötték. Ezzel a rendszerrel számos városban biztosították a köznyugalmat.

1109	A tábori csendőrség, mint a Katonai Rendőrség elődje	DAVOLA József	X.(2000) 12.	49

Valamennyi hadseregben szükség volt rendfenntartó erőre. A XIX. századra kialakult a tábori csendőrség, melynek feladata a tábori rendőrszolgálat és mindenfajta hírszerző-, segédleti- és kémszolgálat. Különösen a napóleoni hadjáratok idején tett a csendőrség nagy szolgálatot a hadsereg számára, mivel a meghódított területen éber tevékenységével, őrködésével megakadályozta az ellenséges támadásokat, felkeléseket. 1815-ben a lombardiai francia csendőrség osztrák szolgálatba került. A Monarchia átvette és továbbfejlesztette a csendőrséget, mely ezáltal a magyar haderőben is megjelent.

1110	A véderő alkalmazása rendvédelmi feladatokra a dualizmus időszakában Pécsett	ERNYES Mihály	X.(2000) 12.	55

A rendvédelem, mint fogalom bizonyos témaátfogó jelenést takar, mégpedig annak a körnek a meghatározását, amelyik a kutatás tárgyát képezi. Akárhonnan is nézzük a rendőrség egy rendvédelmi szerv. A rendőrség a közigazgatási rendészeti, polgári fegyveres szervezete a közrend védelmére. Polgári minősítése kizárja a katonai jelleget. 1867-ben Pécs szabad királyi város lélekszáma 23000 fő. Erre 40 fős rendőrség jut. A biztonság szavatolására elégtelen rendőrség kiegészítésére a katonaságot alkalmazták. A kritikus esetekben akár 100 fő katonaságot rendeltek ki a rendőrség mellé. A város a katonaságtól éjjeli őrjáratok biztosítását kérte, amely előbb 12, majd 25 katonát jelentett naponta. A közbiztonságot a véderő segítségével 1906-ra sikerült elfogadható helyzetbe hozni.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1111	A székesfehérvári csendőrkerület kapcsolata a közigazgatással	FORRÓ János	X.(2000) 12.	58

Mindennapi tevékenysége alapján a csendőrség mindvégig közbiztonsági őrtestület maradt. A lényeg tehát a feladatok teljes területi kiterjesztése és a közbiztonsági helyzet napi elemzése intézkedések megszervezése volt. Az egész csendőri szervezet úgy nézett ki, hogy az ország teljes vidéki területe két-három falunként vagy uradalmi területenként volt őrsi működési körzetbe szervezve. Ezt a struktúrát a csendőrség mindvégig fenntartotta. Szervezete soha nem volt túlméretezett, vagy bonyolult. Napi tevékenysége mindig az őrsön folyt napi vagyis rendes járőrszolgálatban és a járőrszolgálat során végzett nyílt nyomozati munkában. A korszak vidéki területin a csendőrség volt az egyetlen állami szerv, hatóság. Összességében az mondhatjuk, hogy a csendőrség szakmai és szervezeti függetlenségben állami fegyveres erőként, de a helyi lakosság igényeihez igazodva végezte a közrend és a közbiztonság védelmével kapcsolatos feladatokat.

1112	Die militärische Organisation der österreichischen Gendarmerie von 1849 bis 1918	GEBHARDT, Helmut	X.(2000) 12.	62

Az osztrák csendőrség katonai alapelvek szerint szervezett és működő testület volt 1849-es alapításától egészen 1918-ig, az első világháború végéig. Eredetileg a francia csendőrség mintájára hozták létre, melynek működését kitanulmányozták a napóleoni háborúk során szerzett Lombardia területén, ahol még maga Napóleon állította föl a szervezetet. I. Ferenc József 1849-ben az egész Birodalomban bevezette, csendőrséget mind közbiztonsági testületet. A szerv a hadügyminisztériumhoz tartozott, tagjai a sorkatonaság és a katonatisztek közül került ki. Ennek megfelelő volt az életvitelük is: laktanyában éltek, szigorú napi kiképzési programjuk volt. Házasodni csak engedéllyel lehetett. Mégis sok katona választotta a csendőréletet, mert még mindig jobb soruk volt, mint a császári csapatoknál. A fluktuáció viszonylag magas volt. 1918-ban a Monarchia összeomlását követően a csendőrséget Ausztriában polgári rendvédelmi testületté alakították át, mely formáját mind a mai napig őrzi.

1113	A rendőrség és az önkormányzatok kapcsolata a rendszerváltás utáni években	KÁLMÁN Zsolt KÓSA László	X.(2000) 12.	65

A rendőrség és az önkormányzatok közötti szoros együttműködés nem új keletű. A rendszerváltás után felmerült az önkormányzatoknak alárendelt és nem centralizált rendőrség létrehozása, esetleg az önkormányzatok nagyobb beleszólási jogot kaptak volna a rendőrség működésébe. Végül inkább az utóbbi megoldás a jellemző, mivel az önkormányzatok ma már számos olyan feladatot végeznek, amely a rendszerváltás előtt a rendőrség feladata volt. Az önkormányzat beleszólást nyert a rendőrségi vezetők személyének kiválasztásába, támogató nyilatkozat formájában. A rendőri szervek vezetőinek évente beszámolási kötelezettségük van az önkormányzat felé. Az együttműködés keretében az önkormányzat anyagi eszközökkel segíti a rendőrség munkáját. Ez gyakran úgy valósul meg, hogy a rendőrség részére gépjárműveket vásárolnak, valamit jellemző még az üzemanyag formájában nyújtott támogatás.

1114	Együttműködés a Határőrség és egyéb szervek között (1945-1949)	KESERŰ István	X.(2000) 12.	68

A második világháború befejezését követően égető szükség volt a határőrizet és határvédelem megszervezésére. A fegyveres rablóbandák garázdálkodása, a virágzó csempészet gondot jelentett az országhatár valamennyi viszonylatában. A kormány intézkedései nyomán az 1945-ben 5025 főnyi határőrség létszáma egy év leforgása alatt majdnem a duplájára, 9928 főre emelkedett. Tevékenységének súlypontja a nyugati határra tevődött át, ahol a legsúlyosabb volt a helyzet. Létszámbeli és felszerelési problémákkal küzdve a hatékonyság egyik kulcskérdése volt a más szervekkel való szoros együttműködés. Számos, igen eredményes razziát hajtottak végre a rendőrséggel együttműködve, a leghíresebb közülük a soproni razzia volt. Tovább terhelte a határőrséget a vasút biztosítási feladatok, melyet sokszor igen nehéz körülmények között hajtottak végre. Mindent összevetve ekkor alakult ki a példaértékű együttműködés a határőrség, a rendőrség valamint a vámőrség között.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1115	A magyar királyi pénzügyőrség helye és szerepe a kikötői rendszabályok betartásában valamint a csempészet megakadályozásában	KISS István Géza	X.(2000) 12.	73

Fiumét először 1776-ban Mária Terézia csatolta Magyarországhoz. A napóleoni háborúk alatt Fiume francia fennhatóság alá került, melyet a visszafoglalás után I. Ferenc császár bekebelezett a Birodalomba és csak 1822-ben helyezte vissza Magyarország fennhatósága alá. Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc alatt Jellasics elfoglalta és egészen a kiegyezésig a Habsburg Birodalom tartománya maradt. A kiegyezés után számíthatjuk a magyar tengeri kereskedelmi hajózás történelmét. A kikötő különösen 1889-től kezdett virágozni, amikor az akkori m. kir. kereskedelmi miniszter, Baross Gábor átvette a tengerészeti ügyek vezetését. A kikötői csempészet megakadályozására és az adók, vámok és egyéb járulékok behajtására hozták létre a fiumei magyar királyi pénzügyőrséget. A pénzügyőrség sikeresen látta el a rábízott feladatokat, egészen az első világháborút követő megszűnéséig.

1116	A rendvédelem, közigazgatás és a véderő kapcsolata a kiegyezéstől a második világháborúig	PARÁDI József	X.(2000) 12.	79

Magyarországon a rendvédelem önállósodása viszonylag későn következett be. A határterületeken a véderő látta el a határőrizeti, a rendészeti és a közigazgatási feladatokat is. Ez gyakorlatilag a Habsburg Birodalom közigazgatását jelentette, mely nem minden esetben esett egybe a magyar érdekekkel. A birodalmon belüli rendőrségeket sem lehet magyar rendvédelmi testületeknek tekinteni, hiszen sem külsőségeikben, sem hozzáállásukban egyáltalán nem voltak magyarok. A magyar rendvédelem kialakulása az 1848/49-es kísérletektől eltekintve a kiegyezést követően indult meg. A csendőrség 1881-es megalakulásával létrejött az első klasszikus magyar rendvédelmi testület. Átvételre került a pénzügyőrség és a vám- és adóőrség. További jellemző jelenség volt a két világháború között, hogy a rendvédelmi testületek alá a véderő egyes részeit rejtették, mely sajátos arculatot eredményezett.

1117	A német szövetségi rendszer a II. világháború időszakában	RAVASZ István	X.(2000) 12.	88

A második világháborúban a szövetségi rendszer a három nagyhatalom szövetségét és az e köré csoportosult kisebb államok szövetségét jelentette. A három nagyhatalom, Németország, Olaszország és Japán Tengelyhatalmak néven váltak ismertté. Igazából azonban sem ideológiailag, sem stratégiailag nem voltak egységesek. Az Észak-Afrikai német-olasz kooperáció sem volt szövetségi hadművelet, hiszen a német és az olasz csapatok külön-külön harcoltak. A kemény hangvételű sorozatos egyezmények ellenére mindegyik állam a saját céljainak erőszakos megvalósításába kezdett, mely alól az egyetlen kivétel az Afrika Korps bevetése volt, azonban még ez is kérdéses, hiszen valószínű, hogy Hitler egyszerűen az olajmezők megszerzése és megtartása érdekében cselekedett. A tengelyhez csatlakozott országoktól ezzel szemben a nagyhatalmi érdekek kiszolgálását követelték. A tengelyhez tartozó kisebb országok vagy szövetségesként csatlakoztak, vagy vazallusként szolgáltak, vagy csupán bábállamként léteztek. Bármely csoporthoz tartoztak azonban, többé-kevésbé megjelenő szuverenitásuk csupán névleges volt.

1118	Cegléd városában: a helyi közigazgatás és a rendvédelem kapcsolata a neoabszolutizmus és a dualizmus időszakában	SIMON Sándor	X.(2000) 12.	95

Cegléd mint az Alföld egykori óriásfalva, majd mezővárosa 1886-ra nyert rendezett tanácsú városi rangot. Azonban már a 18. század elején már a főbíró vezette a bűncselekmények nyomozását. A feudális társadalom korábbi időszakában amikor az erőt egyedül a hadsereg képviselte, a rendvédelem azon kérdései és problémái, amelyeket nem lehetett katonai erővel megoldani, a polgárokra hárultak. Ennek eredményeként kialakult a polgárok a közigazgatással történő együttműködésére épülő városi rendvédelem. A neoabszolutizmus idején a város önálló rendvédelmi és közigazgatási szerveinek jogkörét felfüggesztették. A rend helyreállítása céljából először itt alkalmazták a császári csendőrséget, mivel a pandúrság intézménye nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. A kiegyezés után megalakuló m. kir. csendőrség is jelentős tevékenységet fejtett ki Cegléden, és a megalakuló rendőrség vezetőjének komoly beleszólása volt a város vezetésébe.

Azonosító	Tanulmány címe	Szerző	Évf./Év/Szám	Oldal
1119	Az 1956-os Nemzetőrség és a közhatalom kapcsolata Bonyhádon	STEIB György	X.(2000) 12.	98

Bonyhád 1956-ban nagyközség, járási székhely. Tolna megye déli csücskén, a Mecsek északi lábánál. Lakosság ekkor 7500 fő. A forradalom bonyhádi fejődéstörténete az október 23-i berobbanás után indult, majd az események felgyorsulnak, időben és térben is rendkívül kiterjedtté váltak. Bonyhád történelmének egyik, ha nem legnagyobb társadalmi demonstrációja zajlott le. Néhány nap alatt új közigazgatási szerv épült ki és új fegyveres testület állt fel. A felfegyverkezett bonyhádiak Pécsre indultak, hogy az ottani felkelést támogassák, de Komló térségében megállították őket, és a lövöldözésben meghalt egy 16 éves diák, Szakács Jenő. A községben nemzeti tanácsot és nemzetőrséget hoztak létre, akik bátran felvették a harcot az átnyomuló szovjet harckocsikkal, de helyzetük kilátástalan volt. A forradalom következményeként, érintettsége okán, politikai szándékkal 23 személyt voltak bírósági eljárás alá.

1120	A polgári Magyarország közigazgatási beosztásának alakulása, a határváltozások tükrében 1867 és 1941 között	SUBA János	X.(2000) 12.	102

A kiegyezést követően a polgári közigazgatás feladatai közül kiemelkedő fontosságú volt az ország belső közigazgatási beosztásának visszaállítása és modernizálása, valamint az államhatár vitás részeinek pontosítása. 1918-1919 a polgári demokratikus forradalom első rendelkezése a köztársasági államformáról szóló törvény volt, mely az átalakulás kiindulópontja lett. A közigazgatás formakereteit nem bolygatta meg, tartalmilag azonban gyökeres változásokat hozott. A Tanácsköztársaság idején a kereteket új tartalommal töltötte meg. 1920-tól a területi visszacsatolásokig a legfontosabb feladat a gazdasági élet helyreállítása, a pénzügyi helyzet rendbe hozatala és a közbiztonság visszaállítása volt. 1938-41-ben területi visszacsatolások miatt a közigazgatás szerkezeti átalakításra került. Ezek után a magyar közigazgatásban már jelentősebb szervezeti változás nem történt.

PERIODIKÁINK és VÁLOGATOTT MONOGRÁFIÁINK

RENDVÉDELEM-TÖRTÉNETI HÍRLEVÉL
(NUNTIOTONES HISTORIAE PREASIDII ORDINIS)
HU ISSN 1785-3257
1995 óta évente kétszer jelenik meg
A rendvédelem-történet művelésével kapcsolatos operatív eseményekről nyújt tájékoztatást.

RENDVÉDELEM-TÖRTÉNETI FÜZETEK
(ACTA HISTORIAE PREASIDII ORDINIS)
HU ISSN 1216-6774
A rendvédelem-történet művelése során keletkezett eredményeket ismerteti meg a tudományos közlés igényeinek megfelelő tanulmányok formájában

MEGRENDELŐLAP

Alulírott:

……
(név)

……
(cím)

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által publikált Rendvédelem-történeti Füzetek jelölt számait, a feltűntetett példányszámban megrendelem. Levelem mellékleteként küldöm az erre a célra a HVB Banknál vezetett — 10918001-00000022-69100002 — számlára befizetett átutalási bizonylat fénymásolatát.

A magyar rendvédelmi testületek és az önkormányzati szervek kapcsolata 1848-1945.
[I.évf. (1990) 1.sz.] 1990.IV.24., I. Konferencia…..……..……..…….példány ☐

A rendvédelem-történet kutatásának, feldolgozásának és oktatásának időszerű kérdései.
[II.évf. (1991) 2.sz.] 1990.XI., II. Konferencia……...példány ☐

Tradíció és korszerűség
[III.évf. (1992) 3.sz.] 1991.XI.19-21., III. Konferencia……..példány ☐

A dualista Magyarország rendvédelme
[IV.évf (1993) 4.sz.] 1992.IX.29-30., IV. Konferencia…….példány ☐

Háború, forradalom, Trianon
[IV.évf (1993) 5.sz.] 1993.IX.21-23., V. Konferencia……..példány ☐

A két világháború közötti Magyar Királyság rendvédelme
[V.évf. (1994) 6.sz.] 1994.X., VI. Konferencia…….példány ☐

Háborúból diktatúrába
[VI.évf. (1996) 7.sz.] 1995. X.25-28., VII. Konferencia……...példány ☐

A napóleoni közbiztonsági őrtestület útja
Párizstól – Itálián és Ausztrián keresztül – Budapestig
[VII.évf. (1998) 8.sz.] 1996.IX.29.-X.01., VIII. Konferencia……...példány ☐

Gazdasági rendvédelmünk a XIX-XX. században
[VIII.évf. (1999) 9.sz.] 1997.IX.22-26., IX. Konferencia…...……..példány ☐

A nyugati rendvédelem hatása a XIX-XX. század magyar rendvédelmére
[IX.évf. (1999) 10.sz.] 1998.IX.22-25., X. Konferencia……...példány ☐

Szabad mozgás a Kárpát-medencében
[X.évf. (1999) 11.sz.] 1999. IV.20-23., XI. Konferencia……..példány ☐

A közigazgatás, a véderő és a rendvédelem kapcsolatának változásai
a polgári magyar állam időszakában
[X.évf (2000) 12.sz.] 1999.X.06-07., XII. Konferencia……....példány ☐

A közbiztonság közös európai örökségünk
[XI.évf. (2005) 13.sz.] 2000.III.19-20., XIII. Konferencia……példány ☐

1000 éves a magyar rendvédelem
[XI.évf (2005) 14.sz.] 2000.XI.08-10., XIV. Konferencia……....példány ☐

Megjegyzés: 2.000 Ft. — vagy 8 euró — /példány a 2000. év előtti, és 2.500 Ft. — vagy 10 euró — /példány a 2000. év utáni kiadású periodikák egységáron országon belül 500 Ft. — vagy 2 euró — az Európai kontinensen 1.000 Ft. — vagy 4 euró — más kontinensen pedig 1.500 Ft. — vagy 6 euró — csomagonkénti expediálási költséggel rendelhetőek meg a szerkesztőségnél:

Szerkesztőség elérhetősége:

DR. SUBA JÁNOS PHD.
H-1184 Budapest, Dolgozó út 20. II/7.
T.: (+36/06-1)294-2744 M.: (+36/06-30)566-7120
E-mail: suba.janos@webmail.hu

Hivatali elérhetősége:
Hadtörténeti Intézet- és Múzeum
Térképtár
H-1014 Budapest, Kapisztrán tér 2-4.
H-1250 Budapest, Pf.:7.
Tel.: (+36/06-1) 325-1673; Fax: (+36/06-1) 325-1647
E-mail: suba.janos@hm-him.hu

SZERKESZTÉS ALATT:

Az európai és a magyar rendvédelem a XIX-XX. században
[XII.évf. (2006) 15.sz.] 2001.XI.06-08., XV. Konferencia

A rendvédelmi szakképzés története
[XIII.évf. (2006) 16.sz.] 2002.XI.12-13., XVI. Konferencia

A rendvédelem humán viszonyainak története
[XIV.évf (2006) 17.sz.] 2003.XI.11-12., XVII. Konferencia

Karhatalmi feladatok a békefenntartás szolgálatában Európában a XIX-XX.sz-ban
[XV.évf. (2006) 18.sz] 2004.X.13-14., XVIII. Konferencia

Másfél évtized a nemzeti rendvédelem-történetünk kutatásának a szolgálatában
[XVI.évf. (?) 19.sz.?] 2005.X.06-07., XIX. Konferencia

A XIX-XX. századi magyar forradalmak hatása a nemzeti rendvédelmi rendszerünkre
[XVII.évf. (?) 20.sz.] 2006.IX. 29. XX. Konferencia

TUDOMÁNYOS TÁRSASÁGUNK TAGJAINAK SZERZŐSÉGÉVEL AZ EZREDFORDULÓ ÓTA MEGJELENT MONOGRÁFIÁK

BENCSIK Péter: *A magyar utiokmányok története 1867-1945.* Budapest, 2003, Tipico Design, 179 p. /A magyar rendvédelmi szervek története./

BENCSIK Péter – NAGY György: *A magyar utiokmányok története 1945-1990.* Budapest, 2005, Tipico Design. /A magyar rendvédelmi szervek története./

BODROGI Péter – MOLNÁR József – ZEIDLER Sándor: *Nagy magyar kitüntetéskönyv. A magyar állam rendjelei és kitűntetései. A Szent György-Rendtől a Nagy Imre-Érdemrendig.* Budapest, 2005, Rubicon, 280 p., 600 ábra.

CSAPÓ Csaba: *A Magyar Királyi Csendőrség története 1881-1914.* Pécs, 1999, Pro Pannónia Alapítvány.

ERNYES Mihály: *A magyar rendőrség története.* I. köt. Budapest, 2002, BM. Kiadó.

ERNYES Mihály: *Baranyai rendőrségek.* Pécs, 2004, Teromo Bt.

ERNYES Mihály: *Pécs város rendőrsége.* Pécs, 2003, Teromo Bt.

FAZAKAS László – HEGEDŰS Ernő – HENNEL Sándor: *A Szent Korona őrzése. A koronaőrség, a koronaőrök.* Budapest, 2002, Heraldika.

KAISER Ferenc: *A Magyar Királyi Csendőrség a két világháború között.* Pécs 2002, Pro Prannónia Alapítvány.

KÖPF László: *Fejezetek a magyar vámigazgatás és pénzügyőrség történetéből.* Budapest, 2003, Tipico Design, 171 p. /A magyar rendvédelmi szervek története./

MEZEY Barna: *A magyar polgári börtönügy kezdetei.* Budapest, 1995, Osiris, 230 p.

PARÁDI József (szerk.): *A magyar rendvédelem története.* Budapest, 1995[1], Tipico Design.

PARÁDI József (szerk.): *A magyar rendvédelem története.* Budapest, 1996[2], Osiris.

PARÁDI József: *Rendvédelem a határokon a XIX-XX. században.* I. köt. *Pénzügyőrök és vámhivatalok a határőrizetben.* II. köt. *Csendőrség a határőrizetben.* III. köt. *Rendőrség a határőrizetben.* Budapest, 2003, Tipico Design, 219; 186; 266 p. /A magyar rendvédelmi szervek története./

SUBA János: *Magyarország államhatárának változásai 1867-1947 között.* Budapest, 2003, Tipico Design, 229 p. /A magyar rendvédelmi szervek története./

SZAKÁLY Sándor: *A magyar tábori csendőrség.* Budapest, 1990, Zrínyi.

ZEIDLER Sándor: *Magyar kitüntetések.* Budapest, 1996, Kossuth.

A jelzett monográfiák a kiadónál rendelhetőek meg:

BM. Kiadó
H-1149. Budapest, Mogyoródi út 43.
1903. Budapest, Pf.:314
T.: (+36/06-1) 469-2969

Heraldika
H-1113. Budapest, Takács Menyhért u. 5.
T./F.: (+36/06-1) 209-6078; M.: (+36/06-20) 973-6120
e-mail: heraldika@elender.hu

Osiris
H-1053. Budapest, Egyetem-tér 5. II./10-A.
T.: (+36/06-1) 619-9409

Pro Pannónia Alapítvány
H-7621. Pécs, Király u. 33.
T./F.: (+36/06-72) 213-379

Rubicon
H-1161. Budapest, Sándor u. 60.
T.: (+36/06-1) 402-1848 F.: (+36/06-1) 402-1849

Tipico Design
H-1149. Budapest, Egressy út 23-25.
T.: (+36/06-1) 355-3991 F.: (+36/06-1) 355-0591)
e-mail: tipico.design@axelero.hu

A Kossuth, Teromo és Zrínyi kiadók által megjelentetett könyvekhez a szerzők segítségével lehet hozzájutni.
Dr. ERNYES Mihály : (+36/06-20) 326-7193
Dr. SZAKÁLY Sándor: (+36/06-20) 910-5291
ZEIDLER Sándor: (+36/06-30) 961-9148